

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2015

Νάσος Θεοδωρίδης

---

*Καταγραφή φαινομένων, ζητημάτων και κρουσμάτων
ρατσισμού, διακρίσεων, ξενοφοβίας
αλλά και Ερευνητικών Μελετών ή Καλών Πρακτικών
της Διοίκησης στους 6 κρίσιμους τομείς της
Απασχόλησης, της Νομοθεσίας, της Εκπαίδευσης,
της Στέγασης, της Ρατσιστικής Βίας
και της Υγείας & Πρόνοιας.*

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

---

1. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

A) Παραβιάσεις δικαιωμάτων σε επίπεδο απασχόλησης (εργασιακές συνθήκες και αμοιβές εργασίας)

B) Επιστημονικές έρευνες

Γ) Καλές Πρακτικές

2. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

A) Εξελίξεις σε επίπεδο ελληνικής νομοθεσίας

B) Δικαστικές αποφάσεις, διαδικασίες και Γνωμοδοτήσεις οργάνων και Επιτροπών

3. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

A) Κρούσματα διακρίσεων στο χώρο της Εκπαίδευσης

B) Καλές Πρακτικές

Γ) Δικαστικές αποφάσεις

4. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ

A) Κέντρα υποδοχής αιτούντων άσυλο

B) Ζητήματα παραβίασης του δικαιώματος στη στέγαση και στο άσυλο

Γ) Καλές Πρακτικές

Δ) Δικαστικές αποφάσεις, ετήσιες ή διεθνείς εκθέσεις, γνωματεύσεις και έρευνες για ζητήματα Στέγασης / Διαμονής

5. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

A) Ενδεικτική περιπτωσιολογία κρουσμάτων που σχετίζονται με ρατσιστική βία

B) Επιστημονικές και κοινωνικές έρευνες - Θεσμικές και κοινωνικές προσπάθειες καταγραφής του φαινομένου της ρατσιστικής βίας

Γ) Παρεμβάσεις θεσμικών οργάνων σχετικά με θέματα ρατσιστικής βίας, Δικαστικές αποφάσεις και Καλές Πρακτικές

6. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ

A) Κρούσματα παραβιάσεων του δικαιώματος σε υγεία και Πρόνοια

B) Καλές πρακτικές

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2015

1. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Α) Παραβιάσεις δικαιωμάτων σε επίπεδο απασχόλησης (εργασιακές συνθήκες και αμοιβές εργασίας)

1) Αχαΐα: Συνελήφθη εργοδότης για εμπορία ανθρώπων - Ανάγκαζε τους εργάτες να εργάζονται χωρίς αμοιβή

Με τη βία και δίχως να πληρώνονται, να έχουν ασφαλιστική κάλυψη και υγειονομική περίθαλψη ανάγκαζε το Μάρτιο του 2015 μετανάστες εργάτες να εργάζονται στην πτηνοτροφική εγκατάσταση που διατηρεί στην Χαλανδρίτσα, ένας 50χρονος άνδρας¹.

Επειτα από καταγγελία που έγινε, συνελήφθη ο συγκεκριμένος ιδιοκτήτης της επιχείρησης για το αδίκημα της εμπορίας ανθρώπων με σκοπό την εργασιακή εκμετάλλευση.

Να σημειωθεί πως πριν από περίπου δυο χρόνια (Φεβρουάριος 2013) ο ίδιος είχε ξανακατηγορηθεί και συλληφθεί για το ίδιο αδίκημα και μάλιστα είχε σχηματιστεί σε βάρος του σχετική δικογραφία.

Τότε είχε κατηγορηθεί επίσης για εισφοροδιαφυγή καθότι απασχολούσε οκτώ συνολικά εργάτες ανασφάλιστους σε πτηνοτροφική του εγκατάσταση.

Η καταγγελία έφθασε στην Υπηρεσία Οργανωμένου Εγκλήματος και σε συνεργασία με το Αστυνομικό Τμήμα Χαλανδρίτσας έγινε επιχείρηση εντοπισμού και σύλληψης του δράστη, ενώ η έρευνα συνεχίζεται...

Στο περιστατικό του 2013, από τις ενέργειες των Αστυνομικών είχε ελευθερωθεί μια 20χρονη υπήκοος Ρουμανίας την οποία οι δράστες με χρήση βίας και απειλές κατακρατούσαν εξαναγκάζοντας την να εργάζεται επί 14ωρο καθημερινά χωρίς πληρωμή, ασφαλιστική κάλυψη και υγειονομική περίθαλψη. Μετά από παρακολούθηση, είχε οργανωθεί από το Αστυνομικό Τμήμα Χαλανδρίτσας υπό τις εντολές του Διοικητή Παρασκευά Μασούρα, αστυνομική επιχείρηση ενώ από την έρευνά που ακολούθησε προέκυψε ότι από 14-8-2012 έως το Μάρτιο του 2015 η 20χρονη διέμενε παρά τη θέληση της και εργαζόταν στη πτηνοτροφική εγκατάσταση του 48χρονου, επί 14ωρο καθημερινά, χωρίς να αμείβεται ενώ αρχικά της είχε υποσχεθεί νόμιμη εργασία με αμοιβή 500 ευρώ μηνιαίως.

¹ [http://left.gr/news/ahaia-synelifthi-ergodotis-gia-emporία-anthropon-anagkaze-toys-ergates-na-ergazontai-horis#sthash.C7geuhm2.Zg9kBihd.dpuf](http://left.gr/news/ahaia-synelifthi-ergodotis-gia-emporია-anthropon-anagkaze-toys-ergates-na-ergazontai-horis#sthash.C7geuhm2.Zg9kBihd.dpuf)

2) Διακρίσεις σε βάρος μεταναστών από το ΙΚΑ - ETAM

Στις 8 Μαρτίου 2015 μετανάστης προσκόμισε στο υποκατάστημα του ΙΚΑ-ETAM 25ης Μαρτίου στη Θεσσαλονίκη τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση στη μητέρα του βεβαίωσης ημερών ασφάλισης, απαραίτητη για την ανανέωση της άδειας παραμονής της². Ο προϊστάμενος του τμήματος εσόδων προχωρά -ορθώς- σε έλεγχο του πραγματικού της εργασίας. Η εργοδότης λοιπόν παρουσιάζεται αυτοπροσώπως στην υπηρεσία και βεβαιώνει με υπεύθυνη δήλωση ότι η μετανάστρια εργάστηκε όντως σπίτι της ως οικιακή βοηθός τις ημέρες που έχουν δηλωθεί με το εργόσημο. Ο προϊστάμενος και πάλι δεν πείθεται. Ζητά τη φορολογική δήλωση της εργοδότης και ισχυρίζεται ότι το εισόδημά της είναι πολύ χαμηλό για να δικαιολογεί πρόσληψη οικιακής βοηθού. Η εργοδότης τον ενημερώνει ότι συνεισέφεραν οικονομικά και οι ηλικιωμένοι γονείς της, για τη φροντίδα των οποίων προσέλαβε και την οικιακή βοηθό. Ο προϊστάμενος, με την κάλυψη της διευθύντριάς του, εξακολουθεί να αρνείται να υπογράψει, αφού "κρίνει" ότι δεν υπήρξε πραγματική απασχόληση. Και σαν να μην έφτανε αυτό ασκήθηκε εκ μέρους τους, μπροστά σε πολίτες, αρνητική κριτική ακόμη και στο νόμο που ορίζει τα 50 ένσημα ως το ελάχιστο για την έκδοση βιβλιαρίου και την ανανέωση της άδειας παραμονής!

Πρώτη μικρή λεπτομέρεια: από την πρώτη στιγμή ο εν λόγω προϊστάμενος υπήρξε αρνητικά προκατειλημμένος απέναντι στο αίτημα, ισχυριζόμενος ότι βρίσκεται για άλλη μια φορά μπροστά σε μια συνήθη πρακτική των μεταναστών που προσπαθούν να εξαπατήσουν το ΙΚΑ-ETAM με διάφορους τρόπους, είτε αποκρύβοντας ημερομίσθια είτε με εικονική εργασία, ενώ, όπως μας έγινε γνωστό, έχει απορρίψει ανάλογα αιτήματα και άλλων μεταναστών.

Δεύτερη μικρή λεπτομέρεια: Η κατάσταση αυτή απαντάται μόνο στο συγκεκριμένο υποκατάστημα του ΙΚΑ-ETAM στη Θεσσαλονίκη, αφού σε όλα τα υπόλοιπα η διαδικασία της χορήγησης βεβαίωσης ημερών ασφάλισης ακολουθεί, χωρίς αβάσιμα κωλύματα, την τυπική οδό και δεν προχωρά σε δίκες προθέσεων.

Το θέμα αποκτά γρήγορα δημοσιότητα, αφού ο μετανάστης έχει το θάρρος να το καταγγείλει τόσο σε μας όσο και στον Τύπο, και έρχεται σε γνώση της διοίκησης του ΙΚΑ-ETAM. Το ελάχιστο λοιπόν που θα μπορούσε κανείς να περιμένει εκ μέρους της θα ήταν μια -έστω τυπική- εξαγγελία διοικητικής διερεύνησης της υπόθεσης, ιδιαίτερα από τη στιγμή που υπάρχει και η διάσταση της ρατσιστικής συμπεριφοράς. Αντίθετα, με έκπληξη διαβάσαμε την παρακάτω ανακοίνωση που όχι μόνο δεν κάνει κάτι τέτοιο, αλλά καλύπτει τον υπάλληλο μέσα από την τακτική του "άλλα λόγια ν' αγαπιόμαστε":

"Συστατικό στοιχείο της υπαγωγής στην ασφάλιση είναι ο έλεγχος του πραγματικού της απασχόλησης και ορθώς τόσο ο Προϊστάμενος όσο και οι αρμόδιοι υπάλληλοι του ΙΚΑ, αναζητούν το εάν υπήρχε ή όχι. Τα φαινόμενα εικονικής ασφάλισης τα τελευταία χρόνια έχουν λάβει σοβαρές διαστάσεις με άμεση επίπτωση στην οικονομική ευρωστία των Ταμείων και στερούν επιπλέον οφέλη στο επίπεδο παρεχομένων υπηρεσιών προς τους υπόλοιπους ασφαλισμένους. Η αναγωγή σε "ρατσιστική" συμπεριφορά δημόσιων

² Ανακοίνωση Αντιρατσιστικής Πρωτοβουλίας Θεσσαλονίκης, 9/3/2015

λειτουργιών που ασκούν τα καθήκοντά τους με γνώμονα τις έγγραφες οδηγίες και τη διασφάλιση της αποτροπής έκνομων συμπεριφορών, αποτελεί παραδοξότητα. Αξίζει δε να σημειωθεί ότι μέχρι σήμερα έχουν εντοπιστεί αρκετές περιπτώσεις φαλκίδευσης των προϋποθέσεων που καθορίζουν την πραγματική απασχόληση. Η Διοίκηση και οι υπηρεσίες του ΙΚΑ δεν κάνουν διακρίσεις φύλου, θρησκείματος ή φυλής. Με επίκεντρο τον άνθρωπο και χωρίς αποκλεισμούς, το προσωπικό του Ιδρύματος εργάζεται για την παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών προς τους συναλλασσόμενους.”

“Παραδοξότητα”. Έτσι επέλεξε να χαρακτηρίσει τις καταγγελίες η διοίκηση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Ενώ δεν είναι παραδοξότητα το να καταγγέλλεται υπάλληλός σου για ρατσιστική συμπεριφορά κι εσύ ούτε να ξεγεμίσεις μπροστά σε μια τέτοια καταγγελία ούτε καν να διαβεβαιώνεις ότι θα ερευνήσεις το θέμα “σε βάθος”. Ούτε είναι απ’ ό,τι φαίνεται παραδοξότητα το να αποφαίνεσαι εκ των προτέρων ότι όλα είναι καλώς καμωμένα από τους συγκεκριμένους υπαλλήλους. Ή μήπως δεν πρόκειται για παραδοξότητα το ότι αυτός ο “υπερβάλλον ζήλος” επιδεικνύεται κατά κανόνα κυρίως απέναντι σε μετανάστριες και μετανάστες; Αν στη θέση της μετανάστριας ήταν κάποια ελληνίδα οικιακή βοηθός ο έλεγχος θα ήταν τόσο σχολαστικός άραγε; Να μιλήσουμε για την παραδοξότητα του να ανάγεται η εικονική ασφάλιση ως μείζον πρόβλημα των Ταμείων, όταν όλες και όλοι βλέπουμε γύρω μας ότι τα Ταμεία χάνουν εκατομμύρια από την αδήλωτη -με ευθύνη των εργοδοτών και ελλείψει ελέγχων- εργασία χιλιάδων εργαζομένων, και δη των μεταναστών, του εξ ορισμού πιο εκμεταλλεύσιμου κομματιού της εργατικής τάξης; Προφανώς για τη διοίκηση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δεν αποτελεί παραδοξότητα ούτε το να αποδίδεται στην εικονική ασφάλιση η χειροτέρευση των υπηρεσιών του προς τους ασφαλισμένους, τη στιγμή μάλιστα που έχει προηγηθεί η αφάιμαξη των ασφαλιστικών ταμείων από τις πολιτικές των κυβερνήσεων και των μνημονίων.

Είναι ξεκάθαρο ότι η διακριτική συμπεριφορά απέναντι στους μετανάστες και τις μετανάστριες, η αντιμετώπισή τους ως εκ των προτέρων υπόπτων και ενόχων για παράνομη ή παράτυπη δραστηριότητα, η εφεύρεση πλήθους προσκομμάτων προκειμένου να μην απολαμβάνουν έστω και τα ελάχιστα δικαιώματα που προβλέπονται από το νόμο, αποτελούν μια από τις πιο σοβαρές εκφάνσεις του ρατσισμού, αφού συντηρούν και ενισχύουν την ύπαρξη αποκλεισμένων κοινωνικών ομάδων με λιγότερα δικαιώματα και περισσότερη επισφάλεια, εκμετάλλευση, ανεργία. Και ξέρουμε καλά ότι, αν δεν δράσουμε συντονισμένα και συλλογικά, όχι μόνο δεν θα πάψει αυτό που εφαρμόζεται σήμερα στους μετανάστες εργαζόμενους, αλλά δεν θα αργήσει να εφαρμοστεί και στους ντόπιους.

3) Συλλήψεις αλλοδαπών που εργάζονταν παράνομα ως αποκλειστικές νοσοκόμες

Στις 21/7/2015, συνελήφθησαν εννέα γυναίκες από την Αλβανία, Βουλγαρία και Μολδαβία χωρίς πτυχίο νοσοκόμων και σε μερικές περιπτώσεις χωρίς έγγραφα παραμονής και εργασίας έπειτα από στοχευμένους ελέγχους οι

άνδρες του Τμήματος Αλλοδαπών Αθηνών και Πειραιά, σε δύο Νοσοκομεία της Αθήνας και του Πειραιά³.

Συγκεκριμένα, κλιμάκια αστυνομικών διενήργησαν ελέγχους σε δύο Νοσοκομεία της Αθήνας και του Πειραιά, κατά τη διάρκεια των οποίων διαπιστώθηκε ότι εννέα αλλοδαπές γυναίκες (έξι υπήκοοι Γεωργίας, μία Αλβανίας, μία Βουλγαρίας και μία Μολδαβίας) εργάζονταν ως αποκλειστικές νοσοκόμες, χωρίς να διαθέτουν το προβλεπόμενο πτυχίο Σχολής Αδελφών Νοσοκόμων, άδεια άσκησης επαγγέλματος της αρμόδιας Αρχής, βιβλιάρια Υγείας και δεν ήταν εγγεγραμμένες στο μητρώο (λίστα) αποκλειστικών νοσοκόμων του Νοσοκομείου. Επιπλέον, τρεις από τις ανωτέρω δεν διέθεταν νομιμοποιητικά έγγραφα παραμονής και εργασίας στη Χώρα μας.

Σημειώνεται ότι η άσκηση του επαγγέλματος της αποκλειστικής νοσοκόμας, χωρίς τις νόμιμες προϋποθέσεις, έχει σαν αποτέλεσμα τη στέρηση εσόδων από το Δημόσιο και τα Ασφαλιστικά Ταμεία, καθώς δεν εκδίδονται οι απαιτούμενες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, ενώ επιπρόσθετα δεν καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από το Νόμο ασφαλιστικές εισφορές.

Οι συλληφθείσες, με τη σχηματισθείσα σε βάρος τους δικογραφία, οδηγήθηκαν στους αρμόδιους Εισαγγελείς.

4) Εκμετάλλευση Μολδαβής από υπάλληλο του Υπουργείου Εσωτερικών

Υπάλληλος του υπουργείου Εσωτερικών, η οποία μάλιστα μέχρι πρότινος εργαζόταν σε γραφείο αναπληρωτή υπουργού της προηγούμενης κυβέρνησης, συνελήφθη στις 12/2/2015 από τους αξιωματικούς της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων, επειδή απαίτησε «γρηγορόσημο» 3.000 ευρώ για να χορηγήσει άδεια διαμονής σε αλλοδαπή υπήκοο⁴. Η υπόθεση ξεκίνησε όταν Μολδαβή υπήκοος κατέφυγε στους αξιωματικούς των «ράμπτο» της ΕΛ.ΑΣ. για να καταγγείλει την υψηλόβαθμη υπάλληλο του ΥΠΕΣ και έναν ακόμη συνεργό της. Σύμφωνα με όσα είπε, ενώ είχε καταθέσει τα δικαιολογητικά για την άδεια διαμονής της, την προσέγγισε ένας 65χρονος, ο οποίος δρούσε για λογαριασμό της υπαλλήλου. Αρχικά της ζήτησε 5.000 ευρώ προκειμένου να διευκολύνει την «προώθηση» των εγγράφων. Ύστερα όμως από διαπραγματεύσεις, το ποσό προσδιορίστηκε στις 3.000 ευρώ.

Οι αστυνομικοί προσημείωσαν μέρος των χρημάτων. Σε προκαθορισμένο ραντεβού, η γυναίκα έδωσε τα χρήματα στον 65χρονο μεσάζοντα, ο οποίος συνελήφθη με τα χρήματα στην κατοχή του. Ωστόσο, ο ίδιος φέρεται να ισχυρίστηκε ότι λειτουργούσε για λογαριασμό της υπαλλήλου του υπουργείου Εσωτερικών. Για να αποδείξει την ενοχή της μάλιστα, δέχθηκε να «στήσει» ένα ραντεβού μαζί της για να της δώσει τα χρήματα.

Σύμφωνα με αξιωματικούς της ΕΛ.ΑΣ., η υπάλληλος ανταποκρίθηκε στην κλήση του «μεσάζοντα» και παρέλαβε τα χρήματα, με αποτέλεσμα να συλληφθεί.

³ <http://www.naftemporiki.gr/story/981096/sunelifthisan-giati-ergazontan-paranomas-os-apokleistikes-nosokomes>

⁴ ΕΘΝΟΣ, 12/2/2015

5) Ρατσιστική συμπεριφορά προϊσταμένου του ΙΚΑ Θεσσαλονίκης σε μετανάστες

Ρατσιστική συμπεριφορά από τον προϊστάμενο του τμήματος εσόδων του ΙΚΑ της οδού 25ης Μαρτίου Θεσσαλονίκης κατήγγειλε στις 2 Μαρτίου 2015 ο Αρμένιος Vahagn Karapetyan, ο οποίος τονίζει ότι ο εν λόγω προϊστάμενος αρνείται επανειλημμένα να χορηγήσει σε μετανάστες τις βεβαιώσεις ημερών ασφάλισης, βάσει εργοσήμου, για την ανανέωση της άδειας διαμονής τους⁵.

Ο ίδιος έγινε μάρτυρας της συμπεριφοράς αυτής με αφορμή την υπόθεση της μητέρας του Nvard Gevorgyan η οποία αν και διαμένει από το 2005 στην Ελλάδα (μέσω της επανένωσης οικογενειών) κατάφερε μόλις στις 27 Αυγούστου να βγάλει άδεια εργασίας και έτσι εργάστηκε ως οικιακή βοηθός για κάποιους μήνες συμπληρώνοντας 51 εργόσημα .

Στη συνέχεια πήγε ο γιος της στο τμήμα του ΙΚΑ να τα καταθέσει για να της χορηγηθεί βεβαίωση του βιβλιαρίου της έτσι ώστε να μπορέσει να ανανεώσει την άδεια παραμονής της. Το αίτημά της όμως όχι μόνο δεν ικανοποιήθηκε αλλά ο προϊστάμενος προχώρησε σε μια εντελώς ρατσιστική απάντηση πως «οι μετανάστες είναι τεμπέληδες, δουλεύουν μαύρα και βρίσκουν έναν τρόπο να μαζεύουν τα ένσημα αυτά για να ανανεώνουν τις άδειές τους».

Ο προϊστάμενος ισχυρίστηκε ότι η συγκεκριμένη μετανάστρια δεν προσέφερε πραγματική εργασία και με πονηρό τρόπο προσπαθούσε να ανανεώσει την άδεια. Για τον λόγο αυτό ζήτησε να παραστεί στο τμήμα και η εργοδότης της Nvard Gevorgyan προκειμένου να αποδειχθεί το πραγματικό της εργασίας. Η δυσπιστία του προϊσταμένου σχετικά με το αν η μετανάστρια παρείχε πραγματική εργασία ή όχι δεν εξαντλήθηκε στο σημείο αυτό με τον ίδιο να υποστηρίζει πως η εργοδότης δεν είχε τέτοιο εισόδημα έτσι ώστε να μπορεί να πληρώνει την μετανάστρια για οικιακή βοηθό, ζητώντας ακόμη και την φορολογική της δήλωση.

Η εργοδότης προσκόμισε τα απαραίτητα έγγραφα εξηγώντας στον προϊστάμενο πως οι ηλικιωμένοι γονείς της την βοήθησαν στο να πληρώσει την εργαζόμενη της διαβεβαιώνοντας παράλληλα πως η τελευταία παρείχε πραγματική εργασία.

Το αποκορύφωμα της κατάχρησης εξουσίας ήρθε την περασμένη Παρασκευή όταν δικηγόροι της «Ομάδας Νομικών για την Υπεράσπιση των δικαιωμάτων Μεταναστών και Προσφύγων» του Στεκιού μεταναστών στην Θεσσαλονίκη επισκέφθηκαν την υπηρεσία για να διαμαρτυρηθούν για το γεγονός αυτό. Ο προϊστάμενος αφού επανέλαβε τις αντιρρήσεις του ζήτησε να κάνουν γραπτό αίτημα το οποίο, όμως, όπως δήλωσε εκ των προτέρων θα απορρίψει! Να σημειωθεί πως δεν πρόκειται, σύμφωνα με τον Vahagn Karapetyan, για μεμονωμένο περιστατικό καθώς ο ίδιος έχει δεχτεί καταγγελίες και από άλλους μετανάστες που αντιμετώπισαν την ίδια απορριπτική στάση στο συγκεκριμένο ΙΚΑ . Παρόμοια ήταν η αντιμετώπιση και της διευθύντριας του τμήματος η

⁵ <http://left.gr/news/ratsistiki-symperifora-proistamenoy-toy-ika-thessalonikis-se-metanastes>

οποία ισχυρίστηκε περίπου τα ίδια, πως δηλαδή οι μετανάστες συνηθίζουν να χρησιμοποιούν δόλιους τρόπους για να μπορέσουν να προχωρήσουν σε ανανέωση της άδειάς τους.

Εντύπωση προκαλεί σύμφωνα με τους δικηγόρους της Νομικής ομάδας υποστηρίξης μεταναστών και προσφύγων πως «ενώ ακόμη και η κυβέρνηση το 2013 αφουγκράστηκε την αγωνία των μεταναστών για την παραμονή τους στη χώρα για εργασία μέσα στην οικονομική κρίση που βιώνουμε με τα ποσοστά ανεργίας να χτυπάνε κόκκινο και μείωσε τα απαιτούμενα ένσημα σε 50 για την παροχή σ' αυτούς άδειας διαμονής για λόγους εργασίας, έρχονται τα συγκεκριμένα στελέχη του ΙΚΑ να αμφισβητήσουν τον νομοθέτη και την ελληνική πραγματικότητα, αρνούμενοι να θεωρήσουν τα βιβλιάρια υγείας των μεταναστών με τον ανωτέρω αριθμό ενσήμων, ώστε να μπορέσουν να ανανεώσουν την άδεια διαμονής τους».

«Δεν πρόκειται απ'ότι φαίνεται για μεμονωμένο περιστατικό υπάρχουν παράπονα και από άλλους μετανάστες για διακριτική συμπεριφορά εις βάρος τους. Θα επισκεφτούμε ως ΣΕΜ το τμήμα εσόδων στο ΙΚΑ προκειμένου να ζητήσουμε στοιχεία για να διαπιστώσουμε τους λόγους της απόρριψης. Αν αποδειχθεί πως αντίστοιχες απορρίψεις αιτημάτων αφορούν μόνο μετανάστες τότε μιλάμε ξεκάθαρα για διακριτική μεταχείριση και παράβαση καθήκοντος από τον προϊστάμενο που επισίει ακόμη και μήνυση» τόνισε η Ε. Ιωαννίδου, πρόεδρος του Συμβουλίου Επανεξέτασης Μεταναστών Θεσσαλονίκης, μιλώντας στο alterthess.gr υπενθυμίζοντας παρόμοια ρατσιστική συμπεριφορά από οδηγό του ΟΑΣΘ που κατέβασε από το λεωφορείο δύο αφρικανούς μετανάστες και τελικά καταδικάστηκε για άρνηση παροχής υπηρεσίας για λόγους ρατσιστικής συμπεριφοράς.

Σύμφωνα με ανακοίνωση της ομάδας Νομικών που δέχτηκε και την καταγγελία, η άρνηση του προϊσταμένου αυτή έχει έρεισμα σε έγγραφα-οδηγίες που είχαν σταλεί προς όλα τα Υποκαταστήματα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ το 2013, δηλαδή στην υπ' αριθμ.43/11-7-2013 εγκύκλιο και στο υπ' αριθμ.πρωτ. Α21/449/102/17-10-2013 γενικό έγγραφο των Διευθύνσεων ασφάλισης-εσόδων, παροχών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

«Σύμφωνα με τα έγγραφα αυτά οι διευθυντές και προϊστάμενοι των αρμόδιων τμημάτων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ οφείλουν να ερευνούν ελεύθερα όλα τα στοιχεία για την εξακρίβωση του πραγματικού της απασχόλησης και να "αποφαινούνται ελεύθερα και κατά συνείδηση σύμφωνα με το Νόμο και τους Κανονισμούς", σχετικά με το αν η ασφάλιση μέσω εργοσήμου αφορά πραγματική εργασία του προσώπου, "ώστε να περιορίζονται φαινόμενα εικονικής ασφάλισης με σκοπό τη συμπλήρωση προϋποθέσεων για λήψη παροχών"» αναφέρουν οι δικηγόροι τονίζοντας ωστόσο πως «ο εν λόγω προϊστάμενος και η διευθύντρια του Υποκαταστήματος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 25ης Μαρτίου Θεσσαλονίκης φαίνεται ότι εκ προοιμίου θεωρούν ότι οι μετανάστες που ζητούν τη χορήγηση της βεβαίωσης ημερών ασφάλισης, έχοντας συμπληρώσει τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό ενσήμων, δεν προσφέρουν πραγματική εργασία και ότι με δόλιο τρόπο προσπαθούν να ανανεώσουν την άδεια διαμονής τους».

Όπως ακόμη αναφέρουν «για τον λόγο αυτό, τους υποβάλλουν σε εξαντλητικούς ελέγχους, ζητώντας συνεχώς αποδεικτικά έγγραφα και θέτοντας αβάσιμα και αθεμελίωτα σύμφωνα με τις κείμενες εγκυκλίους του ΙΚΑ γραφειοκρατικά κωλύματα στη χορήγηση της βεβαίωσης γιατί ακόμα και στις περιπτώσεις που οι μετανάστες και μετανάστριες προσκομίζουν όλα τα έγγραφα που τους ζητούνται, οι εν λόγω αρμόδιοι αρνούνται τη χορήγηση της βεβαίωσης, ισχυριζόμενοι ότι δεν έχουν πειστεί για το πραγματικό της απασχόλησης».

«Η ενέργεια των εν λόγω προϊστάμενων μολονότι ερείδεται στα παραπάνω έγγραφα εγκυκλίου, « έρχεται να δείξει με τον σκληρότερο τρόπο ότι προτεραιότητα του ΙΚΑ σήμερα δεν είναι να ελέγξει την αδήλωτη-άτυπη «μαύρη» εργασία, αλλά αντίθετα επιδίδεται στον έλεγχο του «πραγματικού» της απασχόλησης, προφανώς προκειμένου να στερήσει παροχές σε εργαζόμενους και εργαζόμενες που τις δικαιούνται. Όταν δε, παρατηρεί κανείς τον «υπερβάλλοντα ζήλο» κάποιων αρμόδιων υπαλλήλων ειδικά απέναντι σε μετανάστες και μετανάστριες, δεν μπορεί να μην σκεφθεί ότι αυτός ακριβώς ο υπερβάλλον ζήλος ερείδεται τελικά όχι σε μια τυπολατρική ερμηνεία των εν λόγω οδηγιών-εγκυκλίων, αλλά σε ρατσιστικά ελατήρια και σε διακριτική συμπεριφορά εναντίον των μεταναστών και μεταναστριών που αγωνίζονται να επιβιώσουν σε μια συγκυρία κρίσης, ανεργίας, και επισφαλούς και άτυπης εργασίας.

Μόνο που η πλέον πρόσφατη κοινωνική εμπειρία μας καθιστά βέβαιους ότι αυτό που δοκιμάζεται σήμερα στις μειοψηφίες (μετανάστες εργαζόμενους) θα εφαρμοστεί επίσης αύριο και στους ντόπιους εργαζόμενους» σημειώνει τέλος η Ομάδα Νομικών καταλήγοντας πως:

«Από τη μεριά μας δηλώνουμε με κάθε τρόπο ότι αυτή η πρακτική του ΙΚΑ θα μας βρει απέναντι διότι αποτελεί μία ακόμα έκφανση αντεργατικής και διακριτικής ταξικής πολιτικής σε βάρος των εργαζομένων, και δη των μεταναστών και μεταναστριών εργαζομένων. Δεν υπάρχει εικονική απασχόληση χωρίς ανεργία, επισφάλεια και άτυπη-μαύρη εργασία και εκμετάλλευση των εργαζομένων. Ούτε ένας εργαζόμενος χωρίς τις παροχές που δικαιούται. Ούτε ένας μετανάστης και μετανάστρια εργαζόμενοι χωρίς χαρτιά!!»

B) Επιστημονικές έρευνες

Γ) Καλές Πρακτικές

1) Ο πολυπολιτισμικός χαρακτήρας της Αστυνομίας

Στις 11 Φεβρουαρίου 2015 ο αναπληρωτής υπουργός Προστασίας του Πολίτη, Γιάννης Πανούσης, τοποθετήθηκε για το θέμα της πολυπολιτισμικής Αστυνομίας στην πρώτη συνεδρίαση των συνδικαλιστικών οργανώσεων της ΕΛ.ΑΣ⁶. Ο υπουργός εξέφρασε την πρόθεσή του να δώσει πολυπολιτισμικό

---

⁶ ΕΘΝΟΣ, 12/2/2015

χαρακτήρα στην αστυνομία με την είσοδο μελών μειονοτικών κοινοτήτων (Ρομά, Πομάκοι, μετανάστες, ομογενείς Πόντιοι) στο Σώμα. Ερωτηθείς σχετικά, διευκρίνισε ότι για την υλοποίηση της εν λόγω σκέψης εξετάζεται να εφαρμοστεί η μέθοδος της υποχρεωτικής προσόστωσης (περίπου 5%) επί του συνόλου των εισακτέων στην αστυνομία.

2. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

A) Εξελίξεις σε επίπεδο ελληνικής νομοθεσίας

1) Νόμος του κράτους πλέον η απόδοση ιθαγένειας στα παιδιά των μεταναστών

Ολοκληρώθηκε στις 10 Ιουλίου 2015 η ψήφιση του νομοσχεδίου για την ιθαγένεια, με ονομαστική ψηφοφορία⁷. Είχε προηγηθεί η απόρριψη του αιτήματος για αναβολή της συζήτησης που ζήτησαν οι Ανεξάρτητοι Έλληνες, η Νέα Δημοκρατία και η Χρυσή Αυγή. «Η μάχη ενάντια στις απαιτήσεις των δανειστών, το Όχι και το νομοσχέδιο για την ιθαγένεια είναι ψηφίδες του ίδιου αγώνα για να ανορθωθεί η ελληνική κοινωνία», επισήμανε κατά τη συζήτηση η Βασ. Κατριβάνου ως εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ.

Το νομοσχέδιο για την ιθαγένεια συζητήθηκε την Τρίτη 7 Ιουλίου 2015 κατ' άρθρο στην Ολομέλεια και την Τετάρτη ψηφίστηκαν κατά πλειοψηφία μερικά από τα άρθρα του νομοσχεδίου (πλην του 1β, 7, 8 και 10). Σήμερα, συνεχίστηκε η συνεδρίαση επί του νομοσχεδίου στη Βουλή με την ψήφιση των υπολοίπων άρθρων, επί της αρχής και στο σύνολό του, καθιστώντας το πλέον νόμο του κράτους.

Το άρθρο 1 που προβλέπει την απόδοση ιθαγένειας σε παιδιά μεταναστών που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα με την εγγραφή τους στην Α' Δημοτικού εγκρίθηκε με 179 ψήφους υπέρ (ΣΥΡΙΖΑ, Ποτάμι, ΚΚΕ, ΠΑΣΟΚ) και 84 κατά (Ν.Δ., Χρυσή Αυγή, ΑΝ.ΕΛ.), ενώ υπέρ ψήφισε κι ο συνεργαζόμενος με τους ΑΝ.ΕΛ. βουλευτής Κ. Ζουράρις.

Με την ίδια πλειοψηφία εγκρίθηκαν και τα άρθρα 8 και 10 που αφορούν ζητήματα μεταναστευτικής νομοθεσίας, ενώ το άρθρο 7 που ρυθμίζει τα θέματα της εποχιακής εργασίας μεταναστών εγκρίθηκε με 232 ψήφους υπέρ (ΣΥΡΙΖΑ, Ν.Δ., Ποτάμι, ΠΑΣΟΚ) και 31 κατά (Χ.Α., ΚΚΕ, ΑΝ.ΕΛ.).

---

⁷

<http://left.gr/news/psifizetai-tin-tetarti-nomoshedio-gia-tin-ithageneia-syzitisi-sti-voyli-deite-zontana>

2) Εφαρμογή του μεταναστευτικού νόμου στην περίπτωση των κέντρων κράτησης

Την εφαρμογή των ρυθμίσεων του μεταναστευτικού νόμου του 2011 πρότεινε το Μάρτιο του 2015 ως λύση για το θέμα του εγκλεισμού των μεταναστών στα κέντρα κράτησης, η αναπληρώτρια υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής Τασία Χριστοδουλοπούλου, επαναλαμβάνοντας ότι στο εξής το βάρος θα πέφτει στην υποδοχή και τα κέντρα φιλοξενίας⁸. «Τα κέντρα κράτησης είναι και δαπανηρά και αναποτελεσματικά αφού έτσι και αλλιώς δεν μπορείς να κρατήσεις εκεί τους ανθρώπους για πάντα και κάποια στιγμή θα βγουν» δήλωσε στο Mega. Ο νόμος του 2011 προβλέπει εναλλακτικά μέτρα όπως η εμφάνιση σε αστυνομικό τμήμα, η χρηματική εγγύηση, η καταχώρηση της διαμονής του μετανάστη, η κράτηση των ταξιδιωτικών εγγράφων κλπ. Το μεταναστευτικό δεν είναι πρόβλημα που αφορά μόνο την Ελλάδα, είναι παγκόσμιο και ευρωπαϊκό ζήτημα, επισήμανε η υπουργός, τονίζοντας επίσης ότι η Αθήνα θα διεκδικήσει την αναλογική κατανομή των προσφύγων και των μεταναστών όπως προβλέπεται από το ευρωπαϊκό σύμφωνο μετανάστευσης.

2) Εγκύκλιος του Υπουργείου Εργασίας με αριθμ. 30102/431/1-7-2015 της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, σχετικά με την τροποποίηση της εγκυκλίου του 2012 και με ειδικότερο αντικείμενο την έκδοση και ανανέωση της άδειας εργασίας των δικαιούχων επικουρικής προστασίας

Σύμφωνα με την εν λόγω εγκύκλιο, για τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας θα ακολουθείται πλέον η ίδια διαδικασία που ακολουθείται για τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες, σύμφωνα πάντα με τις διατάξεις του π.δ. 189/98 (και όχι με αυτή των αιτούντων, όπως συνέβαινε με το προηγούμενο νομικό καθεστώς)⁹.

3) Συγκρότηση Διαχειριστικής Αρχής για το άσυλο και τους μετανάστες

Στο φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως δημοσιεύθηκε το βράδυ της 7ης Σεπτεμβρίου 2015 η απόφαση για τη συγκρότηση και τη διάρθρωση της Υπηρεσίας Διαχείρισης Ευρωπαϊκών και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΥΔΕΑΠ), την οποία υπογράφουν ο αναπληρωτής υπουργός Εσωτερικών, αρμόδιος για την Προστασία του Πολίτη, Αντώνης Μακρυδημήτρης και ο υπουργός Οικονομικών Γιώργος Χουλιαράκης¹⁰.

Η ΥΔΕΑΠ ως εντεταλμένη Αρχή αναλαμβάνει την άσκηση μέρους των καθηκόντων της υπεύθυνης Αρχής στους τομείς του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας και του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, όπως αυτές

---

⁸ ΒΗΜΑ, 5/3/2015

⁹ Ανακοίνωση του Τομέα Προστασίας της Ύπατης
, , 9/7/2015

¹⁰ <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1500023827>

εξειδικεύονται στο άρθρο 5 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1042/2014.

Έτσι, από τη στιγμή που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ (τ. Β', αρ. φ. 1880/7.9.2015) ανοίγει ο δρόμος για την εκταμίευση των 30 εκατ. ευρώ από τις Βρυξέλλες για τη δημιουργία δομών φιλοξενίας των τροσφύγων, καθώς πρόκειται ακριβώς για την Αρχή αυτή που θα διαχειρίζεται τα κονδύλια για τις σχετικές υπηρεσίες μετανάστευσης και ένταξης: «Η ΥΔΕΑΠ ως Εντεταλμένη Αρχή, δύναται να αναλαμβάνει και τη διαχείριση πρόσθετων συμπληρωματικών των ως άνω Ταμείων επενδυτικών και μη προγραμμάτων ή δράσεων, εντός ή εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο πλαίσιο αυτό διαχειρίζεται το Πρόγραμμα του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου 2009–2014, όπως περιγράφεται στην υπ' αριθμ. 16859/ΕΥΔ&ΠΛΑΠ 355 υπουργική απόφαση από 7.4.2014 (ΦΕΚ Β' 947), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει», όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά.

Όσον αφορά τη διάρθρωσή της, στο ΦΕΚ αναφέρεται ότι συγκροτείται στα εξής τμήματα:

- ! Τμήμα Προγραμματισμού και Αξιολόγησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας – Τομέας Σύννορα και θεωρήσεις. Αναλαμβάνει όλους τους αντίστοιχους ειδικούς στόχους του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, πλην δράσεων χρηματοδότησης περί αύξησης της ικανότητας διαχείρισης και κάλυψης λειτουργικής ενίσχυσης της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής.
- ! Τμήμα Προγραμματισμού και Αξιολόγησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας – Τομέας Αστυνομικής Συνεργασίας. Αναλαμβάνει τους αντίστοιχους ειδικούς στόχους.
- ! Τμήμα Υλοποίησης, Αναφορών, Επαληθεύσεων και Πιστοποίησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας. Αναλαμβάνει όλους τους ανωτέρω ειδικούς στόχους.
- ! Τμήμα Προγραμματισμού και Αξιολόγησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης. Αναλαμβάνει τον ειδικό στόχο της Πολιτικής Επιστροφών καθώς και δράσεις χρηματοδότησης της εκκαθάρισης αιτημάτων ασύλου βάσει του παλαιού συστήματος εξέτασης αυτών από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας του ειδικού στόχου της Ανάπτυξης ενός Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου, στο πλαίσιο του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης.
- ! Τμήμα Υλοποίησης, Αναφορών, Επαληθεύσεων και Πιστοποίησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης. Αναλαμβάνει τους αμέσως προηγούμενους ειδικούς στόχους.
- ! Τμήμα Συντονισμού και Υποστήριξης.

Τα Τμήματα Προγραμματισμού και Αξιολόγησης έχουν ως αρμοδιότητες:

Την κατάρτιση και αποστολή στην Υπεύθυνη Αρχή θέσεων και κατευθύνσεων σχετικά με τις πολιτικές που θα πρέπει να ενσωματωθούν στο εκάστοτε εθνικό πρόγραμμα ανά ειδικό και εθνικό στόχο και δράση.

Την εξειδίκευση και την αποστολή προς έγκριση στην Υπεύθυνη Αρχή των επιλέξιμων δράσεων που εμπερικλείονται στο εκάστοτε εθνικό πρόγραμμα ανά ειδικό στόχο, εθνικό στόχο, δράση για κάθε οικονομικό έτος.

- Την εφαρμογή των κανόνων επιλεξιμότητας για έργα και δαπάνες έργων για όλες τις δραστηριότητες, εξασφαλίζοντας ίση μεταχείριση και αποφεύγοντας κάθε σύγκρουση συμφερόντων, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.
- Τη διοργάνωση και δημοσίευση των προσκλήσεων για την υποβολή αιτημάτων χρηματοδότησης, την αξιολόγηση και επιλογή των τελικών δικαιούχων και την διοργάνωση και δημοσίευση της επακόλουθης επιλογής και ανάθεσης έργων προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο του εθνικού προγράμματος.
- Την κατάρτιση σύμφωνα αποδοχής όρων, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 1042/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και την κατάρτιση απόφασης ένταξης της δράσης.
- Τη μέριμνα για την εξασφάλιση της συνοχής, της συμβατότητας και της συμπληρωματικότητας μεταξύ των συγχρηματοδοτήσεων του Ταμείου Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης και Εσωτερικής Ασφάλειας και εκείνων που προβλέπονται στο πλαίσιο άλλων εθνικών ή ευρωπαϊκών διατάξεων.
- Την υποβολή προτάσεων προς την Υπεύθυνη Αρχή για την αναθεώρηση του εθνικού προγράμματος.
- Την υποβολή προτάσεων για τη συμμετοχή της ΥΔΕΑΠ σε ειδικές, ενωσιακές δράσεις, επείγοντα μέτρα των ειδικών Κανονισμών των Ταμείων και σε ερευνητικά συγχρηματοδοτούμενα ή εθνικά έργα.
- Την οργάνωση και παρακολούθηση της αξιολόγησης των εθνικών προγραμμάτων και τη διασφάλιση της υποβολής των σχετικών εκθέσεων αξιολόγησης εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.
- Τη μέριμνα ότι οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες, προκειμένου να πραγματοποιήσουν τις αξιολογήσεις των δράσεων των προγραμμάτων του Ταμείου, λαμβάνουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση αυτών.
- Την εξέταση της ικανότητας των δικαιούχων των έργων, να πληρούν τα κριτήρια επιλογής και χορήγησης.
- Την καταχώριση στο Ολοκληρωμένο Πληροφορικό Σύστημα των στοιχείων των δράσεων που απορρέουν από τα εκδοθέντα έγγραφα του Τμήματος και την παρακολούθηση και τον έλεγχο της καταχώρισης στοιχείων των δράσεων από τους δικαιούχους, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

B) Δικαστικές αποφάσεις, διαδικασίες και Γνωμοδοτήσεις οργάνων και Επιτροπών

1) Μηνυτήρια αναφορά του ΕΠΣΕ για ρατσιστικά αδικήματα

Στις 14 Αυγούστου 2015 κατατέθηκε στην Εισαγγελέα για τα ρατσιστικά εγκλήματα στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών αναφορά για σειρά αδικημάτων με άμεσο ή έμμεσο ρατσιστικό χαρακτήρα¹¹.

Η αναφορά κοινοποιήθηκε στο Γενικό Γραμματέα Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τόσο λόγω αρμοδιότητας όσο και γιατί το περιεχόμενό της θα υποβληθεί από το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ) στις δύο Επιτροπές του ΟΗΕ που θα εξετάσουν την εφαρμογή από την Ελλάδα των Συμφώνων για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα καθώς και για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα το Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο 2015.

Η αναφορά ξεκινάει με τη φωτογραφία της καταστηματάρχισσας που πριν δύο χρόνια κλώτσησε ένα κοριτσάκι Ρομά στην Ακρόπολη. Η φωτογραφία έκανε το γύρο του κόσμου, η ΕΛ.ΑΣ. αδράνησε, το ΕΠΣΕ έκανε μήνυση στο Τμήμα Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας αλλά δεν κινήθηκε η διαδικασία στα πλαίσια του αυτοφώρου, ούτε το Τμήμα αυτό έκανε την προκαταρκτική εξέταση. Δύο χρόνια αργότερα χωρίς να καταθέσει το θύμα και οι μηνυτές, η δικογραφία οδηγείται σε δίκη χωρίς το χαρακτηρισμό του αδικήματος ως ρατσιστικού! Ζητούμενο, η επαναφορά της δικογραφίας στο σωστό δρόμο.

Οι περισσότερες υποθέσεις αφορούν Ρομά. Πρώτα από όλα το παράνομο συστηματικό «εθνοτικό προφίλ» της ΕΛΑΣ που αναφέρεται σε ταυτότητα Ρομά ελεγχόμενων και συλλαμβανόμενων με βάση δικά της κριτήρια αφού στα καταγεγραμμένα ατομικά στοιχεία δεν υπάρχει η εθνοτική ταυτότητα: στόχος είναι η σύνδεση Ρομά και εγκληματικότητας.

Στη συνέχεια αναφέρεται η μη παραπομπή σε δίκη των ιδιωτών που με ψευδείς μηνύσεις οδήγησαν περί τους 100 Ρομά Ασπρόπυργου σε δίκη για δήθεν κοπή ελαιόδεντρων όταν εγκαταστάθηκαν στα οικόπεδά τους: μετά την αθώωση των Ρομά το Μάιο 2013 και το Νοέμβριο 2014 οι ψευδομηνυτές έπρεπε να παραπεμφθούν σε δίκη με βάση υπάρχουσα μήνυση αλλά τίποτε δεν έγινε!

Σοβαρότερη είναι η περιφρόνηση των καταδικαστικών αποφάσεων του ΕΔΔΑ για τα σχολεία-γκέτο για παιδιά Ρομά στον Ασπρόπυργο και στους Σοφάδες. Μετά τις πρώτες καταδικαστικές αποφάσεις τα σχολεία-γκέτο διατηρήθηκαν και οι δικογραφίες για τους υπευθύνους έχουν ξεχαστεί στα συρτάρια εισαγγελικών γραφείων. Για τον Ασπρόπυργο υπήρξε δεύτερη καταδίκη με αποτέλεσμα να κλείσει το σχολείο-γκέτο αλλά να μην ενταχθούν στο κανονικό σχολείο τα περισσότερα παιδιά Ρομά. Απόδοση ευθυνών σε όλους/ες είναι το ζητούμενο από την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών.

---

¹¹<http://booksjournal.gr/slideshow/item/1350-%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1-2015-%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82,-%CF%81%CE%B1%CF%84%CF%83%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82,-%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BC%CF%89%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%AF%CE%B1>

Χαρακτηριστική της περιφρόνησης των δικαιωμάτων των Ρομά είναι η περίπτωση του οικισμού Ρομά Σπάτων τον οποίο δημιούργησε η πολιτεία το 2000 και έκτοτε στην ουσία εγκατέλειψε στην τύχη του, χωρίς ηλεκτρικό, χωρίς νερό και ασφαλτο μέχρι πρόσφατα, χωρίς παραχωρητήρια για τα οικήματα και μεταδημότευση στα Σπάτα των κατοίκων του και, το κυριότερο, χωρίς πρόσβαση των παιδιών στην εκπαίδευση με εξαίρεση μερικές χρονιές λόγω παρέμβασης διεθνών οργανισμών, που έχουν μιλήσει και για «*θεσμοποιημένο apartheid*»! Και για αυτόν τον εκπαιδευτικό αποκλεισμό υπάρχει μια δικογραφία ξεχασμένη στα συρτάρια της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών, η οποία πρέπει να ανασυρθεί και να αποδοθούν άμεσα οι κατά συρροή ποινικές ευθύνες.

Τέλος, η πολιτεία δηλώνει πως διέθεσε 5,3 εκατομμύρια ευρώ για έργα για τους Ρομά Ασπρόπυργου και 3,8 εκατομμύρια ευρώ για τους Ρομά Σπάτων. Ο Δήμος Σπάτων – Αρτέμιδας δηλώνει άγνοια ενώ έργα ανάλογων ποσών ποτέ δεν έγιναν ούτε στα Σπάτα ούτε στον Ασπρόπυργο. Ο λόγος στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών για να αποδοθούν ευθύνες για μη άντληση του κονδυλίου ή για διάθεσή του αλλού, όπως έγινε με ανάλογο κονδύλι για τους Ρομά Χαλανδρίου για την κατάχρηση του οποίου ο τότε Δήμαρχος και άλλοι εμπλεκόμενοι έχουν παραπεμφθεί σε δίκη...

Για όλα αυτά η ελληνική δικαιοσύνη και η ελληνική κυβέρνηση καλούνται να πράξουν όσα προβλέπει το κράτος δικαίου ώστε να σταματήσει η ατιμωρησία και να τιμωρηθούν οι υπεύθυνοι για τις διακρίσεις και για το ρατσισμό, που φυσικά δεν πρέπει να συνεχισθούν ή να επαναληφθούν.

2) Νέα δικαστική διαδικασία κατά της Ελλάδας στο Στρασβούργο σχετικά με τα μειονοτικά σωματεία

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) γνωστοποίησε στις 5 Ιανουαρίου 2015 πως στις 18 Δεκεμβρίου 2014 κοινοποίησε στην Ελλάδα τρεις συσχετισμένες προσφυγές με τίτλο «Τουρκική Ένωση Ξάνθης και λοιποί κατά Ελλάδα»¹². Με την κοινοποίηση αυτή, η Ελλάδα ξαναδικάζεται γιατί περιφρόνησε τις τρεις καταδίκες από το ΕΔΔΑ για τη διάλυση της «Τουρκικής Ένωση Ξάνθης» (27 Μαρτίου 2008), του «Πολιτιστικού Συλλόγου Τούρκων Γυναικών Νομού Ροδόπης» (27 Μαρτίου 2008) και του «Συλλόγου Νεολαίας Μειονότητας Νομού Έβρου» (11 Οκτωβρίου 2007).

Το ΕΔΔΑ στο συνοδευτικό ενημερωτικό σημείωμα υπενθυμίζει πως ο Άρειος Πάγος έκρινε τελικά και για τα τρία σωματεία πως οι αποφάσεις του ΕΔΔΑ δεν αποτελούσαν «νέα πραγματικά περιστατικά» ώστε στη βάση του Άρθρου 758 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας οι αποφάσεις των κατώτερων δικαστηρίων για τη διάλυση ή μη εγγραφή των τριών σωματείων να ανακληθούν και τα τρία

¹² <http://booksjournal.gr/blog/item/785-%CE%BD%CE%AD%CE%B1-%CE%B5%CF%85%CF%81%CF%89%CE%B4%CE%AF%CE%BA%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B1-%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%BA%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%BC%CE%B5%CE%B9%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CF%83%CF%89%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B5%CE%AF%CE%B1>

μειονοτικά τουρκικά σωματεία να (επανα)λειτουργήσουν νόμιμα (αποφάσεις ΑΠ 353/2012, ΑΠ 1003/2013, και ΑΠ 1471/2013 αντίστοιχα).

Το ΕΔΔΑ υπενθυμίζει το Ψήφισμα ResDH (2014)84 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης της 5 Ιουνίου 2014, στο οποίο εκφράζεται η δυσφορία της Επιτροπής για το γεγονός ότι η Ελλάδα περιφρόνησε τόσο τη δέσμευσή της του Ιουνίου 2013 να εξευρεθεί λύση για την εκτέλεση των τριών καταδικαστικών αποφάσεων που δεν υλοποίησε αλλά και την ίδια την Επιτροπή αφού παρά τις υπομνήσεις της τελευταίας δεν έστειλε καν την προβλεπόμενη ενημέρωση της Επιτροπής!

Καταλήγοντας το ΕΔΔΑ καλεί την Ελλάδα και τους προσφεύγοντες να τεκμηριώσουν αν οι αποφάσεις του Αρείου Πάγου συνιστούν «νέα προβλήματα» και άρα παραδεκτώς εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του ΕΔΔΑ και όχι (μόνο) στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Υπουργών. Αν είναι παραδεκτές οι προσφυγές, το ΕΔΔΑ ζητά να τοποθετηθούν η Ελλάδα και οι προσφεύγοντες αν οι αποφάσεις του Αρείου Πάγου αποτελούν παραβίαση του Άρθρου 11 της ΕΣΔΑ που κατοχυρώνει «την ελευθερία του συνεταιρισμού» των προσφευγόντων μελών της τουρκικής μειονότητας.

Υπενθυμίζεται πως εκκρεμεί η απόφαση του ΕΔΔΑ για την προσφυγή της Στέγης Μακεδονικού Πολιτισμού που κοινοποιήθηκε στην Ελλάδα το 2012 και εκδικάσθηκε το 2013. Και για τη Στέγη, είχε προηγηθεί καταδικαστική απόφαση του ΕΔΔΑ και άρνηση του Αρείου Πάγου να αναιρέσει τις αποφάσεις κατώτερων δικαστηρίων που είχαν επαναλάβει την άρνηση εγγραφής του σωματείου αυτού που έχουν ιδρύσει μέλη της μακεδονικής μειονότητας.

Τέλος, τονίζεται πως ο ισχυρισμός του Αρείου Πάγου πως οι αποφάσεις του ΕΔΔΑ δεν συνιστούν «νέα πραγματικά περιστατικά» είναι προσχηματικός αφού καταρρίπτεται από αποφάσεις του ίδιου δικαστηρίου που θεώρησε άλλες αποφάσεις του ΕΔΔΑ ή της Επιτροπής Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, που αφορούσαν αστυνομική βία ή εξώσεις κατά Ρομά, ως «νέα πραγματικά περιστατικά» και παρήγγειλε την ανάσυρση από το αρχείο των αντίστοιχων ποινικών δικογραφιών στη βάση των άρθρων 43 παράγραφος 5 και 47 παράγραφος 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Την είδηση της νέας τριπλής δίκης της Ελλάδας για την παραβίαση των δικαιωμάτων της τουρκικής μειονότητας δεν μετέδωσε το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων όπως δεν είχε μεταδώσει και την είδηση της δίκης για την παραβίαση των δικαιωμάτων της αυτοπροσδιοριζόμενης ως μακεδονικής μειονότητας το 2012.

3) Χαμηλές ποινές σε εκμεταλλευτές αλλοδαπών

Μια ακόμη δικαστική απόφαση από το Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων Καλαμάτας, στις 20 Μαρτίου 2015, αποδεικνύει ότι έχουμε να διανύσουμε πολύ δρόμο, μέχρι να φτάσουμε στην ουσιαστική απονομή δικαιοσύνης σε ό,τι αφορά την εκμετάλλευση ανθρώπων¹³.

¹³ <http://www.efsyn.gr/arthro/hadakia-se-ntavatzides>

Η υπόθεση που εκδικάστηκε στο Εφετείο μάς γυρίζει στο 2007: δύο επιχειρηματίες και μία γυναίκα ρουμανικής υπηκοότητας κατηγορούνταν και είχαν καταδικαστεί πρωτόδικα για παράνομη κατακράτηση κατά συρροή αλλοδαπών γυναικών που εργάζονταν σε μπαρ. Σύμφωνα με το κατηγορητήριο, οι δύο άνδρες, που ήταν ιδιοκτήτες μπαρ, έφερναν γυναίκες από τη Ρουμανία και, αφού τους αφαιρούσαν τα ταξιδιωτικά έγγραφα, στη συνέχεια τις περιόριζαν σε διαμερίσματα και τις ανάγκαζαν να εκδίδονται.

Η ιστορία αποκαλύφθηκε, όταν ένα από τα θύματά τους, μια ανήλικη Ρουμάνα, κατάφερε να δραπέτεύσει και να ειδοποιήσει τη μητέρα της στη Ρουμανία, η οποία με τη σειρά της ενημέρωσε την αστυνομία της χώρας της. Οι ρουμανικές Αρχές ειδοποίησαν τις ελληνικές και σε έρευνα που έγινε διαπιστώθηκε η ύπαρξη 5 τέτοιων διαμερισμάτων στην Καλαμάτα, σ' ένα εκ των οποίων βρέθηκαν φυλακισμένες δύο γυναίκες.

Η υπόθεση στη συνέχεια πήρε τον δρόμο της Δικαιοσύνης, για να ολοκληρωθεί στο Εφετείο, όπου η ποινή ήταν φυλάκιση ενός έτους εξαγοράσιμη προς 5 ευρώ τη μέρα και 3.000 ευρώ πρόστιμο για κάθε επιχειρηματία και 9 μήνες φυλάκιση με 3ετή αναστολή για τη Ρουμάνα που είχε τον ρόλο του... φύλακα σ' αυτή την ιστορία.

4) Επιβολή ποινής φυλάκισης οκτώ μηνών στον οδηγό του ΟΑΣΘ που κατέβασε από το λεωφορείο δύο Αφρικανούς επιβάτες

Σε φυλάκιση οκτώ μηνών, με τριετή αναστολή, και χρηματικό πρόστιμο 1000 ευρώ, καταδικάστηκε στις 16/10/2015 οδηγός του ΟΑΣΘ, ο οποίος κάθισε στο εδώλιο του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης, κατηγορούμενος ότι υποχρέωσε δύο Αφρικανούς επιβάτες να αποβιβαστούν από λεωφορείο του Οργανισμού, επειδή ήταν δήθεν «λαθρεπιβάτες»¹⁴.

Εξετάζοντας την υπόθεση σε δεύτερο βαθμό, το δικαστήριο τον έκρινε ένοχο -όπως πρωτοδίκως- για άρνηση παροχής υπηρεσίας για λόγους ρατσιστικής συμπεριφοράς, ενώ σε σχέση με την προηγούμενη δίκη μείωσε την ποινή από δέκα μήνες σε οκτώ.

Η υπόθεση ήρθε στο «φως» της δημοσιότητας, τον Απρίλιο του 2013, ύστερα από σχετική αναφορά που έκανε ομάδα δικηγόρων, καταγγέλλοντας τον συγκεκριμένο οδηγό για ρατσιστική συμπεριφορά. Επικαλούμενοι μαρτυρία επιβάτιδας, οι δικηγόροι υποστήριξαν ότι ο οδηγός, αφού κατέβασε τους δύο

---

¹⁴ http://www.star.gr/Pages/Ellada.aspx?art=296470&artTitle=okto_mines_fylakisi_se_chrysavgiti_odigo_tou_oasth_pou_katevase_apo_leoforeio_afrikanous_epivate

Αφρικανούς από το λεωφορείο με το πρόσχημα ότι δεν είχαν ακυρώσει εισιτήριο, επιτέθηκε φραστικά στους υπόλοιπους επιβάτες που θορυβήθηκαν από τη συμπεριφορά του. Μάλιστα, κατά την ίδια μαρτυρία, απευθυνόμενος προς τους επιβάτες φέρεται να τους είπε ότι είναι «Χρυσαιγίτης», επιδεικνύοντας μενταγιόν που φορούσε με το σύμβολο του κόμματος κι ένα σχετικό τατουάζ.

Η συγκεκριμένη καταγγελία προκάλεσε την παρέμβαση της εισαγγελίας πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, από την οποία διατάχθηκε προκαταρκτική έρευνα, αποτέλεσμα της οποίας ήταν η παραπομπή τού οδηγού σε δίκη.

Καταθέτοντας στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο η παραπάνω επιβάτιδα-αυτόπτης μάρτυρας είπε ότι ο οδηγός ήταν αγενής και με την συμπεριφορά του τρόμαξε τους μετανάστες. Όπως τόνισε, στο λεωφορείο (γραμμή «26») ανέβηκαν τρία άτομα, αλλά ο οδηγός ανάγκασε μόνο τους Αφρικανούς να αποβιβαστούν, ενώ τους φώναξε ότι «εδώ μέσα εγώ είμαι αφεντικό».

Απολογούμενος στο δικαστήριο ο κατηγορούμενος αρνήθηκε ότι κατέβασε τους δύο μετανάστες από το αστικό λεωφορείο κι ότι ουδέποτε είπε ότι είναι Χρυσαιγίτης. Υποστήριξε ότι οι συγκεκριμένοι επιβάτες ανέβηκαν με βία από την πίσω πόρτα και τους ζήτησε να ανέβουν από μπροστά, ενώ, όταν τους ρώτησε εάν έχουν εισιτήρια έλαβε αρνητική απάντηση.. Αρνήθηκε δε το καταγγελλόμενο επεισόδιο που ακολούθησε με τους επιβάτες, ενώ αναφερόμενος στο τατουάζ που φέρει είπε ότι πρόκειται για ένα αρχαιοελληνικό σύμβολο.

Μάλιστα, το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας υπενθύμισε ότι ο νομοθέτης ποινικοποίησε την άρνηση πρόσβασης στην παροχή υπηρεσιών για λόγους εθνικής ή φυλετικής καταγωγής ή θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού (άρθρο 16 παρ. 1 Ν. 3304/2005) και στη συνέχεια πρόβλεψε την αυτεπάγγελτη δίωξη για το αδίκημα αυτό (άρθρο 21 παρ. 5 του Ν. 4251/2014).

5) Εισαγγελική αδιαφορία για αδικήματα ρατσιστικού χαρακτήρα

Στις 13 Νοεμβρίου 2015, το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ) κατέθεσε αναφορά στην Εισαγγελέα Αρείου Πάγου με κοινοποίηση στον Γενικό Γραμματέα Διαφάνειας και Ανθρωπίνων

Δικαιωμάτων για εισαγγελική αδιαφορία για σειρά αδικημάτων με άμεσο ή έμμεσο ρατσιστικό χαρακτήρα.¹⁵ Σε αυτή αναφερόταν πως στις 14 Αυγούστου 2015 το ΕΠΣΕ κατέθεσε αναφορά για σειρά αδικημάτων με άμεσο ή έμμεσο ρατσιστικό χαρακτήρα στην Εισαγγελέα για τα ρατσιστικά εγκλήματα στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών. Η αναφορά εκείνη δημοσιεύτηκε τότε στο «Ελλάδα 2015: διακρίσεις, ρατσισμός, ατιμωρησία».

Το ΕΠΣΕ ανέφερε σε εκείνη την αναφορά την κλωτσιά κατά ανήλικης Ρομνί στην Ακρόπολη η δικογραφία για την οποία είναι ξεχασμένη για δύο χρόνια και δεν ερευνάται ως ρατσιστικό αδίκημα. Ανέφερε επίσης ομοερωτοφοβική επίθεση αστυνομικών που ένα χρόνο μετά είναι επίσης ξεχασμένη και πρόσφατη ομοερωτοφοβική επίθεση πολιτών για την οποία η αστυνομία αρνήθηκε να παρέμβει. Επί πλέον καταγγελλόταν το συνεχιζόμενο παράνομο «εθνοτικό προφίλ» της ΕΛ.ΑΣ. σε βάρος των Ρομά παρά τις διεθνείς συστάσεις, πιθανή παραγραφή μηνύσεων Ρομά για κατά συρροή ψευδή καταμήνυση και ψευδορκία σε βάρος τους, σχεδόν συστηματική μη συμμόρφωση των αρχών με τις καταδίκες από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) για θρησκευτικό όρκο και για εκπαιδευτικό αποκλεισμό ή διαχωρισμό Ρομά, καθώς και με συστάσεις ΟΗΕ και Συμβουλίου της Ευρώπης για τους Ρομά Σπάτων, όπως και ενδεχόμενο σκάνδαλο εκατομμυρίων ευρώ για έργα για καταυλισμούς Ρομά Σπάτων και Ασπροπύργου.

Η αναφορά εκείνη δόθηκε σε άλλο εισαγγελέα επειδή η ειδική Εισαγγελέας απουσίαζε με άδεια! Έκτοτε, στο τρίμηνο που πέρασε, δεν έχει υπάρξει καμιά εξέλιξη αφού η αναφορά βρίσκεται «στο συρτάρι» του Εισαγγελέα. Το ΕΠΣΕ ζήτησε την παρέμβασή της Εισαγγελέα Αρείου Πάγου ώστε να αφαιρεθεί η αναφορά από τον αδρανούντα εισαγγελέα και να ανατεθεί στην Εισαγγελέα για τα ρατσιστικά εγκλήματα στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών με την παραγγελία για την άμεση εξέτασή της.

Η νέα αναφορά στην Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κοινοποιήθηκε στον Γενικό Γραμματέα Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που έχει εμπλοκή στις απαντήσεις της Ελλάδας στα δύο σημαντικότερα όργανα του ΟΗΕ που εξέτασαν την εφαρμογή από την Ελλάδα των Συμφώνων για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα καθώς και για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα το Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο 2015, στα οποία το ΕΠΣΕ έθεσε τις υποθέσεις αυτές και τις όποιες ενέργειες ή παραλείψεις των ελληνικών αρχών, περιλαμβανόμενης της απουσίας οποιασδήποτε ενέργειας στην αναφορά της 14 Αυγούστου 2015. Προσετίθετο δε πως η Ελλάδα θα εξετασθεί τον Απρίλιο 2016 από το Συμβούλιο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ και τον Αύγουστο 2016 από την Επιτροπή του ΟΗΕ για την Εξάλειψη των Διακρίσεων στα οποία όργανα του ΟΗΕ το ΕΠΣΕ ελπίζει να είναι σε θέση

¹⁵ <http://booksjournal.gr/slideshow/item/1615-%CE%B5%CE%B9%CF%83%CE%B1%CE%B3%CE%B3%CE%B5%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B1%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CE%B1%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%81%CE%B1%CF%84%CF%83%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D-%CF%87%CE%B1%CF%81%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B1>

να αναφέρει πως υπήρξε εξέλιξη στην εξέταση της αναφοράς για σειρά αδικημάτων με άμεσο ή έμμεσο ρατσιστικό χαρακτήρα.

Εισαγγελία του Αρείου Πάγου και Υπουργείο Δικαιοσύνης έχουν τώρα την ευθύνη να αποδείξουν πως το κράτος δικαίου λειτουργεί (και) για Ρομά και ομοερωτικά άτομα και σέβεται τις θρησκευτικές ελευθερίες.

3. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

A) Κρούσματα διακρίσεων στο χώρο της Εκπαίδευσης

1) Μαθησιακές δυσκολίες αλλοδαπών μαθητών

Μαθησιακές δυσκολίες σε αλλοδαπούς μαθητές του Επαγγελματικού Λυκείου Αγριάς Βόλου παρατηρήθηκαν το 2015, τόσο στο γραπτό λόγο όσο και στη μετάβαση από το Γυμνάσιο στο Λύκειο, σύμφωνα με συνέντευξη της Διεύθυνσης του σχολείου προς τα θεσσαλικά ΜΜΕ¹⁶. Στο συγκεκριμένο σχολείο το ποσοστό των αλλοδαπών μαθητών αγγίζει το 25%, όντας από τα υψηλότερα στο Νομό, καθώς πολλές οικογένειες αλλοδαπών απασχολούνται στον πρωτογενή τομέα.

Αναφερόμενος ο διευθυντής του σχολείου κ. Νίκος Μπαμπανίκος στα προβλήματα των αλλοδαπών σε σχέση με τη γλώσσα, τόνισε πως «ο χειρισμός της προφορικής γλώσσας είναι καλός. Στο γραπτό, όμως, λόγο υπάρχουν δυσκολίες όσον αφορά στην εφαρμογή κανόνων γραμματικής και συντακτικού, ενώ υπάρχουν ζητήματα ανορθογραφίας. ανορθόγραφοι. Γενικά οι επιδόσεις των αλλοδαπών είναι σε πιο χαμηλή κλίμακα από τους Έλληνες. Βέβαια υπήρξαν και περιπτώσεις μαθητών που άριστευσαν και πέτυχαν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Όσον αφορά στη μαθησιακή συμπεριφορά τους είναι συνεργάσιμοι και έχουν ενταχθεί κανονικά στο κοινωνικό περιβάλλον».

Ο ίδιος πρόσθεσε πως αυτό που κάνει εντύπωση είναι πως οι μαθητές που τελειώνουν τα Λύκεια και βρίσκονται στην ηλικία των 18-20 ετών, δεν έχουν τη διάθεση και τη σκέψη να επιστρέψουν στην Αλβανία. Θεωρούν την Ελλάδα σαν τη δεύτερη πατρίδα τους και παρά τις όποιες οικονομικές δυσκολίες που μπορούν να έχουν οι οικογένειές τους, αυτοί θέλουν να μείνουν εδώ.

Και το ΕΠΑΛ Αγριάς είναι ενταγμένο στο πρόγραμμα Διάπολις που αφορά στην εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών, ενώ συνδυάζει τη δράση αυτή με το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Comenius που σχετίζεται με τα ανθρώπινα δικαιώματα.

¹⁶ <http://e-thessalia.gr/%CE%BC%CE%B5%CE%B9%CF%8E%CE%B8%CE%B7%CE%BA%CE%B1%CE%BD-%CF%86%CE%AD%CF%84%CE%BF%CF%82-%CE%BF%CE%B9-%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%BF%CE%B4%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%AF-%CE%BC%CE%B1%CE%B8%CE%B7%CF%84%CE%AD%CF%82/>

Η μετάβαση των αλλοδαπών μαθητών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο δεν είναι εύκολη, καθώς θα πρέπει να αυξήσουν τις δεξιότητές τους στη νεοελληνική γλώσσα, τα μαθηματικά, ενώ υπάρχουν και τα αρχαία ελληνικά.

Η φιλόλογος και υποδιευθύντρια του 4^{ου} Γυμνασίου Βόλου κ. Ιουλία Χαλαστάρα τόνισε πως οι μεγαλύτερες δυσκολίες των μαθητών αυτών παρουσιάζονται στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας, των Αρχαίων Ελληνικών, των Νεοελληνικών Κειμένων και της Ιστορίας, όπου απαιτείται καλή γνώση συντακτικού και καλή χρήση του γραπτού λόγου. Επίσης στην Ιστορία, επειδή είναι συνεχής ο λόγος και πρέπει να τον αποδώσουν, δυσκολεύονται. Δηλαδή είναι προτιμότερο ο καθηγητής να επισημάνει κάποια βασικά σημεία του μαθήματος, ώστε να εξοικειωθούν με το αντικείμενο και να αγαπήσουν το μάθημα. Στα μαθηματικά, τη φυσική, επειδή είναι κωδικοποιημένη η γνώση, έχουν καλύτερη πρόσληψη και αποδίδουν περισσότερο.

Η ίδια πρόσθεσε πως υπάρχουν κάποιοι ελάχιστοι μαθητές που είναι άριστοι, αλλά οι περισσότεροι είναι χαμηλών επιδόσεων.

Το πρόβλημα είναι πιο έντονο στους αλλοδαπούς μαθητές που μετανάστευσαν στην Ελλάδα σε προχωρημένη ηλικία. Αλλά και τα παιδιά που γεννήθηκαν στην Ελλάδα και ξεκίνησαν από την αρχή το ελληνικό σχολείο, νιώθουν κάποιες φορές στο σχολείο να βρίσκονται σε ένα ξένο μαθησιακό περιβάλλον.

Η υποδιευθύντρια υπογράμμισε πως τα τελευταία χρόνια οι αλλοδαποί μαθητές μειώθηκαν και σε κάθε τμήμα να βρίσκονται το πολύ πέντε άτομα.

2) Νέα φορολογικά και οικονομικά βάρη για το Σχολείο Αλληλεγγύης Μεταναστών «Οδυσσέας» της Θεσσαλονίκης

Άμεση πολιτική λύση από την κυβέρνηση για το φορολογικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει το Σχολείο Αλληλεγγύης “Οδυσσέας” στην Θεσσαλονίκη ζήτησαν στις 30 Οκτωβρίου 2015 τα μέλη του, καθώς με την αύξηση των τόκων στη ρύθμιση των 100 δόσεων αυξήθηκε και το ποσό της μηνιαίας δόσης προς την εφορία κατά 35 ευρώ (3255 ευρώ επιπλέον στο σύνολο των δόσεων)¹⁷. Όπως σημειώνουν οι άνθρωποι του «Οδυσσέα», «Είμαστε εξοργισμένοι με την εξέλιξη, αλλά κυρίως με το γεγονός ότι, παρά τις πάμπολλες υποσχέσεις, δεν έχει γίνει τίποτα για τη διαγραφή αυτού του χρέους-ντροπή!». «Μόνο οργή. Ντροπή στο ελληνικό κράτος που επιτρέπει να υπάρχει ακόμη αυτό το χρέος εις βάρος μιας οργάνωσης-πρότυπο που χωρίς καμιά χρηματοδότηση διδάσκει από το 1997 δωρεάν την ελληνική γλώσσα. Και σαν να μην έφτανε αυτό, αυξάνουν και το ποσό που πρέπει να πληρώσει στην Εφορία!» δηλώνει ο Πρόεδρος του ΔΣ του Σχολείου, Αντώνης Γαζάκης, στο alterthess.gr.

Σε ανακοίνωση του το Σχολείο στις 16 Ιουλίου του 2015 τόνιζε ότι «Μετά τη νέα ρύθμιση στην οποία προχωρήσαμε το Δεκέμβριο του 2014 (72 δόσεις των 823 ευρώ το μήνα), τον Απρίλιο του 2015 ενταχθήκαμε στη ρύθμιση των 100 δόσεων προς 567 ευρώ το μήνα, ώστε να αποδυθούμε με λιγότερο άγχος

¹⁷ <http://alterthess.gr/content/nea-forologika-kai-oikonomika-vari-gia-sholeio-allileggyis-odysseas#.VjOQw9rwsO4.twitter>

στον αγώνα για την καλύτερη δυνατή πολιτική λύση στο ζήτημα, απαιτώντας από την κυβέρνηση το αυτονόητο: σεισάχθεια για τον “Οδυσσέα” με τον ένα ή τον άλλο τρόπο!». «Ζητούμε από την κυβέρνηση και το Υπουργείο Οικονομικών να κάνουν άμεσα πράξη τις δεσμεύσεις για απαλλαγή του “Οδυσσέα” από το αβάσταχτο χρέος» σημειώνεται.

Η περιπέτεια ξεκίνησε το 2012 με τον έλεγχο των λογιστικών βιβλίων του Σχολείου από την Εφορία και την επιβολή εις βάρος του ολωσδιόλου άδικων και καταφανώς δυσβάσταχτων προστίμων (62.000 ευρώ περίπου) για τυπικές και γραφειοκρατικές παρατυπίες στα λογιστικά του βιβλία.

Σημειώνεται ότι οι παρατυπίες συνίσταντο κυρίως σε λογιστικές παραλείψεις που παρουσίαζαν τα – εκ του νόμου μη φορολογητέα- έσοδα του Σχολείου κατά πολύ λιγότερα από τα έξοδα της περιόδου 2001-09, και σε εκπρόθεσμη προσκόμιση αποδείξεων είσπραξης και πάλι μη φορολογητέων ποσών της ίδιας περιόδου.

Μάλιστα, στις αρχές Δεκεμβρίου 2013 είχε κινηθεί αυτόφωρη διαδικασία εις βάρος του νόμιμου υπεύθυνου του “Οδυσσέα”, Αντώνη Γαζάκη, προέδρου του ΔΣ, καθώς τα επιβληθέντα πρόστιμα του 2012 μετατράπηκαν σε ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο λόγω αδυναμίας καταβολής των χρημάτων, αφού ο “Οδυσσέας” εδώ και αρκετό καιρό δεν είχε παρά αμελητέα έσοδα, και καμία περιουσία φυσικά.

B) Καλές Πρακτικές

1) Το Πρόγραμμα «Οδυσσέας» για εκπαίδευση μεταναστών στη Δυτική Αττική

Το “Ίδρυμα Νεολαίας και δια Βίου μάθησης”, στο πλαίσιο της εκπαίδευσης μεταναστών στην Ελληνική γλώσσα και τον Ελληνικό Πολιτισμό, έθεσε στις 9 Απριλίου 2015 σε εφαρμογή το Πρόγραμμα «Οδυσσέας» στην Περιφέρεια Δυτικής Αττικής (Μέγαρα, Ασπρόπυργος, Ελευσίνα και Μάνδρα)¹⁸.

Το Πρόγραμμα αυτό απευθύνεται σε πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπηκόους τρίτων χωρών ανεξαρτήτως καταγωγής από την ηλικία των 16 ετών και άνω που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα κι εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση» του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ελληνικό Δημόσιο.

Σκοπός του Εκπαιδευτικού Προγράμματος είναι οι εκπαιδευόμενοι να αποκτήσουν τις γλωσσικές δεξιότητες και τις πρακτικές, κοινωνικές και διαπολιτισμικές ικανότητες που απαιτούνται για την Κοινωνική ένταξη των ιδίων και των οικογενειών τους.

¹⁸ http://megaratv.gr/index.php?page=11&article_id=2267

Το Πρόγραμμα εκπαίδευσης διαρθρώνεται στα επίπεδα Α1 (διάρκειας 125 ωρών) και Α2 (διάρκειας 175 ωρών) και τα μαθήματα παρέχονται Δωρεάν.

Τα μαθήματα υλοποιούνται σε τρία τμήματα των 10 – 13 ατόμων και θα διδάξουν ντόπιοι εκπαιδευτικοί.

Τα μαθήματα γίνονται τις απογευματινές ώρες σε αίθουσες σχολικού συγκροτήματος των Μεγάρων.

Το Πρόγραμμα αυτό υποστηρίζεται από το Δήμο Μεγαρέων.

2) Το σχολείο των Ρομά της Ξάνθης

Το 8ο Γυμνάσιο Ξάνθης στεγάζεται στις κτιριακές εγκαταστάσεις του ΟΑΕΔ (Λαχανοκήπων), όπου φιλοξενείται ευγενικά, ενώ εκκρεμεί η δημιουργία αυτόνομου σχ. κτηρίου στην ευρύτερη περιοχή¹⁹. Το δυναμικό των παιδιών που φοιτούν αποτελείται αποκλειστικά από μαθητές Roma του οικισμού Δροσερού, ενώ στα αξιοσημείωτα των τελευταίων ετών θεωρείται η διαρκής αύξηση του αριθμού νέων μαθητών που έρχονται στο σχολείο, πιστοποιώντας την αποδοχή του στην αντίληψη των κατοίκων.

Η εκπαιδευτική μονάδα της ΔΔΕ Ξάνθης, συμβάλλει με ουσιαστικό τρόπο στον τομέα της κοινωνικοποίησης των παιδιών της περιοχής, ενώ σημειώνεται αύξηση στην παραπέρα συνέχιση των σπουδών τα τελευταία χρόνια προς τα ΓΕΛ και ΕΠΑΛ της πόλης.

Το σχολείο αντικατοπτρίζει την κοινωνική ευαισθησία της Ξάνθης, στις ευπαθείς και ιδιαίτερες κοινωνικές ομάδες που συνυπάρχουν και απαρτίζουν τον διαπολιτισμικό πληθυσμό της. Δεν ήταν λίγες οι φορές που η πολιτεία και οι οργανωμένοι θεσμοί της συνεργάστηκαν και συνέβαλλαν στην λειτουργία και ανάπτυξη του σχολείου», αναφέρεται από τη Δ/ση. «Ιδιαίτερα όταν ζητούμε να ικανοποιηθούν βασικές ανάγκες μαθητών, χαιρόμαστε να διαπιστώνουμε την έμπρακτη αρωγή προσώπων και φορέων, στις δικαιολογημένες απαιτήσεις μαθητών και εκπαιδευτικού προσωπικού.

Γ) Κοινωνικές & επιστημονικές έρευνες και δικαστικές αποφάσεις

1) Έρευνα του Δικτύου για τα Δικαιώματα του Παιδιού σε γειτονίες της Αθήνας

Το Μάρτιο του 2015 το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού ανέλαβε τη διεξαγωγή έρευνας με άξονα την πλέον ευάλωτη ομάδα πληθυσμού, τα παιδιά, στις υποβαθμισμένες περιοχές της Αθήνας²⁰. Και τα αποτελέσματα

¹⁹ <http://www.xanthipress.gr/8o-gimnasio-to-scholio-ton-roma-tis-xanthis/>

²⁰ <http://www.kathimerini.gr/818020/article/epikairothta/ellada/sto-sxoleio-den-yparchoyn-diakriseis>

ήταν αναπάντεχα, καθώς αποδείχτηκε ότι στο χώρο του σχολείου δεν υπάρχει ιδιαίτερο πρόβλημα διακρίσεων, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η κατάσταση είναι ιδανική, αφού δεν υπάρχει καμιά σοβαρή πρόνοια για αποδοχή της πολυπολιτισμικότητας.

Η έρευνα διεξήχθη 5 σε δείγμα 200 γονέων και 200 παιδιών έως 18 ετών, που ζουν στον σταθμό Λαρίσης, στην πλατεία Βικτωρίας, στην πλατεία Αττικής, στο Μεταξουργείο, στον Αγιο Παντελεήμονα και στην Κυψέλη. Οι ερωτηθέντες αποτελούνταν κατά 1/3 από Έλληνες υπηκόους, κατά 1/3 από πολίτες αλβανικής καταγωγής και κατά 1/3 από μετανάστες άλλων εθνοτήτων.

Όπως βρέθηκε, ενώ οι γονείς δηλώνουν σε υψηλό ποσοστό ότι υφίστανται ρατσιστικές συμπεριφορές, οι διακρίσεις δεν φαίνεται να αποτελούν πρόβλημα στον χώρο του σχολείου. «Τα παιδιά, όποια καταγωγή κι αν έχουν, δεν δηλώνουν ότι αντιμετωπίζουν πειράγματα ή άλλα προβλήματα λόγω χρώματος, θρησκείας ή άλλου χαρακτηριστικού», σχολιάζει στην «Κ» ο ερευνητής του ΕΚΚΕ κ. Νίκος Σουλιώτης, που συμμετείχε στη σύνταξη του ερωτηματολογίου και την επεξεργασία των δεδομένων. «Το συμπέρασμα που μπορούμε να βγάλουμε είναι είτε ότι το σχολείο και οι δάσκαλοι κάνουν πολύ καλά τη δουλειά τους είτε ότι, όπως συμβαίνει στις πολυπολιτισμικές περιοχές άλλων χωρών, οι διάφορες ομάδες δεν αναμειγνύονται μεν, αλλά ούτε συγκρούονται».

Ένα ακόμη εύρημα που εντυπωσίασε τους ερευνητές (Κωνσταντίνος Νικολόπουλος, Βαγγέλης Μουργελάς, Βιόλα Γκιάκα, Γεωργία Αβαταγγέλου) ήταν ότι το πρότυπο ανατροφής των παιδιών είναι πανομοιότυπο και στις τρεις κατηγορίες. «Πρόκειται για ένα πρότυπο μεσοαστικό, που δίνει έμφαση στην εκπαίδευση –είναι αυτό που όλες οι ομάδες θεωρούν μείζον–, στην κοινωνικότητα και στις κοινωνικές αξίες, όπως η φιλία και η αλληλεγγύη», σημειώνει ο κ. Σουλιώτης. «Στην περίπτωση των μεταναστών –πλην των Αλβανών– έμφαση δίνεται και στη θρησκευτική πίστη, αλλά και πάλι όχι σε πολύ μεγάλο ποσοστό». Οι τρεις εθνοτικές ομάδες συγκλίνουν και στο ότι όσον αφορά στη διαπαιδαγώγηση των παιδιών, δεν δίνουν ιδιαίτερη σημασία σε αξίες που έχουν να κάνουν με την ανάπτυξη της προσωπικότητας των παιδιών, την αυτοπεποίθηση, την αυτονομία, την έκφραση προσωπικής άποψης».

Το σημαντικότερο, ωστόσο, στοιχείο που προέκυψε από την έρευνα (η οποία βασίστηκε σε ερωτηματολόγια και συνεντεύξεις) είναι ότι μολονότι οι κάτοικοι των συγκεκριμένων περιοχών υποφέρουν εξίσου από την ανεργία, η υποστήριξη που λαμβάνουν εξαντλείται στην παροχή βασικών αγαθών και υπηρεσιών. «Οι Έλληνες και οι Αλβανοί υποστηρίζονται περισσότερο από δημόσιους φορείς στην πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες π.χ. για τη λήψη επιδόματος ανεργίας, ενώ οι υπόλοιποι από ΜΚΟ και Εκκλησία για πρόσβαση σε βασικά αγαθά, αφού οι περισσότεροι δεν έχουν τα απαραίτητα χαρτιά για επίδομα ανεργίας. Βλέπουμε, δηλαδή, ότι οι πληθυσμοί δεν λαμβάνουν βοήθεια στον τομέα της βελτίωσης της κοινωνικοοικονομικής τους θέσης, όπως π.χ. στην ανεύρεση εργασίας. Είναι φανερό ότι λείπει ένα βασικό κομμάτι στην παρέμβαση σε αυτές τις περιοχές».

4. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ

A) Κέντρα υποδοχής αιτούντων άσυλο

1) Κέντρο κράτησης της Αμυδαλέζας

Ανεπαρκή σίτιση, ανύπαρκτη ιατρική φροντίδα και κυρίως απουσία ενημέρωσης των μεταναστών για την επόμενη μέρα της κράτησής τους είδαν οι εθελοντές των «Γιατρών του Κόσμου» κατά την αυτοψία τους στο κέντρο κράτησης της Αμυδαλέζας στις 17 Φεβρουαρίου του 2015²¹. Παθολόγος, ορθοπαιδικός, φυσίατρος, κοινωνικός λειτουργός και παιδίατρος, όλοι εθελοντές των «Γιατρών του Κόσμου», βρέθηκαν στην Αμυδαλέζα προκειμένου να εξετάσουν τους μετανάστες και να τους παράσχουν φαρμακευτική περίθαλψη. Όπως περιγράφει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο γενικός γραμματέας των «Γιατρών του Κόσμου», Νικήτας Κανάκης, οι εθελοντές ήρθαν αντιμέτωποι με την απουσία υποδομών στο κέντρο κράτησης και με συνθήκες που θυμίζουν «στρατόπεδο συγκέντρωσης», όπως λέει χαρακτηριστικά. «Μπορεί στην Αμυδαλέζα να υπάρχουν καλύτερες συνθήκες ζωής και να μην υπάρχει βία, δεν παύει όμως να είναι ένα στρατόπεδο συγκέντρωσης», προσθέτει. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη σημερινή αυτοψία, στο κέντρο κράτησης δεν υπάρχει μόνιμη ιατρική περίθαλψη από τον Δεκέμβριο για τους περίπου 1.100 κρατούμενους, ενώ είναι ανεπαρκής και η σίτισή τους.

Από την ιατρική εξέταση προέκυψε ότι οι περισσότεροι από τους κρατούμενους εμφανίζουν περιορισμένα προβλήματα, συμπτώματα της λεγόμενης «νόσου του πρόσφυγα», που όμως δεν έχουν αντιμετωπιστεί μέχρι σήμερα. Ωστόσο, φαίνεται πως δεν έχει γίνει έλεγχος στους κρατούμενους για φυματίωση, με εξαίρεση κάποιους ανήλικους. Όπως διαπιστώνει ο κ. Κανάκης, το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι το γεγονός ότι υπάρχουν μετανάστες που δεν έχουν λόγο να κρατούνται στην Αμυδαλέζα, είτε γιατί έχει παρέλθει το 18μηνο είτε γιατί προέρχονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως στην περίπτωση ενός Ρουμάνου. «Η πλειοψηφία των μεταναστών δεν έχουν ιδέα τι συμβαίνει, γιατί κρατούνται και τι θα γίνει στο μέλλον και αυτό έχει τεράστια ψυχολογική επίπτωση πάνω τους, όπως συνέβη και με την πρόσφατη αυτοκτονία του κρατούμενου. Πιστεύω ότι αυτό είναι και το μεγαλύτερο πρόβλημα στην Αμυδαλέζα», εξηγεί ο ίδιος. Εκτεταμένο είναι επίσης το πρόβλημα διαχείρισης των ανήλικων, καθώς αρκετοί εντοπίστηκαν να διαμένουν μαζί με ενήλικες.

«Είναι πολλοί οι ανήλικοι και αν δεν ενταχθούν σε δομές, θα αποτελέσουν πρώτη ύλη για το οργανωμένο έγκλημα», τονίζει ο γενικός γραμματέας των «Γιατρών του Κόσμου». Οι εθελοντές της ΜΚΟ ζήτησαν από τον αναπληρωτή υπουργό Προστασίας του Πολίτη, Γιάννη Πανούση, να έχουν πλήρη πρόσβαση σε όλους τους χώρους του κέντρου κράτησης, αίτημα που έγινε άμεσα δεκτό. Οι γιατροί συνομίλησαν με τους μετανάστες και δεν ήταν λίγες οι

²¹ ΕΘΝΟΣ, 18/2/2015

φορές που συγκλονίστηκαν από τις περιγραφές τους. Όπως στην περίπτωση ενός 30χρονου Πακιστανού, ο οποίος διηγήθηκε στον Νικήτα Κανάκη ότι πήγε να καταγγείλει στην αστυνομία ένα περιστατικό εκμετάλλευσης στην εργασία του και βρέθηκε στην Αμυγδαλέζα, όπου κρατείται τους τελευταίους οκτώ μήνες. «Είναι πάγια η θέση μας ότι οι άνθρωποι αυτοί είναι κρατούμενοι και το κράτος έχει την ευθύνη τους και οφείλει να τους φροντίσει», επισημαίνει ο κ. Κανάκης.

Μάλιστα, στις 26/2/2015, οι καταγγελίες για τις συνθήκες κράτησης στην Αμυγδαλέζα προκάλεσαν την παρέμβαση της Εισαγγελίας²². Με εντολή του προϊσταμένου της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Ηλία Ζαγοραίου, αναλαμβάνει εισαγγελέας τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης για όσα είδαν πρόσφατα το φως της δημοσιότητας περί κακοποίησης και κακομεταχείρισης των μεταναστών στο Κέντρο Κράτησης. Υπενθυμίζεται ότι, το βράδυ της 13ης Φεβρουαρίου με αφορμή την αυτοκτονία μετανάστη στους χώρους του Κέντρου είχαν σημειωθεί επεισόδια, ενώ την επομένη επιτόπου μετέβη ο αναπληρωτής υπουργός Προστασίας του Πολίτη Γ. Πανούσης. Ο υπουργός σε δηλώσεις του είχε αναφέρει πως αισθάνθηκε ντροπή για όσα είδε στο Κέντρο, ενώ έχει προαναγγείλει το κλείσιμο των Κέντρων κράτησης και τη δημιουργία χώρων εποπτευόμενης ελευθερίας. Η προκαταρκτική εξέταση έχει στόχο να διαπιστώσει αν στην υπόθεση του Κέντρου της Αμυγδαλέζας έχουν διαπραχθεί αδικήματα που αφορούν «πράξεις και συμπεριφορές κακομεταχείρισης - κακοποίησης κρατουμένων» και ακολούθως να εντοπίσει τους υπαίτιους.

Επίσης, τραγικές συνθήκες διαβίωσης για τα ασυνόδευτα παιδιά στο Κέντρο Διοικητικής Κράτησης Αλλοδαπών της Αμυγδαλέζας διαπίστωσε στις 15 Ιανουαρίου 2015 ο δήμος Αθηναίων με επιστολή που διαβίβασε ο δήμαρχος κ. Γιώργος Καμίνης στον τότε υπηρεσιακό υπουργό Δημοσίας Τάξης Βασίλη Κικίλια²³. Στην επιστολή του δημάρχου Αθηναίων επισημαίνονται οι εξόχως προβληματικές συνθήκες που επικρατούν για τα ασυνόδευτα ανήλικα άτομα, τα οποία παραμένουν εκεί αναμένοντας να προωθηθούν σε δομές φιλοξενίας, *«με προσωπικό και εγκαταστάσεις που λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες προσώπων της ηλικίας τους»*.

Μετά την πρόσφατη επίσκεψή της στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Κράτησης, η αντιδήμαρχος για το Παιδί κυρία Μαρία Ηλιοπούλου ενημέρωσε με επιστολή της τον δήμαρχο ότι *«οι ελλείψεις σε βασικά είδη υγιεινής και ένδυσης είναι τεράστιες, καθιστώντας πολύ δύσκολες τις συνθήκες διαβίωσης των παιδιών, ενώ η έλλειψη δραστηριοτήτων δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο την κατάσταση»*. Μαζί με την αντιδήμαρχο επισκέφθηκαν την Αμυγδαλέζα ο πρόεδρος του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών του δήμου Αθηναίων κ. Λευτέρης Παπαγιαννάκης και ο βοηθός Συνήγορος του Πολίτη για τα Δικαιώματα του Παιδιού κ. Γεώργιος Μόσχος.

Επισημαίνεται μάλιστα ότι ο Συνήγορος έχει εντοπίσει πρόσφατα τα μεγάλα αυτά προβλήματα σε έκθεση αυτοψίας και επιστολή προς τον κ. Κικίλια, στην

²² ΑΥΓΗ, 26/2/2015

²³ <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=667592>

οποία πρότεινε την παύση διοικητικής κράτησης των ασυνόδευτων ανηλίκων από κοινού με ενήλικες και την ταχύτερη δυνατή προώθησή τους σε δομές πρόνοιας. Επίσης, στο πόρισμά του περιλαμβάνονταν προτάσεις για την καθιέρωση διαδικασιών για τη διαπίστωση της ηλικίας των ασυνόδευτων ανηλίκων, επισημαίνοντας την ανάγκη θεσμοθέτησης υποχρεωτικής διερμηνείας σε όλα τα στάδια καταγραφής και εξέτασης των αιτημάτων των ασυνόδευτων ανηλίκων. Η συνολική εκτίμηση της ανηλικότητας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, σύμφωνα με το πόρισμα του Συνηγόρου, *«όχι μόνο τις σωματομετρικές παραμέτρους αλλά και την ψυχοκοινωνική κατάσταση του αλλοδαπού και μόνο σε περιπτώσεις αμφιβολίας να γίνεται παραπομπή και για ιατρικές εξετάσεις»*.

Στην επιστολή της, τις επισημάνσεις της οποίας συμμερίζεται ο κ. Καμίνης, η αρμόδια αντιδήμαρχος αναφέρει ακόμη ότι *«προτιθέμεθα να συντονίσουμε δράσεις για την πνευματική και υλική ανακούφιση των κρατούμενων παιδιών, αλλά και των εργαζόμενων, οι οποίοι με τη σειρά τους εργάζονται σε πολύ αντίξοες συνθήκες. Γνωρίζουμε ότι η όποια βελτίωση, υλική ή πνευματική, των συνθηκών δεν μπορεί παρά να είναι ελάχιστη και σίγουρα δεν εξασφαλίζει σε αυτά τα παιδιά τις συνθήκες διαβίωσης που δικαιούνται και που ρητά αναφέρονται στο άρθρο 24 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ: "Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην προστασία και τη φροντίδα που απαιτούνται για την καλή διαβίωσή τους"»*.

Στη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, ο δήμαρχος Αθηναίων σημείωσε όχι μόνο ότι συμμερίζεται τις επισημάνσεις των στελεχών του δήμου, αλλά κυρίως ότι κάλεσε τον υπουργό Δημόσιας Τάξης να λάβει σοβαρά υπόψη του τις σχετικές επισημάνσεις και να προβεί στις ανάλογες ενέργειες.

2) Αστυνομικό Τμήμα της Κω ως προσωρινός χώρος διαβίωσης αλλοδαπών υπό άθλιες συνθήκες

Σε αποθήκη ανθρώπων μετατράπηκε το Αστυνομικό Τμήμα της Κω, καθώς την άνοιξη και το καλοκαίρι του 2015 εκατοντάδες στοιβάζονταν καθημερινά μέσα και έξω²⁴. Παντού υπήρχαν κούτες στρωμένες στο πάτωμα, κουβέρτες ανάμεσα σε σκουπίδια, τουαλέτες «βομβαρδισμένες» και δυσσομία.

Σε ένα χώρο όπου θα έπρεπε να φιλοξενούνται έως 35 μετανάστες, στις 6 Απριλίου 2015¹⁶⁰. Το ρεκόρ σημειώθηκε την περασμένη Πέμπτη. Στο ιταλικό κτίριο της δεκαετίας του '30 που στεγάζει το Αστυνομικό Τμήμα του νησιού στοιβάχτηκαν 236 άνθρωποι. Άλλοι στο προαύλιο και άλλοι στο εσωτερικό του.

Ο αξιωματικός υπηρεσίας δεν άντεξε και λιποθύμησε. Στις 6 Απριλίου 2015 μετανάστες συνεπλάκησαν έξω από το κτίριο για το ποιος θα προλάβει να μπει και να κοιμηθεί μέσα.

²⁴ <http://www.e-typos.com/gr/ellada/article/124082/apothiki-metanaston/>

Οι μετανάστες παραδίδονται από τους λιμενικούς στην ΕΛ.ΑΣ. προκειμένου είτε να τους χορηγηθεί βεβαίωση για παραμονή έξι μηνών στη χώρα -αν είναι Σύριοι- είτε να τους χορηγηθεί βεβαίωση που τους υποχρεώνει να εγκαταλείψουν την Ελλάδα μέσα σε ένα μήνα. Η διαδικασία καταγραφής και έκδοσης των βεβαιώσεων διαρκεί τουλάχιστον ένα 24ωρο, κατά το οποίο κάπου πρέπει να κρατηθούν.

Η αύξηση των μεταναστευτικών ροών τους τελευταίους μήνες έχει «φρακάρει» τις υπηρεσίες του Λιμενικού και της ΕΛ.ΑΣ. Μόνο τους πρώτους τρεις μήνες του 2015 περίπου 3.900 παράνομοι μετανάστες έφτασαν σε Κω, Λέρο και Κάλυμνο. «Μόνο στην Κω φέτος έχουν έρθει τουλάχιστον 1.800 μετανάστες. Υπάρχει μεγάλη αύξηση σε σχέση με πέρυσι. Για όλο το 2014 οι παράνομοι μετανάστες ήταν 7.500. Εχουμε φτάσει φέτος μέσα σε λίγους μήνες σχεδόν στους μισούς. Στο Α.Τ. της Κω δεν μπορούμε να λειτουργήσουμε ούτε καν τα γραφεία μας γιατί υπάρχουν παντού άνθρωποι που κοιμούνται», προσθέτει ο κ. Κυδωνάκης.

3) Συνθήκες εμπόλεμης ζώνης στο πρώτο ελληνικό “hot spot” στη Λέσβο

Στα τέλη Οκτωβρίου 2015, λίγες ημέρες μετά την επίσημη έναρξη της λειτουργίας του πρώτο “hot spot” στην Ελλάδα, διαπιστώνεται όχι μόνο η ανεπάρκειά του να ανταποκριθεί στην προσφυγική ροή, αλλά και η παντελής απουσία στοιχειωδώς ανθρώπινων συνθηκών για όσους περιμένουν εκεί να πάρουν απλά ένα χαρτί²⁵.

«Οι συνθήκες στη Μόρια της Λέσβου συγκρίνονται μόνο με αυτές σε εμπόλεμη ζώνη» αναφέρει στην ΕΡΑ Αιγαίου εθελοντής που βρίσκεται διαρκώς τα τελευταία βράδια στο χώρο μέσα κι έξω από το πρώην Στρατόπεδο Παραδέλλη.

Παιδιά με πυρετό, έγκυες γυναίκες, ηλικιωμένοι περιμένουν μέσα στη βροχή στις λάσπες και στα σκουπίδια. Η αναμονή στην ουρά για την καταγραφή μπορεί να διαρκέσει ακόμα και ολόκληρη ημέρα.

«Τη νύχτα η κατάσταση είναι πολύ πιο δύσκολη. Έχουν σημειωθεί τουλάχιστον τρία περιστατικά εγκύων που έχουν αποβάλλει, ενώ περίμεναν στην ουρά. Η μία μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο, ενώ οι άλλες δεν δέχτηκαν για να μην χάσουν τη σειρά τους. Άνθρωποι λιποθυμούν διαρκώς και είναι αδύνατον να μεταφερθούν στο νοσοκομείο, αφού το ασθενοφόρο δεν μπορεί να έρθει στο σημείο, όπου έχει σχηματιστεί η ουρά. Το βράδυ υπάρχει μόνο μια εθελόντρια γιατρός. Προσφέρει ότι ιατρική φροντίδα μπορεί στην ουρά αλλά είναι τόσα τα περιστατικά που είναι αδύνατον να τα προλάβει» λέει ο εθελοντής.

Πρόχειρες τέντες βρίσκονται παντού στα γύρω από το κέντρο καταγραφής ελαιοκρήματα.

²⁵ <http://insideoutborders.com/2015/10/23/war-zone-conditions-in-the-first-greek-hotspot/>

Τα κλαδιά από τις ελιές κόβονται και καίγονται χλωρά προκειμένου να ζεσταθούν οι χιλιάδες των μεταναστών που παραμένουν τα βράδια εκεί μέχρι να έρθει η σειρά τους. Οι περισσότεροι από αυτούς νηστικοί με βρεγμένα ρούχα κοιμούνται στις λάσπες που άφησε το νερό της βροχής.

Οι εντάσεις και οι συμπλοκές στην ουρά καταλήγουν πολλές φορές σε τραυματισμούς. Αρκετοί μετανάστες κρατώντας ξύλα περιφρουρούν την ουρά και αν κάποιος προσπαθήσει να την παρακάμψει τον απομακρύνουν συνήθως ξυλοκοπώντας τον.

Τις απάνθρωπες συνθήκες που επιφυλάσσει το πρώτο Hot Spot στην Ελλάδα για τους πρόσφυγες, στη Λέσβο αλλά και την έλλειψη δομών φιλοξενίας των ανθρώπων αυτών καταγγέλλει με ανακοίνωσή της η ομάδα εθελοντών «το Χωριό του Όλοι Μαζί»²⁶.

Η επιστολή του Χωριού έχει ως εξής:

Τους τελευταίους μήνες έχει επιβληθεί στους κατοίκους των νησιών ένας τρόπος αντιμετώπισης της προσφυγικής κρίσης που γεννά διαρκώς προβλήματα, συγκρούσεις και συνθήκες που καλούνται να αποδεχτούν οι κάτοικοι των νησιών ως αναπόφευκτη πραγματικότητα και ανάγκη. Οι καθημερινές εικόνες των δελτίων με τους πνιγμένους στο Αιγαίο κινδυνεύουν να γίνουν ρουτίνα. Και όπως ξέρουν αυτοί που δουλεύουν στα ΜΜΕ, ακόμα και η πιο αποτρόπαια εικόνα παύει να σοκάρει μετά από λίγο καιρό. Στη Μυτιλήνη μετράμε πέντε μήνες καθαρής φρίκης.

Αναγκαζόμαστε να δεχτούμε ως πραγματικότητα τα πτώματα μικρών παιδιών, και των μανάδων τους που ξεβράζονται στις ακτές, την εκμετάλλευση των πιο βασικών αναγκών από «συμπολίτες» μας που βγάζουν «βαρβάτο μεροκάματο» από την απελπισία των προσφύγων, την υποκρισία οργανώσεων που με μία κουβέρτα ή ένα μπουκάλι νερό φωτογραφίζουν το ανθρώπινο πρόσωπο της Ευρώπης, αποσιωπώντας την ευθύνη της στη συγκάλυψη της κύριας αιτίας αυτού του εγκλήματος: τους πολέμους που απεργάζονται ή ενισχύουν οι πολιτικές των κυβερνήσεών τους. «Η Ευρώπη της αλληλεγγύης» δεν τα βλέπει, ή "εκφράζει τη λύπη της" ή θα τηρήσει "ενός λεπτού σιγή", ξεπλένοντας έτσι τη ντροπή ενός συστήματος που υποκρίνεται ότι ψάχνει για λύσεις και προκρίνει την καταστολή και τη βία ως μέσο διαχείρισης του προσφυγικού ζητήματος. Από τη στιγμή που η FRONTEX ανέλαβε την "απώθηση και διάσωση", δεκάδες είναι οι νεκροί στο Αιγαίο, τα νερά μετατρέπονται σε παγίδες θανάτου, γίνονται επιθέσεις μασκοφόρων σε βάρκες και επικίνδυνες επιχειρήσεις απώθησης (push back), όπως καταγγέλλεται από την Human Rights Watch.

Η Ε.Ε. παρόλες τις Συνόδους κορυφής και τα "μέτρα" εξακολουθεί να μην προσφέρει ασφαλή πρόσβαση στους πρόσφυγες, κατά παράβαση των διεθνών συνθηκών. Αντ' αυτού ενισχύει τη Frontex που αναλαμβάνει την επιτήρηση των συνόρων, εμποδίζοντας την ασφαλή διέλευση των προσφύγων. Καταγγέλλει τους διακινητές, αλλά στην πράξη ανέχεται και

²⁶ <http://www.efsyn.gr/arthro/kataggelia-ethelonton-gia-proto-hot-spot-sti-lesvo-video>

ενισχύει με τις πολιτικές της την άγρια εκμετάλλευση των προσφύγων. Η Ευρώπη δεν θέλει τους πρόσφυγες και μετανάστες. Δεν θέλει να δώσει λύσεις. Δεν θέλει τη δημιουργία ενός ασφαλούς ευρωπαϊκού διαδρόμου με οργανωμένα κέντρα ταυτοποίησης (που δεν θα αλλάζουν κάθε λίγο και λιγάκι τις διαδικασίες).

Παρότι η UNHCR, Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, πριν από μήνες έδωσε στοιχεία για την αύξηση των ροών μέχρι το φθινόπωρο, ούτε οι αρχές ούτε οι οργανώσεις φρόντισαν να διασφαλίσουν ανθρωπίνες συνθήκες υποδοχής και φιλοξενίας. Όμως δίνονται τεράστια ποσά στη Frontex για την επίβλεψη των συνόρων και τις επαναπροωθήσεις.

Φτάσαμε τέλη Οκτώβρη με χιλιάδες πρόσφυγες κάτω από τη βροχή, χωρίς υποδομές υποδοχής, χωρίς καταλύματα, συνθήκες υγιεινής, τουαλέτες, φαγητό και νερό.

Οι άνθρωποι στη Μόρια ζουν μέσα σε μία χωματερή και αντιμετωπίζονται και οι ίδιοι ως σκουπίδια. Δεν υπάρχουν γιατροί το βράδυ, ευάλωτα άτομα που δικαιούνται προτεραιότητα στην καταγραφή δεν εντοπίζονται, οι ασυνόδετοι ανήλικοι βρίσκονται σε άθλιες συνθήκες εγκλεισμού (10χρονα, 12χρονα αγόρια και κορίτσια συμβιώνουν μαζί με 20χρονους), δεν υπάρχουν σαφείς πληροφορίες για τη διαδικασία καταγραφής τους ούτε καν σταθερό σύστημα καταγραφής. Υπάρχει έλλειψη διερμηνέων, οι ουρές εξελίσσονται σε πεδία συγκρούσεων. Για όσους έχουν εικόνα για το τι γίνεται στη Μόρια ξέρουν ότι η βία της αστυνομίας γίνεται ανεκτή από όλους (αρχές και οργανώσεις) ως αναγκαίο κακό και αντί να αποστέλλεται προσωπικό για την καταγραφή ενισχύονται οι δυνάμεις καταστολής. Δεν υπάρχει καμία επίσημη καταγγελία για τα δακρυγόνα και το ξύλο που πέφτει κάθε βράδυ, την απαράδεκτη συμπεριφορά προς ένα πληθυσμό που δεν έχει τρόπο να προστατευτεί. Η πλήρης αποτυχία αρχών και ΜΚΟ να συντονιστούν αφήνει τους πρόσφυγες στο έλεος της αστυνομίας και των δυνάμεων καταστολής.

Με τα εκατομμύρια να χορεύουν γύρω από τα κέντρα υποδοχής και τις εξαγγελίες περαιτέρω χρηματοδότησης των hot spots είναι καιρός οι πολίτες αυτού του τόπου να απαιτήσουν επιμερισμό των ευθυνών για αυτό το ατελείωτο μαρτύριο που, αν και δεν το βιώνουν οι ίδιοι, αναγκάζονται να το παρακολουθούν και να συμμετέχουν.

Καλούμε λοιπόν κάθε έναν να κατέβει στο δρόμο και να απαιτήσει να μη γίνουν τα νησιά hot spots-χωματερές ανθρώπων, στρατόπεδα συγκέντρωσης και διαλογής ανθρώπων που θα αποτελέσουν το φτηνό εργατικό δυναμικό της Ευρώπης. Με τη συμμετοχή της Ύπατης Αρμοστείας οργανώνονται τα πρώτα hot spots στην Ελλάδα που σημαίνει ότι ενεργοποιούνται ξανά οι επιστροφές στη χώρα εισόδου με βάση τον Κανονισμό του Δουβλίνου, κλείνουν τα βόρεια σύνορα και ο κόσμος θα εγκλωβιστεί εδώ σε ελεεινές συνθήκες».

B) Ζητήματα παραβίασης του δικαιώματος στη στέγαση και στο άσυλο

1) Βρέθηκε νεκρός 16χρονος Σύρος στην Κω

Τον Αύγουστο του 2015 νας 16χρονος Σύρος πρόσφυγας εντοπίστηκε νεκρός σε απόκρημνη περιοχή στην Κω, μετά από αναζήτηση συγγενή του που είχε έρθει να τον αναζητήσει από το εξωτερικό²⁷.

Η σωρός του εφήβου βρέθηκε σε κατάσταση προχωρημένης σήψης σε απομακρυσμένη βραχώδη περιοχή του νησιού.

Τον νεαρό είχε έρθει να αναζητήσει στο νησί συγγενής του που διαμένει στη Σουηδία. Στράφηκε στις αρχές όταν δεν μπόρεσε να τον εντοπίσει.

2) Η δραματική κατάσταση της διαβίωσης των Σύρων προσφύγων στο ανατολικό Αιγαίο

Με αφορμή την επιδείνωση της κατάστασης της διαβίωσης των Σύρων αιτούντων άσυλο το καλοκαίρι του 2015, η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου εξέδωσε στις 28/8/2015 την ακόλουθη ανακοίνωση²⁸ :

«..Τις τελευταίες εβδομάδες παρακολουθούμε τις συνέπειες της παντελούς αδυναμίας – για μια ακόμα φορά – του ελληνικού κράτους να σχεδιάσει και να εφαρμόσει ένα αποτελεσματικό πλάνο αντιμετώπισης των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών προκειμένου να διαχειριστεί ορθολογικά ένα ζήτημα το οποίο κλιμακώνεται από τις αρχές του 2015 με αμείωτη ένταση. Οι εικόνες πλήρους απουσίας του κρατικού μηχανισμού τόσο στην Αθήνα, όσο και στα σημεία εισόδου και εξόδου των προσφύγων μιλούν από μόνες τους. Τα παραπάνω είχαμε την ευκαιρία να διαπιστώσουμε σε αυτοψία που πραγματοποιήσαμε στην Ειδομένη την Δευτέρα 24.8.2015. Άνθρωποι παρατημένοι στη μέση του πουθενά ανάμεσα σε σωρούς από σκουπίδια, οι οποίοι στηρίζονταν αποκλειστικά στη βοήθεια μη κυβερνητικών οργανώσεων και της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, την ώρα που οι φορείς του κράτους παρατηρούσαν τουλάχιστον αμέτοχοι την κατάφωρη παραβίαση των δικαιωμάτων προσφύγων που δημιουργεί η απουσία κρατικού μηχανισμού διαχείρισης της δεδομένης κατάστασης.

Την ίδια ώρα και ενώ στη χώρα μας από τις αρχές του 2015 έχουν εισέλθει πάνω από 170.000 πρόσφυγες και μετανάστες, η κρατική πολιτική στο εν λόγω πεδίο έχει εξαντληθεί στις εξαγγελίες για κλείσιμο της Αμυγδαλέζας (η οποία παραμένει ανοιχτή), και την καταρχήν ορθή σύντμηση του χρόνου διοικητικής κράτησης – στέρησης ελευθερίας των υπηκόων τρίτων χωρών, πρωτοβουλίες που η ΕΛΕΔΑ επικρότησε από τη πρώτη στιγμή, ωστόσο αντιλαμβάνεται ότι δεν θα μπορούσαν να αποτελούν παρά τα πρώτα μόλις

²⁷ <https://www.efsyn.gr/arthro/nekros-16hronos-syros-stin-ko>

²⁸ Δελτίο Τύπου της ΕΛΕΔΑ, 28/8/2015

δείγματα γραφής για τη στοιχειώδη αποκατάσταση των παραβιάσεων που ελάμβαναν χώρα σε βάρος των υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελλάδα. Πέραν των ανωτέρω δεν διαπιστώθηκε επί της ουσίας καμία επαρκής προσπάθεια για την διαχείρισή του εν λόγω πληθυσμού.

Παράλληλα, η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου αναγνωρίζει ότι η έως σήμερα αντιμετώπιση του συγκεκριμένου ζητήματος σε επίπεδο Ε.Ε. υπήρξε εσφαλμένη και χωρίς ουσιαστική ρεαλιστική προοπτική λόγω της αποκλειστικής εμμονής που επεδείχθη στα ζητήματα ασφαλείας και της παράβλεψης του ανθρωπιστικού ζητήματος προστασίας των μετακινουμένων πληθυσμών.

Συντασσόμαστε με το δίκαιο και εύλογο αίτημα για δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ των κρατών μελών και για άνοιγμα ασφαλών διόδων διέλευσης των προσφύγων εντός των χωρών Schengen. Ωστόσο, έχοντας πάντοτε ως γνώμονα το Σύνταγμα που κατοχυρώνει τον απόλυτο σεβασμό και την προστασία της ζωής και της τιμής όλων αδιακρίτως των ευρισκομένων στην ελληνική επικράτεια, επισημαίνουμε ότι όλα τα παραπάνω δεν απαλλάσσουν την κυβέρνηση από την ευθύνη που φέρει για την τύχη όσων βρίσκονται σε ελληνικό έδαφος. Πολλώ δε μάλλον όταν πρόκειται για άτομα που ανήκουν σε μια από τις πλέον ευάλωτες ομάδες. Δεδομένων όλων των ανωτέρω δεν μπορούμε να παραβλέψουμε τις τεράστιες ευθύνες των συναρμόδιων υπουργείων. Τους καλούμε έστω και τώρα να πράξουν τα αυτονόητα:

- Να στήσουν έναν επαρκή μηχανισμό ανθρωπιστικής βοήθειας
- Να συντονίσουν την προσπάθεια διαχείρισης των προσφυγικών ροών
- Να προβούν στην άμεση ίδρυση νέων κέντρων υποδοχής στα σύνορα και ανοιχτών κέντρων φιλοξενίας στην υπόλοιπη χώρα
- Να εφαρμόσουν άμεσα και αποτελεσματικά το σχετικό κοινοτικό δίκαιο (Οδηγία 2001/5/ΕΚ, π.δ. 80/2006) για παροχή προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων
- Να πιέσουν αποτελεσματικά ώστε να επιτευχθεί η κατανομή των βαρών μεταξύ των κρατών της ΕΕ.

Ας έχουμε υπ' όψη μας ότι το μεγάλο κύμα προσφύγων από τη Συρία που μόλις τώρα – έπειτα από 4 χρόνια πολέμου – έφτασε στην πόρτα μας θα συνεχίσει να διογκώνεται με απρόβλεπτες συνέπειες. Η μετάθεση ευθυνών και οι θεωρητικές κοινωνικοπολιτικές αναλύσεις ούτε θα το ανακόψουν, ούτε θα συμβάλλουν στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.».

3) Απαράδεκτες συνθήκες διαβίωσης μεταναστών στην Κω

Η φριχτή κατάσταση που ζουν καθημερινά άνθρωποι που προσπαθούν να διαφύγουν από τον πόλεμο στις χώρες τους, ξεπέρασε κάθε προηγούμενο τον Αύγουστο του 2015 στην Κω²⁹.

²⁹ <http://news247.gr/eidiseis/syntefxeis/hlias-kamateros-gia-metanastes-kolasthrio-h-kws-o-dhmarxos-mas-kanei-rezili-kindyneuei-h-ygeia-kai-o-toyrismos.3496439.html>

Μετανάστες στοιβαγμένοι ο ένας δίπλα στον άλλο στο λιμάνι του νησιού, χωρίς νερό, με ελάχιστα τρόφιμα, χωρίς ρούχα και με τις διαδικασίες ταυτοποίησης να γίνονται στον δρόμο.

Το κέντρο του νησιού έχει μετατραπεί σε καταυλισμό, με αμέτρητες σκηνές και τέντες ακόμα και μπροστά στα αρχαιολογικά μνημεία, δίχως τη στοιχειώδη υποδομή. Οι εικόνες από τα σοβαρά επεισόδια της περασμένης Δευτέρας μεταξύ μεταναστών και αστυνομικών, καθώς και τα φαινόμενα βίας και αυθαιρεσίας από κάποιους – ελάχιστους ευτυχώς – αστυνομικούς και λιμενικούς εις βάρος μεταναστών έκαναν τον γύρο του κόσμου διασύροντας τη χώρα μας διεθνώς.

Τη γενική κατακραυγή από ΜΚΟ και διεθνείς ανθρωπιστικές οργανώσεις προκάλεσε και η απόφαση της δημοτικής αρχής να προχωρήσει σε «επιχείρηση - σκούπα» για την απομάκρυνση των προσφύγων από το κέντρο της πόλης και τη μεταφορά τους στο γήπεδο ποδοσφαίρου του νησιού. Επιπλέον υπάρχουν καταγγελίες για «φουσκωτούς» εταιρείας σεκιούριτι, οι οποίοι προσελήφθησαν από καταστηματάρχες του νησιού με σκοπό να εμποδίζουν όσους πρόσφυγες επιχειρούν να μείνουν σε πλατείες και πάρκα του νησιού.

Η Κως κατά το καλοκαίρι του 2015 θύμιζε καζάνι έτοιμο να εκραγεί. Το μοναδικό πρόχειρο κατάλυμα, το εγκαταλειμμένο και μισοερειπωμένο ξενοδοχείο «Κάπταιν Ηλίας», το μόνο μέρος όπου επιτρέπεται να μείνουν οι πρόσφυγες αυτήν τη στιγμή, φιλοξενεί 600 ανθρώπους, ενώ η συνολική του χωρητικότητα δεν υπερβαίνει τους 200...

Οικογένειες με μωρά κοιμούνται όπου βρουν. Στον δρόμο, στις πλατείες, κάτω από υπόστεγα, στην προβλήτα του λιμανιού και στον προαύλιο χώρο του αστυνομικού τμήματος. Δίχως καμιά πρόβλεψη, καμιά υποδομή, καμιά προετοιμασία όσον αφορά την εξασφάλιση υποτυπωδώς ανθρώπινων συνθηκών διαμονής για αυτούς τους ανθρώπους.

Ο κρατικός μηχανισμός είναι προκλητικά απών. Μετά τη διεθνή κατακραυγή που προκάλεσε η εικόνα του νταή αστυνομικού, ο οποίος χαστούκισε και προκάλεσε με μαχαίρι πρόσφυγες έξω από το Α.Τ. της Κω, και τα σοβαρά προβλήματα που προκλήθηκαν την Τρίτη έξω από το γήπεδο της πόλης, όπου γίνεται η ταυτοποίηση των μεταναστών, το αρχηγείο της ΕΛ.ΑΣ. έδωσε εντολή να ενισχυθούν οι αστυνομικές δυνάμεις στο νησί με δύο διμοιρίες ΥΜΕΤ και έκτακτες μεταθέσεις αστυνομικών στην υπηρεσία ταυτοποίησης.

Όμως δεν υπάρχει καμιά πρόβλεψη για το πώς θα βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσης για τους χιλιάδες πρόσφυγες, αφού, όπως πολύ εύστοχα αναφέρουν μέλη του κλιμακίου των «Γιατρών Χωρίς Σύνορα» που βρίσκονται τους τελευταίους μήνες στην Κω, πραγματοποιώντας ιατρικούς ελέγχους στους μετανάστες, «οι πρόσφυγες δεν θα σταματήσουν να έρχονται επειδή δεν τους προσφέρουμε βοήθεια».

Ακόμη και ο βουλευτής Δωδεκανήσου του ΣΥΡΙΖΑ, Ηλίας Καματερός, δέχθηκε απειλές από κατοίκους που απειλούσαν πως θα του κάψουν το σπίτι επειδή έχει προτείνει να δημιουργηθούν χώροι στέγασσης για τους μετανάστες.

Όπως λέει, οι συγκεκριμένοι υποκινούνται από τον Δήμαρχο του νησιού Γιώργο Κυρίτση, ο οποίος "θέλει να διώξει τους μετανάστες από το νησί και προτείνει σαν λύση μόνο τη φύλαξη των συνόρων". Και μιλάμε για θαλάσσια σύνορα, ερχόμαστε να προσθέσουμε εμείς.

Αστυνομία και Λιμενικό κάνουν έκκληση για δημιουργία ή εύρεση χώρων φιλοξενίας, κάτι που συμβαίνει σε άλλα νησιά του Αιγαίου, έτσι ώστε να γίνονται υπό ανθρώπινες συνθήκες οι διαδικασίες ταυτοποίησης πριν πάρουν αυτοί οι άνθρωποι τον δρόμο για την Αθήνα.

Για την ώρα οι ταυτοποιήσεις γίνονται στους δρόμους, στο λιμάνι του νησιού, ενώ καθημερινά έρχονται τουλάχιστον 300 πρόσφυγες με κατοίκους να τους διασώζουν πολλές φορές μέσα από τη θάλασσα.

Ο Ηλίας Καματερός κατηγορεί τη δημοτική αρχή για πολιτικά παιχνίδια στις πλάτες ενός υγειονομικού δράματος και όπως τονίζει, η αρχή μπλοκάρει την ένταξη του θέματος στο Δ.Σ. προς συζήτηση.

Για τις απειλές που δέχθηκε, δηλώνει :

"Το θέμα για τις απειλές που δέχθηκα πήρε μεγάλες διαστάσεις. Το θέμα είναι ευρύτερο, δεν είναι προσωπικό. Το ζήτημα στο νησί είναι πάρα πολύ μεγάλο, γινόμαστε ρεζίλι διεθνώς και είναι ευθύνη της δημοτικής αρχής η οποία δεν βοηθάει και υπονομεύει δράσεις προσωπικές μου αλλά και του υπουργείου".

Και περιγράφει το δράμα των μεταναστών που φτάνουν στην Κω:

"Όλοι μας ξέρουμε πως είναι αυξημένες οι ροές αυτό το διάστημα. Προφανώς και είναι αστείες οι δικαιολογίες που προτάσσουν κάποιοι ότι για το φαινόμενο ευθύνεται ο ΣΥΡΙΖΑ. Το έχουμε ακούσει και αυτό, ότι ο ΣΥΡΙΖΑ άνοιξε τα σύνορα. Το πρόβλημα πλήττει όλη τη Μεσόγειο, τη χώρα μας και την Ιταλία.

Μετά από τη Λέσβο που έχει τις μεγαλύτερες εισροές, είναι η Κως.

Κάθε μέρα έρχονται 300 άτομα. Από τη μεριά του υπουργείου, σε συνεννόηση με τους εμπλεκόμενους φορείς, υπάρχει κυβερνητική βούληση να βρεθεί λύση για τα νησιά και να έρχονται αυτοί οι άνθρωποι στην Αθήνα. Προσωπικά με ενδιαφέρει το τι συμβαίνει στην Κω. Καταλαβαίνετε πως αυτά τα πράγματα δεν ρυθμίζονται από τη μια μέρα στην άλλη. Δεν μπορείς ξαφνικά να βρεις 50 αστυνομικούς, ή 50 λιμενικούς ή 20 μηχανήματα ταυτοποίησης για να προχωρήσεις, χρειάζεται προσπάθεια και είμαστε σε μια καλή κατεύθυνση με τη βοήθεια της Αστυνομίας και του Λιμενικού. Κάθε μέρα αυξάνεται ο αριθμός ταυτοποιούμενων ανθρώπων".

Όπως υπογραμμίζει, η διαδικασία ταυτοποίησης γίνεται κάτω από τις χειρότερες συνθήκες:

"Ταυτοποιούνται 50, αλλά έρχονται 300. Πρέπει λοιπόν να υπάρχει ένας χώρος για να διαμένουν αυτοί οι άνθρωποι μέχρι να ταυτοποιηθούν, για κάποιες ώρες ή μέρες. Ελπίζουμε να πάμε σε μια λύση που θα χρειάζονται μία ή δύο ημέρες για τη διαδικασία αυτή, μέχρι να φεύγουν. Δεν είναι λογικό η διαδικασία όμως να γίνεται στη μέση του δρόμου ή στο λιμάνι όπως γινόταν μέχρι τώρα. Φανταστείτε 1000 άτομα εκεί να κάνουν τις ανάγκες τους στα πάρκα, να απλώνουν τα ρούχα τους στο λιμάνι, να μην έχουν νερό να

πλυθούν, να ανάβουν φωτιές για να ζεστάνουν το γάλα των μωρών τους. Τη Μεγάλη Εβδομάδα που αυξήθηκε η ροή και είχαμε κακοκαιρία ήταν αδιανόητο να βλέπεις τα παιδιά μέσα στο κρύο να κινδυνεύουν να πεθάνουν.

Απορώ που δεν είχαμε θύματα. Ακόμα και σε εκείνη τη φάση ο Δήμαρχος αρνήθηκε να παραχωρήσει έναν χώρο από τους πολλούς που έχει ο Δήμος, κάποιο παλιό εργοστάσιο, κάποιο άδειο κτίριο ή να στηθούν σκηνές μέσα στο γήπεδο, κάτι που ήταν αίτημα και της Αστυνομίας και του Λιμενικού. Μου ζητήθηκε λοιπόν βοήθεια από τον Έπαρχο να συνδράμω. Βρήκα τον Δήμαρχο του ζήτησα να βρούμε κάποιο άδειο ξενοδοχείο για τους ανθρώπους. Πράγματι, βρήκαμε ένα που είχε κατασχεθεί από την Τράπεζα Πειραιώς και ήταν κλειστό. Τιμάει τον Διευθυντή της Τράπεζας το γεγονός ότι μας παραχώρησε το κτίριο".

Και συνεχίζει ο βουλευτής:

"Στη συνέχεια ήρθε στο νησί και ο αρμόδιος Υπουργός για να δει την κατάσταση. Ο Δήμαρχος ήταν τόσο αρνητικός που δεν δεχόταν να δώσει νερό στο ξενοδοχείο ανήμερα της Μεγάλης Παρασκευής. Το κτίριο αυτό, δεν έχει φως, του το έκοψαν, το νερό παρέχεται από μια βρύση στην αυλή γιατί δεν έχει αποκατασταθεί το δίκτυο, δεν υπάρχουν καν τουαλέτες. Ο Δήμαρχος υποδαυλίζει και καλλιεργεί απόψεις κατά των μεταναστών, ότι δεν είναι θεμιτοί στο νησί, την ώρα που άνθρωποι πάνε και τους σώζουν από τη θάλασσα. Το ίδιο κτίριο πήρε φωτιά και υπάρχουν υπόνοιες για εμπρησμό. Εκεί στον εμπρησμό κάποιοι γελούσαν και άλλοι με απειλούσαν ότι θα μου κάψουν το σπίτι".

Όπως λέει, όλα αυτά βάζουν και σε κίνδυνο τον τουρισμό.

"Δεν δίνω σημασία, δεν είναι αυτό το θέμα. Το θέμα είναι ότι γινόμαστε διεθνώς ρεζίλι και θα πάθει μεγάλη ζημιά ο τουρισμός μας, όχι μόνο για την εικόνα που παρουσιάζει αλλά και γιατί υπάρχει ο κίνδυνος επιδημιών. Υπάρχει υγειονομικό και ανθρωπιστικό πρόβλημα. Αυτά προσπαθούν να τα στρέψουν ενάντια στην κυβέρνηση και να τα εκμεταλλευτούν πολιτικά αντί να τα διαχειριστούμε όλοι μαζί όπως έχει γίνει στην Κάλυμνο και στη Μυτιλήνη. Ο δικός μας ο Δήμαρχος ξέρετε τι λέει; "Δεν τους θέλω καν". Σαν λύση προτείνει να επιτηρούμε τα σύνορα".

Καταλήγοντας τονίζει ότι θα συνεχίσει τον αγώνα για εύρεση χώρων φιλοξενίας και σημειώνει πως δεν θα παίξει ο ίδιος πολιτικά παιχνίδια.

"Έχουν στρέψει κατοίκους εναντίον των μεταναστών. Υπάρχει δικαιολογημένη απογοήτευση γιατί υπάρχει κακή διαχείριση. Τους λέω, πείτε πού θέλετε να τους πάμε, να στήσουμε σκηνές. Σε κάποια χωράφια, στο γήπεδο, σε ένα πάρκινγκ δίπλα στο σπίτι μου, ακόμα και μέσα στο σπίτι μου, μακάρι να χωρούσαν δηλαδή.

Η απάντηση είναι απειλές ότι θα μου κάψουν το σπίτι. Ηθικός αυτουργός είναι ο Δήμαρχος και όσοι καλλιεργούν τέτοιες απόψεις. Κάνουν κακό και στον τουρισμό και στην τοπική οικονομία μας. Και το χειρότερο είναι πως ο Δήμαρχος δεν θέτει το ζήτημα προς διαβούλευση στο Δημοτικό Συμβούλιο. Δεν θα παίξουμε το παιχνίδι του, θα δώσουμε μάχη για να βρεθεί λύση και να διαχειριστούμε σωστά το πρόβλημα έτσι ώστε να μην υπάρξει πρόβλημα και

για τον τουρισμό μας. Στόχος, η στοιχειώδης και ανθρώπινη διαβίωση αυτών των ταλαιπωρημένων μεταναστών".

Για να καταλάβει κανείς πάντως την έκταση του προβλήματος, μόνο μέσα στον Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2015 περισσότεροι από 18.000 άνθρωποι διέσχισαν παράτυπα τα ελληνικά υδάτινα σύνορα.

Πρώτη σε αφίξεις είναι η Λέσβος και ακολουθεί η Κως. Στην υπηρεσία αλλοδαπών του Τμήματος Ασφαλείας του νησιού εργάζονται σήμερα εννέα άτομα και αναμένονται άλλα πέντε, κάτι που δείχνει τις αυξημένες ανάγκες για άμεση επάνδρωση του τμήματος.

Εν τω μεταξύ πλήθος αρνητικών σχολίων είχε προκαλέσει δημοσίευμα της εφημερίδας Daily Mail που ούτε λίγο ούτε πολύ υποστηρίζει ότι το θέαμα των απελπισμένων μεταναστών από τη Συρία και το Αφγανιστάν στην Κω χαλάει τις διακοπές των Βρετανών τουριστών.

"Πόσους περισσότερους μετανάστες αντέχει το νησί; Τουριστική μιζέρια καθώς χιλιάδες άνθρωποι που έφτασαν με βάρκες από τη Συρία και το Αφγανιστάν έχουν φτιάξει καταυλισμό μεταναστών μετατρέποντας το δημοφιλές ελληνικό νησί σε "αηδιαστικό κολαστήριο". Αυτός είναι ο τίτλος της Daily Mail που προκάλεσε πολλές αντιδράσεις για την αναληγσία του.

"Την ώρα που οικογένειες απολαμβάνουν τον καλοκαιρινό ήλιο με τα παιδιά τους στις ξαπλώστρες της παραλίας, λίγα μέτρα πιο πέρα πλήθη μεταναστών κοιμούνται σε χαρτόκουτα έχοντας παντού δίπλα τους σκουπίδια".

Το δημοσίευμα συνοδεύεται μάλιστα από φωτογραφίες τουριστών που περπατούν στους δρόμους του νησιού δίπλα στους διασωθέντες μετανάστες.

"Δείξε λίγη ανθρωπιά, Daily Mail. Είναι απελπισμένοι άνθρωποι. Και τι έγινε που ενοχλήθηκαν λίγοι Βρετανοί τουρίστες;", γράφουν οι περισσότεροι αναγνώστες που ασκούν επίθεση στη Βρετανική εφημερίδα.

4) Βίαιες επαναπροωθήσεις σε θάλασσα και ξηρά

Περιστατικό βίαιης επαναπροώθησης Σύρων προσφύγων την παραμονή του Δεκαπενταύγουστου στον Εβρο κατήγγειλε στις 19 Αυγούστου 2015, μέσω της «Εφημερίδας Συντακτών», το Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών³⁰.

Η συγκεκριμένη καταγγελία του Δικτύου προστίθεται σε άλλες δημοσιοποιημένες μαρτυρίες, που δείχνουν ότι -στη σκιά της επίσημης πολιτικής της νέας κυβέρνησης- οι αστυνομικές δυνάμεις της περιοχής του Εβρου εξακολουθούν να διενεργούν άτυπα παράνομες βίαιες επιχειρήσεις επαναπροώθησης προσφύγων, όπως αυτές που είχαν καταγραφεί σε αναλυτικές εκθέσεις της γερμανικής οργάνωσης ProAsyl και της Διεθνούς Αμνηστίας.

«Είναι ξεκάθαρο από την έρευνά μας ότι, παρά τις κυβερνητικές καταδίκες, οι βίαιες επαναπροωθήσεις εξακολουθούν να συμβαίνουν. Όχι μόνο είναι παράνομες, σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο, αλλά και παρακινούν έναν διαρκώς αυξανόμενο αριθμό απελπισμένων προσφύγων να ξεκινήσουν

³⁰ <http://www.efsyn.gr/arthro/viaies-epanaproothiseis-se-thalassa-kai-xira>

επικίνδυνα ταξίδια στο Αιγαίο», ανέφερε στις 25 Ιουνίου εκπρόσωπος της Διεθνούς Αμνηστίας σε σχετική ανακοίνωση.

Η συγκεκριμένη αναφερόταν ενδεικτικά σε μαρτυρία Σύρου που, μαζί με άλλους συμπατριώτες του, υπήρξε θύμα επιχείρησης επαναπροώθησης στις 14 Απριλίου από ομάδες αστυνομικών που είχαν καλύψει τα πρόσωπά τους με μπαλακλάβα (ορειβατικός σκούφος). «Αρχισαν να μας χτυπούν με γροθιές και να μας κλοτσούν, ενώ είχαμε πέσει στο έδαφος. Με έπιασαν από τα μαλλιά και μας έσπρωξαν προς το ποτάμι», ανέφερε.

Σύμφωνα με την καταγγελία του Δικτύου για το περιστατικό της 13ης Αυγούστου, μια γυναίκα από τη Συρία, κουρδικής καταγωγής, και τα πέντε ανήλικα παιδιά της συνελήφθησαν τις πρωινές ώρες της Παρασκευής και κρατήθηκαν μαζί με άλλους πρόσφυγες σε αποθήκη-κρατητήριο του παραμεθόριου χωριού Χειμώνιο, όπως δείχνουν τα στοιχεία γεωγραφικού εντοπισμού μέσω google.

Παρ' όλο που υπήρξαν φωτογραφίες μέσω κινητού από τον χώρο κράτησης, οι αστυνομικές αρχές αρνούνταν ότι κρατούνταν τα συγκεκριμένα άτομα σε περιοχή της ευθύνης τους.

Τις μεταμεσονύκτιες ώρες, η οικογένεια μεταφέρθηκε με φορτηγό μαζί με άλλες δύο οικογένειες στις όχθες του Εβρου. Εκεί αναγκάστηκαν να επιβιβαστούν σε φουσκωτό και να πλεύσουν προς τις τουρκικές όχθες, όπου αργότερα συνελήφθησαν από τις τουρκικές αρχές. Μιλώντας στην «Εφ.Συν.», ο αναπληρωτής υπουργός Προστασίας του Πολίτη Γιάννης Πανούσης δήλωσε ότι είναι κάθετα αντίθετος σε παρόμοιες πρακτικές και πως, όταν λάβει γνώση της καταγγελίας, θα διενεργήσει αμέσως έρευνα.

Το κείμενο-καταγγελία του Δικτύου Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών στην «Εφ.Συν.» έχει ως εξής

«Στις 13 Αυγούστου, η κουρδικής καταγωγής Σύρα μητέρα F.D. μαζί με τα 5 παιδιά της, ηλικίας από 9 έως 17 ετών, κατόρθωσε να περάσει τα σύνορα και να μπει στην Ελλάδα, όπου ήδη βρίσκεται ο πατέρας των παιδιών, που έχει ζητήσει άσυλο.

Τις πρωινές ώρες της Παρασκευής, η Αστυνομία συνέλαβε τα μέλη της οικογένειας και τα οδήγησε σε μία αποθήκη-κρατητήριο. Ο ακριβής εντοπισμός της θέσης κράτησης μέσω google έδειχνε το παραμεθόριο χωριό Χειμώνιο, όπου βρίσκεται και δύναμη συνοροφύλαξης.

Από τις πρωινές ώρες της Παρασκευής αλληλέγγυα δικηγόρος κινήθηκε ενημερώνοντας τις Αρχές για την προσφυγική ιδιότητα των κρατούμενων και για την ανάγκη προστασίας της οικογένειας. Τα ονόματα, οι ιδιότητες και οι ηλικίες των μελών της οικογένειας τέθηκαν υπόψη των τοπικών αρχών και της Αστυνομικής Διεύθυνσης Ορεστιάδας, στην οποία υπάγεται το Χειμώνιο.

Ομως τόσο οι τοπικές αστυνομικές αρχές του Χειμωνίου, όσο και η Αστυνομική Διεύθυνση, διά του εκτελούντος χρέη προϊστάμενου υποδιοικητή,

αρνήθηκαν ότι κρατείται σε οποιοδήποτε σημείο της περιφέρειας της ευθύνης τους άτομο με τα ονόματα που είχαν γνωστοποιηθεί.

Την ίδια στιγμή, από την οικογένεια κατέφθαναν μηνύματα με φωτογραφίες του κρατητηρίου όπου κρατούνταν μαζί με άλλες οικογένειες, γυναίκες και νήπια. Η άρνηση των Αρχών συνεχίστηκε μέχρι αργά το βράδυ, ενώ εκπρόσωποι του Δικτύου Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών επικοινωνούσαν συνεχώς με τη Διεύθυνση, εκφράζοντας τη μέγιστη ανησυχία τους και επισημαίνοντας ότι η πεισματική άρνηση των αρχών παρέπεμπε σε πρόθεση επαναπροώθησης, πράγμα που θα ήταν αντίθετο στον νόμο και στην εκφρασμένη πολιτική του αρμόδιου υπουργείου Μετανάστευσης.

Τις μεταμεσονύκτιες ώρες, η οικογένεια της Κούρδισσας μητέρας με τα 5 παιδιά μαζί με δύο άλλες οικογένειες φορτώθηκαν σε ένα φορτηγό και οδηγήθηκαν στον Εβρο, όπου εξαναγκάστηκαν να επιβιβαστούν σε φουσκωτό άγνωστης προέλευσης και να πλεύσουν προς την όχθη της Τουρκίας.

Μέσα στο άγνωστο πλεύσιμο, στο άγνωστο εχθρικό ποτάμι και ενώ η προχωρημένη νύχτα ήταν ασέληνη και εντελώς σκοτεινή, φορτώθηκαν με την απαίτηση να γυρίσουν στην άγνωστη, αντίπερα όχθη του ποταμιού γυναίκες, παιδιά και νήπια, ενώ η υπεύθυνη αστυνομική αρχή συνέχισε μέσα στη νύχτα και την επόμενη μέρα να αρνείται πεισματικά οποιαδήποτε σχέση με το γεγονός.

Τα θύματα της βάρβαρης επιχείρησης κατέληξαν την επόμενη μέρα στα χέρια της τουρκικής αστυνομίας, όπου και τέθηκαν υπό κράτηση. Το φωτογραφικό υλικό αποδεικνύει αδιάσειστα την ευθύνη της αστυνομικής αρχής για τη σύλληψη και επαναπροώθηση, ενώ η πεισματική άρνηση των υπευθύνων της προϊσταμένης αρχής να κινητοποιηθούν αποκαλύπτει τη δική τους γνώση, τη συνείδηση και τη συνευθύνη τους για τη διεκπεραίωση της επιχείρησης.

Η επαναπροώθηση, και μάλιστα άτυπη, προσφύγων που βρίσκονται στο έδαφος της χώρας και έχουν τεθεί υπό την ευθύνη των αρχών, είναι παράνομη και γίνεται εγκληματική όταν γίνεται με τους όρους που περιγράφηκαν και σε βάρος μικρών παιδιών και νηπίων, έγκλημα που στην αντίστροφη περίπτωση για τους άτυχους πρόσφυγες που θα πιαστούν στο τιμόνι μιας βάρκας που φτάνει στις ακτές μας, θα τιμωρηθεί με ποινές της τάξης των 25 χρόνων, ως έκθεση σε κίνδυνο ζωής.

Το Δίκτυο:

- Καταγγέλλει την εγκληματική ενέργεια και την ασύδοτη και αδιάντροπη κάλυψή της από τους υπεύθυνους και τους προϊσταμένους τους.
- Επισημαίνει ότι το γεγονός αποκαλύπτει και επιβεβαιώνει τις μέχρι τώρα ανεξακρίβωτες πληροφορίες ότι οι επαναπροωθήσεις συνεχίζονται κανονικά στον Εβρο και σήμερα.

- Ζητά την άμεση διερεύνηση της υπόθεσης και την απόδοση των ευθυνών στους φυσικούς και ηθικούς αυτουργούς και σε όσους ευθύνονται για τη συγκάλυψη αυτού του εγκλήματος, που λίγο έλειψε να στοιχίσει μια ακόμη τραγωδία.
- Απαιτεί να σταματήσουν αμέσως οι επαναπροωθήσεις στον Εβρο και όπου αλλού».

5) Χάος κι άθλιες συνθήκες αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες που καταφθάνουν με ρεκόρ αφίξεων στη Λέσβο

«Ο κακός συντονισμός κι οι σοβαρές ελλείψεις σε εγκαταστάσεις και προσωπικό δημιουργούν τρομαχτικές συνθήκες για τις εκατοντάδες των προσφύγων και μεταναστών/στριών που καταφθάνουν κάθε μέρα στο νησί της Λέσβου που δέχεται τον μεγαλύτερο αριθμό αφίξεων στην Ελλάδα», δήλωσε στις 24 Αυγούστου 2015 η Διεθνής Αμνηστία αμέσως μετά την ολοκλήρωση ερευνητικής αποστολής στο νησί³¹.

Οι αρχές, υπερφορτωμένες και χωρίς να διαθέτουν επαρκείς πόρους, αδυνατούν να διαχειριστούν τη δραματική αύξηση του αριθμού των ατόμων που φθάνουν στο νησί, και που φτάνουν τις 33.000 από την 1η Αυγούστου μέχρι και σήμερα. Πολλοί/ές από τους/τις οποίους/ες βασίζονται σε τοπικούς εθελοντές κι εθελόντριες, ακτιβιστές/ίστριες των ΜΚΟ, την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ (UNHCR) και τους/τις τουρίστες/ίστριες για να καλύψουν τα τεράστια κενά. Η μεγάλη πλειοψηφία από τους/τις πρόσφυγες που φθάνουν στα ελληνικά νησιά έχουν καταφύγει τις συγκρούσεις στο Αφγανιστάν, το Ιράκ και τη Συρία, και συνιστούν το 90% από τις αφίξεις του 2015 σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ.

«Η δυσχερής Οδύσσεια που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι που φεύγουν από περιοχές σύγκρουσης δεν τελειώνει στις ακτές της Ελλάδας. Αναγκασμένοι/ες να διανύσουν μεγάλες αποστάσεις σε αποπνικτική ζέστη και να μένουν σε άθλιες κατασκηνώσεις ή έξω στην ύπαιθρο, οι πρόσφυγες κι αιτούντες/ούσες άσυλο δεν έχουν καμία εναλλακτική παρά να συνεχίσουν το ταξίδι τους, κάτι που έχει συμβάλει στην καταστροφή που παρατηρήσαμε στα σύνορα με την ΠΓΔΜ τις πρόσφατες ημέρες», δήλωσε η Gauri Van Gulik, Αναπληρώτρια Διευθύντρια της Διεθνούς Αμνηστίας για την Ευρώπη και την Κεντρική Ασία.

Μάλιστα, ο Δήμαρχος Λέσβου κ. Σπύρος Γαληνός απέστειλε επιστολή προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη κ. Πανούση Γιάννη, τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Νικόλαο Βούτση, τον Αναπληρωτή Υπουργό Ναυτιλίας και Αιγαίου κ. Θεωδωρή Δρίτσα και την Αναπληρώτρια Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής Κα Τασία Χριστοδουλοπούλου³².

³¹ Δελτίο Τύπου Ελληνικού Τμήματος Διεθνούς Αμνηστίας, 24/8/2015

³² <http://news247.gr/eidiseis/koinonia/ekklhsh-dhmarxoy-lesvoy-gia-toys-metanastes-eimaste-se-katastash-ektakoy-anaghs.3500280.html>

Στην επιστολή του ο Δήμαρχος αναφέρει προς το υπουργείο τα εξής :

«Με την παρούσα θα ήθελα να σας ενημερώσω σχετικά με την προοπτική ναύλωσης πλοίου για την μεταφορά παράνομα εισερχόμενων στη χώρα προσφύγων και μεταναστών από τη Λέσβο προς την Αθήνα. Έπειτα από προφορική συνεννόηση με ναυτιλιακές εταιρείες, επιβεβαιώθηκε η δυνατότητα μεταφοράς πάνω από 500 παράνομων μεταναστών και προσφύγων, ανά δρομολόγιο.

Όπως γνωρίζετε, λόγω του συνεχώς αυξανόμενου αριθμού αφίξεων των παράνομων μεταναστών και προσφύγων στο νησί της Λέσβου, η κατάσταση πλέον είναι μη διαχειρίσιμη και ιδιαίτερα κρίσιμη. Για να κατανοήσετε το μέγεθος του προβλήματος αρκεί να σας αναφέρω πως καθημερινά δημιουργείται πληθυσμιακά ένα νέο μεγάλο χωριό εξαιτίας του συνεχώς αυξανόμενου κύματος των παράνομα εισερχομένων στη χώρα κατοίκων τρίτων χωρών. Παράλληλα, εγκυμονούνται κίνδυνοι για την υγεία και την ασφάλεια τόσο των πολιτών του νησιού όσο και των ίδιων των μεταναστών λόγω της έλλειψης οργανωμένων εγκαταστάσεων υγιεινής και της διαμονής πολλών εξ αυτών σε δημόσιους χώρους.

Όμως, η παραπάνω προοπτική, μεταφοράς αυξημένου αριθμού μεταναστών (500, 600, 700 ημερησίως) προσκρούει στο γεγονός ότι η Αστυνομική διεύθυνση Λέσβου δεν μπορεί να ανταποκριθεί σε αυτούς τους ρυθμούς διεκπεραίωσης. Αυτή τη στιγμή, η αστυνομία έχει τη δυνατότητα, με υπεράνθρωπες προσπάθειες, να διεκπεραιώνει 200 άτομα ημερησίως. Για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στους υψηλούς ρυθμούς απελευθέρωσης, και φυσικά σε μια ναύλωση πλοίου για μαζική μεταφορά, χρειάζονται 2 (δύο) επιπλέον σταθμοί λήψης αποτυπωμάτων Euroduck, καθώς και 20-30 άτομα επιπλέον προσωπικό. Επίσης ενίσχυση απαιτείται και στο σταθμό του Λιμενικού με ίσο αριθμό ατόμων.

Πιστεύουμε ότι υπό τις παρούσες συνθήκες η προμήθεια επιπλέον προσωπικού και σταθμών λήψης αποτυπωμάτων σε συνδυασμό με την μαζική μεταφορά των μεταναστών – προσφύγων, θα μπορέσουν να ανακουφίσουν σημαντικά το έντονο πρόβλημα που υπάρχει στη Λέσβο.

Ευελπιστώντας στην άμεση ανταπόκριση του αιτήματος – έκκληση που απευθύνω παρακαλώ για τις ενέργειές σας».

Εν τω μεταξύ, σοκ προκαλούν οι αριθμοί των προσφύγων που έχουν φθάσει στη Λέσβο τους επτά πρώτους μήνες του 2015 (61.636 έναντι 5.178 το 2014)³³.

Τα δύο κέντρα υποδοχής στο Καρά Τεπέ και τη Μόρια καθημερινά βουλιάζουν από ταλαιπωρημένους ανθρώπους, οικογένειες, ηλικιωμένους, μητέρες με μωρά και πολλά ασυνόδευτα μικρά παιδιά που έχασαν τους γονείς του στον πόλεμο ή στο μακρύ ταξίδι από την πατρίδα τους.

³³ <http://www.topontiki.gr/article/139324/politiki-tragodia-sto-aigaio>

Οι χώροι υποδοχής δεν επαρκούν για την κάλυψη των στοιχειωδών αναγκών ως προς τη σίτιση, τη στέγαση, την υγιεινή και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των προσφύγων, που κατά διαστήματα αγγίζουν τους 5.000, ενώ το ανώτατο όριο που μπορούν να αντέξουν οι δύο καταυλισμοί δεν ξεπερνά τα 2.000 με 2.500 άτομα.

Η Πολιτεία είναι απύσχα και η όποια βοήθεια στους πρόσφυγες στηρίζεται στην αλληλεγγύη του απλού κόσμου, τη ΜΚΟ «Η Αγκαλιά» και τον μεγάλο αγώνα που δίνει ο «Παπαστρατής Δήμου» αλλά και οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα, οι οποίοι μαζί με τους Γιατρούς του Κόσμου και τον Ερυθρό Σταυρό προσπαθούν να καλύψουν τα τεράστια κενά που υπάρχουν κυρίως στην υγειονομική κάλυψη των ευπαθών ομάδων (μητέρες με μωρά, παιδιά, ηλικιωμένοι, πάσχοντες από χρόνια νοσήματα, και ασθενείς) ώστε να προλάβουν το ενδεχόμενο εκδήλωσης μεταδοτικών ασθενειών.

6) Σύριος πρόσφυγας νεκρός στο στρατόπεδο Καρά Τεπέ στη Μυτιλήνη

Στις 24/7 το απόγευμα πέθανε μέσα στο ασθενοφόρο που τον μετέφερε στο νοσοκομείο ένας Σύριος γύρω στα 45³⁴. Τα αίτια θανάτου δεν έχουν γίνει γνωστά. Δυστυχώς όπως έχουμε πει εδώ και καιρό η απουσία μόνιμης ιατρικής ομάδας αφήνει ακάλυπτο το Καρά Τεπέ. Όλοι εδώ και μήνες φοβόμαστε ότι κάποιο περιστατικό θα αποβεί μοιραίο.

7) Καταυλισμός στο Πεδίον του Άρεως

Με τις σκηνές, τα παιδιά και το όποιο «φορητό» νοικοκυριό τους, πρόσφυγες από το Αφγανιστάν που έφθασαν στην Αθήνα από τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, αναζητώντας δρόμους διαφυγής προς την Κεντρική Ευρώπη, βρήκαν τον Ιούλιο του 2015 καταφύγιο στο Πεδίον του Άρεως³⁵.

Οι πρωτοφανείς εικόνες, με τους ανθρώπους να κοιμούνται όπως όπως σε αντίσκηνα μέσα στο πολύπαθο πάρκο της Αθήνας που μετατρέπεται σε προσφυγικό καταυλισμό, σκιαγραφούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα αδιέξοδα στα οποία έχει περιέλθει το μείζον ζήτημα του προσφυγικού, το οποίο από βραδυφλεγής βόμβα εξελίσσεται σε ανοιχτή πληγή για τα νησιά αλλά και για την πρωτεύουσα.

³⁴<http://www.kar.org.gr/2015/07/25/%CE%AD%CE%BD%CE%B1%CF%82-%CF%83%CF%8D%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%82-%CF%80%CF%81%CF%8C%CF%83%CF%86%CF%85%CE%B3%CE%B1%CF%82-%CE%BD%CE%B5%CE%BA%CF%81%CF%8C%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CF%83%CF%84%CF%81%CE%B1/>

³⁵<http://www.msn.com/el-gr/news/national/%CE%BA%CE%AC%CE%BC%CF%80%CE%B9%CE%BD%CE%B3%CE%BA-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B5%CF%82-%CF%84%CE%BF-%CF%80%CE%B5%CE%B4%CE%AF%CE%BF%CE%BD-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%AC%CF%81%CE%B5%CF%89%CF%82/ar-AAdgAai>

«Η χώρα είναι παντελώς ανέτοιμη να αντιμετωπίσει το ζήτημα της παράτυπης μετανάστευσης και των αυξημένων ροών προσφύγων» είπε χθες ο δήμαρχος Αθηναίων Γιώργος Καμίνης στη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, ρίχνοντας τα βέλη του στο αρμόδιο υπουργείο. «Οι υπηρεσίες της κεντρικής διοίκησης δείχνουν σημάδια αποσύνθεσης» σημείωσε ο κ. Καμίνης, προσθέτοντας πως «δεν μπορούμε να περιμένουμε πολλά από το κεντρικό κράτος».

Αρχικά, περίπου 20 οικογένειες, κυρίως από το Αφγανιστάν, έστησαν τα αντίσκηνά τους στη σκιά των δέντρων του κεντρικού πάρκου, άρχισαν να απλώνουν τα ρούχα τους ανάμεσα στα δέντρα, να συνωστίζονται στις βρύσες για λίγο νερό. Ο πληθυσμός, όπως αναφέρεται, είναι μετακινούμενος, καθώς στην πλειονότητά τους πρόκειται για ανθρώπους που αναζητούν τρόπο να φύγουν από τη χώρα. Σύσκεψη για το θέμα συγκάλεσε η αντιπεριφερειάρχης Αττικής Ερμίνα Κυπριανίδου με εκπροσώπους του Δήμου Αθηναίων, του υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και ΜΚΟ. Ζήτημα όλων των αρμόδιων φορέων είναι να μη δημιουργηθούν συνθήκες μονιμότητας στον καταυλισμό. Γι' αυτό και αποφασίστηκε πως οι οργανώσεις που κλήθηκαν να συνδράμουν θα προσφέρουν στους πρόσφυγες τις υπηρεσίες τους -ιατρικές, υγειονομικές κ.ά.- εκτός πάρκου, σε πολυϊατρεία, κέντρα ημερήσιας υποδοχής κ.α.

«Επιδιώκουμε με την υποστήριξη των ΜΚΟ την αποσυμφόρηση του Πεδίου του Αρεως» σημειώνει η αντιπεριφερειάρχης Αττικής Ερμίνα Κυπριανίδου. Από την πλευρά του, ο Τζανέτος Αντύπας, πρόεδρος της ΜΚΟ «Praksis», εξηγεί πως «οι πρόσφυγες που αναζητούν καταφύγιο στο Πεδίον του Αρεως δεν θέλουν στην πλειοψηφία τους να κάνουν αίτημα για άσυλο, καθώς θεωρούν την Ελλάδα ως διαμετακομιστικό σημείο και αυτό δυσχεραίνει τη διαχείρισή τους». Όλοι πάντως συμφωνούν πως είναι πλέον απαραίτητο να δημιουργηθεί ένας χώρος υποδοχής προσφύγων στην Αττική, αν και η εξίσωση δεν είναι εύκολη.

Τελικά, προέκυψε από καταγραφή του Ελληνικού Φόρουμ Προσφύγων ότι σαράντα τρεις οικογένειες προσφύγων διέμειναν προσωρινά σε ισάριθμες σκηνές στο Πεδίον του Αρεως³⁶. Σύμφωνα με την καταγραφή, που διενεργήθηκε στις 25 και 26 Ιουλίου 2015, στο Πεδίον του 'Αρεως διαμένουν 202 άτομα, εκ των οποίων 103 παιδιά (ηλικίας από ενός έτους και άνω), 62 άνδρες και 37 γυναίκες.

Όπως επισημαίνεται σε σχετική ανακοίνωση του Ελληνικού Φόρουμ Προσφύγων, ο αριθμός αυτός είναι ενδεικτικός και βοηθάει στο να σχηματιστεί μια πρώτη εικόνα, αλλά όχι απόλυτος, καθώς καθημερινά καταφτάνουν πολλοί άνθρωποι και άλλοι φεύγουν. Για το λόγο αυτό είναι δύσκολη η συνεχής επικαιροποίηση της λίστας.

Εξάλλου, σύμφωνα με τον πρόεδρο της Κοινότητας Αφγανών Μεταναστών και Προσφύγων στην Ελλάδα, Ρουίζ Καζίμ, οι οικογένειες που διέμειναν στο πάρκο στα τέλη Ιουλίου ίσως έφταναν και τις 60.

³⁶ http://www.express.gr/news/ellada/774132oz_20150725774132.php3

Κατά την καταγραφή προέκυψε ότι πολλά από τα παιδιά χρειάζονται παπούτσια και πάμπερς, ενώ μία οικογένεια ζήτησε τη δημιουργία εγκαταστάσεων υγιεινής.

Οι εθελοντές του Φόρουμ εντόπισαν παιδιά με συμπτώματα πυρετού, διάρροιας, αλλά και οδοντιατρικά προβλήματα.

Στις 26/7/2015 στο Πεδίον του Άρεως βρέθηκε κινητή μονάδα του «Χαμόγελου του Παιδιού» με γιατρούς της ΜΚΟ και του Αττικού Νοσοκομείου, προκειμένου να εξετάσουν τα παιδιά των προσφύγων που διαμένουν στο πάρκο.

Όπως εξηγεί στο ΑΠΕ - ΜΠΕ ο πρόεδρος του «Χαμόγελου του Παιδιού» Κώστας Γιαννόπουλος, επτά παιδιά χρειάστηκε να μεταφερθούν στο Αττικό Νοσοκομείο, καθώς παρουσίαζαν σοβαρά συμπτώματα γαστρεντερίτιδας, όπως και τρεις γυναίκες για προληπτικές εξετάσεις. Τα παιδιά και οι έγκυες νοσηλεύονται ακόμα.

8) Έκκληση των Γιατρών Χωρίς Σύνορα προς το Δήμο της Κω να ανοίξει τις δημόσιες τουαλέτες και προτείνουν να αναλάβουν τη συντήρηση και τον καθαρισμό τους

Σε επιστολή που απευθύνανε στις 4/9/2015 οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα στο Δήμαρχο της Κω, κύριο Γ. Κυρίση, η οργάνωση ζητάει από το Δήμο της Κω να ανοίξει τις δημόσιες τουαλέτες και προτείνει να αναλάβει τη συντήρηση και τον καθαρισμό τους³⁷.

Στην επιστολή αναφέρονται τα εξής

«Η έλλειψη στέγασης και εγκαταστάσεων υγιεινής για τους πρόσφυγες και μετανάστες που φθάνουν στην Κω προκαλεί τεράστια ταλαιπωρία και δυσφορία τόσο στους ίδιους τους πρόσφυγες αλλά και στους κατοίκους του νησιού. Για όσο διάστημα διεξάγονται συζητήσεις για την εξεύρεση λύσης, για το εν λόγω θέμα, οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα ζητούμε από το Δήμο της Κω, μέσα σε ένα πνεύμα συνεισφοράς στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, να διευκολύνει την πρόσβαση των μεταναστών και προσφύγων στις δημόσιες τουαλέτες και ντους που είναι διαθέσιμες στην πόλη της Κω και οι οποίες παραμένουν κλειδωμένες.

Ως μια διεθνής οργάνωση με εξειδίκευση όχι μόνο στην παροχή ιατρικής φροντίδας, αλλά και σε έργα υγιεινής και ύδρευσης, προτείνουμε στο Δήμο της Κω τις εξής λύσεις:

1. Αν ο δήμος της Κω προχωρήσει στην επαναλειτουργία των αποχωρητηρίων στη γέφυρα κάτω από το Κάστρο και στο ισόγειο του Δημαρχείου, οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα προτείνουμε να αναλάβουμε τη συντήρηση και τον καθαρισμό τους, μέχρις ότου βρεθεί από το Δήμο λύση στο θέμα της εξεύρεσης νόμιμου παραχωρησιούχου-ανάδοχου που θα αναλάβει τη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων.

³⁷ <http://www.kosnews24.gr/politika/item/225447-oi-giatroi-xoris-synora-zitoy-n-apo-to-dimo-tis-ko-na-anoiksei-tis-dimosies-toualetes>

2. Οι ΓΧΣ προτείνουμε επίσης να εγκαταστήσουμε ικανό αριθμό τουαλετών σε συγκεκριμένα σημεία της πόλης, για παράδειγμα 6 τουαλέτες κοντά στο αστυνομικό τμήμα και άλλες 6 στο λιμάνι, σε σημεία όπου θα μπορούν να συνδεθούν με το κεντρικό αποχετευτικό σύστημα της πόλης και να αναλάβουμε εξ ολοκλήρου τη συντήρηση και τον καθαρισμό τους. Ο αριθμός αυτός θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα διεθνή πρότυπα και σε κάθε περίπτωση να εγγυάται τη διαθεσιμότητα μίας επαρκώς λειτουργικής τουαλέτας όταν αυτή χρειάζεται από τους μετανάστες και πρόσφυγες που κοιμούνται στους δρόμους της πόλης.

3. Σχετικά με τις τρεις χημικές τουαλέτες που βρίσκονται παραπλεύρως του Κάστρου στην οδό προς το λιμάνι, δεν καθαρίζονται επαρκώς και δυστυχώς κρίνονται ακατάλληλες προς χρήση.

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα έχουμε καταβάλει τεράστιες προσπάθειες για να βελτιώσουμε τις συνθήκες διαβίωσης και υγιεινής στο Captain Elias, συνδέοντας το αποχετευτικό σύστημα, εγκαθιστώντας τουαλέτες, ντους, σημεία παροχής πόσιμου νερού και παρέχοντας καθημερινή υπηρεσία καθαριότητας και απομάκρυνσης των απορριμμάτων, έτσι ώστε να εξασφαλίσουν τα βασικά πρότυπα υγιεινής και υγείας. Βέβαια, με την αύξηση του αριθμού των αφίξεων και με τα ιδιωτικά ξενοδοχεία πλήρως κατειλημμένα κατά τη θερινή περίοδο, ο χώρος δεν επαρκεί για να φιλοξενήσει τους αυξημένους αριθμούς προσφύγων που φθάνουν σήμερα και οι οποίοι δεν έχουν άλλη επιλογή από το να κοιμηθούν στην ύπαιθρο.

Θεωρούμε πως θα είναι προς όφελος των κατοίκων της πόλης της Κω να υπάρχουν προσβάσιμες τουαλέτες ώστε οι πρόσφυγες να μη χρειάζεται να καταφεύγουν για τις σωματικές τους ανάγκες στους υπαίθριους χώρους. Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα είμαστε στη διάθεσή του Δήμου της Κω ώστε να εφαρμόσουμε μία ολοκληρωμένη πρόταση που θα βελτιώσει τις συνθήκες υγιεινής και θα διευκολύνει τη ζωή πάρα πολλών ανθρώπων».

9) Διαμαρτυρίες των Ρομά για το γκέτο της Λαμίας

Στους δρόμους βγήκαν στις 21 Αυγούστου 2015 το πρωί οι Ρομά της Λαμίας διαμαρτυρόμενοι για τις συνθήκες που επικρατούν στον καταυλισμό της Καμηλόβρυσης και διεκδικώντας καλύτερες συνθήκες διαβίωσης αλλά και να δρομολογηθούν διαδικασίες για την εγγραφή των παιδιών στα σχολεία της περιοχής³⁸.

Οι Ρομά της Λαμίας εδώ και αρκετό χρονικό διάστημα ζητούν την αρωγή της Πολιτείας και του Δήμου Λαμιέων προκειμένου να φύγουν από τον καταυλισμό της Καμηλόβρυσης και να μετεγκατασταθούν σ' άλλο σημείο, πιο κοντά στην πόλη της Λαμίας.

Παράλληλα αντιδρούν για τις συνθήκες στον καταυλισμό, καθώς τόσο ο χώρος όσο και οι υποδομές είναι ακατάλληλες, ενώ ουσιαστικά ο καταυλισμός της Καμηλόβρυσης αποτελεί «γκέτο» καθώς βρίσκεται αρκετά μακριά από την πόλη της Λαμίας. Επίσης, τόσο μέσα από τη χθεσινή κινητοποίηση όσο και

³⁸ <https://www.efsyn.gr/arthro/lamia-ston-dromo-oi-roma-gia-gketo>

μέσα από παλαιότερες παρεμβάσεις τους, ζητούν τον εμβολιασμό των παιδιών αλλά και την εγγραφή τους σε σχολεία.

Πριν από αρκετούς μήνες η δημοτική αρχή Λαμιέων έχει υποσχεθεί στους Ρομά ότι θα δώσει λύσεις στα προβλήματά τους μέσα από την εξεύρεση οικοπέδων εντός της Λαμίας ώστε να μετεγκατασταθούν εκεί, σε κοντινέρ που θα τοποθετηθούν. Όμως όλα αυτά έχουν αποδειχθεί μέχρι τώρα απλές υποσχέσεις, με αποτέλεσμα δεκάδες Ρομά να βγουν στους δρόμους.

Μάλιστα υπήρξε νέα συνάντηση με τον δήμαρχο κ. Σταυρογιάννη στην οποία, σύμφωνα με τα όσα ανέφεραν εκπρόσωποι των Ρομά, έλαβαν νέες υποσχέσεις, αυτήν τη φορά για συνολική μετεγκατάσταση του καταυλισμού σε άλλο οικόπεδο που βρίσκεται επίσης έξω από τη Λαμία.

Ωστόσο δεν υπήρξε κάποια συγκεκριμένη δέσμευση, με τον δήμαρχο να επικαλείται την έλλειψη πόρων και χρηματοδότησης από την κεντρική διοίκηση αλλά και να επιρρίπτει τις ευθύνες για την κατάσταση που επικρατεί στον καταυλισμό της Καμηλόβρυσης στην προηγούμενη δημοτική αρχή.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, εκτός από το ζήτημα του χώρου διαμονής, οι Ρομά ζητούν τη μέριμνα της Πολιτείας προκειμένου να γίνουν εμβολιασμοί στα παιδιά που διαμένουν στον καταυλισμό αλλά και να δρομολογηθούν οι διαδικασίες για εγγραφή τους σε σχολικές μονάδες, χωρίς ωστόσο να τους δίνονται συγκεκριμένες απαντήσεις.

10) Τραγωδία μετά από άφιξη μεταναστών στη Σύμη

Μια νέα τραγωδία, κάτι που δυστυχώς τείνει να γίνει συνήθεια, σημειώθηκε τα ξημερώματα της 7^{ης} Φεβρουαρίου 2015 στα ελληνοτουρκικά χωρικά ύδατα, βόρεια της Σύμης³⁹. Οκτώ μετανάστες έχασαν τη ζωή τους και έξι κατάφεραν να διασωθούν, όταν η ξύλινη βάρκα στην οποία επέβαιναν, για άγνωστους μέχρι στιγμής λόγους, ανετράπη και οι 14 πρόσφυγες βρέθηκαν στη θάλασσα. Σύμφωνα με το υπουργείο Ναυτιλίας, το μεσημέρι του Σαββάτου 7 Φεβρουαρίου 2015 ενημερώθηκε το Ενιαίο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης του Αρχηγείου του Λιμενικού Σώματος από το αντίστοιχο της Άγκυρας για περιστατικό βύθισης λέμβου εντός των τουρκικών χωρικών υδάτων. Άμεσα ξεκίνησε στα ελληνικά χωρικά ύδατα επιχείρηση για τυχόν εντοπισμό αγνοουμένων στην οποία συμμετείχαν ελικόπτερο Super Puma της Πολεμικής Αεροπορίας και πλωτό περιπολικό του Λιμενικού Σώματος, ενώ παράλληλα διεξάγονταν και έρευνες από ξηράς.

Αρχικά υπήρξε λανθασμένη εικόνα σχετικά με τον αριθμό των αγνοουμένων, καθώς ένας από τους διασωθέντες μετανάστες που βρέθηκε πάνω σε μια νησίδα στην πλευρά της Τουρκίας δήλωσε ότι στη βάρκα επέβαιναν 18 άτομα. Στην πορεία όμως διαπιστώθηκε ότι επέβαιναν 14. Να σημειωθεί ότι το Σαββατοκύριακο στο Αιγαίο εντοπίστηκαν και διασώθηκαν από το Λιμενικό πάνω από 200 μετανάστες. Συγκεκριμένα: • Την Κυριακή διασώθηκαν 25 μετανάστες στη θαλάσσια περιοχή των βορειοανατολικών ακτών του Φαρμακονησίου, όταν ναυαγοσωστικό σκάφος του Λ.Σ. εντόπισε φουσκωτή

³⁹ Εφημερίδα Συντακτών, 7/2/2015

λέμβο με αρκετούς αλλοδαπούς, οι οποίοι στη θέα του σκάφους του Λ.Σ. έσκισαν τη λέμβο και έπεσαν στη θάλασσα. Το πλήρωμα του ναυαγοσωστικού διέσωσε τους 25 μετανάστες, ανάμεσά τους και μια έγκυο γυναίκα η οποία για προληπτικούς λόγους μεταφέρθηκε αρχικά στο Κρατικό Θεραπευτήριο Λέρου και στη συνέχεια με ναυαγοσωστικό σκάφος του Λ.Σ. στο Γενικό Νοσοκομείο Καλύμνου.

Άλλοι 63 μετανάστες εντοπίστηκαν στην περιοχή «Χαραμίδα» της Λέσβου, ενώ 43 άτομα βρέθηκαν στην περιοχή «Νησί» της Σάμου. •Το Σάββατο, ιστιοφόρο, σημαίας ΗΠΑ, αποβίβασε στη θαλάσσια περιοχή «Αγίας Μαρίνας» Λέρου 23 μετανάστες. Λιμενικοί συνέλαβαν δύο αλλοδαπούς 36 και 20 χρόνων ως διακινητές. Το ιστιοφόρο κατασχέθηκε. Στη θαλάσσια περιοχή «Σκανδάρι» της Κω εντοπίστηκαν 33 αλλοδαποί, τους οποίους άφησε μηχανοκίνητη φουσκωτή λέμβος, ενώ άλλοι 14 βρέθηκαν στην παραλία «Καρφάς» της Χίου. Στο μεταξύ, στον ρόλο του Λιμενικού Σώματος από εδώ και στο εξής αναφέρθηκε ο αναπληρωτής υπουργός Ναυτιλίας Θοδωρής Δρίτσας κατά τη διάρκεια παραλαβής ενός παράκτιου περιπολικού σκάφους θαλάσσιας επιτήρησης. Ο Θ. Δρίτσας τόνισε την προτεραιότητα στον κοινωνικό ρόλο του Λ.Σ., στην προστασία της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα, χωρίς διακρίσεις και εξαιρέσεις, αλλά και στην υποστήριξη του νησιώτη και του Έλληνα ψαρά.

Παρότρυνε τον κυβερνήτη και το πλήρωμα του νέου σκάφους να σταθούν κοντά στον κάτοικο των ακριτικών μας νησιών και των συνοριακών περιοχών της χώρας, τονίζοντας ότι ο άνθρωπος ήταν και παραμένει η θεμελιώδης αξία και το κυρίαρχο στοιχείο των πολιτικών και πολιτιστικών μας αξιών. Επισημάνε ακόμα ότι η νέα κυβέρνηση στοχεύει και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια από εδώ και στο εξής κάθε αντίστοιχη παραγγελία να ενισχύει την ελληνική ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία, η οποία και τεχνογνωσία και κατάλληλη εμπειρία διαθέτει, δηλώνοντας ότι τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα αποτελούν εργαλείο για να δώσουμε ζωή στις ελληνικές επιχειρήσεις και στους Έλληνες εργαζόμενους.

11) Χωρίς σίτιση οι πρόσφυγες στη Σάμο

Κατεπείγουσα επιστολή έστειλε στις 7 Ιουλίου 2015 η Περιφερειάρχης Βορείου Αιγαίου Χριστιάνα Καλογήρου και ο Αντιπεριφερειάρχης Σάμου Νικόλαος Κατρακάζος στον αναπληρωτή υπουργό Προστασίας του Πολίτη Ιωάννη Πανούση και την αναπληρώτρια υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής Τασία Χριστοδουλοπούλου, για την αδυναμία της εταιρείας τροφοδοσίας παροχής σίτισης στους παράτυπους μετανάστες στο Κέντρο Πρώτης Υποδοχής Σάμου⁴⁰.

Στην επιστολή αναφέρουν τα εξής:«Με οδυνηρή έκπληξη πληροφορηθήκαμε ότι από 7/7/15 σταματάει η σίτιση των παράτυπων μεταναστών που

⁴⁰ <http://www.emprosnet.gr/article/74280-horis-sitisi-oi-prosfyges-sti-samo>

φιλοξενούνται στο Κέντρο Πρώτης Υποδοχής στη πόλη της Σάμου μετά από αδυναμία πληρωμής, έστω και μέρους της οφειλής προς την εταιρεία τροφοδοσίας, που έχει αναλάβει τη σίτισή τους.

Αποτέλεσμα αυτής της εξέλιξης είναι να ανοίξουν οι πύλες του κέντρου και οι δύσμοιροι αυτοί άνθρωποι να ξεχυθούν στη πόλη της Σάμου για να μπορέσουν να βρουν τροφή και τις όποιες δυνατότητες διαβίωσης.

Σε μια πόλη που είναι χτυπημένη σκληρά από την οικονομική κρίση, σε μια πόλη που αγωνίζεται να περισώσει ό,τι έχει απομείνει από τον τουρισμό, η εξέλιξη αυτή και όλα όσα θα ακολουθήσουν είναι σίγουρο ότι θα έχουν καταστροφικές συνέπειες.

Με την εξέλιξη αυτή μια κοινωνία που έχει αποδείξει διαχρονικά τα φιλανθρωπικά της αισθήματα και έχει έμπρακτα αποδείξει την αλληλεγγύη της στο δράμα των μεταναστών, ουσιαστικά οδηγείται σε σύγκρουση μαζί τους.

Από την άλλη πλευρά η εξέλιξη αυτή μεγαλώνει το δράμα των μεταναστών, αφού τους στερεί τη δυνατότητα της οργανωμένης περίθαλψης, της διατροφής και της στέγασης για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την πιστοποίησή τους και τη μεταφορά τους στον Πειραιά, αφού ουσιαστικά τους αφήνει στο δρόμο.

Μεταφέροντας την έντονη αγωνία της τοπικής μας κοινωνίας και ενώνοντάς την με τη δική μας, καλούμε την κεντρική διοίκηση να κινητοποιηθεί άμεσα – δηλαδή σήμερα- να βρει λύση για την εκταμίευση της πίστωσης, που αφορά τη σίτιση και να αποτρέψει έτσι, τη δυσμενή εξέλιξη, που για μια ακόμη φορά σημειώνουμε ότι θα έχει τραγικές συνέπειες, τόσο για την τοπική κοινωνία και τοπική οικονομία αλλά, και για τους ίδιους τους μετανάστες».

12) Νέα τραγωδία με 34 νεκρούς στο Φαρμακονήσι το Σεπτέμβριο του 2015

Ένα ακόμη σοκ προκάλεσε στις 13 Σεπτεμβρίου 2015 η νέα τραγωδία στο Φαρμακονήσι, μετά την ανατροπή ξύλινου σκάφους που μετέφερε πρόσφυγες, ωστόσο η διεθνής κοινότητα και η Ευρωπαϊκή Ένωση αδυνατούν να δώσουν λύση στο πρόβλημα του προσφυγικού, που έχει κάνει απέραντο νεκροταφείο τη Μεσόγειο⁴¹. Ο αριθμός των θυμάτων, από την ανθρώπινη τραγωδία, που σημειώθηκε τα ξημερώματα στη θαλάσσια περιοχή του Φαρμακονησίου, ανήλθε στα 34 άτομα, μεταξύ των οποίων τέσσερα βρέφη, 11 παιδιά, δέκα γυναίκες και εννέα άντρες.

Μέχρι το μεσημέρι οι νεκροί από την ανατροπή του σκάφους ανέρχονταν σε 28. Πριν από λίγο ανασύρθηκαν από τη θαλάσσια περιοχή ακόμα έξι νεκροί μετανάστες. Πρόκειται για ένα μικρό αγοράκι, τέσσερις γυναίκες και έναν άνδρα.

---

⁴¹ <http://agonaskritis.gr/%CE%B4%CE%B5%CE%BA%CE%B1%CF%80%CE%AD%CE%BD%CF%84%CE%B5-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%AC-%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%BE%CF%8D-%CF%84%CF%89%CE%BD-34-%CE%BD%CE%B5%CE%BA%CF%81%CF%8E%CE%BD-%CF%83%CF%84/>

Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες άνδρες της απεγκλώβισαν οκτώ νεκρούς πρόσφυγες μέσα από το αμπάρι του ανατραπέντος σκάφους.

Οι σοροί των νεκρών έχουν παραληφθεί από κανονιοφόρο του Πολεμικού Ναυτικού και αναμένεται, σύμφωνα με πληροφορίες, να μεταφερθούν στη Ρόδο. Οι υπόλοιποι διασωθέντες μετανάστες έχουν μεταφερθεί στη Λέρο.

Σύμφωνα με το Λιμενικό Σώμα, τα πρώτα πλωτά που έφθασαν στην περιοχή της τραγωδίας κατόρθωσαν να διασώσουν 68 άτομα, ενώ άλλοι 29 είχαν καταφέρει, καταβάλλοντας υπεράνθρωπες προσπάθειες, να κολυμπήσουν και φθάσουν μόνοι τους στο Φαρμακονήσι. Οι άσχημες καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν στη θαλάσσια περιοχή του Φαρμακονησίου (ισχυροί άνεμοι 7 μποφόρ) αλλά και ο μεγάλος αριθμός ατόμων που επέβαιναν στο σκάφος είναι σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις η βασική αιτία για την ανατροπή του σκάφους.

Με εντολή του αναπληρωτή υπουργού Ναυτιλίας Χρήστου Ζώη ο αρχηγός του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής, αντιναύαρχος Αθανάσιος Αθανασόπουλος και ο Β' υπαρχηγός του Σώματος, αντιναύαρχος Νικόλαος Πατρινός μετέβησαν με πλοία ανοιχτής θαλάσσης του Λιμενικού από τη Μυτιλήνη στο Φαρμακονήσι.

13) Τραγωδία στην Κάλυμνο με νεκρούς αλλοδαπούς ναυαγούς

Δέκα εννέα σοροί μεταναστών που πνίγηκαν σε ναυάγιο στη θαλάσσια περιοχή μεταξύ Καλολίμνου και Καλύμνου, μεταφέρθηκαν στα τέλη Οκτωβρίου 2015 στο Νοσοκομείο Καλύμνου⁴².

Το ναυάγιο σημειώθηκε την Πέμπτη 29 Οκτωβρίου 2015 λίγο μετά τις 11 το βράδυ όταν το λιμενικό ειδοποιήθηκε ότι ένα ξύλινο σκάφος με μεγάλο αριθμό μεταναστών έχει ανατραπεί στη θαλάσσια περιοχή μεταξύ Καλολίμνου και Κάλυμνο.

Άμεσα κινητοποιήθηκαν τέσσερα πλωτά του λιμενικού, ένα σκάφος της Frontex, ένα ελικόπτερο σουπερ πούμα και τρία αλιευτικά σκάφη τα οποία ξεκίνησαν την προσπάθεια διάσωσης.

Κατά τη διάρκεια της επιχείρησης καθ'όλη τη νύκτα και μέχρι τις πρωινές ώρες σήμερα Παρασκευή, είχαν διασωθεί 138 άτομα, ενώ ανασύρθηκαν και 14 σοροί που μεταφέρθηκαν στο λιμάνι της Καλύμνου και στη συνέχεια στο Νοσοκομείο του νησιού. Λίγο μετά τις 8 το πρωί κατέπλευσε στο λιμάνι της Καλύμνου σκάφος του ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ μεταφέροντας άλλους τρεις(3) σορούς, ενώ την ίδια ώρα περίπου, δύτες που εξερευνούσε το βυθισμένο σκάφος που

⁴² <http://kalymnos-news.gr/%CF%84%CE%BF%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%AC/item/4096-19-%CF%83%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%AF-%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%83%CF%84%CF%8E%CE%BD-%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%B1%CF%86%CE%AD%CF%81%CE%B8%CE%B7%CE%BA%CE%B1%CE%BD-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CE%BD%CE%BF%CF%83%CE%BF%CE%BA%CE%BF%CE%BC%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CE%BA%CE%B1%CE%BB%CF%8D%CE%BC%CE%BD%CE%BF%CF%85-%CE%B1%CF%80%CF%8C-%CF%84%CE%B7-%CE%BD%CE%AD%CE%B1-%CF%84%CF%81%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B4%CE%AF%CE%B1->

ήδη είχε ρυμουλκηθεί στον εξωτερικό μόλο του λιμανιού , εντόπισε και ανέσυρε 2 ακόμη σορούς ,μητέρας και ενός κοριτσιού, ανεβάζοντας τον αριθμό των ατόμων που πνίγηκαν στους δέκα εννέα(19).

14) Νεκρά παιδιά και βρέφη σε τραγωδία ναυαγίου στη βορειοδυτική Λέσβο

Δεν χωρά ανθρώπου νους το δράμα που διαδραματίστηκε τις τελευταίες ημέρες του Οκτωβρίου 2015 στα φουρτουνιασμένα νερά του Αιγαίου⁴³. Δεκάδες πρόσφυγες, ανάμεσα τους γυναίκες, παιδιά και βρέφη έχασαν τη ζωή τους στην προσπάθειά τους να περάσουν από τα τουρκικά παράλια στα ελληνικά νησιά.

Τις τρεις τελευταίες ημέρες του Οκτωβρίου του 2015 έχασαν τη ζωή τους τουλάχιστον 39 άνθρωπο συνολικά στο Αιγαίο, από τους οποίους οι 32 στην περιοχή της βορειοδυτικής Λέσβου. Μάλιστα, οι περισσότεροι ήταν βρέφη και μικρά παιδιά. Τα σκάφη της ελληνικής ακτοφυλακής και της FRONTEX, τις τελευταίες 72ώρες έχουν διασώσει 1440 πρόσφυγες, ενώ αδιευκρίνιστος παραμένει ο αριθμός των αγνοουμένων.

Συγκεκριμένα, στους 32 ανέβηκε ο αριθμός των νεκρών της θαλάσσιας τραγωδίας, όταν ξύλινο σκάφος με περίπου 350 πρόσφυγες και μετανάστες, ναυάγησε ανοικτά της Εφταλούς στη βόρεια Λέσβο.

Από το πρωί στις ακτές της βορειοδυτικής Λέσβου, από τη Μήθυμνα και την Πέτρα μέχρι την αρχαία Άντισσα, ξεβράστηκαν 22 σοροί, στην πλειοψηφία τους παιδιών ηλικίας λίγων μηνών έως λίγων (5-6) ετών. Ο αριθμός αυτός ήρθε να προστεθεί στους 10 μέχρι σήμερα νεκρούς του ναυαγίου και να επιβεβαιώσει τους αρχικούς φόβους, ότι στο πλοίο που ναυάγησε επέβαιναν περισσότεροι από 300 φυγάδες – και σύμφωνα με κάποιες πρώτες μαρτυρίες, μέχρι και 350. Σημειώνεται πως έχουν διασωθεί 242 από τους επιβαίνοντες.

Την ίδια ώρα, πέντε παιδιά που διασώθηκαν από το παραπάνω μεγάλο ναυάγιο δεν έχουν βρεθεί οι γονείς τους και παραμένουν νοσηλευόμενα στην παιδιατρική κλινική του Νοσοκομείου Μυτιλήνης, με τους γιατρούς και όλο το άλλο νοσηλευτικό προσωπικό να βρίσκονται συνεχώς στο πλευρό τους. Τα παιδιά αυτά ανήκουν στην ομάδα των 18 παιδιών, που με σοβαρά προβλήματα υγείας διακομίσθηκαν την Τετάρτη το βράδυ στο Νοσοκομείο. Δεν αναγνωρίστηκαν από κανέναν από τους διασωθέντες, παρά το ότι τις φωτογραφίες τους τις είδαν όλες οι οικογένειες των ναυαγών που αναζητούν τα παιδιά τους.

15) Εγκλωβισμός αιτούντων άσυλο στην περιοχή της Ειδομένης

Σοβαρό πρόβλημα δημιουργήθηκε το Δεκέμβριο του 2015 στην Ειδομένη, όπου χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες παρέμεναν εγκλωβισμένοι μετά την

⁴³ <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=64279253>

απόφαση της ΠΓΔΜ να επιτρέψει τη διέλευση από τα σύνορα μόνο για όσους προέρχονται από τη Συρία, το Ιράκ και το Αφγανιστάν⁴⁴. Η ήδη τεταμένη κατάσταση επιδεινώθηκε μετά τον θάνατο 22χρονου Μαροκινού την Πέμπτη από ηλεκτροπληξία στην ουδέτερη ζώνη μεταξύ Ελλάδας και ΠΓΔΜ.

Το γεγονός προκάλεσε συμπλοκές και μικροεπεισόδια στις 4/12/2015 το πρωί, όταν μετανάστες προσπάθησαν να διέλθουν στα σύνορα της ΠΓΔΜ μαζί με πρόσφυγες, μια κίνηση που πυροδότησε την παρέμβαση των δυνάμεων των Σκοπίων. Τīs ώρες που ακολούθησαν, η κυβέρνηση αποφάσισε τη μεταφορά μεταναστών στην Αθήνα, προκειμένου να εγκατασταθούν στο κλειστό γήπεδο Τάε Κβον Ντο στο Φάληρο. Ηδη, το ίδιο βράδυ μεταφέρθηκαν δεκάδες μετανάστες.. Ταυτόχρονα, επιταχύνθηκαν οι διαδικασίες για τη δημιουργία 20.000 θέσεων προσωρινής φιλοξενίας για τους αιτούντες άσυλο που θα δημιουργηθούν στην Αττική και τη Βόρεια Ελλάδα. Η Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ έχει ήδη απευθύνει ανοιχτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε ΜΚΟ, προκειμένου να προτείνουν συγκεκριμένο σχέδιο μέσα σε ασφυκτική προθεσμία.

Το πρόγραμμα αφορά στη δημιουργία θέσεων φιλοξενίας σε ξενοδοχεία, δωμάτια ξενοδοχείων, σπίτια και ενοικιαζόμενα διαμερίσματα. Μέχρι στιγμής, ωστόσο, μόλις 100 άτομα, περίπου, καθημερινά φιλοξενούνται σε δωμάτια ξενοδοχείων, με το κόστος φιλοξενίας να καλύπτεται μέσω vouchers.

Είχε προηγηθεί μία εβδομάδα «θρίλερ», καθώς το αρνητικό κλίμα που δημιουργήθηκε εις βάρος της χώρας μας οδήγησε πολλούς να μιλούν ακόμη και για έξοδο της από τη Συνθήκη Σένγκεν. Το κλίμα αυτό υποχώρησε όταν η ελληνική πλευρά ανέλαβε άμεσες πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης. Συγκεκριμένα, ο κ. Μουζάλας υπέβαλε αίτημα για την ενεργοποίηση του μηχανισμού Ευρωπαϊκής Πολιτικής Προστασίας, για την παροχή υλικής βοήθειας.

Επιπλέον, υπήρξε συμφωνία με τον Frontex για ενίσχυση των δυνάμεών του στα σύνορα με την ΠΓΔΜ, όπου θα βοηθά στην καταγραφή των μεταναστών. Τρίτον, η χώρα μας υπέβαλε εκ νέου αίτημα για την ανάπτυξη της Ομάδας Αμεσης Επέμβασης του Frontex (RABIT) στα νησιά του Αιγαίου, προκειμένου να ενισχυθεί η φύλαξη των εξωτερικών συνόρων.

Γ) Καλές Πρακτικές

1) Κατάργηση του 18μηνου κράτησης αλλοδαπών

Άμεση απόλυση όσων μεταναστών κρατούνται στα στρατόπεδα κράτησης για χρονικό διάστημα πέραν των 18 μηνών και άμεση απόλυση ευάλωτων περιπτώσεων (οικογένειες, παιδιά, ασυνόδευτοι ανήλικοι, έγκυες, θύματα βασανιστηρίων, ασθενείς, υπερήλικες) με την αναγκαία παραπομπή τους σε δομές φιλοξενίας, καθώς και την άμεση απόλυση των αιτούντων άσυλο,

⁴⁴ <http://e-thessalia.gr/omprela-gia-20-000-prosfiges-ke-agonas-dromou-gia-ta-hotspots/>

ανακοίνωσαν στις 17 Φεβρουαρίου 2015 οι αναπληρωτές υπουργοί Προστασίας του Πολίτη Γ.Πανούσης και Μεταναστευτικής Πολιτικής Τ.Χριστοδουλοπούλου⁴⁵.

Όπως ανέφεραν, «τα πρόσφατα τραγικά γεγονότα (σ.σ. οι δύο θάνατοι κρατούμενων μεταναστών στην Αμυδαλέζα) υπογραμμίζουν την ανάγκη άμεσης παρέμβασης και αλλαγής στο καθεστώς της αδιάκριτης και πολύμηνης κράτησης μεταναστών και προσφύγων υπό συνθήκες που συνιστούν απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση.

» Στην παρούσα χρονική στιγμή, εκατοντάδες άνθρωποι κρατούνται υπό άθλιες συνθήκες, στα Κέντρα Κράτησης της χώρας, πολλοί δε εξ αυτών παρά την παρέλευση του ανώτατου ορίου των δεκαοκτώ μηνών κράτησής τους.

» Η επ' αόριστον διοικητική κράτηση και η στέρηση της ελευθερίας χιλιάδων ανθρώπων, μεταξύ των οποίων και πρόσωπα που χρήζουν διεθνούς ή ειδικής προστασίας και μέριμνας (αιτούντες άσυλο, οικογένειες, παιδιά, ασυνόδευτοι ανήλικοι, έγκυοι, θύματα βασανιστηρίων, ασθενείς, υπερήλικες), η κράτησή τους κάτω από αυτές τις συνθήκες, η επί πολλά έτη προβληματική λειτουργία του συστήματος ασύλου, η απουσία μηχανισμού προστασίας και δομών πρώτης υποδοχής προσφύγων στα σύνορα, ευτελίζουν τους θεσμούς και διασύρουν τη χώρα διεθνώς και προσβάλλουν κατάφωρα κάθε έννοια κράτους δικαίου».

Για τους λόγους αυτούς, οι δύο υπουργοί υποστήριξαν ότι για την αποκατάσταση της νομιμότητας και την ορθή εφαρμογή κατ' αρχήν του υπάρχοντος νομικού πλαισίου (Ν. 3907/2011), επιβάλλεται η λήψη άμεσων μέτρων για την άμεση άρση της στέρησης της ελευθερίας ανθρώπων και την αποκατάσταση της νομιμότητας, καθώς και για τη διασφάλιση της τήρησης της νομιμότητας εφεξής και την επιβολή της διοικητικής κράτησης ως εξαίρεσης και για διάστημα και υπό συνθήκες που δεν θα την παραβιάζουν.

Σε αυτό το πλαίσιο, «και με αίσθηση του επείγοντος χαρακτήρα του προβλήματος», αποφασίστηκε να ξεκινήσουν οι διαδικασίες για:

Την άμεση κατάργηση της υπουργικής απόφασης με την οποία έγινε δεκτή η υπ' αριθμ. 44/2014 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και την άμεση απόλυση όσων τυχόν κρατούνται για χρονικό διάστημα πέραν των 18 μηνών.

Την άμεση απόλυση των ευάλωτων περιπτώσεων (οικογένειες, παιδιά, ασυνόδευτοι ανήλικοι, έγκυες, θύματα βασανιστηρίων, ασθενείς, υπερήλικες) με την αναγκαία παραπομπή τους σε δομές φιλοξενίας, καθώς και την άμεση απόλυση των αιτούντων άσυλο.

Την απόλυση των κρατούμενων στις περιπτώσεις όπου η κράτηση έχει διαρκέσει πέραν των 6 μηνών, ανώτατο όριο που τίθεται ως κανόνας από τον νόμο, ταυτόχρονα με την έκδοση απόφασης εξάμηνης αναβολής απομάκρυνσης σύμφωνα με τις πρόνοιες του ν. 3907/2011.

Την εξέταση, σε κάθε περίπτωση, της εφαρμογής των εναλλακτικών της κράτησης περιοριστικών μέτρων (υποχρέωση εμφάνισης στο αστυνομικό

⁴⁵ <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1231386429>

τμήμα του τόπου κατοικίας, δήλωση του τόπου κατοικίας κ.α.). Η ίδια ρύθμιση μπορεί να εφαρμοστεί και για όσους/ες καταλαμβάνονται στο εξής να βρίσκονται στη χώρα χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα.

Σύμφωνα με τον κ. Πανούση και την κ. Χριστοδουλοπούλου, «σε κάθε περίπτωση και με βάση τις πρόνοιες του άρθρου του Ν.3907/2011 και τις σχετικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, υπάρχει επιπλέον άμεση ανάγκη ριζικών αλλαγών σε όσους χώρους κράτησης τυχόν διατηρηθούν για ένα μικρό χρονικό διάστημα και η λειτουργία ανοιχτών δομών φιλοξενίας. Στην κατεύθυνση αυτή θα έχουμε αρωγό την Ευρώπη, τόσο σε επίπεδο Συμβουλίου της Ευρώπης, όσο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο δε των θεσμικών οργάνων της θα διεκδικήσουμε τον επιμερισμό των ευθυνών με βάση την αρχή της αλληλεγγύης».

Όπως σημείωσαν οι δύο υπουργοί, το Κέντρο Κράτησης της Αμυγδαλέζας, λόγω της θέσης του και των ιδιομορφιών του (αστυνομικές εγκαταστάσεις), δεν μπορεί να μετατραπεί σε ανοιχτή δομή. Ωστόσο, λόγω και της ιστορίας που το συνοδεύει, προετοιμάζεται το κλείσιμο της συγκεκριμένης δομής, η σταδιακή εκκένωση των χώρων της. «Ενδιάμεσα λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα (υλικοτεχνική υποδομή, φάρμακα, ρουχισμός, διατροφή κλπ), ώστε να μην αισθάνονται οι κρατούμενοι, όσο παραμένουν υπό κράτηση, ότι η Πολιτεία μόνο λόγια λέει.

Εγγυώμεθα ότι η όλη διαδικασία θα ολοκληρωθεί στο μικρότερο δυνατό διάστημα κι ότι η τήρηση της νομιμότητας και της ασφάλειας όλων θα είναι πρωταρχικό μας μέλημα» καταλήγουν οι αναπληρωτές υπουργοί Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης Γιάννη Πανούση και Αναστασίας Χριστοδουλοπούλου.

Την ανακοίνωση των υπουργών Πανούση και Χριστοδουλοπούλου, ότι οι αρχές θα σταματήσουν να κρατούν επ' αόριστον αλλοδαπούς/ές για τους/τις οποίους/ες έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής, πέραν του 18μηνου, χαιρέτησαν στις 12/2/2015 με κοινή τους ανακοίνωση το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και η Διεθνής Αμνηστία⁴⁶. Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και η Διεθνής Αμνηστία καλούν επίσης την ελληνική κυβέρνηση: να εφαρμόσει άμεσα την απόφασή της να θέσει τέλος στην επ' αόριστον κράτηση των μεταναστών/τριών, να επανεξετάσει την πολιτική της αδιακρίτως ασκούμενης και συστηματικής κράτησης των παράτυπων μεταναστών/στριών και όσων αιτούνται άσυλο κατά τη διάρκεια της κράτησής τους και να βελτιώσει τις συνθήκες κράτησης, εξασφαλίζοντας επαρκείς συνθήκες υγιεινής, πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και ψυχοκοινωνική αρωγή, προϊόντα προσωπικής υγιεινής και χώρο προαλισμού για σωματική άσκηση.

2) Έκτακτη χρηματοδότηση στην Ελλάδα από την Ε.Ε. για την Υπηρεσία Ασύλου

Κονδύλια που θα διατεθούν για την ανάπτυξη πέντε κινητών μονάδων ασύλου που θα δραστηριοποιούνται στα παραμεθόρια νησιά της Σάμου, Χίου, Λέσβου

⁴⁶ ΑΥΓΗ, 13/2/2015

και Κω, καθώς και στην Αττική για μια περίοδο 8 μηνών ανακοίνωσε για την Ελλάδα στις 5/3/2015 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁴⁷. Οι μονάδες θα εξετάζουν τις αιτήσεις ασύλου που υποβάλλουν οι υπήκοοι της Συρίας στην Ελλάδα μέσω μιας ταχείας διαδικασίας. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση «η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χορήγησε έκτακτη χρηματοδότηση ύψους 1,27 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) στην Ελλάδα για να στηρίξει τη χώρα όσον αφορά την ενίσχυση της ικανότητας της Υπηρεσίας Ασύλου να ανταποκρίνεται αποτελεσματικότερα στην εισροή προσφύγων, ιδίως στην περιοχή του Ανατολικού Αιγαίου». Στην ίδια ανακοίνωση σημειώνεται ότι «η παροχή έκτακτης βοήθειας στο πλαίσιο του TAME αποτελεί μέρος των συνολικών προσπαθειών της Επιτροπής να εφαρμόσει την αρχή της αλληλεγγύης μέσω συγκεκριμένων και αποτελεσματικών ενεργειών για την αντιμετώπιση επειγουσών και ειδικών αναγκών όσων κρατών μελών δέχονται μεγάλες πιέσεις σε θέματα ασύλου και μετανάστευσης. Για τον σκοπό αυτό, για το 2014 και το 2015, η Επιτροπή έχει συγκεντρώσει συνολικά 50 εκατ. ευρώ που θα διατεθούν μέσω του TAME». Και τονίζεται ότι η έκτακτη χρηματοδότηση από την Επιτροπή προστίθεται στα τακτικά κονδύλια του TAME που τα κράτη μέλη λαμβάνουν για την εφαρμογή των εθνικών τους προγραμμάτων κατά την περίοδο 2014-2020 και στην περίπτωση της Ελλάδας το βασικό ποσό ανέρχεται σε 259,35 εκατ. ευρώ. Ο Επίτροπος Μετανάστευσης, Εσωτερικών Υποθέσεων ΚΑΙ Ιδιότητας του Πολίτη, κ. Δημήτρης Αβραμόπουλος δήλωσε για το θέμα: «Με χαρά ανακοινώνω ότι, στο πλαίσιο των νέων χρηματοδοτικών μηχανισμών που θέσπισε η Επιτροπή για να στηρίξει τις χώρες που έρχονται αντιμέτωπες με αυξημένες πιέσεις σε θέματα ασύλου και μετανάστευσης, χορηγούμε περισσότερα από 1,2 εκατ. ευρώ στις ελληνικές αρχές. Αυτή η έκτακτη χρηματοδότηση θα βοηθήσει την Ελληνική Υπηρεσία Ασύλου στην ενίσχυση της ικανότητάς της να εξετάζει γρήγορα τις αιτήσεις ασύλου του αυξανόμενου αριθμού Σύριων υπηκόων που φθάνουν στην Ελλάδα.»

3) Νέος χώρος φιλοξενίας αιτούντων άσυλο στον Ελαιώνα

Στις 19 Αυγούστου 2015 η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (Υ.Α.) εξέφρασε την ικανοποίησή της για τη δημιουργία ενός νέου χώρου προσωρινής φιλοξενίας στον Ελαιώνα⁴⁸. Ο χώρος συνιστά ένα θετικό βήμα στις προσπάθειες παροχής αξιοπρεπούς διαμονής στους νεοαφιχθέντες.

«Καθώς ο ρυθμός των αφίξεων στην Ελλάδα αυξάνεται σταθερά, η κατασκευή αυτής της δομής καλύπτει ένα σημαντικό κενό και αποτελεί θετικό παράδειγμα ταχείας κινητοποίησης και αποτελεσματικού συντονισμού μεταξύ διαφορετικών φορέων. Ο χώρος είναι σε θέση να καλύψει τις ανάγκες για προσωρινή στέγαση και παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών, για όσο διάστημα είναι απαραίτητο. Για τη βιωσιμότητά του ωστόσο, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν επαρκώς μία σειρά από ζητήματα, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησής του», πρόσθεσε ο Γιώργος Τσαρμπόπουλος, Επικεφαλής του Γραφείου της Υ.Α. στην Ελλάδα.

⁴⁷ ΒΗΜΑ, 19/2/2015

⁴⁸ Δελτίο Τύπου Ύπατης Αρμοστείας ΟΗΕ, 19/8/2015

Ο χώρος, δυναμικότητας σχεδόν 700 θέσεων, περιέχει πολλούς προκατασκευασμένους οικίσκους με ατομική τουαλέτα και κλιματισμό, χώρους συγκέντρωσης και παιδότοπο. Η παροχή σίτισης, ιατρικών υπηρεσιών και ψυχολογικής υποστήριξης γίνεται από εκπροσώπους των κεντρικών και των τοπικών αρχών, ΜΚΟ, ομάδες εθελοντών και προσφυγικές κοινότητες.

Κατά τη διάρκεια κατασκευής του χώρου φιλοξενίας, η Υ.Α. παρείχε υποστήριξη στις αρχές με την παροχή τεχνογνωσίας για το σχεδιασμό του. Αυτή τη στιγμή, η Υ.Α. παρέχει ενημέρωση στους νεοεισερχόμενους, μεταξύ άλλων σχετικά με τις διαδικασίες ασύλου και τη δυνατότητα οικογενειακής επανένωσης. Επίσης, βοηθά τις αρχές στον εντοπισμό ευάλωτων περιπτώσεων και την παροχή διερμηνείας μέσω του εταίρου της ΜΕΤΑδραση. Η Ύπατη Αρμοστεία υπογραμμίζει ότι τέτοια εγχειρήματα θα πρέπει να συνοδεύονται από συνεχείς και σοβαρές προσπάθειες, στο πλαίσιο ενός κεντρικού στρατηγικού σχεδιασμού, για τη βελτίωση της πρόσβασης στις διαδικασίες ασύλου, τη σημαντική αύξηση της δυναμικότητας υποδοχής, τη βελτίωση των συνθηκών για τους αιτούντες άσυλο και τους ασυνόδευτους ανηλίκους και την παροχή καλύτερων προοπτικών ένταξης των προσφύγων στη χώρα. Οι Ευρωπαϊκοί θεσμοί και τα κράτη μέλη της Ε.Ε. θα πρέπει να υποστηρίξουν την Ελλάδα σε αυτές τις προσπάθειες. Η Υ.Α. παραμένει στη διάθεση των ελληνικών αρχών προκειμένου να βοηθήσει στην επίτευξη αυτών των στόχων.

4) Μεταστέγαση των αιτούντων άσυλο της Λέρου στη «βίλα Άρτεμις»

Διέξοδο στο οξύ πρόβλημα προσωρινής στέγασης προσφύγων και μεταναστών που φτάνουν καθημερινά στη Λέρο έδωσε η απόφαση της 1^{ης} Φεβρουαρίου 2015 του Περιφερειακού Συμβουλίου Νοτίου Αιγαίου, που παραχωρεί για τον σκοπό αυτό τη λεγόμενη «Βίλα Άρτεμις», ένα κτίριο που άλλοτε χρησιμοποιούνταν για τις ανάγκες του Γενικού Νοσοκομείου Λέρου αλλά είχε εγκαταλειφθεί τα τελευταία χρόνια⁴⁹. Πρόκειται για περιφραγμένο με ψηλό τοίχο κτίριο έξι δωματίων, με δύο μπάνια, ηλιακό θερμοσίφωνα και κουζίνα, που, ύστερα από την αποκατάσταση των φθορών με χρήματα της Περιφέρειας και τη σύνδεση ρεύματος και νερού, είναι έτοιμο να στεγάσει 40 με 45 άτομα, με προτεραιότητα τις ευάλωτες ομάδες. Τη φύλαξη έχει αναλάβει το Λιμενικό.

Όπως ανακοίνωσε η Περιφέρεια, την Κυριακή 1 Φεβρουαρίου, το Περιφερειακό Συμβούλιο έχει ήδη αποφασίσει τη χρήση του κτιρίου «για τη φιλοξενία παράτυπων μεταναστών και προσφύγων σε αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης για τις πρώτες 48 ώρες από την άφιξή τους». Ωστόσο, εκκρεμεί η επίσημη ενημέρωση των αρχών, με αποτέλεσμα να μην έχει γίνει η μεταφορά των νεοεισερχόμενων προσφύγων και μεταναστών, που εξακολουθούν να στεγάζονται σε τελείως ακατάλληλες συνθήκες.

Μετά την αποβίβαση 23 προσφύγων από ιστιοφόρο στο νησί στα τέλη Ιανουαρίου 2015 και άλλων 25 που εντοπίστηκαν την ίδια περίοδο κοντά στο

⁴⁹ Εφημερίδα Συντακτών, 8/2/2015

Φαρμακονήσι, το κρατητήριο του αστυνομικού τμήματος είναι γεμάτο με περισσότερους από 20 άνδρες, είκοσι γυναικόπαιδα, ενώ άλλοι 24 άντρες μένουν στους χώρους του Λιμεναρχείου, προσπαθώντας να προστατευτούν από τη βροχή. Μία έγκυος με άλλα τέσσερα παιδιά μεταφέρθηκαν σε ξενοδοχείο με δικά τους έξοδα, ενώ τέσσερις γυναίκες και δύο παιδιά φιλοξενούνται στο γηροκομείο. Άλλη μία έγκυος που αιμορραγούσε μεταφέρθηκε στην Κάλυμνο, καθώς στη Λέρο δεν υπάρχει γυναικολόγος.

Οι ενέργειες για την παραχώρηση του κτιρίου ξεκίνησαν τον Οκτώβριο του 2014, με αίτημα του υπουργείου Δημόσιας Τάξης προς τον νέο περιφερειάρχη Γ. Χατζημάρκο, ύστερα από τις εικόνες ντροπής που παρουσιάστηκαν το καλοκαίρι τόσο στη Λέρο όσο και στα υπόλοιπα Δωδεκάνησα, εξαιτίας της πλήρους ανετοιμότητας της κρατικής μηχανής να υποδεχτεί το αυξημένο προσφυγικό κύμα.

Η μοναδική χημική τουαλέτα του Λιμεναρχείου Λέρου γεινιάζει με το Γυμνάσιο του νησιού, με αποτέλεσμα να διαμαρτυρηθούν περισσότεροι από 85 περίοικοι. Περίπου 350 κάτοικοι έχουν υπογράψει το αίτημα να χρησιμοποιηθεί η «Βίλα Αρτεμις» για τον σκοπό αυτό, ενώ την απόφαση της Περιφέρειας έχουν χαιρετίσει το Δίκτυο Αλληλεγγύης Λέρου και ο ΣΥΡΙΖΑ Λέρου. Την ίδια στιγμή, στον τοπικό Τύπο διακινείται επιστολή διαμαρτυρίας κατοίκων της ευρύτερης περιοχής του Λακκίου όπου βρίσκεται η «Βίλα Αρτεμις» (σε κοντινή απόσταση από την παιδική χαρά του οικισμού, όπως αναφέρουν), που θέτουν προς τις αρμόδιες αρχές ερωτήματα για την αστυνόμευση, τις υποδομές εντός του κτιρίου, τις αδειοδοτήσεις για την επισκευή του, τη νομιμότητα της παραχώρησής του στην Περιφέρεια και δηλώνουν έτοιμοι να προσφύγουν εναντίον της συγκεκριμένης χρήσης του κτιρίου.

5) Κατάργηση του “Κλουβιού Προσφύγων” με απόφαση του υπουργείου Ναυτιλίας»

Τέλος στην κράτηση προσφύγων-μεταναστών στο «κλουβί» του λιμανιού ήρθε να βάλει εντολή του υπουργείου Ναυτιλίας προς το Κεντρικό Λιμεναρχείο Χίου, σύμφωνα με ανακοίνωση της Χιακής Συμπολιτείας στις 16/2/2015⁵⁰.

Αναλυτικά η ανακοίνωση της συγκεκριμένης νομαρχιακής παράταξης έχει ως εξής :

«Σύμφωνα με πληροφόρηση που είχαμε, η εντολή του Υπουργείου είναι να προωθούνται οι πρόσφυγες στο Κέντρο Κράτησης στο Μερσινίδι όπου και θα γίνεται η καταγραφή τους από το Λιμενικό Σώμα όπως προβλέπει η νομοθεσία, και να μην κρατούνται καθόλου στο χώρο του λιμανιού.

Η Χιακή Συμπολιτεία είχε από την αρχή επισημάνει ότι οι συνθήκες κράτησης στους οικίσκους της ντροπής στο λιμάνι ήταν απαράδεκτες και ότι η

⁵⁰ <http://www.kounoupi.gr/%CE%95%CE%B9%CE%B4%CE%AE%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82/telos-sto-kloyvi-prosfygon-me-apofasi-toy-ypourgeiou-naytilias>

κατασκευή περιφράξης ήταν εκτός από απάνθρωπη και παράνομη. Μόλις μια εβδομάδα πριν είχαμε φέρει το θέμα της σιδερένιας περιφράξης στο Δημοτικό Συμβούλιο, όπου υπήρξαν καίριες παρεμβάσεις πολιτών και της Επιτροπής Αλληλεγγύης στους πρόσφυγες «Λάθρα;», και αποφασίστηκε η συγκρότηση διαπαραταξιακής επιτροπής με τη συμμετοχή του δήμου, η οποία δούλεψε άμεσα για το θέμα».

6) Υλοποίηση του Προγράμματος «Στέγαση και επανένταξη» από το Δήμο Θεσσαλονίκης

Το Μάρτιο του 2015 ο Δήμος Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις PRAKSIS και ΑΡΣΙΣ άρχισε να υλοποιεί το πρόγραμμα «Στέγαση και Επανένταξη» που χρηματοδοτείται από πόρους της Γενικής Γραμματείας Πρόνοιας, του πρώην Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και δει Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με Αρχή Διαχείρισης το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ)⁵¹.

Το πρόγραμμα έχει διάρκεια ενός έτους και στοχεύει στην άμεση μετάβαση σε αυτόνομες μορφές διαβίωσης 40 ατόμων ή οικογενειών, που αντιμετωπίζουν προβλήματα έλλειψης στέγης, μέσω της παροχής υπηρεσιών στέγασης και κοινωνικής φροντίδας. Αποσκοπεί στην ευρύτερη και πληρέστερη αντιμετώπιση των κοινωνικών αναγκών μέσω της ένταξης, είτε με

τις παροχές που προσφέρει, είτε μέσω της διασύνδεσης με εξειδικευμένους φορείς. Τελικός στόχος είναι η πλήρης αυτονόμηση και επανένταξη στον κοινωνικό ιστό, τουλάχιστον 16 ατόμων, που αντιμετωπίζουν προβλήματα στέγασης, μέσω της παροχής υπηρεσιών εργασιακής επανένταξης και της επιστροφής στην αγορά εργασίας ή άλλης εξασφάλισης επαρκούς εισοδήματος (λ.χ. σύνταξη).

Οι ωφελούμενοι έχουν προκύψει έπειτα από κοινωνικές έρευνες από τους καταγεγραμμένους των κοινωνικών δομών του Προγράμματος «Κοινωνικές Δομές Αντιμετώπισης της Φτώχειας στο Δήμο Θεσσαλονίκης» που λειτουργούν στο Δήμο Θεσσαλονίκης.

Οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν στους δικαιούχους του προγράμματος είναι οι παρακάτω:

- Οικονομική ενίσχυση σε σχέση με τη στέγαση, τις οφειλές προς ΔΕΚΟ, τη διατροφή, την ένδυση και την υπόδηση
- Παρακολούθηση οικονομικής διαχείρισης
- Ψυχοκοινωνική στήριξη
- Εργασιακή Συμβουλευτική / Προώθηση στην αγορά εργασίας
- Επιχορηγούμενη εργασιακή επανένταξη
- Διασύνδεση σε δίκτυο υπηρεσιών αναλόγως των αναγκών
- Παραπομπές σε εξειδικευμένες υπηρεσίες

⁵¹ Δελτίο Τύπου ΜΚΟ ΑΡΣΙΣ, 12 Μαρτίου 2015

Το συγκεκριμένο σχέδιο αναπτύσσεται συμπληρωματικά στη δράση των οκτώ υφιστάμενων κοινωνικών δομών του Προγράμματος «Κοινωνικές Δομές Αντιμετώπισης της Φτώχειας στο Δήμο Θεσσαλονίκης» που λειτουργούν και υλοποιούνται ήδη με τη συνεργασία του Δήμου Θεσσαλονίκης, της ΑΡΣΙΣ – Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων και της Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης PRAKSIS, προκειμένου να ικανοποιηθεί ένα θεμελιώδες αίτημα και δικαίωμα όπως αυτό της ασφαλούς και αξιοπρεπούς κατοικίας, ενώ ταυτόχρονα ενισχύονται η εργασιακή συμβουλευτική και η προώθηση στην αγορά εργασίας.

7) Χρήση πλοίου για προσωρινή φιλοξενία προσφύγων από την Κω

Σε ανθρώπινες συνθήκες φιλοξενούνται πλέον από τις 16 Αυγούστου 2015 οι Σύριοι πρόσφυγες στο πλοίο Ε. Βενιζέλος ενώ η έξοδος και η είσοδος από το λιμάνι ελέγχεται από άνδρες της λιμενικής αρχής και των ειδικών δυνάμεων⁵².

Τουλάχιστον 1.166 πρόσφυγες από τη Συρία είχαν επιβιβαστεί στις 16/8/2015 και φιλοξενούνταν στο επιβατηγό οχηματαγωγό πλοίο «Ελευθέριος Βενιζέλος», το οποίο βρίσκεται στο λιμάνι της Κω. Αυτό ανακοίνωσε το πρωί της Δευτέρας, σύμφωνα με νέα καταμέτρηση, το Λιμενικό Σώμα.

Όπως σημειώνει το ΑΠΕ, η προσέλευση των προσφύγων στο πλοίο έγινε υπό αυστηρά μέτρα ασφαλείας από την Αστυνομία και το Λιμενικό. Το πλοίο, το οποίο θα παραμείνει στην περιοχή για περίπου 15 ημέρες, αναμένεται να αντικατασταθεί στη συνέχεια με άλλο.

Οι πρόσφυγες εμφανώς ανακουφισμένοι από την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους, εξέρχονται του πλοίου για να κάνουν με τις οικογένειές τους μια βόλτα στην πόλη και να προμηθευτούν είδη αναγκαία για την διαμονή τους, και επιστρέφουν αφού περάσουν τον έλεγχο και τους ειδικά διαμορφωμένους χώρους στις καμπίνες τους.

Ο λιμενάρχης Κω, Γιάννης Μισπίνας, ο οποίος παραιτήθηκε από το λιμενικό σώμα για να αναλάβει υπηρεσία στον Ευρωπαϊκό οργανισμό για την ασφάλεια στην θάλασσα, που εδρεύει στην Λισαβόνα, και αναχωρεί άμεσα μιλώντας στο dhras.gr, έκανε λόγο για ομαλοποίηση της κατάστασης στο λιμάνι και ικανοποιητική την διάθεση εισιτηρίων στους πρόσφυγες για να αναχωρήσουν από την Κω παρά τις αυξημένες πληρότητες στα πλοία λόγω επιστροφής από τις διακοπές.

Μετά τη μία τα ξημερώματα ξεκίνησε η η επιβίβαση προσφύγων στο επιβατηγό οχηματαγωγό «Ελευθέριος Βενιζέλος».

Πρώτα μπήκαν στο πλοίο 200 Σύριοι πρόσφυγες, οι οποίοι ελέγχθηκαν πλήρως, ενώ παραμένει άγνωστο εάν θα μπου και πρόσφυγες από τους ήδη παραμένοντες στην πόλη. Μάλιστα, εμπλεκόμενοι φορείς πραγματοποίησαν συνάντηση στο πλοίο παρουσία του καπετάνιου, προκειμένου να διευθετηθεί

⁵² Εφημερίδα Συντακτών, 17/8/2015

ποιος θα έχει την ευθύνη για την ασφάλεια των μεταναστών που θα φιλοξενηθούν επί του πλοίου.

Στο πλοίο παραβρίσκονταν και άτομα κυβερνητικών οργανώσεων, αλλά και κάποια στελέχη της αστυνομίας που θα διανυκτερεύουν στο «Ελευθέριος Βενιζέλος».

8) Ίδρυση νέου κέντρου φιλοξενίας στο Δήμο Χαλκηδόνας

Στον σιδηροδρομικό σταθμό Αγχιάλου, στον δήμο Χαλκηδόνας, μεταφέρθηκαν στις 16/9/2015 το βράδυ, με νταλίκες, τα προκατασκευασμένα σπίτια που θα χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία ανοιχτού κέντρου φιλοξενίας προσφύγων, όπως αποκάλυψε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο αναπληρωτής υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής, Γιάννης Μουζάλας⁵³.

Όπως δήλωσε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο δήμαρχος Χαλκηδόνας Ιωάννης Τσουκνιδάς, είχε ενημερωθεί πριν από μία βδομάδα από τον υφυπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (Μακεδονίας-Θράκης), Φίλιππο Τσαλίδη για την πρόθεση της κυβέρνησης να δημιουργηθεί σε περιοχή του δήμου του, κέντρο φιλοξενίας.

«Πρόκειται για ένα χώρο 10-15 στρεμμάτων που ανήκει στην ΓΑΙΑΟΣΕ, η οποία και τον παραχώρησε προκειμένου να δημιουργηθεί ο χώρος φιλοξενίας» ξεκαθάρισε ο κ. Τσουκνιδάς, προσθέτοντας ότι ο δήμος θα συνδράμει όποτε του ζητηθεί.

Πάντως, η έλευση των προκατασκευασμένων σπιτιών με νταλίκες προκάλεσε αναταραχή στους όμορους δήμους Ωραιοκάστρου και Δέλτα καθώς οι δύο δήμαρχοι, Αστέριος Γαβότσης και Μίμης Φωτόπουλος αντίστοιχα, δήλωναν άγνοια για την επιλογή της περιοχής καθώς και για το πού ανήκει διοικητικά.

Οι δύο δήμαρχοι επικοινωνήσαν με τον περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας και το μεσημέρι έχει προγραμματισθεί συνάντηση στο δημαρχείο Δέλτα με τη συμμετοχή του Απόστολου Τζιτζικώστα και των δημάρχων Ωραιοκάστρου και Δέλτα.

Για «ανοργανωσιά από πλευράς της κυβέρνησης» κάνει λόγο στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Φωτόπουλος, υπογραμμίζοντας ότι στον χώρο δεν υπάρχει «ούτε νερό, ούτε τουαλέτες και ρεύμα», ενώ την έντονη διαμαρτυρία του για το γεγονός ότι δεν ενημερώθηκαν από την κυβέρνηση εκφράζει ο κ. Γαβότσης..

«Ο χώρος δεν έχει καμία υποδομή και η τοπική αυτοδιοίκηση δεν έχει καν ενημερωθεί προκειμένου να ενσκήψει στο θέμα και ίσως να υποδείξει έναν άλλο χώρο» είπε, εκφράζοντας παράλληλα την απορία του για το πού ανήκει διοικητικά ο επιλεγμένος χώρος αφού, σύμφωνα με τον ίδιο, «βρίσκεται στα όρια των δήμων Ωραιοκάστρου, Δέλτα και Χαλκηδόνας».

10) Δύο νέα κέντρα φιλοξενίας προσφύγων σε Λαύριο και Σίνδο

Δύο νέα ανοιχτά κέντρα φιλοξενίας προσφύγων πρόκειται να δημιουργηθούν στο Λαύριο και τη Σίνδο Θεσσαλονίκης, όπως αποκάλυψε στις 16/9/2015 ο

⁵³ <http://www.real.gr/DefaultArthro.aspx?page=arthro&id=447275&catID=14>

αναπληρωτής υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής, Γιάννης Μουζάλας, προσθέτοντας ότι η κυβέρνηση είναι σε αναζήτηση και άλλων χώρων⁵⁴.

Τα δύο κέντρα θα δημιουργηθούν στα πρότυπα του Ελαιώνα και θα αφορούν στη σύντομη παραμονή των προσφύγων πριν την πλήρη ταυτοποίησή τους ή πριν την αναχώρησή τους για άλλους προορισμούς.

«Είναι εντελώς έξω από τη λογική μας και το δηλώσαμε στο Συμβούλιο της Ευρώπης ότι δεν θα κάνουμε τη χώρα μας ένα απέραντο στρατόπεδο. Αυτό που φτιάχνουμε είναι χώροι μικρής φιλοξενίας. Δηλαδή χώροι, όπου οι πρόσφυγες θα παραμένουν μία- δύο μέρες πριν αναχωρήσουν ή πριν ταυτοποιηθούν πλήρως. Δεν πρόκειται να φτιάξουμε φυλακές. Δεν πρόκειται να μεταφέρουμε μέσα στις πόλεις στρατόπεδα προσφύγων» υπογραμμίζει στο ΑΠΕ ο αναπληρωτής υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Στο Λαύριο έχουν επιλεγεί οι εγκαταστάσεις της ΠΥΡΚΑΛ, ενώ στη Σίνδο έχει εντοπιστεί ένα παλιό κτίριο που, σύμφωνα με πληροφορίες, βρίσκεται στη βιομηχανική περιοχή. Και στις δύο περιπτώσεις έχει γίνει η απαραίτητη αυτοψία και σχεδιαστική αποτύπωση των χώρων και προχωράει η δημιουργία των κέντρων. Τα δύο κέντρα θα έχουν χωρητικότητα 500-700 ατόμων.

Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που έχει τεθεί, τα δύο ανοιχτά κέντρα θα λειτουργήσουν σε λιγότερο από ένα μήνα, ενώ όπως εκτιμά ο κ. Μουζάλας η αλλαγή κυβέρνησης δεν θα επηρεάσει τον όλο σχεδιασμό. «Εμείς συνεχίζουμε κάτι που βρήκαμε και ελπίζω ότι η αλλαγή κυβέρνησης δεν θα επηρεάσει το σχεδιασμό μας. Είναι πράγματα τα οποία, όποια και να είναι η πολιτική σου άποψη, οι πρόσφυγες τα δικαιούνται» λέει.

Ο κ. Μουζάλας τονίζει ότι για την επιλογή των δύο χώρων σε Αττική και Θεσσαλονίκη, το υπουργείο έχει έρθει σε επαφή με την Τοπική Αυτοδιοίκηση. «Λέμε στους ΟΤΑ ότι αυτοί είναι οι χώροι που πρέπει να γίνουν. Πείτε μας πώς θέλετε να γίνουν, ώστε να σας διασφαλίζουν. Προσπαθούμε λοιπόν να έρθουμε σε συνεννόηση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και μέχρι στιγμής τα καταφέρνουμε» αναφέρει και συμπληρώνει: «Είναι σαφές όμως ότι δεν πρόκειται να παίξουμε το παιχνίδι πως οι πρόσφυγες είναι καλοί, αρκεί να μην είναι σε μας, τη στιγμή που ζητάμε από την Ευρώπη να μοιράζει τους πρόσφυγες σε όλα τα κράτη. Δεν θα κοροϊδέσουμε κανέναν. Δεν θα πούμε πράγματα που δεν θα κάνουμε. Αλλά αυτό πρέπει να γίνει και θα γίνει. Οι πρόσφυγες πρέπει να φιλοξενηθούν».

Σε ερώτηση για το αν η κυβέρνηση προτίθεται να στείλει αίτημα ενεργοποίησης του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας, ο κ. Μουζάλας απαντά χαρακτηριστικά: «Όχι, όχι, όχι. Είναι απόφαση της κυβέρνησης να μην ζητήσουμε ενεργοποίηση».

⁵⁴ <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=738197>

Δ) Δικαστικές αποφάσεις, εθνικές ή διεθνείς εκθέσεις, γνωματεύσεις και έρευνες για ζητήματα Στέγασης / Διαμονής

1) Έκθεση του Περιφερειακού Γραφείου Ευρώπης του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα σχετικά με παραβιάσεις εκ μέρους της Ελλάδας σε ζητήματα εισόδου αλλοδαπών

Επαναπροωθήσεις στη θάλασσα, κατασταλτικές αστυνομικές επιχειρήσεις (Ξένιος Ζευς), μακροχρόνιες μεταφορές ρουτίνας σε εγκαταστάσεις κράτησης με άσχημες συνθήκες, σκιαγραφούν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ελλάδα στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των αλλοδαπών⁵⁵. Το Περιφερειακό Γραφείο για την Ευρώπη του Γραφείου του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, με ανακοίνωση που εξέδωσε σήμερα από τις Βρυξέλλες, χαιρετίζει το σχέδιο της νέας Κυβέρνησης της Ελλάδος «για μια συνολική αλλαγή της μεταναστευτικής πολιτικής, όπως ανακοινώθηκε από τον πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα στις 8 Φεβρουαρίου 2015».

Το Γραφείο εξέφρασε την ικανοποίησή του για τις προγραμματικές δηλώσεις της αναπληρώτριας υπουργού για την Μετανάστευση, Τασίας Χριστοδουλοπούλου, η οποία όπως αναφέρεται, «επιβεβαίωσε την πρόθεση της κυβέρνησης να σεβαστεί το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις διεθνείς συμβάσεις». «Αυτές είναι πολύ καλοδεχούμενες ενδείξεις, όπως καλοδεχούμενη είναι και η πρόθεση της νέας κυβέρνησης να δώσει την ελληνική ιθαγένεια στα παιδιά που έχουν γεννηθεί ή μεγαλώσει στην Ελλάδα» δήλωσε ο Γιαν Γιαράμπ, περιφερειακός εκπρόσωπος για την Ευρώπη του Γραφείου του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Στην ανακοίνωση αναφέρεται ότι «οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ελλάδα στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μεταναστών υπήρξαν για πολύ καιρό, πηγή ανησυχίας. Συμπεριλαμβάνουν τις επαναπροωθήσεις στη θάλασσα, τις κατασταλτικές αστυνομικές επιχειρήσεις (Ξένιος Ζευς), τις μακροχρόνιες μεταφορές ρουτίνας σε εγκαταστάσεις κράτησης, όπως και τις άσχημες συνθήκες σε αυτές τις εγκαταστάσεις». Έχει αναφερθεί ότι η επιχείρηση «Ξένιος Ζευς» οδήγησε σε προσβλητικούς ελέγχους μεγάλου αριθμού προσώπων, υποθέτοντας ότι ήταν παράτυποι μετανάστες, είπε ο κ. Γιαράμπ.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι ένας μεγάλος αριθμός μεταναστών που συνελήφθησαν στο πλαίσιο αυτής της επιχείρησης έχουν τεθεί υπό κράτηση. Αυτό συνέβαλε σύμφωνα με την ανακοίνωση, «στον συνωστισμό και συχνά στις άθλιες συνθήκες κάτω από τις οποίες μετανάστες και αναζητούντες άσυλο κρατούνται σε κέντρα όπως αυτό της Αμυγδαλέζας, το οποίο έγινε πρόσφατα θέατρο μιας μακράς διαμαρτυρίας».

Επιπλέον, ο περιφερειακός εκπρόσωπος ενθάρρυνε την κυβέρνηση να αντιμετωπίσει τις άλλες γνωστές προκλήσεις όσον αφορά τα ανθρώπινα

⁵⁵ ΕΘΝΟΣ, 18/2/2015

δικαιώματα των μεταναστών. Επισήμανε ιδιαίτερα την αποτυχία των αρχών να διερευνήσουν κατάλληλα τον ρόλο της ακτοφυλακής στην τραγωδία στο Φαρμακονήσι (27 Ιανουαρίου 2014), όπου πολλές γυναίκες και παιδιά έχασαν τη ζωή τους. «Η καταδίκη ενός νεαρού Σύρου σε 145 χρόνια φυλάκισης- ενώ οι ακτοφύλακες απολαμβάνουν πλήρη ατιμωρησία- θεωρείται από την κοινότητα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως κάτι ακατανόητο», αναφέρεται στην ανακοίνωση. Επίσης, αναφέρεται ότι «είναι δύσκολο να κατανοήσουμε γιατί στην περίπτωση των πυροβολισμών κατά των μεταναστών που μάζευαν φράουλες στη Μανωλάδα (Απρίλιος 2013), οι εργοδότες δεν διώχτηκαν σύμφωνα με την οδηγία της ΕΕ για τις κυρώσεις κατά των εργοδοτών».

Ο περιφερειακός εκπρόσωπος ανέφερε επίσης την ευρέως κατακριτέα οδηγία για την υγεία, η οποία επιβάλλει την υποχρεωτική εξέταση για AIDS στους παράτυπους μετανάστες και άλλες κατηγορίες ατόμων. Το Γραφείο του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα δηλώνει τέλος, «έτοιμο να προσφέρει συμβουλές και καθοδήγηση στην κυβέρνηση προκειμένου να αντιμετωπίσει τα θέματα των δικαιωμάτων των μεταναστών και άλλων ευάλωτων ομάδων και ιδιαίτερα αυτών που έχουν πληγεί από τις πολιτικές λιτότητας, μεταξύ των οποίων άτομα με αναπηρία, παιδιά σε εναλλακτική θεραπεία, ηλικιωμένοι και Ρομά».

Σημειώνεται ότι το Περιφερειακό Γραφείο για την Ευρώπη με έδρα τις Βρυξέλλες, εκπροσωπεί τον Ύπατο Αρμοστή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Ευρώπη. Ο Ύπατος Αρμοστής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι ο κύριος αξιωματούχος του ΟΗΕ για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

2) Εκθέσεις της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τις εξελίξεις στα σύνορα πΓΔΜ - Ελλάδας και για τη γενικότερη κατάσταση ως προς το άσυλο

Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (Υ.Α) εξέδωσε στις 21 Αυγούστου 2015 ανακοίνωση στην οποία εξέφρασε την ανησυχία της για την όλο και πιο ασταθή κατάσταση στα σύνορα μεταξύ της Ελλάδας και της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας (πΓΔΜ), όπου έγινε χρήση βίας νωρίτερα για να αποτραπεί η διέλευση των ανθρώπων⁵⁶.

Η ανακοίνωση έχει ως εξής :

“Η Υ.Α. είναι ιδιαίτερα ανήσυχη για τους χιλιάδες ευάλωτους πρόσφυγες και μετανάστες, ιδίως τις γυναίκες και τα παιδιά, που βρίσκονται συγκεντρωμένοι στην ελληνική πλευρά των συνόρων εν μέσω συνθηκών που επιδεινώνονται.

Ο Ύπατος Αρμοστής του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες António Guterres μίλησε σήμερα με τον Υπουργό Εξωτερικών της πΓΔΜ Nikola Popenki σχετικά με την κατάσταση και έλαβε διαβεβαιώσεις ότι τα σύνορα δεν θα είναι κλειστά στο μέλλον.

⁵⁶ Δελτίο Τύπου Ύπατης Αρμοστείας ΟΗΕ στην Ελλάδα, 21/8/2015

Κατανοώντας τις πιέσεις που αντιμετωπίζει η πΓΔΜ και τις θεμιτές ανησυχίες της σχετικά με ζητήματα ασφαλείας, η Υ.Α. κάνει έκκληση στην κυβέρνηση να θέσει σε ισχύ μηχανισμούς που είναι απαραίτητοι για την ομαλή διαχείριση των συνόρων της με τρόπο που σέβεται τα ζητήματα προστασίας. Συγκεκριμένα, προτρέπουμε την κυβέρνηση να συνεργαστεί με την Υ.Α. ώστε να αναπτύξει επαρκή δυνατότητα υποδοχής στη χώρα, όπως επίσης και οργανωμένη καταγραφή και ταυτοποίηση.

Η Υ.Α. καλεί επίσης τις Ελληνικές αρχές να βελτιώσουν τις διαδικασίες για την καταγραφή και την υποδοχή των ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας. Επίσης, να παράσχουν επείγουσα βοήθεια σε όσους παραμένουν στην ελληνική πλευρά των συνόρων και να τους βοηθήσουν να μετακινηθούν προς δομές φιλοξενίας που βρίσκονται μακριά από τα σύνορα.

Η Ύπατη Αρμοστεία είναι έτοιμη να προσφέρει βοήθεια στις δύο κυβερνήσεις που αντιμετωπίζουν αυτό το δύσκολο έργο. Επαναλαμβάνουμε επίσης προηγούμενες εκκλήσεις μας προς την Ε.Ε. να ενισχύσει την υποστήριξή της στις χώρες που πλήττονται και επηρεάζονται από τις προσφυγικές ροές στη νοτιο-ανατολική Ευρώπη, μεταξύ άλλων μέσα από τη σθεναρή εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Ατζέντας για τη Μετανάστευση και την αύξηση των νόμιμων οδών εισόδου στην Ευρώπη.

Η Ευρώπη θα πρέπει να αναλάβει συνολικά δράση απέναντι σε αυτή την αυξανόμενη κρίση και να βοηθήσει τις χώρες που είναι ήδη επιβαρυνμένες, όπως η Ελλάδα, η πΓΔΜ και η Σερβία. “.

Εξάλλου, έκθεση σχετικά με την κατάσταση του ασύλου στην Ελλάδα είχε δημοσιευτεί και στις 30 Ιανουαρίου 2015 από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (Υ.Α.)⁵⁷

Η έκθεση επαινούσε την Ελλάδα για τις μεταρρυθμίσεις που έχει υλοποιήσει κατά τη διάρκεια μιας περιόδου οικονομικών δυσχερειών και περιορισμένων πόρων. Επισημαίνει ωστόσο πολλαπλά κενά και ανησυχίες, και περιλαμβάνει τη σύσταση να εξακολουθούν να μην επιστρέφονται οι αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα.

Η έκθεση βασίζεται σε αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου του 2014. Την περασμένη χρονιά, η Ελλάδα ήταν μεταξύ των χωρών της Μεσογείου που γνώρισαν δραματική αύξηση στις αφίξεις προσφύγων και μεταναστών μέσω θαλάσσης. Συνολικά, περίπου 43.500 άνθρωποι κατέφτασαν εκεί μέσω θαλάσσιων διόδων, αριθμός που αντιστοιχεί σε αύξηση κατά 280% σε σύγκριση με το 2013. Περίπου το 60% των νεοαφιχθέντων προέρχονταν από τη Συρία, ενώ υπήρχε επίσης σημαντικός αριθμός Αφγανών, Σομαλών και κατοίκων της Ερυθραίας. Πολλοί προχωρούν σε περαιτέρω μετακίνηση σε άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ.

---

⁵⁷ <http://left.gr/news/nea-ekthesi-tis-ya-proeidopoi-i-kata-tis-epistrotis-aitoynton-asylostin-ellada#sthash.cMzDgwY9.dpuf>

Η σύσταση που περιλαμβάνεται στην έκθεση, ότι οι αιτούντες άσυλο δεν θα πρέπει να επιστρέφονται στην Ελλάδα, αποτελεί συνέχεια αντίστοιχης σύστασης, που για πρώτη φορά δόθηκε από τον Οργανισμό το 2008. Η σύσταση αφορά τόσο τις επιστροφές που πραγματοποιούνται διμερώς μεταξύ κρατών, όσο και τις μεταφορές που γίνονται δυνάμει του Κανονισμού του Δουβλίνου της Ευρωπαϊκής Ένωσης – ο οποίος καθορίζει τη χώρα που είναι αρμόδια για την εξέταση ενός αιτήματος ασύλου.

Στα κύρια προβλήματα του συστήματος ασύλου στην Ελλάδα περιλαμβάνονται οι δυσκολίες στην πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου, η συνεχιζόμενη ύπαρξη εκκρεμών υποθέσεων από την παλιά διαδικασία ασύλου, ο κίνδυνος αυθαίρετης κράτησης, οι ανεπαρκείς συνθήκες υποδοχής, τα ελλείμματα στην ταυτοποίηση και παροχή υποστήριξης σε άτομα με συγκεκριμένες ανάγκες, οι άτυπες αναγκαστικές επιστροφές ανθρώπων στα σύνορα, οι ανησυχίες για τις προοπτικές ένταξης και υποστήριξης των προσφύγων, η ξеноφοβία και η ρατσιστική βία.

Η πρόσβαση στο άσυλο συνεχίζει να αποτελεί πρόκληση, εν μέρει λόγω του μειωμένου αριθμού περιφερειακών γραφείων της Υπηρεσίας Ασύλου για την εξέταση των αιτημάτων, καθώς και της έλλειψης σε προσωπικό στην Υπηρεσία Ασύλου. Άτομα που επιθυμούν να ζητήσουν άσυλο και δεν μπορούν, ή αποτυγχάνουν να υποβάλουν τα αιτήματά τους εγκαίρως μπορούν να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο της απέλασης και, ενδεχομένως, της επαναπροώθησης – δηλαδή, της επιστροφής τους σε χώρα όπου ίσως κινδυνεύει η ζωή ή η ελευθερία τους.

Παρά τις προσπάθειες των αρχών να επεξεργαστούν περί τις 37.000 συσσωρευμένες προσφυγές που εκκρεμούσαν από το παλιό σύστημα ασύλου, ένας μεγάλος αριθμός συσσωρευμένων υποθέσεων παραμένει. Άνθρωποι που επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση για άσυλο μπορεί να τεθούν υπό κράτηση χωρίς ατομική εξέταση της υπόθεσής τους ή χωρίς να εξεταστούν εναλλακτικά της κράτησης μέτρα. Άλλοι, που καταθέτουν αίτημα ασύλου ενώ ήδη βρίσκονται υπό κράτηση, παραμένουν σε αυτή την κατάσταση τουλάχιστον μέχρι την καταγραφή του αιτήματός τους, γεγονός που μπορεί να διαρκέσει μήνες.

Η δυνατότητα στέγασης των αιτούντων άσυλο είναι ανεπαρκής και οι υπηρεσίες ελλιπείς. Το γεγονός αυτό δημιουργεί ιδιαίτερη ανησυχία σε ό,τι αφορά τα ευάλωτα άτομα, όπως είναι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, τα παιδιά που έχουν χωριστεί από τις οικογένειές τους ή γυναίκες μόνες. Ενώ η εθνική νομοθεσία ορίζει ότι πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή και προτεραιότητα στον εντοπισμό, την παροχή βοήθειας και την προστασία αυτών των ομάδων, κάτι τέτοιο αποδείχθηκε δύσκολο στην πράξη. Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που διαχειρίζονται τα υφιστάμενα κέντρα υποδοχής για αιτούντες άσυλο και ασυνόδευτους ανήλικους υποχρηματοδοτούνται και είναι υπαρκτός ο κίνδυνος διακοπής των υπηρεσιών τους.

Η Υ.Α. έχει επίσης θορυβηθεί από αναφορές για πρακτικές που παρατηρούνται στα σύνορα, οι οποίες θα μπορούσαν να θέσουν σε ακόμα μεγαλύτερο κίνδυνο πρόσφυγες και μετανάστες. Συνεχίζουμε να καταγράφουμε μαρτυρίες ανθρώπων για άτυπες αναγκαστικές επιστροφές

τους («επαναπροωθήσεις») στα ελληνοτουρκικά χερσαία και θαλάσσια σύνορα. Τα αυστηρότερα μέτρα ελέγχου που έχουν θεσπιστεί από το 2010 έχουν οδηγήσει, σαν συνέπεια, στη μείωση του αριθμού των ανθρώπων που προσπαθούν να εισέλθουν μέσω των ελληνοτουρκικών χερσαίων συνόρων, αυξάνοντας παράλληλα την είσοδο μέσω του θαλάσσιου περάσματος.

Οι προοπτικές ένταξης και παροχής σχετικής υποστήριξης στους αναγνωρισμένους πρόσφυγες είναι σχεδόν ανύπαρκτες. Καθώς απουσιάζουν συγκεκριμένα μέτρα ένταξης, πολλοί πρόσφυγες αντιμετωπίζουν περιθωριοποίηση ή αποκλεισμό. Επιπλέον, οι πρόσφυγες αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσχέρειες ως προς την οικογενειακή επανένωση – ένα δικαίωμα το οποίο στερούνται ολοκληρωτικά όσοι λαμβάνουν επικουρική προστασία. Η εξεύρεση στέγης είναι ιδιαίτερα δύσκολη. Δεν υπάρχουν ειδικές δομές κοινωνικής στέγασης ή άλλες εναλλακτικές μορφές υποστήριξης. Επιπλέον, δεν υπάρχει στοχευμένη εθνική στρατηγική για την προώθηση της απασχόλησης των προσφύγων και, ως εκ τούτου, πολλοί βρίσκονται σε κατάσταση ένδειας. Η προστασία και η ένταξη παρεμποδίζονται περαιτέρω από την ξеноφοβία και τις εκδηλώσεις ρατσιστικής βίας κατά των μεταναστών και των προσφύγων.

Για παράδειγμα, το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας, ένα δίκτυο οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών το οποίο υποστηρίζεται από την Υ.Α. κατέγραψε 65 περιστατικά τους πρώτους εννιά μήνες του 2014, που περιλαμβάνουν επιθέσεις σε δημόσιους χώρους ενάντια σε μετανάστες και πρόσφυγες λόγω του χρώματος και της καταγωγής τους. Ο πραγματικός αριθμός των επιθέσεων είναι πιθανόν πολύ υψηλότερος, καθώς καταγγέλλεται μόνο ένα μικρό ποσοστό τους. Ενώ οι ελληνικές αρχές έχουν υιοθετήσει σειρά μεταρρυθμίσεων και δράσεων για την αποτελεσματικότερη καταγραφή, δίωξη και πρόληψη παρόμοιων εγκλημάτων, οι άνθρωποι συνεχίζουν να υπόκεινται σε λεκτική και σωματική κακοποίηση, η οποία παραμένει χωρίς αντιμετώπιση. Η Υ.Α. έχει δηλώσει ότι είναι έτοιμη να συνεχίσει να συνεργάζεται με τις ελληνικές αρχές για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων και ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να συνεχίσουν να προσφέρουν την υποστήριξή τους στην Ελλάδα.

Επίσης, είναι χαρακτηριστικό ότι στις 3/2//2015 η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες τάχθηκε ατά της επιστροφής προσφύγων στην Ελλάδα από τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά κράτη τοποθετείται επειδή οι συνθήκες για τους αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα, αν και βελτιώθηκαν, παραμένουν προβληματικές⁵⁸. Η σύσταση αυτή της Υ.Α. έχει ιδιαίτερη βαρύτητα διότι συμπίπτει με την ενίσχυση των παρασκηνιακών πιέσεων προς την Αθήνα από άλλα ευρωπαϊκά κράτη, κυρίως του βορρά, προκειμένου να αρχίσει να εφαρμόζεται ο κανονισμός που προβλέπει ότι οι πρόσφυγες πρέπει να επιστρέφονται στη χώρα πρώτης εισόδου τους στην ΕΕ για να καταθέσουν εκεί αίτηση για άσυλο. Η Υ.Α. επισημαίνει σε νέα έκθεσή της ότι παρά τις μεταρρυθμίσεις που εφάρμοσαν οι ελληνικές αρχές, και μάλιστα σε περίοδο οικονομικής κρίσης, παραμένουν πολλαπλά κενά και ανησυχίες. Επαναλαμβάνει την σύσταση, που διατυπώνει από το 2008, να εξακολουθούν

⁵⁸ Δελτίο Τύπου Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα, 3/2/2015

να μην επιστρέφονται οι αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα. Η έκθεση βασίστηκε σε αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε το τελευταίο τρίμηνο του 2014 _ χρονιά κατά την οποία αυξήθηκαν οι μετανάστες και πρόσφυγες που προσπάθησαν να διασχίσουν το Αιγαίο, φθάνοντας τους 43.500, αριθμό που αντιστοιχεί σε αύξηση 280% σε σχέση με το 2013. Το 60% αυτών ήταν Σύροι που, μαζί με τους Αφγανούς, τους Σομαλούς και τους κατοίκους της Ερυθραίας, ανεβάζουν πολύ υψηλά το ποσοστό των προσφύγων ανάμεσα σε εκείνους που επιχειρούν να μπουν παράτυπα στην Ελλάδα δια θαλάσσης.

Η σύσταση της Υ.Α. ότι οι αιτούντες άσυλο δεν θα πρέπει να επιστρέφονται στην Ελλάδα αφορά τόσο τις επιστροφές που πραγματοποιούνται διμερώς μεταξύ κρατών όσο και εκείνες που εμπίπτουν στον Κανονισμό του Δουβλίνου. Ο Κανονισμός Δουβλίνο III που εφαρμόζεται σήμερα στην ΕΕ περιλαμβάνει τον γενικό κανόνα ότι η πρώτη χώρα εισόδου στην ΕΕ είναι αρμόδια για να χειριστεί την αίτηση ασύλου, αλλά ζητά από τα κράτη-μέλη, προτού «επιστρέψουν» πρόσφυγες σε άλλη χώρα της ΕΕ, να εξετάζουν τον κίνδυνο μήπως αυτοί υποστούν εκεί απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση. Σύμφωνα με την Υ.Α., στα κύρια προβλήματα του συστήματος ασύλου στην Ελλάδα περιλαμβάνονται οι δυσκολίες στην πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου, η συνεχιζόμενη ύπαρξη εκκρεμών υποθέσεων από την παλιά διαδικασία ασύλου, ο κίνδυνος αυθαίρετης κράτησης, οι ανεπαρκείς συνθήκες υποδοχής, τα ελλείμματα στην ταυτοποίηση και παροχή υποστήριξης σε άτομα με συγκεκριμένες ανάγκες, οι άτυπες αναγκαστικές επιστροφές ανθρώπων στα σύνορα, οι ανησυχίες για τις προοπτικές ένταξης και υποστήριξης των προσφύγων, η ξενοφοβία και η ρατσιστική βία.

Πιο συγκεκριμένα, η πρόσβαση στο άσυλο είναι δύσκολη, εν μέρει λόγω του μειωμένου αριθμού περιφερειακών γραφείων της Υπηρεσίας Ασύλου για την εξέταση των αιτημάτων, καθώς και της έλλειψης προσωπικού. Άτομα που δεν επιθυμούν να ζητήσουν άσυλο στην Ελλάδα ή δεν καταφέρνουν να καταθέσουν το αίτημα εγκαίρως λόγω των παραπάνω προβλημάτων αντιμετωπίζουν κίνδυνο απέλασης. Η Υ.Α. αναγνωρίζει τις προσπάθειες των ελληνικών αρχών να επεξεργαστούν τις περίπου 37.000 συσσωρευμένες προσφυγές που εκκρεμούσαν από το παλιό σύστημα ασύλου, ωστόσο ένας μεγάλος αριθμός συσσωρευμένων υποθέσεων παραμένει. Άνθρωποι που επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση για άσυλο μπορεί να τεθούν υπό κράτηση. Άλλοι, που καταθέτουν αίτημα ασύλου ενώ ήδη βρίσκονται υπό κράτηση, παραμένουν υπό κράτηση τουλάχιστον μέχρι την καταγραφή του αιτήματός τους, το οποίο μπορεί να διαρκέσει μήνες. Η δυνατότητα στέγασης των αιτούντων άσυλο είναι ανεπαρκής και οι υπηρεσίες ελλιπείς. Αυτό δημιουργεί ιδιαίτερη ανησυχία σε ό,τι αφορά τα ευάλωτα άτομα, όπως είναι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, τα παιδιά που έχουν χωριστεί από τις οικογένειές τους ή γυναίκες μόνες.

Η Υ.Α. συνεχίζει να καταγράφει μαρτυρίες ανθρώπων για άτυπες αναγκαστικές επιστροφές τους («επαναπροωθήσεις») στα ελληνοτουρκικά χερσαία και θαλάσσια σύνορα. Οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες στην Ελλάδα έχουν σχεδόν ανύπαρκτες προοπτικές ένταξης. Πολλοί αντιμετωπίζουν περιθωριοποίηση ή αποκλεισμό. Αντιμετωπίζουν επίσης σημαντικές δυσχέρειες ως προς την οικογενειακή επανένωση. Η εξεύρεση στέγης είναι

ιδιαίτερα δύσκολη. Δεν υπάρχουν ειδικές δομές κοινωνικής στέγασης ή άλλες εναλλακτικές μορφές υποστήριξης. Επιπλέον, δεν υπάρχει στοχευμένη εθνική στρατηγική για την προώθηση της απασχόλησης των προσφύγων και, ως εκ τούτου, πολλοί βρίσκονται σε κατάσταση ένδειας. Η προστασία και η ένταξη παρεμποδίζονται περαιτέρω από την ξενοφοβία και τις εκδηλώσεις ρατσιστικής βίας κατά των μεταναστών και των προσφύγων. Για παράδειγμα, το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας, ένα δίκτυο οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών το οποίο υποστηρίζεται από την Υ.Α. κατέγραψε 65 περιστατικά τους πρώτους εννιά μήνες του 2014, που περιλαμβάνουν επιθέσεις σε δημόσιους χώρους ενάντια σε μετανάστες και πρόσφυγες λόγω του χρώματος και της καταγωγής τους. Ο πραγματικός αριθμός των επιθέσεων είναι πιθανόν πολύ υψηλότερος, καθώς καταγγέλλεται μόνο ένα μικρό ποσοστό τους. Ενώ οι ελληνικές αρχές έχουν υιοθετήσει σειρά μεταρρυθμίσεων και δράσεων για την αποτελεσματικότερη καταγραφή, δίωξη και πρόληψη παρόμοιων εγκλημάτων, οι άνθρωποι συνεχίζουν να υπόκεινται σε λεκτική και σωματική κακοποίηση, η οποία παραμένει χωρίς αντιμετώπιση. Στο ίδιο πνεύμα κινήθηκε και έκθεση του Παρατηρητηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (HRW) για τα ανθρώπινα δικαιώματα στον κόσμο η οποία δόθηκε στη δημοσιότητα το Φεβρουάριο του 2015. Στο κεφάλαιο για την Ελλάδα, το HRW τονίζει τις μαρτυρίες για «επαναπροωθήσεις» μεταναστών και προσφύγων, «ακόμη και Σύρων», στην Τουρκία καθώς και ότι η πρόσβαση στις υπηρεσίες ασύλου παραμένει δύσκολη

3) Προσφυγή ελληνικών ΜΚΟ στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο του Ανθρώπου για την υπόθεση του Φαρμακονησίου

Η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου σε συνεργασία με το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, τη γερμανική οργάνωση PRO ASYL, την Ομάδα Δικηγόρων για τα Δικαιώματα Προσφύγων και Μεταναστών και το Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών κατέθεσε προσφυγή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου εναντίον της Ελλάδας για την υπόθεση του Φαρμακονησίου⁵⁹.

Οι προσφεύγοντες θεωρούν ότι παραβιάστηκε το δικαίωμα στη ζωή με τη μη λήψη των απαραίτητων μέτρων και ενεργειών για τη διάσωσή τους από την πλευρά των λιμενικών οργάνων, ότι η διερεύνηση της υπόθεσης από τις εισαγγελικές αρχές υπήρξε ελλιπέστατη και αναποτελεσματική (δεν τηρήθηκαν οι διαδικαστικές εγγυήσεις), ότι οι διασωθέντες υπέστησαν εξευτελιστική μεταχείριση αμέσως μετά τη αποβίβασή τους στο Φαρμακονήσι όπου αναγκάστηκαν να ξεγυμνωθούν ενώπιον όλων των επιζώντων και των στρατιωτικών και να σκύψουν. Τέλος, οι προσφεύγοντες θεωρούν ότι, παρόλο που κατέστησαν διάδικοι, δεν διέθεταν αποτελεσματικά ένδικα μέσα κατά της πράξης αρχειοθέτησης της υπόθεσης, αφού ο κώδικας ποινικής δικονομίας δεν παρέχει καμία σχετική δυνατότητα. Η νομική αυτή προσπάθεια υπήρξε μία από τις μεγαλύτερες συνεργατικές προσπάθειες στο χώρο των δικαιωμάτων. Εκφράζουμε την ελπίδα το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο να δικαιώσει τους προσφεύγοντες και μαζί με αυτούς τις γυναίκες και τα μικρά παιδιά που πνίγηκαν στο τραγικό αυτό συμβάν.

⁵⁹ Δελτίο Τύπου της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, 6/2/2015

Επίσης, με την επισήμανση «έντεκα νεκροί ακόμα ζητούν δικαίωση» το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες αναφέρει σε ανακοίνωση του ότι οι διασωθέντες του ναυαγίου στο Φαρμακονήσι, πριν από λίγες ημέρες, κατέθεσαν προσφυγή ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, για παραβιάσεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (άρθρα 2, 3 και 13).

Υπενθυμίζεται ότι στο ναυάγιο της 20ης Ιανουαρίου 2014 έξω από το Φαρμακονήσι θύματα ήταν 8 παιδιά και 3 γυναίκες.

Στην ανακοίνωση υπενθυμίζεται ότι μετά από προκαταρκτική εξέταση, που διενεργήθηκε από την Εισαγγελία του Ναυτοδικείου Πειραιά και εγκρίθηκε από το Αναθεωρητικό Δικαστήριο Αθηνών, σχετικά με τις τυχόν ευθύνες λιμενικών ή/και άλλων αρχών για το ναυάγιο και τον θάνατο των παιδιών και των γυναικών, εκδόθηκε Πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα, με την οποία η υπόθεση τέθηκε στο αρχείο τον Ιούλιο 2014.

Σημειωτέον ότι σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία δεν προβλέπεται ένδικο μέσο κατά της Πράξης θέσης στο αρχείο.

Σύμφωνα με τις μαρτυρίες των διασωθέντων «το ναυάγιο έγινε κατά τη διάρκεια δύο διαδοχικών ρυμουλκήσεων του πλοιαρίου τους, από σκάφος του Λιμενικού, προς την Τουρκία, με ένα σκοινί 10 μέτρων και με μεγάλη ταχύτητα. Κατά τη διάρκεια των ρυμουλκήσεων νερά εισέρρεαν εντός του σκάφους με αποτέλεσμα την ανατροπή και βύθισή του. Το σκάφος είχε μείνει ακυβέρνητο (λόγω βλάβης στη μηχανή) σε πολύ μικρή απόσταση (100 περίπου μέτρα) από το ελληνικό νησί. Τόσο πριν την επιχείρηση, όσο και κατά τη διάρκεια αυτής οι διασωθέντες ζητούσαν βοήθεια από τους λιμενικούς δείχνοντάς τους μάλιστα 2 από τα παιδιά, που επέβαιναν στο σκάφος».

Την επόμενη ημέρα εκπρόσωπος της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες συναντήθηκε με τους διασωθέντες και κατέγραψε την περιγραφή των συμβάντων και ζητήθηκε η πλήρη διερεύνηση του περιστατικού και στο οποίο αναφέρονται τα εξής :«σύμφωνα με τις μαρτυρίες των επιζώντων το σκάφος του Λιμενικού που ρυμουλκούσε το πλοιάριό τους κατευθυνόταν με μεγάλη ταχύτητα προς τις τουρκικές ακτές, όταν συνέβη το τραγικό συμβάν εν μέσω θαλασσοταραχής.....οι άνθρωποι φώναζαν για βοήθεια, δεδομένου ότι στο πλοιάριο υπήρχε μεγάλος αριθμός παιδιών». Στην ίδια ανακοίνωση σημειώνονται οι ισχυρισμοί των ελληνικών Αρχών για το περιστατικό.

Επίσης αναφέρεται ότι σύμφωνα με τα συμπεράσματα έκθεσης, που συντάχθηκε από τεχνικό σύμβουλο των διασωθέντων και κατατέθηκε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου: «Οι ελληνικές αρχές όφειλαν να ενημερώσουν, ευθύς εξ αρχής, για το περιστατικό το αρμόδιο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης, η εισροή υδάτων στο πλοιάριο οφείλεται στον εσφαλμένο τρόπο ρυμούλκησης (μικρό μήκος σκοινιού ρυμούλκησης, ανύψωση της πλώρης, απόνερα από το λιμενικό σκάφος, αποκοπή πρωραίας δέστρας) και οι, κατά τα ανωτέρω, εισροές υδάτων δημιούργησαν την ύπαρξη ελεύθερης επιφάνειας υδάτων τόσο στο κατάστρωμα όσο και στο κύτος κάτωθεν αυτού και στην καμπίνα. Υπό αυτές

τις συνθήκες, τις συνθήκες κυματισμού και την υψηλή θέση του κέντρου βάρους (λόγω της ύπαρξης του συνόλου των επιβατών στο κατάστρωμα και την έλξη του σχοινιού ρυμούλκησης εκ των άνω) η ανατροπή του σκάφους θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως αναπόφευκτη».

4) Έκκληση της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για μεγαλύτερη ευρωπαϊκή στήριξη για την Ελλάδα καθώς δυσχεραίνουν συνεχώς οι συνθήκες για τους πρόσφυγες.

Τον Ιούνιο του 2015 η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ στην Ελλάδα εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση⁶⁰:

«Οι συνθήκες πρώτης υποδοχής για τους πρόσφυγες που καταφτάνουν στα Δωδεκάνησα και τα νησιά του Β.Α. Αιγαίου δυσχεραίνουν συνεχώς, παρά τις αξιοσημείωτες προσπάθειες που καταβάλλουν οι τοπικές αρχές και η κοινωνία των πολιτών. Εκατοντάδες πρόσφυγες εξακολουθούν να έρχονται καθημερινά μέσα σε φουσκωτά και ξύλινες βάρκες, με αποτέλεσμα να προκαλούν έντονες πιέσεις στις τοπικές κοινότητες στα νησιά που τους δέχονται.

Μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2015, περισσότεροι από 55.000 πρόσφυγες έχουν φτάσει στην Ελλάδα μέσω θαλάσσης από την Τουρκία. Τα κύρια νησιά που δέχονται τους νεοεισερχόμενους είναι η Λέσβος (περίπου 21.600 αφίξεις), η Χίος (9.400), η Κως (8.900), η Λέρος (3.900) και η Σάμος (3.500). Υπάρχουν όμως αφίξεις και σε άλλες περιοχές. Πάνω από το 90% των αφίξεων προέρχονται από χώρες που βιώνουν πόλεμο και συρράξεις, κυρίως από τη Συρία (πάνω από το 60% των αφίξεων φέτος), το Αφγανιστάν, το Ιράκ και τη Σομαλία.

Ο αριθμός των αφίξεων αναμένεται να αυξηθεί περισσότερο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, καθώς οι βελτιωμένες καιρικές συνθήκες θα καθιστούν το θαλάσσιο πέρασμα από την τουρκική ενδοχώρα λιγότερο επικίνδυνο.

Η αστυνομία, το Λιμενικό Σώμα και οι τοπικές αρχές (περιφερειακές και δημοτικές) έχουν διαθέσει επιπλέον προσωπικό και πόρους αλλά η ανταπόκριση εξακολουθεί να μην καλύπτει τις ανάγκες. Επίσης, ιδιώτες, ντόπιοι εθελοντές και ΜΚΟ έχουν οργανώσει διανομές τροφίμων, νερού, υποδημάτων και ρούχων προς τους πρόσφυγες. Η Υ.Α. ανησυχεί ιδιαίτερα για τα ευάλωτα άτομα, όπως τα ασυνόδευτα παιδιά, οι ηλικιωμένοι, οι έγκυες, τα άτομα με αναπηρία και τα θύματα βασανιστηρίων, τα οποία μπορεί να μη λαμβάνουν την κατάλληλη φροντίδα.

ΛΕΣΒΟΣ

Στη Λέσβο, η οποία έχει δεχθεί τον μεγαλύτερο αριθμό αφίξεων, εκατοντάδες άνδρες, γυναίκες και παιδιά αποβιβάζονται στις βόρειες ακτές του νησιού και αναγκάζονται να περπατήσουν έως και 70 χιλιόμετρα έως την πρωτεύουσα του νησιού, τη Μυτιλήνη, προκειμένου να ταυτοποιηθούν και να καταγραφούν. Η Αγκαλιά, μια μικρή ΜΚΟ με επικεφαλής έναν παπά της

⁶⁰ Δελτίο Τύπου της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ στην Ελλάδα, 16/6/2015

τοπικής ενορίας από το χωριό της Καλλονής στην ορεινή ενδοχώρα του νησιού, προσφέρει τρόφιμα, νερό, φάρμακα αλλά και στέγαση στους πρόσφυγες που κάνουν πεζοί αυτή τη διαδρομή. Η Υ.Α. έχει επίσης διανείμει υπνόσακους και είδη προσωπικής υγιεινής στις πιο ευάλωτες περιπτώσεις. Στο μεταξύ, υπάρχουν αναφορές για ντόπιους εθελοντές στη Λέσβο που έχουν δεχθεί απειλές ότι θα συλληφθούν από την αστυνομία επειδή βοηθούν πρόσφυγες που μετακινούνται, οι οποίες είναι ιδιαίτερος ανησυχητικές. Η Υ.Α. έχει εγείρει το ζήτημα αυτό στις αστυνομικές αρχές και έχει ζητήσει από τη δημοτική αρχή της Λέσβου να αναλάβει τη μεταφορά των ευάλωτων ανθρώπων που περπατούν μέσα από τα βουνά από τη βόρεια Λέσβο μέχρι την πόλη της Μυτιλήνης.

Το κέντρο ταυτοποίησης στο χωριό Μόρια είναι υπερπλήρες και πολλοί πρόσφυγες κατασκηνώνουν απ' έξω. Οι Γιατροί του Κόσμου (Doctors of the World/MdM), μια διεθνής ΜΚΟ, προσφέρουν ιατρικές και ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες σε πρόσφυγες στη Μόρια και η Υ.Α. παρέχει ενημέρωση με τη βοήθεια καταρτισμένων διερμηνέων από την ελληνική ΜΚΟ ΜΕΤΑδραση. Έχει ανοίξει επίσης ένας επιπλέον χώρος στο Καρά Τεπέ αλλά οι συνθήκες εκεί είναι εξαιρετικά ασταθείς και συχνά υπάρχουν εντάσεις μεταξύ των προσφύγων.

ΧΙΟΣ

Στη Χίο, το κέντρο ταυτοποίησης στο Μερσινίδι εξακολουθεί να είναι υπερπλήρες και στεγάζει τριπλάσιο αριθμό ατόμων από τη μέγιστη επίσημη χωρητικότητά του για 98 άτομα. Επιπλέον, περίπου 400 άτομα στεγάζονται σε σκηνές σε έναν χώρο δίπλα στο κέντρο ταυτοποίησης. Οι σκηνές που έχουν στηθεί από την τοπική δημοτική αρχή επρόκειτο να στεγάσουν 100 άτομα. Οι συνθήκες εντός αλλά και εκτός του κέντρου ταυτοποίησης είναι ανεπαρκείς. Η Υ.Α., οι MdM, η ΜΕΤΑδραση και ντόπιοι εθελοντές διανέμουν είδη πρώτης ανάγκης κυρίως στα πιο ευάλωτα άτομα. Η Υ.Α. παρέχει ενημέρωση και στους δύο χώρους και βοηθάει τις αρχές στην ταυτοποίηση των ευάλωτων ατόμων.

ΚΩΣ

Στην Κω, οι Γιατροί χωρίς Σύνορα (Doctors without Borders/MSF) παρέχουν ιατρική βοήθεια και προσπαθούν να βελτιώσουν τις συνθήκες στο εγκαταλελειμμένο ξενοδοχείο Κάπταιν Ηλίας, όπου διαμένουν πολλές οικογένειες προσφύγων λόγω έλλειψης κατάλληλης στέγασης αλλού. Οι MSF έχουν βελτιώσει την παροχή νερού και έχουν τοποθετήσει χημικές τουαλέτες. Η Υ.Α., οι MSF και ντόπιοι εθελοντές προσφέρουν επίσης βασικά είδη πρώτης ανάγκης. Η Υ.Α. παρέχει ενημέρωση στους πρόσφυγες με τη βοήθεια καταρτισμένων διερμηνέων και βοηθάει τις αστυνομικές αρχές στην ενημέρωση των ενδιαφερόμενων για τις διαδικασίες καταγραφής και ασύλου, καθώς επίσης για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

ΛΕΡΟΣ

Στη Λέρο έχει χορηγηθεί ένα αχρησιμοποίητο παράρτημα νοσοκομείου, γνωστό ως Βίλλα Άρτεμις, στους ντόπιους εθελοντές προκειμένου να

φιλοξενήσουν οικογένειες προσφύγων ενώ βρίσκονται υπό την αρμοδιότητα του Λιμενικού Σώματος. Οι MSF και η Υ.Α. έχουν διανείμει βασικά είδη πρώτης ανάγκης και η Υ.Α. παρέχει επίσης ενημέρωση στους πρόσφυγες μέσω ενός καταρτισμένου διερμηνέα.

ΣΑΜΟΣ

Στη Σάμο, το κέντρο ταυτοποίησης είναι επίσης υπερπλήρες, καθώς φιλοξενεί έως και 600 άτομα. Οι συνθήκες διαβίωσης και υγιεινής δεν πληρούν ούτε εκεί τις ελάχιστες προδιαγραφές. Η ΜΚΟ MEDIN παρέχει υπηρεσίες ιατρικής και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, ενώ η Υ.Α. παρέχει ενημέρωση, συνδράμει τις αρχές στην ταυτοποίηση των ευάλωτων ατόμων και διανέμει βασικά είδη πρώτης ανάγκης, κυρίως στις πιο ευάλωτες περιπτώσεις.

Η Υ.Α. είναι έτοιμη να συνεχίσει να εργάζεται με τις ελληνικές αρχές και την κοινωνία των πολιτών προκειμένου να αντιμετωπισθούν ορισμένες από τις προαναφερθείσες προκλήσεις αλλά υπάρχει άμεση ανάγκη για μεγαλύτερη υποστήριξη από τα κράτη μέλη και τα όργανα της Ε.Ε. προκειμένου να αποφευχθεί μια ανθρωπιστική κρίση».

5) Άρειος Πάγος: «Φιλοξενούμενοι» μόνο για τους πρώτους τρεις μήνες οι κρατούμενοι μετανάστες που έχουν εκτίσει την ποινή τους

Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση του Αρείου Πάγου που εκδόθηκε στις 15 Ιουνίου 2015, η κράτηση προς απέλαση δεν μπορεί να ξεπερνά τον ένα μήνα μετά την υφ' όρον απόλυση του αλλοδαπού⁶¹

Δεν μπορεί να ξεπερνά τους τρεις μήνες η κράτηση των «φιλοξενούμενων κρατούμενων», των αλλοδαπών δηλαδή που έχουν εκτίσει την ποινή τους στη φυλακή, αλλά εξακολουθούν να κρατούνται, καθώς εκκρεμεί σε βάρος τους καταδίκη δικαστικής απέλασης.

Αυτό συμπεραίνει γνωμοδότηση της αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, Βασιλικής Θεοδώρου, σχετικά με τον πρόσφατο νόμο του υπουργείου Δικαιοσύνης, που ρύθμιζε την κατάσταση των «φιλοξενούμενων κρατούμενων», οι οποίοι συνέχιζαν να κρατούνται πολλούς μήνες, χωρίς μάλιστα να έχουν τα δικαιώματα των φυλακισμένων, ακόμη και όταν διαπιστωνόταν ότι ήταν ανέφικτη η απέλασή τους.

Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση, η κράτηση προς απέλαση δεν μπορεί να ξεπερνά τον ένα μήνα μετά την υφ' όρον απόλυση του αλλοδαπού. Αν ο ίδιος ο αλλοδαπός αρνείται να δώσει τα στοιχεία του προκειμένου να μην απελαθεί, η κράτηση μπορεί να παραταθεί με αιτιολογημένη διαταγή του εισαγγελέα πλημμελειοδικών μέχρι τους τρεις μήνες, σε καμία όμως περίπτωση περισσότερο.

---

⁶¹ <https://left.gr/news/areios-pagos-filoxenoymenoi-mono-gia-toys-ptoys-treis-mines-oi-kratoymenoi-metanastes#sthash.es0JtpFX.dpuf>

Πέντε μήνες πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου για την υφ' όρον απόλυση, ο διευθυντής της φυλακής πρέπει να ενημερώνει τον εισαγγελέα, προκειμένου αυτός να παραγγείλει στην αστυνομία τη διερεύνηση του εφικτού ή μη της απέλασης.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί πως δεν είναι εφικτή η απέλαση, ο κρατούμενος αφήνεται ελεύθερος.

6) Ειδική αναφορά της Διεθνούς Αμνηστίας ύστερα από σχετική αυτοψία για τις συνθήκες διαβίωσης των αιτούντων άσυλο στην Κω

Στις 3 Σεπτεμβρίου 2015 η Διεθνής Αμνηστία έδωσε στη δημοσιότητα ειδική αναφορά ύστερα από σχετική αυτοψία για τις συνθήκες διαβίωσης των αιτούντων άσυλο στην Κω⁶². Ερευνήτριες της Διεθνούς Αμνηστίας επισκέφθηκαν το Αστυνομικό Τμήμα της Κω στις 2 Σεπτεμβρίου και είδαν περίπου 100 πρόσφυγες, συμπεριλαμβανομένου και ενός μωρού ηλικίας μίας εβδομάδας στην αγκαλιά της μητέρας του, να κάθονται στο έδαφος του προαυλίου χώρου. Δεν παρέχόταν νερό σε όσους περίμεναν και η μόνη ανακούφιση από το δυνατό ήλιο ήταν μια ομπρέλα στη μέση, η οποία προσέφερε καταφύγιο μόνο για λίγους εξ' αυτών.

Μεταξύ 200 και 300 ή και περισσότερων ατόμων περίμεναν να εισέλθουν στο αστυνομικό τμήμα. Κάποιοι εκ τους οποίους είπαν ότι περίμεναν για μέρες. Ένας 28χρονος από το Ιράκ είπε ότι περίμενε ήδη μια εβδομάδα.

Πληροφορίες για τα δικαιώματα και την ταυτοποίηση ευάλωτων ομάδων δεν παρείχαν οι αρχές αλλά από το προσωπικό της Ύπατης Αρμοστείας για τους Πρόσφυγες (UNHCR) που βρίσκεται στο νησί.

Την κατάσταση χειροτέρευε η διστακτικότητα των τοπικών αρχών να δημιουργήσουν ένα μόνιμο κέντρο υποδοχής με επαρκή δυναμικότητα και η έλλειψη συντονισμένης και αποτελεσματικής δράσης.

Στα μέσα του Αυγούστου αυτές οι ανεπάρκειες έγιναν πρόδηλες όταν περισσότερα από 2.000 άτομα είχαν κλειδωθεί σε απάνθρωπες συνθήκες στις τοπικές αθλητικές εγκαταστάσεις. Πολλές μαρτυρίες μιλούσαν για υπερβολική χρήση βίας εναντίων των προσφύγων που προσπαθούσαν να καταγραφούν.

Η Διεθνής Αμνηστία συνάντησε τέσσερα αγόρια, τρία από το Πακιστάν και ένα από την Συρία, 16 ή 17 ετών, που κρατούνταν σε ένα βρώμικο αστυνομικό κρατητήριο μαζί με ενήλικες, ύποπτους για ποινικά αδικήματα. Οι συνθήκες κράτησής τους ήταν πολύ κακές: παλαιά και βρώμικα στρώματα χωρίς κουβέρτες, σπασμένα φώτα και μια δυνατή οσμή λυμάτων από τις βρώμικες και υπερχειλισμένες τουαλέτες.

«Ταξίδεψα μαζί με μια οικογένεια προσφύγων μέχρι την Ελλάδα... μόλις έδειξα το διαβατήριό μου η αστυνομία με έθεσε υπό κράτηση. Η οικογένειά μου δεν έχει νέα μου από τότε που με συνέλαβαν» είπε ο 16χρονος Σύριος που έφτανε χωρίς την οικογένειά του. Το αγόρι δεν είχε πρόσβαση σε

⁶² Δελτίο Τύπου της Διεθνούς Αμνηστίας, 3/9/2015

δικηγόρο ή νομικές συμβουλές κατά την διάρκεια των τριών ημερών από την σύλληψή του.

«Η αντίθεση μεταξύ των οικογενειών τουριστών που απολαμβάνουν τις διακοπές τους στην Κω, τις οικογένειες των ντόπιων που ετοιμάζονται να πάνε τα παιδιά τους στο σχολείο και τα δεινά των προσφύγων δεν θα μπορούσε να είναι πιο χτυπητή», είπε η Κονδυλία Γώγου.

Κατόπιν αυτών η Διεθνής Αμνηστία διατύπωσε Συστάσεις με τις οποίες καλεί:

- **Τις τοπικές αρχές στην Κω** να συνεργαστούν με τις κεντρικές αρχές και να εγκαταστήσουν κέντρα υποδοχής και καταφύγια με ανθρώπινες συνθήκες μέχρι να ολοκληρώνονται οι απαραίτητες διαδικασίες καταγραφής. Πρέπει άμεσα να μετακινηθούν τα ασυνόδευτα ανήλικα σε κατάλληλα καταφύγια μέχρι να ολοκληρωθούν όλες οι διαδικασίες και μετά να μεταφερθούν σε κέντρα υποδοχής ασυνόδευτων ανηλίκων στην ηπειρωτική Ελλάδα.
- **Την ελληνική κυβέρνηση** να εφαρμόσει με ταχύτητα τα μέτρα που ανακοίνωσε στη συνέντευξη τύπου στις 3 Σεπτεμβρίου, συμπεριλαμβανόμενης και της επείγουσας αποστολής προσωπικού στο Κέντρο Πρώτης Υποδοχής στην Κω (παρόμοια με τη Λέσβο και τη Σάμο), ώστε να βοηθήσουν στην αναγνώριση/ταυτοποίηση των ευάλωτων ομάδων.

Πρέπει επίσης να διασφαλίσει ότι η υπεύθυνη αρχή για τη διαχείριση των πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως το AMIF (Asylum, Migration and Integration Fund) θα καταστεί λειτουργική άμεσα.

- **Την Ευρωπαϊκή Ένωση** να στηρίξει τις Ελληνικές αρχές με επείγουσα οικονομική βοήθεια από το Ταμείο Αλληλεγγύης και επείγουσα χρηματοδότηση ώστε να διαχειριστούν αυτήν την κρίση. Η Ελλάδα χρειάζεται επίσης λειτουργική και επιχειρησιακή στήριξη ώστε να καλύψει τις ανάγκες εκείνων που καταφθάνουν στο νησί. Ακόμα πιο σημαντικό, τα κράτη-μέλη της ΕΕ χρειάζεται να μειώσουν την πίεση προς την Ελλάδα μακροπρόθεσμα, αναμορφώνοντας το ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου και παρέχοντας περισσότερες ασφαλείς και νόμιμες οδούς για εκείνους και εκείνες που χρειάζονται προστασία. Αυτό περιλαμβάνει τη σημαντική αύξηση των θέσεων επανεγκατάστασης για τους πιο ευάλωτους πρόσφυγες, όπως ταυτοποιούνται από το UNHCR, περισσότερες ανθρωπιστικές βίζες και βελτιωμένες επιλογές για την οικογενειακή επανένωση.

«Πρόκειται για μια κρίση σε κάθε επίπεδο. Πολύ συχνά, οι τοπικές αρχές στην Ελλάδα δεν είναι διατεθειμένες να παράσχουν την απαραίτητη βοήθεια, οι εθνικές αρχές εμφανίζονται σε αδυναμία να το κάνουν και οι Ευρωπαίοι ηγέτες και ηγέτιδες διστάζουν μπροστά σε μια κλιμακούμενη ανθρωπιστική κρίση» είπε η Κονδυλία Γώγου.

Σύμφωνα με τα στατιστικά της Ελληνικής Κυβέρνησης, 157.000 πρόσφυγες

έφτασαν μέσω θαλάσσης τον Ιούλιο και τον Αύγουστο. Κατά τους πρώτους 8 μήνες του 2015, περισσότεροι από 230.000 άνθρωποι έφτασαν μέσω θαλάσσης, δηλαδή περισσότερο από 13 φορές παραπάνω από εκείνους που έφτασαν κατά το ίδιο διάστημα το 2014. Η συντριπτική πλειοψηφία τους είναι πρόσφυγες.

Στελέχη της Ελληνικής Αστυνομίας είπαν στην Διεθνή Αμνηστία ότι χωρίς επιπλέον επείγουσα χρηματοδότηση από την ΕΕ θα είναι εξαιρετικά δύσκολο να διαθέσουν προσωπικό και υλικό στα νησιά του Αιγαίου, να εγκαταστήσουν κέντρα καταγραφής όπου οι πρόσφυγες μπορούν να καταγράφονται υπό ανθρώπινες συνθήκες και να βελτιώσουν τις συνθήκες κράτησης πριν το τέλος του χρόνου.

7) Καταδίκες της Ελλάδας για απάνθρωπη μεταχείριση παράτυπων μεταναστών

Στις 15 Ιανουαρίου 2015 το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καταδίκασε την Ελλάδα, για απάνθρωπη μεταχείριση 14 παράτυπων μεταναστών από το Ιράν, την Ακτή Ελεφαντοστού, την Αίγυπτο, την Νιγηρία και την Κίνα⁶³.

Εκδικάζοντας σήμερα, την προσφυγή Mahammad και άλλοι κατά Ελλάδος, το Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καταδίκασε την Ελλάδα για παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης που απαγορεύει την απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση κρατουμένων καθώς και για παραβίαση του δικαιώματος, σε ταχεία επανεξέταση της νομιμότητας της κράτησης.

Η υπόθεση αφορούσε την προσφυγή δεκατεσσάρων υπηκόων από το Ιράν, την Ακτή Ελεφαντοστού, την Αίγυπτο, την Νιγηρία και την Κίνα, οι οποίοι εισήλθαν παράνομα στο ελληνικό έδαφος από την περιοχή του Έβρου, χωρίς να έχουν ταξιδιωτικά έγγραφα.

Οι προσφεύγοντες υπέβαλαν αίτηση παροχής ασύλου στις αρχές, οι οποίες δεν έγιναν δεκτές και στις 22 Φεβρουαρίου 2012, υπέβαλαν καταγγελίες, τόσο για τις συνθήκες κράτησης τους, όσο και για την συνέχιση της κράτησης τους, εν αναμονή της απέλασής τους.

Στις 2 Μαρτίου 2012, η πρόεδρος του διοικητικού δικαστηρίου της Αλεξανδρούπολης, απέρριψε τις καταγγελίες ως αβάσιμες και ακολούθως προσέφυγαν στο Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που σήμερα, δικάωσε τους προσφεύγοντες, καταδικάζοντας την Ελλάδα για απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση κρατουμένων και για παραβίαση του δικαιώματος ταχείας επανεξέτασης της νομιμότητας κράτησης.

Με την απόφασή του, το Δικαστήριο υποχρεώνει την Ελλάδα να καταβάλει, ως δίκαιη ικανοποίηση, από 8.000 ευρώ σε 11 από τους προσφεύγοντες και από 5.000 ευρώ, για ηθική βλάβη, σε δύο ακόμη από τους προσφεύγοντες, καθώς και να πληρώσει 2.000 ευρώ για δικαστικά έξοδα και δαπάνες.

Επίσης, σε εντελώς παρόμοια υπόθεση, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καταδίκασε στις 11/3/2015 την Ελλάδα για

⁶³ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 16/1/2015

απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση Ελλήνων και αλλοδαπών κρατουμένων σε φυλακές, επιδικάζοντας συνολικές αποζημιώσεις, για ηθική βλάβη και δικαστικά έξοδα, προς τους ενάγοντες, ύψους 82.600 ευρώ⁶⁴.

Η υπόθεση αφορούσε την προσφυγή τριών Ελλήνων κρατουμένων (Βασίλης Μπούρος, Χριστόδουλος Γιατζολίδης και Μιχαήλ Γαβριηλίδης), ενός Ρουμάνου (Γιώργος Πουρσελαντζέι) και ενός Βούλγαρου (Στέφαν Δημητρόφ), που προσέφυγαν στο Δικαστήριο διαμαρτυρόμενοι για τις συνθήκες κράτησής τους στις φυλακές Κορυδαλλού, Λάρισας και Διαβατών.

Οι προσφεύγοντες κατήγγειλαν υπερπληθυσμό κρατουμένων, πολύ κακές συνθήκες υγιεινής, έλλειψη επίπλων και θέρμανσης στα κελιά και αφόρητη μυρωδιά από απορρίμματα που ρίχνονταν, στον προαύλιο χώρο, έξω από τα παράθυρα των κελιών τους.

Το Δικαστήριο έκανε δεκτούς όλους τους ισχυρισμούς τους και καταδίκασε την Ελλάδα, για παράβαση του άρθρου 3 της Σύμβασης Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με βάση το οποίο απαγορεύεται η απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση.

8) Έκθεση των Γιατρών Χωρίς Σύνορα σχετικά με τον εγκλωβισμό προσφύγων στα ελληνικά νησιά κάτω από άθλιες συνθήκες

Χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες βρίσκονταν τον Ιούλιο του 2015 εγκλωβισμένοι σε απαράδεκτες συνθήκες σε διάφορα ελληνικά νησιά, καταγγέλλουν με έκθεσή τους οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα, επισημαίνοντας τις επανειλημμένες εκκλήσεις που έχουν κάνει, ήδη από τον περασμένο Δεκέμβριο προς τις ελληνικές Αρχές και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) σχετικά με την έλλειψη δομών και τις εξαιρετικά περιορισμένες δυνατότητες υποδοχής⁶⁵.

Μια ομάδα επείγουσας παρέμβασης των Γιατρών Χωρίς Σύνορα έφτασε στη Λέσβο, ένα από τα δύο νησιά στην Ελλάδα που διαθέτει οργανωμένες εγκαταστάσεις υποδοχής, αλλά όπου αυτή τη στιγμή το σύστημα βρίσκεται στα πρόθυρα κατάρρευσης. Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα συνεχίζουν επίσης τις υπάρχουσες δραστηριότητές τους για τους πρόσφυγες που φτάνουν στην Κω και σε άλλα νησιά των Δωδεκανήσων.

Περίπου 5.000 άνθρωποι, κυρίως από τη Συρία, το Αφγανιστάν και το Ιράκ, έχουν φτάσει στη Λέσβο τις τελευταίες ημέρες. Ωστόσο, η υπάρχουσα δομή υποδοχής στη Μόρια μπορεί να φιλοξενήσει περίπου 700 άτομα, γεγονός που έχει ως άμεση συνέπεια τον συνωστισμό στις εγκαταστάσεις, τις κακές συνθήκες υγιεινής και την έλλειψη τροφίμων. Χιλιάδες άνθρωποι που φθάνουν στο νησί αναγκάζονται να διαμένουν στο ύπαιθρο, κυρίως στο Καρά Τεπέ, ένα οικόπεδο χωρίς καμία μορφή διαχείρισης, με ελάχιστη ή καθόλου πρόσβαση σε νερό, στέγαση, εγκαταστάσεις υγιεινής και ιατρική φροντίδα. Παρά τις

⁶⁴ <https://left.gr/news/katadiki-tis-elladas-gia-tis-synthikes-kratisis-stis-fylakes>

⁶⁵ <http://alterthess.gr/content/hiliades-prosfyges-egklovismenoi-sta-ellinika-nisia-kato-apo-athlies-synthikes>

προσπάθειες των Αρχών να διανείμουν τρόφιμα, οι μερίδες είναι ανεπαρκείς για να καλύψουν τις ανάγκες όλων αυτών των ανθρώπων.

Στην Κω όπου οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα παρέχουν ιατρική και ανθρωπιστική βοήθεια στους ανθρώπους που φτάνουν στο νησί, 700 άτομα κοιμούνται στο πάτωμα ανάμεσα σε χαλάσματα και σπασμένα γυαλιά σε ένα ερειπωμένο κτίριο με μέγιστη χωρητικότητα τα 200 άτομα. Οι ιατρικές ομάδες των Γιατρών Χωρίς Σύνορα εξετάζουν συχνά ασθενείς που υποφέρουν από παθήσεις όπως ψώρα και άλλες δερματικές μολύνσεις, ως άμεση συνέπεια των ανθυγιεινών συνθηκών διαβίωσης. Παρά τις προσπάθειες των Γιατρών Χωρίς Σύνορα για τον καθαρισμό του χώρου και την παροχή νερού και εγκαταστάσεων υγιεινής, οι συνθήκες δεν μπορούν να βελτιωθούν σημαντικά παρά μόνο εάν οι τοπικές αρχές επιδείξουν την αναγκαία πολιτική βούληση και αναλάβουν δράση για να αντιμετωπιστεί η κατάσταση.

«Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα και άλλοι οργανισμοί μπορούν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του προβλήματος παρέχοντας ανθρωπιστική βοήθεια. Όμως, η αποτελεσματικότητα της όλης προσπάθειας τίθεται σημαντικά σε κίνδυνο από την αποτυχία παροχής και διατήρησης ενός επαρκούς συστήματος υποδοχής», δηλώνει ο Στάθης Κυρούσης, Επικεφαλής της αποστολής των Γιατρών Χωρίς Σύνορα στην Ελλάδα. «Η παρούσα κατάσταση αποτελεί παραβίαση των υποχρεώσεων της Ελλάδας και της ΕΕ έναντι των προσφύγων και αιτούντων άσυλο. Δεδομένης της βαθιάς οικονομικής κρίσης που αντιμετωπίζει η Ελλάδα αυτή την περίοδο, η χώρα δεν είναι σε θέση να διαχειριστεί τη συγκεκριμένη κατάσταση χωρίς βοήθεια. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να ενεργοποιήσουν επείγοντως τους απαραίτητους μηχανισμούς και να διαθέσουν χρηματοδότηση έκτακτης ανάγκης και υλική βοήθεια για να στηρίξουν την Ελλάδα στην αντιμετώπιση των βασικών αναγκών των νεοαφιχθέντων προσφύγων. Επίσης, η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες πρέπει να αναλάβει άμεσα τις ευθύνες της, μετατρέποντας τα λόγια σε πραγματική δράση και εντείνοντας την ανταπόκρισή της στην παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας», προσθέτει ο κ. Κυρούσης.

«Δεν είναι απλώς απαράδεκτο να αφήνεις τους ανθρώπους να φροντίσουν μόνοι για τον εαυτό τους σε ένα εγκαταλελειμμένο κτίριο ή ένα χώρο γεμάτο σκουπίδια όπου δεν υπάρχει σχεδόν καθόλου νερό ή τουαλέτες αλλά θέτει και την υγεία τους σε κίνδυνο», αναφέρει η Ελισαμπέτα Φάγκα (Elisabetta Faga), συντονίστρια της επείγουσας παρέμβασης των Γιατρών Χωρίς Σύνορα στη Λέσβο. «Οι ελληνικές Αρχές θα πρέπει να προσφέρουν επιπλέον χώρους, υπό τη διοικητική ευθύνη του Κράτους, όπου θα μπορούν και άλλες οργανώσεις να παρέχουν ανθρωπιστική βοήθεια, όπως τροφή, στέγαση, υγιεινή και ιατρική περίθαλψη. Επίσης, οι αρχές πρέπει να διασφαλίσουν ότι θα εφαρμόζονται αποτελεσματικές διαδικασίες καταγραφής και θα παρέχονται στους νεοαφιχθέντες επαρκείς πληροφορίες σχετικά με το τι πρέπει να κάνουν και πού να πάνε».

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα ξεκίνησαν άμεσα την παροχή ιατρικών υπηρεσιών, υπηρεσιών καθαρισμού, τη διανομή ειδών πρώτης ανάγκης και τη βελτίωση της ύδρευσης και της αποχέτευσης στους καταυλισμούς του Καρά Τεπέ και

της Μόριας στη Λέσβο. Ήδη, η οργάνωση παρέχει υπηρεσίες μεταφοράς με λεωφορεία, προκειμένου οι πρόσφυγες που μόλις έχουν φτάσει στις βόρειες ακτές του νησιού να μη χρειάζεται να διανύσουν με τα πόδια την απόσταση των εβδομήντα χιλιομέτρων μέχρι το κέντρο καταγραφής στη Μυτιλήνη.

9) Απόρριψη σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος για πρόβλεψη ταχύτατων διαδικασιών για παροχή προσωρινής προστασίας σε πρόσφυγες

Μη νόμιμο κρίθηκε στις 18 Σεπτεμβρίου 2015 σε γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος με το οποίο προβλέπονταν ταχύτατες διαδικασίες για παροχή προσωρινής προστασίας σε πρόσφυγες για ανθρωπιστικούς λόγους⁶⁶. Το σχέδιο επιστράφηκε στους 9 υπουργούς που το συνυπογράφουν.

Στο ΣτΕ είχε κατατεθεί για νομοπαρασκευαστική επεξεργασία σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος με το οποίο επιχειρήθηκε να τροποποιηθεί το Π.Δ. 114/2010 που καθιερώθηκε «ενιαία διαδικασία αναγνώρισης για αλλοδαπούς και ανιθαγενείς του καθεστώτος του πρόσφυγα ή δικαιούχου επικουρικής προστασίας σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2005/85/EK του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα».

Το σχέδιο προέβλεπε κατά παρέκκλιση της ισχύουσας νομοθεσίας χορήγηση καθεστώτος παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους με απόφαση του γενικού γραμματέα Δημόσιας Τάξης σε όσους είχαν υποβάλει αίτημα διεθνούς προστασίας έως τις 21.11.2010, το οποίο εκκρεμεί σε δεύτερο βαθμό, με μοναδικές προϋποθέσεις: α) να είναι κάτοχοι δελτίου αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού σε ισχύ και β) να μην συντρέχει «κίνδυνος για την εθνική ασφάλεια ή για την κοινωνία της χώρας, λόγω τελεσίδικης καταδίκης για τη διάπραξη σοβαρού εγκλήματος και χωρίς να ελέγχεται η συνδρομή των προβλεπόμενων στο ΠΔ 114/2010 προϋποθέσεων».

Ακόμη, το διάταγμα προβλέπει ότι «η χορήγηση καθεστώτος παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, έχει ως συνέπεια τη μη εξέταση των εκκρεμών σε δεύτερο βαθμό αιτημάτων διεθνούς προστασίας και την κατάργηση της σχετικής διοικητικής διαδικασίας, εκτός αν ο ενδιαφερόμενος υποβάλει στις αρμόδιες αρχές αίτηση περί εξέτασης της προσφυγής του».

Με την απόφαση 120/2015, το Ε΄ Τμήμα του ΣτΕ (προεδρεύων ο σύμβουλος Επικρατείας Διομήδης Κυριλλόπουλος και εισηγητής η πάρεδρος Μαρία Μπαμπίλη) επισημαίνει ότι ο νόμος 3907/2011 δεν παρέχει στους αρμόδιους κρατικούς φορείς τη δυνατότητα να θεσπίσουν «διατάξεις με τις οποίες παρέχεται η δυνατότητα να χορηγηθεί αθρόως και σε απροσδιόριστο αριθμό προσώπων το καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους άνευ καθορισμού κριτηρίων και προϋποθέσεων συναφών προς το καθεστώς αυτό και με τις οποίες μεταβάλλονται κατ' ουσία οι οριζόμενες από τις πάγιες διατάξεις προϋποθέσεις χορήγησης του εν λόγω καθεστώτος».

⁶⁶ <http://news.in.gr/greece/article/?aid=1500026899>

Κατόπιν αυτών, το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο αναφέρει ότι «οι ρυθμίσεις του υπό επεξεργασία σχεδίου, με τις οποίες προβλέπεται η κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων χορήγηση του καθεστώτος παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, με μόνο κριτήριο τον χρόνο υποβολής του αιτήματος διεθνούς προστασίας και μόνες προϋποθέσεις την κατοχή δελτίου αιτήσαντος ασύλου αλλοδαπού σε ισχύ και τη μη τελεσίδικη καταδίκη του αιτούντος για τη διάπραξη σοβαρών εγκλημάτων, κείνται εκτός των ορίων της εξουσιοδοτικής διατάξεως του άρθρου 5 παραγράφου 3 του νόμου 3907/2011».

Πλέον όλων αυτών, αναφέρει το ΣΤΕ, οι συναρμόδιοι υπουργοί στο επίμαχο σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, δεν εκθέτουν τους λόγους «που καθιστούν αναγκαίες τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, ενόψει του γεγονότος ότι με το υπό επεξεργασία σχέδιο επιχειρείται η εισαγωγή εξαιρετικών ρυθμίσεων, με τις οποίες τροποποιούνται οι πάγιες διατάξεις που ρυθμίζουν τόσο την χορήγηση καθεστώτος παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, όσο και την εξέταση των εκκρεμών σε δεύτερο βαθμό προσφυγών στα πλαίσια της διαδικασίας χορήγησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας».

Οι Σύμβουλοι Επικρατείας κατέληξαν ότι το επίμαχο σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, «δεν προτείνεται νομίμως».

5. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

A) Ενδεικτική περιπτωσιολογία κρουσμάτων που σχετίζονται με ρατσιστική βία

1) Άγνωστοι γρονθοκόπησαν μετανάστη σε στάση λεωφορείου

Ακόμη μία ρατσιστική επίθεση καταγράφηκε στις 15/4/2015, όταν άνδρας σουδανικής καταγωγής, ο οποίος ζει και εργάζεται πάνω από 30 χρόνια στην Ελλάδα, δέχτηκε επίθεση από αγνώστους άνευ λόγου και αιτίας⁶⁷.

Ο Μοχάμεντ Χαΐρι βρισκόταν σε στάση λεωφορείου επί της Λεωφόρου Κηφισίας, περίπου στις 7:30 το πρωί. Ένα λευκό ΙΧ σταμάτησε μπροστά στην στάση και δύο νεαροί κατέβηκαν από το όχημα. Δίχως να μιλήσουν στον άτυχο μετανάστη, άρχισαν να τον χτυπούν, μέχρι που εκείνος έπεσε λιπόθυμος.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες, στην στάση βρισκόνταν και πέντε γυναίκες από τις Φιλιππίνες, οι οποίες από το σοκ δεν μπόρεσαν να συγκρατήσουν τον αριθμό της πινακίδας. Το περιστατικό διήρκεσε πολύ λίγο και μέχρι να αντιληφθούν όλοι τι συνέβαινε, οι δράστες είχαν εξαφανιστεί.

⁶⁷ <http://left.gr/news/agnostoi-gronthokopisan-metanasti-se-stasi-leoforeioy>

Ο Μοχάμεντ Χαΐρι παρά τα χτυπήματα πήγε -με μώλωπες- στην δουλειά του, καθώς φοβόταν μήπως απολυθεί. Τελικά, κάλεσε έναν φίλο του, ο οποίος τον μετέφερε στο νοσοκομείο, λόγω αδιαθεσίας από τα πολλά χτυπήματα στο κεφάλι.

Ο πρόεδρος του Ελληνικού Φόρουμ Μετανάστευσης, **Αχμέτ Μοαβία**, έδωσε συνέντευξη στο **in.gr** για το περιστατικό αλλά και για το φαινόμενο της ρατσιστικής βίας στη χώρα μας, που μοιάζει να είναι σε έξαρση.

«Αφού ο κ. Χαΐρι βγήκε από το νοσοκομείο, πήγε στο κοντινότερο αστυνομικό τμήμα για να καταθέσει μήνυση κατά αγνώστων, αλλά δεν μπορούσε να διαθέσει τα απαιτούμενα 100 ευρώ» αναφέρει, επισημαίνοντας ότι «την Τετάρτη ξανά μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο λόγω αδιαθεσίας».

Μία πάγια δυσκολία που αντιμετωπίζει το δίκτυο καταγραφής ρατσιστικής βίας είναι ότι πολλά θύματα πιστεύουν πως αυτή είναι η κατάσταση που επικρατεί στην Ελλάδα και δεν αναφέρουν τα περιστατικά, όπως λέει ο κ. Μποβία.

«Από τότε που φυλακίστηκαν οι βουλευτές της Χρυσής Αυγής έχουν υποχωρήσει σημαντικά τα κρούσματα ρατσιστικής βίας. Ωστόσο, στην τελευταία αναφορά του δικτύου ήταν αυξημένος ο αριθμός λόγω των γεγονότων που έλαβαν χώρα στη Μανωλάδα. Από τον Φεβρουάριο του 2015 έχουν καταγραφεί έξι περιστατικά ρατσιστικής βίας, κάτι που δείχνει πως θα είναι αυξημένα τα κρούσματα φέτος» σημειώνει.

Ο πρόεδρος του Ελληνικού Φόρουμ Μετανάστευσης συνεχίζει λέγοντας πως οι μετανάστες ζουν με τον φόβο μήπως και πέσουν θύματα ρατσιστικής βίας, κάτι που οφείλεται τόσο στην έξαρση αυτού του φαινομένου από το 2009 όσο και στην αστυνομική βία. «Όλο αυτό το μπάχαλο που επικρατεί με το μεταναστευτικό στην Ελλάδα, δημιουργεί τέτοιες ανασφάλειες» προσθέτει.

Σχετικά με το αν η νέα κυβέρνηση έχει επιδείξει διαφορετικές πρακτικές ως προς το μεταναστευτικό ζήτημα από τους προκατόχους της, αναφέρει ότι «υπάρχουν δηλώσεις γι' αυτό το θέμα, όπως για το κλείσιμο των κέντρων κράτησης και αντικατάστασή τους από ανοιχτά κέντρα, ουσιαστικά όμως, δεν έχει αλλάξει κάτι».

Στο ερώτημα αν τελικά οι Έλληνες είναι ρατσιστές, ο κ. Μποβία απαντάει ότι «κανείς δεν μπορεί να πει ότι ολόκληρη η ελληνική κοινωνία είναι ρατσιστική, αλλά τα φαινόμενα ρατσισμού είναι πάρα πολύ αυξημένα στην Ελλάδα. Δεν υπάρχει αμφιβολία για αυτό».

2) Αναγραφή αριθμού στα χέρια μεταναστών

Το Μάιο του 2015 δημοσιεύματα του ημερήσιου τύπου φέρουν τις λιμενικές αρχές να εφαρμόζουν, χάριν διευκόλυνσης της καταγραφής και ταυτοποίησης των παράτυπα εισερχόμενων μεταναστών και προσφύγων που φθάνουν μαζικά στη Κρήτη τη τελευταία περίοδο, την πρακτική της αναγραφής σειραίου

αριθμού στα χέρια τους⁶⁸. Εν όψει των καταγγελιών αυτών η ΕΕΔΑ στις 30/5/2015 επισήμανε :

Η πρακτική αυτή δεν παραπέμπει απλώς συνειρμικά στις εξευτελιστικές μεθόδους διαχείρισης ανθρώπινων πληθυσμών μέσα στα στρατόπεδα συγκέντρωσης που γνώρισε η Ευρώπη τον περασμένο αιώνα. Δημιουργεί ευθέως την εντύπωση ότι τέτοιες μέθοδοι αναβιώνουν με πρωτοφανή κυνικό τρόπο στην Ελλάδα του 2015. Εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι, στους οποίους οι ευρωπαϊκοί ολοκληρωτισμοί αρνούσαν την ανθρώπινη υπόσταση, υπέστησαν τότε το χάραγμα αυξόντων αριθμών στο σώμα τους ως ζώα επί σφαγής. Σήμερα, ανάλογη πρακτική, αδιανόητη πια για κάθε ευρωπαϊκό πολίτη, την υφίστανται άνθρωποι που απλά επιδιώκουν διέξοδο για ασφαλή διαβίωση και ζωή με αξιοπρέπεια.

Κανείς δεν αμφισβητεί τη πολυσύνθετη διάσταση της διαχείρισης των μαζικών αφίξεων προσφύγων και μεταναστών ή την επιτακτική αναγκαιότητα ασφαλούς ταυτοποίησης των ανθρώπων αυτών. Κατ' αρχήν, κατά την υλοποίηση των δράσεων αυτών τα όργανα ενός κράτους δικαίου οφείλουν να απέχουν από πρακτικές με τόσο βαρύ ιστορικό και συμβολικό φορτίο, κυρίως όμως η όποια ειδικότερη πρακτική μεταχείρισης επιλέγεται, δεν είναι επιτρεπτό να αποβλέπει αποκλειστικά στην αποτελεσματικότητα ή, ακόμη χειρότερα στην ευκολία του έργου αυτών των τελευταίων. Αντίθετα οφείλει πρωτίστως να ανταποκρίνεται και να αποτυπώνει εμπράκτως το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας που το Σύνταγμα μας έχει ανάγει σε πρωταρχικό καθήκον και θεμελιώδη υποχρέωση κάθε κρατικού οργάνου.

3) Επιθέσεις με ρόπαλα κατά αλλοδαπών στην Κω από ακροδεξιούς

Στις 3 Σεπτεμβρίου 2015 ρατσιστικές ομάδες έκαναν την εμφάνισή τους και απείλησαν ακόμη και τον αρμόδιο Επίτροπο της Κομισιόν, και τον αντιπρόεδρο της Κομισιόν⁶⁹. Όλα ξεκίνησαν από την ένταση που υπήρξε έξω από το αστυνομικό τμήμα με τους πρόσφυγες που ζητούσαν να επιστευσθούν οι διαδικασίες καταγραφής-ταυτοποίησης ενώ οι τοπικές αρχές το μόνο που είδαν ήταν οι καταγγελίες μελών της Διεθνούς Αμνηστίας για απειλές και επιθέσεις εις βάρος τους και όχι εις βάρος των προσφύγων, παρόλο που ενημερώθηκαν για επιθέσεις σε σκηνές που μένουν πρόσφυγες

"Το βράδυ της 3^{ης} Σεπτεμβρίου 2015 μέλος του προσωπικού της Διεθνούς Αμνηστίας κατέγραψε μια ομάδα 15-25 ανθρώπων, οι οποίοι κρατώντας ρόπαλα, επιτέθηκαν σωματικά σε πρόσφυγες στην Κω, ενώ φώναζαν 'επιστρέψτε στη χώρα σας' και άλλες προσβολές. Επίσης, απείλησαν ακτιβιστές και ακτιβίστριες, συμπεριλαμβανομένου και μέλους του προσωπικού της Διεθνούς Αμνηστίας. Σε ακτιβίστρια που έπαιρνε φωτογραφίες της πήραν τη φωτογραφική μηχανή και υπέστη μικροτραυματισμό. Αρχικά, η αστυνομία δεν σταμάτησε την ομάδα αυτή και οι μονάδες καταστολής παρενέβησαν με τη χρήση δακρυγόνων για να

⁶⁸ Δελτίο Τύπου της Ομάδας Κρήτης της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου – 30/5/2015

⁶⁹ <http://www.avgi.gr/article/5821654/epitheseis-se-metanastes-kai-apodokimasies-se-abramopoulo>

διαλύσουν το πλήθος μόνο αφότου είχαν ξεκινήσει οι σωματικές επιθέσεις". Έτσι περιγράφει η Διεθνής Αμνηστία σε χθεσινή της ανακοίνωση τα περιστατικά της νύχτας της Πέμπτης, σημειώνοντας παράλληλα πως οι πρόσφυγες παραμένουν υπό άθλιες συνθήκες στο νησί.

Όλα ξεκίνησαν, σύμφωνα με τον δημοτικό σύμβουλο και πρόεδρο του Δ.Σ. Κω Ν. Μυλωνά, γύρω στις 10 το βράδυ και αφού είχε προηγηθεί νωρίς το βράδυ η ένταση έξω από το Α.Τ. Κω με τους πρόσφυγες που διαμαρτύρονταν για την αναμονή στην καταγραφή-ταυτοποίηση. Με φωνές όπως "Φύγετε! Ράους, κοπρίτες!" και "Εμείς θα καθαρίσουμε την Κω από τους βρομιάρηδες", όπως γράφει στο άρθρο του ο Ν. Μυλωνάς, είδαν έξω από το Επαρχείο και μπροστά στο Α.Τ. οργανωμένες ομάδες να βρίζουν, να χτυπούν και να κυνηγούν μετανάστες και πρόσφυγες. Κυνηγητό που κράτησε για πάνω από δύο ώρες, όπως σημειώνει. "Δυστυχώς στην Κω έχουμε πια ομάδες κρούσης" λέει στην "Α" και συμπληρώνει πως επρόκειτο για σχέδιο, "μία ομάδα κυνηγούσε τους ανθρώπους για 100-150 μέτρα και μετά επέστρεφε και κυνηγούσε άλλους που είχαν παραμείνει".

Όλα αυτά συνέβησαν, όπως τονίζει και στην επιστολή του προς τον υπουργό Εσωτερικών και τον αναπληρωτή υπουργό Προστασίας του Πολίτη, υπό το βλέμμα της αστυνομίας. "Ο χθεσινός αξιωματικός υπηρεσίας όχι μόνο δεν έκανε την δουλειά του αλλά προφανώς όλα έγιναν είτε υπό την κάλυψή του ή είτε υπό την αδυναμία του", γράφει.

4) Βεβήλωση του μνημείου των Καβαλιωτών Εβραίων

Άγνωστοι τα ξημερώματα της Κυριακής 20 Ιουνίου 2015 βεβήλωσαν το μνημείο των Καβαλιωτών Εβραίων που εξολοθρεύτηκαν από τους Ναζί το 1943 και του οποίου τα αποκαλυπτήρια έγιναν πριν δύο εβδομάδες⁷⁰. Υπάλληλοι του δήμου ανέλαβαν τον καθαρισμό του μνημείου του οποίου η εικόνα αποκαταστάθηκε.

Στις 22 Ιουνίου 2015 εκδόθηκε η ακόλουθη ανακοίνωση του Ισραηλιτικού συμβουλίου σχετικά με τη βεβήλωση του μνημείου :

«Όπως συμβαίνει σε αυτές τις περιπτώσεις έτσι έγινε και στην περίπτωση της Καβάλας. Λίγα 24ωρα μετά τη βεβήλωση του μνημείου αφιερωμένου στους καβαλιώτες εβραίους, εξέδωσε για το περιστατικό ανακοίνωση το ισραηλιτικό συμβούλιο. Το συμβούλιο εκφράζει από τη μια τη λύπη του, για την πράξη της βεβήλωσης, από την άλλη την ικανοποίησή του που το μνημείο καθαρίστηκε αμέσως από το Δήμο Καβάλας. Η σύντομη ανακοίνωση αναφέρει τα εξής:

Με λύπη πληροφορηθήκαμε τη βεβήλωση του Μνημείου Ολοκαυτώματος της Καβάλας μόλις δύο εβδομάδες μετά την τοποθέτησή του στην οδό Ερυθρού Σταυρού -στο σημείο όπου το 1943 συνελήφθησαν και κρατήθηκαν οι Εβραίοι

⁷⁰ <http://left.gr/news/vevilosi-toy-mnimeioy-ton-kavalioton-evraion#sthash.qrwndchD.dpuf>

της Καβάλας πριν από την εκτόπισή τους στα στρατόπεδα εξόντωσης- και τα αποκαλυπτήριά του.

Παράλληλα, εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την άμεση παρέμβαση του Δήμου Καβάλας για τον καθαρισμό και την αποκατάσταση του Μνημείου και καλούμε όλες τις αρμόδιες αρχές να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας από τους βανδάλους που ασχημονούν όχι μόνον εις βάρος της μνήμης των θυμάτων, αλλά και εις βάρος του πολιτισμού της πόλης της Καβάλας..».

5) Βόμβες μολότοφ κατά Σύρων προσφύγων στη Μυτιλήνη από νεαρούς

Βόμβες μολότοφ εναντίον οικογενειών Σύρων προσφύγων που έχουν κατασκηνώσει σε πάρκα της πόλης έριξαν δύο νεαροί στη Μυτιλήνη⁷¹.

Συγκεκριμένα στις 2 μετά τα μεσάνυχτα της 6^{ης} Σεπτεμβρίου 2015 οι δυο νεαροί - ηλικίας 17 και 19 ετών - έριξαν βόμβα μολότοφ εναντίον οικογένειας Σύρων προσφύγων που έμεναν σε σκηνή στο δημοτικό κήπο. Από την ανάφλεξη της βόμβας τραυματίστηκε ελαφρά ένας Σύρος, ο οποίος μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο Μυτιλήνης.

Ύστερα από 15 λεπτά οι ίδιοι δράστες, πάντα κινούμενοι επιβαίνοντας σε δίκυκλο, πέταξαν βόμβα μολότοφ εναντίον οικογένειας Σύρων που διέμεναν στο πάρκο Χατζηδήμου. Από λάθος όμως των δυο νεαρών η βόμβα έπεσε σε κατασκευή από τούβλα μέσα στο πάρκο, αναφλέχτηκε και η καύσιμη ύλη διαχύθηκε προς οικογένεια Αφγανών που κοιμόταν λίγο παραπέρα, χωρίς να δημιουργήσει άλλα προβλήματα.

Νωρίς το πρωί οι δυο νεαροί συνελήφθηκαν αφού κάμερα ασφαλείας παρακείμενης οικίας στο πάρκο Χατζηδήμου κατέγραψε το γεγονός.

Σύμφωνα με πληροφορίες ομολόγησαν τις πράξεις τους και αύριο το μεσημέρι αναμένεται να οδηγηθούν στον Εισαγγελέα κατηγορούμενοι για κακουρηματικές πράξεις.

6) Δολοφονική - ρατσιστική επίθεση οδηγού Ι.Χ. σε ποδηλάτη

Στις 22/2/2015 αυτόπτες μάρτυρες κατήγγειλαν στο Κόκκινο τη δολοφονική - ρατσιστική επίθεση οδηγού Ι.Χ. εναντίον μετανάστη επειδή τον εμπόδιζε να αναπτύξει ταχύτητα⁷². Ο ποδηλάτης διεκομίσθη στο νοσοκομείο της Βούλας σύμφωνα με το ΕΚΑΒ.

Το συμβάν διαδραματίστηκε στη λεωφόρο Καλυβίων - Λαγονησίου στο 41ο χιλιόμετρο το μεσημέρι της Κυριακής 22 Φεβρουαρίου 2015. Σύμφωνα με

⁷¹ <http://www.naftemporiki.gr/story/999798/bombes-molotof-kata-suron-prosfugon-sti-mutilini-apo-anilikous>

⁷² <http://left.gr/news/dolofoniki-ratsistiki-epithesi-odigoy-ih-se-podilati#sthash.Z7EkJ038.dpuf>

τους αυτόπτες μάρτυρες οδηγός ιδιωτικού επιβατικού οχήματος, SMART, κατέβηκε από το όχημά του και επιτέθηκε απρόκλητα με λοστό σε ποδηλάτη αφήνοντάς τον χτυπημένο στην άσφαλτο. Να σημειωθεί ότι στο συγκεκριμένο σημείο της λεωφόρου το ανώτατο επιτρεπτό όριο ταχύτητας είναι 30χλμ/ώρα.

7) Επίθεση στο σπίτι του μετανάστη Ουαλίντ Τάλεμπ στη Σαλαμίνα

Αργά το πρωί του Σαββάτου της 9ης Μάη 2015 πραγματοποιήθηκε προκλητική επίθεση με εμφανή, αν όχι ξεκάθαρα, χαρακτηριστικά εκφοβισμού στο σπίτι του μετανάστη εργάτη Ουαλίντ Τάλεμπ και του αδερφού του στην Σαλαμίνα⁷³. Στο σπίτι εισέβαλαν δύο άντρες σπάζοντας το τζάμι της πόρτας. Κατέστρεψαν πόρτες, παράθυρα και μέρος της οικοσκευής που υπήρχε στο σπίτι, χωρίς να κλέψουν κάτι. Εκείνη την ώρα στο σπίτι βρισκόταν ένας φίλος των δύο μεταναστών. Όταν οι εισβολείς τον αντιλήφθηκαν, τράπηκαν σε φυγή και έτσι δεν κατάφερε να δει τα πρόσωπά τους. Την επόμενη μέρα, ο αδερφός του Ουαλίντ κατέθεσε μήνυση με μάρτυρα τον φίλο του για διακεκριμένες φθορές και απόπειρα κλοπής, ενώ η Ασφάλεια της Σαλαμίνας και του Πειραιά προχώρησαν στην τυπική διαδικασία (σήμανση, επίδειξη φωτογραφιών κ.λπ).

Το παραπάνω περιστατικό έρχεται να προστεθεί στις δεκάδες απειλές που δέχονται τα δύο αδέρφια τα τελευταία 2,5 χρόνια από τους βασανιστές του Ουαλίντ, δηλαδή τον πρώην εργοδότη του Γ. Σγούρδα, τον γιο του Σταμάτη, τον Γ. Ζαχαριάδη και τον Φ. Ζότο. Οι βασανιστές του Ουαλίντ είχαν προσπαθήσει συστηματικά να τους τρομοκρατήσουν πολλές φορές στο παρελθόν.

8) Αιματηρό επεισόδιο μεταξύ λιμενικών και διακινητών στη Σύμη με νεκρό 17χρονο μετανάστη

Σοβαρό επεισόδιο με θαλαμηγό στην οποία επέβαιναν τρεις διακινητές μεταφέροντας τουλάχιστον 60 παράτυπους μετανάστες σημειώθηκε το μεσημέρι της 28^{ης} Αυγούστου 2015 ανοιχτά της Σύμης, με αποτέλεσμα να τραυματιστεί ελαφρά ένας λιμενικός ενώ βρέθηκε νεκρός ένας 17χρονος μετανάστης⁷⁴.

Σύμφωνα με το λιμενικό σώμα, το περιστατικό σημειώθηκε όταν σκάφος της frontex εντόπισε τη θαλαμηγό να κινείται ύποπτα και της ζητήθηκε να σταματήσει για έλεγχο.

Η θαλαμηγός που μετέφερε τους παράτυπους μετανάστες δεν υπάκουσε και άρχισε ελιγμούς. Ακολούθησαν προειδοποιητικά πυρά με αποτέλεσμα κάποια στιγμή να ακινητοποιηθεί. Λιμενικοί επιβιβάστηκαν σε αυτήν με αποτέλεσμα να ακολουθήσει συμπλοκή με τους διακινητές που είχε ως αποτέλεσμα να τραυματιστεί ελαφρά από γκλοπ ένας λιμενικός.

---

⁷³ <http://antifascismroute.espivblogs.net/>

⁷⁴ <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=64241219>

Από πυροβόλο όπλο και όχι από ασφυξία όπως αρχικά είχε ανακοινωθεί από το αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής, επήλθε ο θάνατος του 17χρονου μετανάστη που βρέθηκε μέσα στη θαλαμηγό.

Όπως δήλωσε ο υπεύθυνος ιατρός του Κέντρου Υγείας Σύμης προς το διοικητή της 8ης περιφερειακής διοίκησης του λιμενικού σώματος ο θάνατος του 17χρονου (και όχι 15χρονου όπως ανέφεραν οι προηγούμενες πληροφορίες) προήλθε όχι από ασφυξία αλλά πιθανόν από ρίψη βολίδας πυροβόλου όπλου.

Η σορός του 17χρονου διεκομίσθη στη Ρόδο για διενέργεια νεκροψίας - νεκροτομής και σύμφωνα με πληροφορίες, όλα τα ενδεχόμενα για τον τρόπο με τον οποίο επήλθε ο θάνατός του ερευνώνται από το λιμενικό σώμα.

Οι τρεις δουλέμποροι συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν στο λιμεναρχείο της Σύμης όπως και το σκάφος με τους παράτυπους μετανάστες.

«Εκφράζω τη θλίψη μου για την απώλεια ενός νέου ανθρώπου. Η ανθρώπινη ζωή είναι πολύτιμη και το γνωρίζουν πολύ καλά, τα στελέχη του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής που δίνουν υπεράνθρωπο αγώνα καθημερινά σε αντίξοες συνθήκες, για να υπερασπίσουν και να σώσουν χιλιάδες ανθρώπους, θύματα αδίστακτων δουλεμπόρων» δήλωσε ο υπουργός Ναυτιλίας Χρήστος Ζώης με αφορμή το σοβαρό περιστατικό με θαλαμηγό σκάφος που μετέφερε παράτυπους μετανάστες και στην οποία εντοπίστηκε ένας 17χρονος μετανάστης νεκρός, πιθανόν από βολίδα πυροβόλου όπλου. Για το περιστατικό έχει ενημερωθεί η αρμόδια Εισαγγελία Πρωτοδικών Ρόδου ενώ ο υπουργός Ναυτιλίας Χρήστος Ζώης ενημέρωσε την Πρωθυπουργό Βασιλική Θάνου.

Εν τω μεταξύ με ασφάλεια και χωρίς απρόοπτα ολοκληρώθηκε στην πύλη E-1 στο λιμάνι του Πειραιά, η αποβίβαση των 2.488 μεταναστών από το επιβατηγό οχηματαγωγό πλοίο "Ελευθέριος Βενιζέλος".

Οι περισσότεροι από τους μετανάστες επιβιβάστηκαν σε λεωφορεία του ΟΛΠ με προορισμό το σταθμό του τρένου.

9) Παρέα ανδρών βασάνισε αλλοδαπή οικιακή βοηθό στη Βόρεια Εύβοια

Απίστευτο περιστατικό σκληρής βιαιότητας σε βάρος αλλοδαπής γυναίκας σημειώθηκε στην Ιστιαία⁷⁵.

Συγκεκριμένα, στα τέλη Ιανουαρίου 2015 η 50χρονη ξεκίνησε εργασία σε σπίτι του οικισμού Τσιφλίκι Ιστιαίας, υπηρετώντας κατάκοιτη 80χρονη γυναίκα.

Το βράδυ της Πέμπτης 29 Ιανουαρίου, ο γιος της 80χρονης επισκέφτηκε την κατοικία της μητέρας του όπου και κατηγορήσε την 50χρονη αλλοδαπή πως αφαίρεσε χρηματικό ποσό, ύψους 900 ευρώ, κάτι που εκείνη αρνήθηκε

⁷⁵ <http://left.gr/news/v-eyvoia-parea-andron-vasanise-allodapi-oikiaki-voitho#sthash.WzeSbfkH.A7O8ujJa.dpuf>

κατηγορηματικά. Υπήρξε έντονος διαπληκτισμός με την 50χρονη οικιακή βοηθό να ζητά την συνδρομή της αστυνομίας.

Ο 55χρονος έφυγε για το Νιοχώρι Ιστιαίας όπου και επέστρεψε λίγα λεπτά αργότερα με την σύζυγο του και ...παρέα άλλους δύο ημεδαπούς.

Ο 55χρονος ημεδαπός οδήγησε την 50χρονη αλλοδαπή στο διπλανό δωμάτιο, όπου και άρχισε να την χτυπά με απίστευτη βία στο πρόσωπο, με την “βοήθεια” των δύο φίλων του. Σύμφωνα με το θύμα, την απείλησαν με αναμμένο τσιγάρο και δεμένο μαντήλι στο λαιμό.

Το δράμα δεν σταματά εκεί, στην συνέχεια έδεσαν χειροπόδαρα το γρονθοκοπημένο αιμόφυρτο θύμα και με αυτοκίνητο την οδήγησαν στην παραλιακή περιοχή Τσοκαϊτη ρίχνοντας την σε σούδα με νερό.

Για να γλιτώσει από την μανία των αντρών και με φόβο την ζωή της, η 50χρονη παραδέχτηκε πως αφαίρεσε τα χρήματα και θα τα επιστρέψει. Την έβαλαν ξανά στο αυτοκίνητο και την εγκατέλειψαν λίγο αργότερα.

Το ανήμπορο θύμα με τα ρούχα μέσα στο αίμα διανυκτέρευσε σε φιλικό σπίτι και το πρωί της επομένης πήγε στο Κέντρο Υγείας Ιστιαίας.

Το προσωπικό του Κέντρου Υγείας Ιστιαίας κάλεσε το Αστυνομικό Τμήμα Ιστιαίας να επιληφθεί του περιστατικού. Ακολούθησε κατάθεση και μήνυση ενώ παράλληλα ενημερώθηκε η Εισαγγελία Χαλκίδας.

Ο 55χρονος δράστης συνελήφθη στα πλαίσια του αυτοφώρου, προφυλακίστηκε και θα οδηγηθεί αρμοδίως στον ανακριτή. Επίσης, κατάθεσε μήνυση κατά της παθούσης για κλοπή.

Η 50χρονη Αναστασία, υπήκοος Βουλγαρίας, εργάζεται χρόνια στην Ιστιαία και τις γύρω περιοχές ως οικιακή βοηθός. Έχει απασχοληθεί μακροχρόνια σε σπίτια της περιοχής, άλλοτε σαν καθαρίστρια και άλλοτε σαν φύλακας ηλικιωμένων, με τους εργοδότες της -που επικοινωνήσαμε μαζί τους- να υπογράφουν την εντιμότητα και εργατικότητα της.

Την απερίφραστη καταδίκη για το περιστατικό του βασανισμού εργαζόμενης που εργαζόταν σαν οικιακή βοηθός σε σπίτι στην Ιστιαία, από τον γιο της υπερήλικης την οποία φρόντιζε, εξέφρασε στις 3/2/2015 με ανακοίνωσή του το υπουργείο Εργασίας⁷⁶. Στην ανακοίνωσή του το Υπουργείο κάνει λόγο για «σοκ και δέος» που προκάλεσε το «πρωτοφανούς βιαιότητας περιστατικό» και δεσμεύεται, πως «θα είναι εξαιρετικά αυστηρό στην προστασία των εργαζομένων από κάθε αυθαιρεσία, πολύ περισσότερο όταν η αυθαιρεσία αυτή προσλαμβάνει τις αποτρόπαιες διαστάσεις βασανισμού». «Το υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης πιστεύει ότι αυτό το σοκ πρέπει να το επεξεργαστούμε όλοι, και ως κοινωνία και ως πολιτεία» αναφέρεται στην ανακοίνωση.

---

⁷⁶ ΕΘΝΟΣ, 3/2/2015

«Δεν μπορούμε να παραμείνουμε αδιάφοροι για το τι συμβαίνει πίσω από τις κλειστές πόρτες των σπιτιών που αποτελούν συγχρόνως και χώρους εργασίας για μία μεγάλη μερίδα εργαζομένων, κατά κανόνα μεταναστών. Η ευθύνη του υπουργείου και των ελεγκτικών μηχανισμών του είναι να εγγυάται την ασφάλεια και αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας για όλους τους πολίτες και φυσικά τους οικιακούς βοηθούς οι οποίοι πολύ συχνά παραμένουν οι «αόρατοι εργαζόμενοι» της διπλανής πόρτας. Θα προσφέρουμε το κατάλληλο πλαίσιο προστασίας και ασφάλειας στους κατ' οίκον εργαζόμενους. Στις μετανάστριες και μετανάστες που πολλές φορές υποκαθιστούν το ανάπηρο κοινωνικό κράτος, παρέχοντας φροντίδα στους ηλικιωμένους γονείς και στα παιδιά μας, πρέπει ταυτοχρόνως να καλλιεργήσουμε μία κουλτούρα αλληλεγγύης.

Το υπουργείο Εργασίας θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εξιχνιαστούν όλα αυτά τα φαινόμενα, να τιμωρηθούν οι ένοχοι και να διασφαλιστούν αξιοπρεπείς συνθήκες ζωής, διαμονής και εργασία για τους οικιακούς βοηθούς», καταλήγει η ανακοίνωση

10) Ρατσιστική σύλληψη του επικεφαλής της Πακιστανικής Κοινότητας Ελλάδος

Σύμφωνα με την αντιρατσιστική οργάνωση ΚΕΕΡΦΑ, στις 8 Αυγούστου 2015 αστυνομικοί πίεζαν επί έξι ώρες τον επικεφαλής της Πακιστανικής Κοινότητας Ελλάδος να μην καταθέσει μήνυση σε βάρος των αστυνομικών, που τον προσήγαγαν περνώντας του χειροπέδες και βρίζοντάς τον. Τελικά συνελήφθη τα ξημερώματα με κατηγορίες για απείθεια και εξύβριση⁷⁷.

Η ανακοίνωση της ΚΕΕΡΦΑ ήταν η εξής

«...Οι αστυνομικοί του ΑΤ Αμπελοκήπων επί έξι ώρες πίεζαν τον Τζαβέντ Ασλάμ, επικεφαλής της Πακιστανικής Κοινότητας Ελλάδος και μέλος του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών του Δήμου Αθήνας, προκειμένου να μην καταθέσει μήνυση σε βάρος των αστυνομικών της ομάδας ΔΙΑΣ, που προσήγαγαν τον ίδιο και άλλα τέσσερα μέλη της Κοινότητας Ελλάδος, περνώντας του χειροπέδες και βρίζοντας τον με χυδαίο και ρατσιστικό τρόπο. Τελικά, στις 5πμ το πρωί, συνελήφθη μετά από μήνυση των αστυνομικών της ομάδας ΔΙΑΣ με κατηγορίες για απείθεια και εξύβριση.

Μόνο τότε έγινε αποδεκτή η δική του μήνυση. Στη συνέχεια, μεταφέρθηκε για κατάθεση στο Τμήμα Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΛΑΣ και αναμένεται να περάσει από την εισαγγελία εντός της ημέρας.

Συγκεκριμένα, το Σάββατο 8 Αυγούστου, γύρω στις 11.30μμ, κλιμάκιο της Πακιστανικής Κοινότητας Ελλάδος, φορώντας παραδοσιακές στολές της χώρας τους, επέστρεφε από το Μαραθώνα, όπου περιόδευε ενόψει της

⁷⁷

μεγάλης ετήσιας εκδήλωσης για την ανεξαρτησία του Πακιστάν, που οργανώνει στις 13-14 Αυγούστου στην Πλατεία Δημαρχείου Αθήνας.

Τότε, ομάδα αστυνομικών της ΔΙΑΣ τους παρακολούθησε από τη Μεσογείων και τους σταμάτησε λίγο μετά τον Άρειο Πάγο στη Λ.Αλεξάνδρας. Ένας αστυνομικός είπε «θα σας ψάξουμε, έχετε κάτι παράνομο στο αυτοκίνητο σας;» «Ψάξτε» ήταν η απάντηση. Χωρίς καμία άλλη κουβέντα, ένας αστυνομικός πέρασε χειροπέδες στον Τζαβέντ Ασλάμ, ο οποίος είπε «είναι ρατσισμός ότι χωρίς λόγο μου περνάτε χειροπέδες.». Αμέσως, αστυνομικός άρχισε να βρίζει λέγοντας «βουλώστε το, μιλάτε με τέτοια ρούχα που φοράτε, σας έχω γραμμένους στα αρχίδια μου.» Άραγε γιατί χρειάζονταν πέντε ώρες εμποδίων στον Τζαβέντ Ασλάμ για να μην καταθέσει την μήνυση του;

Υπάρχουν ευθύνες τόσο στην κεντρική ιεραρχία της ΕΛΑΣ όσο και στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και Δημόσιας Τάξης, επειδή προφανώς ο Τζαβέντ Ασλάμ δεν είναι άγνωστος στις αστυνομικές αρχές τόσο για την πολύχρονη δράση του όσο και ως βασικός μάρτυρας κατηγορίας στη δίκη των ναζί της Χρυσής Αυγής. Το τελευταίο διάστημα κλιμακώνεται η εκστρατεία ισλαμοφοβίας και ρατσισμού. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε την ποινικοποίηση της δράσης της Πακιστανικής Κοινότητας Ελλάδος με τις στημένες μηνύσεις αστυνομικών της ΔΙΑΣ.

Ο υπουργός Δημόσιας Τάξης Γ.Πανούσης, ο πολιτικός προϊστάμενος της ΕΛΑΣ, ας πάρει θέση. Καλύπτει ο ίδιος τις ενέργειες της ΕΛΑΣ για την ποινικοποίηση της δράσης του Τζαβέντ Ασλάμ..».

11) Χρήση γκλομπς κατά μεταναστών από την Αστυνομία τον Αύγουστο του 2015

Με ασπίδες και γκλομπ αντιμετωπίστηκαν για ακόμα μία φορά στις 20 Αυγούστου 2015 μετανάστες που διαμαρτύρονταν για την πολύωρη αναμονή για τη διαδικασία ταυτοποίησής τους, αλλά και για τις άθλιες συνθήκες κάτω από τις οποίες ζουν στη Κω.⁷⁸

Την ίδια στιγμή ο δήμαρχος Κω Γ. Κυρίτσης προχώρησε σε νέες εμπρηστικές δηλώσεις, υποστηρίζοντας ότι «οδηγούμαστε σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις και ότι θα χυθεί αίμα», ενώ έκανε λόγο για «απουσία του κράτους» που εκλαμβάνεται ως αδυναμία από τους «παράνομους μετανάστες». Όπως είπε, «είναι καιρός να συνειδητοποιήσουν όλοι ότι η διαδικασία ταυτοποίησης δεν μπορεί να γίνει στην Αστυνομική Διεύθυνση στην Κω. Είναι αδύνατον να ταυτοποιηθούν 3 και 4 χιλιάδες». Εξέφρασε, επίσης, την διαφωνία του για τη δημιουργία μόνιμου κέντρου φιλοξενίας και παραμονής μεταναστών και προσφύγων.

12) Ληστεία σε βάρος μετανάστη και βίαιο πέταγμα του σε ακάλυπτο χώρο πολυκατοικίας

⁷⁸ <http://www.enallaktikos.gr/ar18010el-kws-gklomps-kai-pali-kata-metanastwn.html>

Άλλη μία βάρβαρη επίθεση με ρατσιστικά χαρακτηριστικά συνέβη στις 18 Ιουνίου 2015 στο κέντρο της Αθήνας, όταν δύο άγνωστοι άντρες λήστεψαν διαμέρισμα μετανάστη και στη συνέχεια τον πέταξαν από το μπαλκόνι στον ακάλυπτο⁷⁹. Όπως είπαν στην «Εφημερίδα των Συντακτών» άνθρωποι από το περιβάλλον του, το θύμα νοσηλεύεται με βαριές κακώσεις στη λεκάνη και στη σπονδυλική στήλη σε νοσοκομείο της Αθήνας, ενώ συγγενής του και μια αυτόπτης μάρτυρας που πήγαν να καταθέσουν, κρατήθηκαν προς απέλαση, επειδή δεν έχουν χαρτιά, παρ' όλο που απαγορεύεται η απέλαση όσων είναι μάρτυρες ρατσιστικών εγκλημάτων.

Οι λεπτομέρειες που κατόρθωσε να διηγηθεί το θύμα στους ανθρώπους του μαρτυρούν τον απόλυτο κυνισμό των δραστών. Γύρω στις 9:30 με 10:00 το βράδυ της Πέμπτης 18 Ιουνίου 2015, στην περιοχή της Ομόνοιας, μπροστά σε περαστικούς και ανθρώπους που ζουν κι εργάζονται στην περιοχή, δύο άντρες πλησίασαν τον 32χρονο Ιμράν από το Πακιστάν και προσποιήθηκαν ότι θέλουν να του κάνουν έλεγχο για λαθραία τσιγάρα. Του πέρασαν χειροπέδες και τον ανάγκασαν να τους οδηγήσει στο διαμέρισμα του τρίτου ορόφου, όπου μένει μαζί με δύο συγγενείς του, δήθεν για να κάνουν έλεγχο. Εκεί, τον έδεσαν με τις χειροπέδες στο καλοριφέρ και άρχισαν να ψάχνουν. Γέμισαν δύο βαλίτσες με tablet, laptop, κινητά και δύο αλυσίδες χεριού και λαιμού, όπως και τις οικονομίες που κρατούσε ο Ιμράν για να στείλει στην τρίχρονη κόρη του που ζει στο Πακιστάν μαζί με τη μητέρα του και τα αδέρφια του (ο πατέρας του έχει πεθάνει). Όταν τελείωσαν, άνοιξαν το ψυγείο, βρήκαν μια λεκάνη κεράσια και κάθισαν να φάνε.

Ο Ιμράν δεν μπορούσε να καταλάβει τι έλεγαν (ήρθε στην Ελλάδα το 2012 και τα ελληνικά του δεν είναι ακόμα καλά), μόνο πως του ζητούσαν να μη φωνάζει. Αφού τέλειωσαν με τα κεράσια, τον έλυσαν από το καλοριφέρ, τον οδήγησαν στο μπαλκόνι που βλέπει στον ακάλυπτο, τον σήκωσαν και τον έσπρωξαν. Ο θόρυβος παραξένεψε τους γείτονες που βγήκαν στα μπαλκόνια και άκουσαν τις φωνές του, ενώ οι δράστες πρόλαβαν να επιβιβαστούν σε ταξί μαζί με τις βαλίτσες με τα κλοπιμαία και να φύγουν.

13) Νεκρός πρόσφυγας στο αστυνομικό τμήμα της Κηφισιάς

Νεκρός στα κρατητήρια της ΕΛΑΣ βρέθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2015 ο μετανάστης Μοχάμεντ Καμαρά από τη Γουινέα⁸⁰. Όπως αναφέρει η ΚΕΕΡΦΑ ο 21χρονος πρόσφυγας έχασε τη ζωή του εξαιτίας της εγκληματικής αδιαφορίας που επέδειξε η Ελληνική Αστυνομία.

Ο ασθενής έφτασε στο Αμαλία Φλέμινγκ σε κωματώδη κατάσταση με περιπολικό και όχι ασθενοφόρο. Σοβαρές καταγγελίες από γιατρούς της πρωτοβουλία ΓΕΝΟΒΑ-Νυστέρι.

⁷⁹ <https://www.efsyn.gr/arthro/listepsan-metanasti-kai-ton-petaxan-ston-akalypto>

⁸⁰ <http://www.thepressproject.gr/article/73713/Nekros-prosfugas-se-astunomiko-tmima>

Ο Μοχάμεντ Καμαρά, ετών 21, από την Γουϊνέα είναι άλλος ένας νεκρός πρόσφυγας στα χέρια της Ελληνικής Αστυνομίας, εξ αιτίας της εγκληματικής αδιαφορίας για την υγεία των κρατούμενων. Ήρθε στην Ελλάδα το 2012. Επιχείρησε να φύγει από τη Πάτρα αλλά κατέληξε για ένα οκτάμηνο στο στρατόπεδο συγκέντρωσης Κορίνθου.

Σύμφωνα με τους φίλους του έκανε αίτηση για άσυλο στη Κατεχάκη και του δόθηκε απορριπτική απάντηση στα μέσα Γενάρη το 2015. Μετά συνελήφθη στην Πεύκη στις 7 Φλεβάρη και στις 9 Φλεβάρη μεταφέρθηκε στα κρατητήρια του Αστυνομικού Τμήματος Κηφισιάς. Εκεί παραπονοιάταν για την υγεία του. Μεταφέρθηκε στο Αμαλία Φλέμιγκ σε κωματώδη κατάσταση στις 20 Φλεβάρη όπου κατέληξε. Σύμφωνα με πληροφορίες που έχουμε ήταν από τη προηγούμενη μέρα σε αυτή τη κατάσταση.

Η ΚΕΕΡΦΑ μετά τους θανάτους στην Αμυγδαλέζα προειδοποίησε ότι κάθε μέρα κράτησης των προσφύγων στα κρατητήρια-κολαστήρια της ΕΛΑΣ και στα στρατόπεδα συγκέντρωσης βάζει σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές.

Παραθέτουμε την ανακοίνωση γιατρών της Πρωτοβουλίας ΓΕΝΟΒΑ-Νυστέρι:

«Σήμερα Παρασκευή 27/2/15 πληροφορηθήκαμε από την ΚΕΕΡΦΑ για το θάνατο του Μοχάμαντ Καμαρά στις 20/2/15 στο νοσοκομείο Αμαλία Φλέμιγκ .

Μας ζητήθηκε να απαντήσουμε σαν υγειονομικοί τι μπορεί να οδήγησε στο θάνατο τον εικοσι ενάχρονο νεαρό από την Γουϊνέα που πριν την εισαγωγή του στο νοσοκομείο βρισκόταν υπό κράτηση σε αστυνομικό τμήμα, μιας και από το περιβάλλον του έγιναν καταγγελίες για τις συνθήκες κράτησης του .

Από τις μέχρι τώρα τηλεφωνικές επικοινωνίες μας με συναδέλφους από το Αμαλία Φλέμιγκ και το δικηγόρο του αδικοχαμένου Μοχάμαντ βγαίνουν τα εξής ερωτήματα:

-Ο ασθενής προσκομίστηκε σε κωματώδη κατάσταση στο Αμαλία Φλέμιγκ με περιπολικό της αστυνομίας και όχι με ασθενοφόρο του ΕΚΑΒ .Από πότε η αστυνομία εντελώς ανειδίκευτη και άσχετη με την ιατρική αναλαμβάνει την ευθύνη διακομιδής βαρέως πάσχοντων ασθενών (κώμα) από κρατητήρια σε νοσοκομεία; Είχαν εισαγγελική εντολή;

-Στον ασθενή διαγνώστηκε άμεσα διαβητική κετοξέωση .Ρωτάμε πάλι : αφού η διαβητική κετοξέωση είναι επιπλοκή του σακχαρώδους διαβήτη τύπου 1 (και σπάνια του τύπου 2) έπαιρνε την ινσουλίνη του στο κρατητήριο;

-Ο ασθενής ,λέχθηκε, ότι ένα 24ωρο πριν τη μεταφορά του στο Αμαλία Φλέμιγκ είχε πάει πάλι με περιπολικό στο Σισμανόγλειο όπου έφυγε με χάρπια για τη ...δυσκοιλιότητα , ενώ την άλλη μέρα για 24ώρες βρισκόταν σε κώμα μέσα στο κρατητήριο .Ρωτάμε: Αληθεύει ότι πήγε στο Σισμανόγλειο; Και αν ναι του έγιναν απλές εξετάσεις αίματος τουλάχιστον, όπου εκεί θα φαινόταν οπωσδήποτε διαταραχή των επιπέδων της γλυκόζης, κετόνες κτλ; Και φυσικά ρωτάμε : τι περίμεναν ακριβώς 24ώρες οι αστυνομικοί για να τον πάνε στο Αμαλία Φλέμιγκ αν τον έβλεπαν σε κωματώδη κατάσταση μέσα στο κρατητήριο;

Τα παραπάνω ερωτήματα πρέπει άμεσα να βρουν επίσημη απάντηση γιατί τις τελευταίες βδομάδες στα ρατσιστικά στρατόπεδα κράτησης μεταναστών , τα

στρατόπεδα συγκέντρωσης, δηλαδή, άνθρωποι εντελώς άδικα χάνουν τη ζωή τους με ευθύνη του κράτους και των ανθρωποφύλακων της ΕΛΑΣ. Ξέρουμε πολύ καλά ότι οι ίδιες συνθήκες επικρατούν και στα κρατητήρια της αστυνομίας. Δεν αρκεί μονάχα να περιμένουμε την ιατροδικαστική απάντηση, χρειάζεται να διερευνηθούν τα παραπάνω και ενδεχομένως ακόμα περισσότερα ερωτήματα, γιατί ενώ όλοι οι άνθρωποι είναι στα χαρτιά ίσοι απέναντι σε ζητήματα υγείας, στην πράξη αποδεικνύεται με τον πιο τραγικό τρόπο ότι αν είσαι μετανάστης ή φτωχός εργάτης η ζωή σου δεν είναι ίδιας αξίας με τους υπόλοιπους.».

14) Νέο κρούσμα ρατσιστικής επίθεσης στη Μάνδρα Αττικής

Βάναυση επίθεση από ακροδεξιό τάγμα εφόδου καταγγέλλουν ότι δέχθηκαν στις αρχές Μαΐου 2015 δύο Πακιστανοί λαχειοπώλες στην περιοχή της Μάνδρας Αττικής. Πρόκειται για τον 33χρονο Σαχ Μαχμούντ και τον 27χρονο Ραούφ Ταλάτ, οι οποίοι την 1η και 5η Μαΐου δέχτηκαν επιθέσεις από ομάδα εύσωμων ατόμων που φέρονται να «περιπολούσαν» στην πλατεία Παπαδιαμάντη⁸¹.

Όπως αναφέρει ανακοίνωση της η ΚΕΕΡΦΑ (-Κίνηση Ενωμένοι Ενάντια στο Ρατσισμό και τη Φασιστική Απειλή), στις 1 Μαΐου χτυπήθηκε με γροθιές και τραυματίστηκε ο Μαχμούντ Σάχ από 7-8 άτομα. Έβριζαν χυδαία και έλεγαν: «Να φύγετε, να πάτε στη χώρα σας. Γ... το Πακιστάν και το Ισλάμ. Θα σας σκοτώσουμε». Το θύμα πήγε στο Α.Τ. Μάνδρας όπου οι αστυνομικοί, σύμφωνα με την καταγγελία, αρνήθηκαν να πάρουν τη μήνυση του σε βάρος των δραστών. «Αν κάνεις μήνυση θα σε συλλάβουμε και εσένα», ήταν η απάντηση που εισέπραξε ο Μαχμούντ από αστυνομικό.

Στις 5 Μαΐου ακολούθησε νέα επίθεση με σοβαρό τραυματισμό στο κεφάλι του Ραούφ Ταλάτ και τραυματισμό στη πλάτη του Μαχμούντ Σάχ. Μεταφέρθηκαν με ασθενοφόρο στο Θριάσειο νοσοκομείο. Την ώρα που προσπαθούσαν να πάνε σε ταβέρνες για να πουλήσουν λαχεία, δέχτηκαν επίθεση από την ίδια ομάδα ατόμων, τα οποία φορούσαν μαύρες μπλούζες και καπέλα ενώ είχαν ρόπαλα, μαχαίρια και δύο από αυτούς σιδερογροθιές. Οι επιθέσεις ήταν συντονισμένες από τα ίδια άτομα που γυρνάνε στη περιοχή, τους εντοπίζουν και ακολουθούν επιθέσεις.

Στις 6 Μαΐου οι αστυνομικοί τους έδειξαν φωτογραφίες και αναγνωρίστηκε ένας από τους δράστες. Όταν οι μετανάστες δήλωσαν ονόματα δραστών, τους ζήτησαν να φέρουν μάρτυρες για να στηρίξουν τις κατηγορίες. Οι έρευνες συνεχίζονται για τον εντοπισμό των δραστών, η ΕΛ.ΑΣ. δεν έχει επισήμως απαντήσει στις καταγγελίες, οι οποίες ερευνώνται.

15) Ρατσιστική επίθεση, με την απειλή όπλου, σε ξενώνα προσφύγων στη Θεσσαλονίκη

---

⁸¹ <http://www.unhcr.gr/1againstracism/neo-krousma-ratsistikis-epithesis-sti-mandra-attikis/>

Με όπλο εισέβαλε στο προαύλιο χώρο του Ξενώνα ασυνόδευτων ανηλίκων προσφύγων στο Ωραιόκαστρο της Θεσσαλονίκης στις 8/1/2015 ένας άγνωστος άνδρας, που σύμφωνα με πληροφορίες είναι ο πρώην Πρόεδρος του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης⁸². Στις 14/1/2015 καταδικάστηκε ερήμην σε 9 μήνες φυλάκιση με τριετή αναστολή και 300 ευρώ χρηματική ποινή. .

Όπως καταγγείλανε στο alterthess.gr αυτόπτες μάρτυρες ο άνδρας εισέβαλε, λίγο μετά τη 1 το μεσημέρι, στο προαύλιο χώρο απειλώντας και φωνάζοντας σε μια πρωτοφανή ρατσιστική επίθεση για τα δεδομένα της πόλης. Ο άνδρας μάλιστα δεν δίστασε να εξυβρίσει τους εργαζόμενους, να καταφερθεί εναντίων των παιδιών με ρατσιστικές αναφορές για την καταγωγή τους χαρακτηρίζοντας τους «αλήτες Πακιστανούς» και λέγοντας ότι «έχει βαρεθεί να πληρώνει με τους φόρους του αυτούς τους βρωμιάρηδες» και πολλά άλλα. Επιπλέον ο πρώην Πρόεδρος του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης αμέσως μετά έβγαλε περίστροφο δηλώνοντας ταυτόχρονα «είμαι χειρότερος από τους χρυσαυγίτες».

Μετά το περιστατικό ο άνδρας συνελήφθη από την αστυνομία βρέθηκε ενώπιον του εισαγγελέα μετά από μήνυση που υπέβαλλαν οι εργαζόμενοι.

Σύμφωνα με τις καταγγελίες που θέλουν να υπάρχει προσπάθεια από πλευράς ΜΜΕ να υποβαθμιστεί το γεγονός οι εργαζόμενοι ξεκαθαρίζουν πως ο στόχος του άνδρα ήταν ο Ξενώνας ασυνόδευτων ανηλίκων αιτούντων άσυλο της ΑΡΣΙΣ σε μια ξεκάθαρα ρατσιστική επίθεση που σόκαρε όλους όσους βρίσκονταν στο σημείο.

Σε ανακοίνωσή τους οι εργαζόμενοι στον Ξενώνα Ασυνόδευτων Ανηλίκων Αιτούντων Άσυλο της ΑΡΣΙΣ στο Ωραιόκαστρο αναφέρουν πως "δεχτήκαμε απρόκλητη ρατσιστική επίθεση με όπλο από κάτοικο της περιοχής. Με αφορμή μια ανυπόστατη κατηγορία, σχετικά με την κλοπή του σκύλου του, εξύβρισε χυδαία τους εργαζόμενους και καταφέρθηκε κατά των παιδιών που φιλοξενούνται στον Ξενώνα με ρατσιστικές αναφορές για την καταγωγή τους χαρακτηρίζοντας τους «αλήτες Πακιστανούς» και λέγοντας ότι «έχει βαρεθεί να πληρώνει με τους φόρους του αυτούς τους βρωμιάρηδες» και πολλά άλλα".

"Μετά από αυτό, και ενώ προσπαθήσαμε να τον ηρεμήσουμε, έβγαλε περίστροφο το οποίο, όπως διακρίναμε, περιείχε σφαίρες στον μύλο του και μας απείλησε δηλώνοντας ταυτόχρονα «είμαι χειρότερος από τους χρυσαυγίτες». Αφού τον ενημερώσαμε ότι ειδοποιήσαμε την άμεση δράση, συνέχισε να μας απειλεί μέχρι τη στιγμή που συγγενικό του πρόσωπο έφτασε στο χώρο και τον απομάκρυνε", υπογραμμίζουν.

Υπενθυμίζεται πως ο Ξενώνας Ασυνόδευτων Ανηλίκων Αιτούντων Άσυλο Ωραιόκαστρου της ΑΡΣΙΣ- Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων, λειτουργεί στην περιοχή του Ωραιόκαστρου – Θεσσαλονίκης από το 2009. Χρηματοδοτείται κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων και κατά 25% από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και φιλοξενεί 30 αγόρια ηλικίας 12-18 χρονών που προέρχονται από εμπόλεμες

⁸² http://alterthess.gr/content/protofanis-ratsistiki-epithesi-sti-thessaloniki-o-proin-proedros-toy-tei-evgale-oplo-se?utm_source=dlvr.it&utm_medium=twitter

χώρες. Οι ανήλικοι που φιλοξενούνται στο Ξενώνα βρίσκονται στην χώρα μας χωρίς τη συνοδεία των γονέων ή ενήλικων συγγενικών μελών της οικογένειάς τους.

"Ως εργαζόμενοι του Ξενώνα και μάρτυρες του περιστατικού καταγγέλλουμε δημόσια την επίθεση. Τα κίνητρα της οποίας ήταν ξεκάθαρα ρατσιστικά και η αναφορά στην κλοπή του σκύλου ήταν απλώς μια πρόφαση την οποία αναπαρήγαγαν πολλά από τα ΜΜΕ για να υποβαθμίσουν το γεγονός. Στόχος δεν ήταν οι παιδικοί σταθμοί που βρίσκονται στον ίδιο χώρο αλλά αποκλειστικά ο Ξενώνας και τα παιδιά που φιλοξενούνται εδώ", καταλήγουν.

16) Ρατσιστική επίθεση από ασθενή σε γιατρό στην Κοζάνη: «Χίτλερ που σας χρειάζεται και σαπούνι»

Φραστική επίθεση δέχθηκε στις 24/2/2015 γιατρός Νιγηριανής καταγωγής από 57χρονο ασθενή στο Μαμάτσειο Νοσοκομείο Κοζάνης⁸³. Ειδικότερα, όπως γράφει ο Πρωινός Λόγος σε άρθρο που δημοσιεύει και επικαλείται δηλώσεις του διοικητή των Νοσοκομείων Μαμάτσειο - Μποδοσάκειο, Γ. Παύλου ο ασθενής επιτέθηκε στη γιατρό με υβριστικούς χαρακτηρισμούς. Το περιστατικό έχει πάρει το δρόμο της Δικαιοσύνης καθώς η γιατρός έχει ήδη καταθέσει μήνυση με την εισαγγελία πλημμελειοδικών Κοζάνης να έχει ασκήσει ποινική δίωξη για εξύβριση.

«Ο ασθενής, μεσήλικας, δεν δέχθηκε να τον κουράρει η γιατρός Solace Akrenwe Godwin και της επιτέθηκε φραστικά, εντελώς αναίτια, ενώ η ίδια προσέτρεξε αμέσως όταν ο ασθενής πήγε στα Επείγοντα περιστατικά», τόνισε μιλώντας στην τοπική καθημερινή εφημερίδα ο κ. Παύλου.

«Χίτλερ που σας χρειάζεται, και σαπούνι», τονίζει ο Πρόεδρος του ιατρικού συλλόγου Κοζάνης Χαράλαμπος Τσεβεκίδης ότι είπε χαρακτηριστικά ο ασθενής, άνδρας 50 - 55 ετών ο οποίος μετέβη στα επείγοντα εξωτερικά ιατρεία με συμπτώματα αλλεργίας και παρέμεινε στο νοσοκομείο για νοσηλεία.

Όπως προσέθεσε στον Πρωινό Λόγο ο διοικητής του νοσοκομείου «καταδικάζω και σαν Έλληνας πολίτης αλλά και σαν διοικητής του νοσοκομείου τη ρατσιστική βία, με όποιον τρόπο γίνεται. Και η φραστική βία είναι κάτι ανήθικο. Η γιατρός έκανε το καθήκον της προσπαθώντας να σώσει τη ζωή του συνανθρώπου, προσέτρεξε αμέσως στο περιστατικό και δέχθηκε τη φραστική επίθεση...»

Από τη διοίκηση του Νοσοκομείου έχει εκδοθεί και επίσημη ανακοίνωση της καταδίκης:

«Η Διοίκηση του Γενικού Νοσοκομείου "Μαμάτσειο"- "Μποδοσάκειο" καταδικάζει τη χθεσινοβραδινή, ρατσιστική επίθεση που εδέχθη η ιατρός μας Godwin Solace Akrenwe.

Τέτοιες πράξεις μας παραπέμπουν σε σκοτεινές περιόδους και δεν αρμόζουν στην εποχή μας και ιδιαίτερα στο χώρο του Νοσοκομείου, όπου όλο το

⁸³ www.huffingtonpost.gr/2015/02/25/koinwnia-ratsistiki-asthenh-_n_6751452.html?1424875101

προσωπικό, ιατρικό και νοσηλευτικό υπερβάλλει εαυτόν για το καλό και την ασφάλεια των συνανθρώπων μας».

Η Solace Akrenwe Godwin είναι Νιγηριανής καταγωγής, ζει στην Ελλάδα τα τελευταία 14 χρόνια. Σπούδασε στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, τμήμα Ιατρικής και επί του παρόντος είναι ειδικευόμενη Παθολογίας στο Γ.Ν Κοζάνης (ΜΑΜΑΤΣΕΙΟ).

17) Ρατσιστική επίθεση στα Λεχαινά Ηλείας. Έσπασαν όλα τα αυτοκίνητα των μεταναστών

«Νύχτα των κρυστάλλων» θύμιζαν το βράδυ της Πέμπτης 26 Μαρτίου 2015 τα Λεχαινά, με πάνω από 15 αυτοκίνητα μεταναστών από τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Αλβανία, που ήταν παρκαρισμένα σε διάφορα σημεία της πόλης, να γίνονται στόχος βανδαλισμού⁸⁴.

Με πέτρες, τούβλα και άλλα βαριά αντικείμενα οι άγνωστοι βάνδαλοι έσπασαν τα τζάμια των αυτοκινήτων χωρίς να προξενήσουν άλλες φθορές. Τα θύματα της επίθεσης, κάνουν λόγο για ρατσιστική επίθεση δηλώνοντας ότι φοβούνται για τα χειρότερα.

Τα περισσότερα από τα αυτοκίνητα ήταν παρκαρισμένα στο πάρκινγκ του δήμου στην παλιά αγορά και στους γύρω δρόμους, ενώ το πιο εντυπωσιακό είναι ότι ο δράστης ή οι δράστες της επίθεσης ήξερε πολύ καλά τι έκανε, αφού δεν «χτύπησε» μόνο τα αυτοκίνητα που είχαν ξένες πινακίδες κυκλοφορίας, αλλά και αυτοκίνητα με ελληνικούς αριθμούς που ανήκουν όμως σε αλλοδαπούς μετανάστες.

Οι ιδιοκτήτες των οχημάτων άρχισαν να συνειδητοποιούν από νωρίς το πρωί ότι τα αυτοκίνητά τους είναι σπασμένα, ενώ το μεσημέρι, όλα τα «θύματα» των επιθέσεων συγκεντρώθηκαν για να διαμαρτυρηθούν στον χώρο του δημοτικού πάρκινγκ. Εκεί βρέθηκαν τόσο ο αντιδήμαρχος κ. Ανδρέας Μίγκος όσο και ο δημοτικός σύμβουλος κ. Νεόφυτος Παπαδόπουλος που άκουσαν τις ανησυχίες και τους φόβους των αλλοδαπών μεταναστών.

«Έχω οικογένεια, τι θα γίνει αν μετά το αυτοκίνητό μου έρθουν το βράδυ και χτυπήσουν το σπίτι μου;» είπε ένα από τα θύματα της επίθεσης, ενώ ένας ακόμα από τους αλλοδαπούς πρόσθεσε:

«Μετά από αυτό φοβόμαστε ακόμα και στα σπίτια μας να πάμε. Μπορεί και να κινδυνεύουμε, να διατρέχει κίνδυνο ακόμα και η ζωή μας».

---

⁸⁴ http://anemosantistasis.blogspot.gr/2015/03/blog-post_436.html

Για το περιστατικό ενημερώθηκε και το Αστυνομικό Τμήμα Λεχαινών το οποίο κάνει λεπτομερείς έρευνες για τον εντοπισμό και τη σύλληψη του δράστη ή των δράστών της επίθεσης.

18) Ρατσιστική μεταχείριση από ελεγκτές τρόλεϊ και αστυνομικούς

Η Μιρέλα Λόπεζ, Ελληνίδα με καταγωγή από το Περού, εργαζόμενη στον Δήμο Π. Φαλήρου, μητέρα δύο παιδιών, δεν θα ξεχάσει ποτέ το δρομολόγιο του τρόλεϊ 20, Δραπετσώνα-Νέο Φάληρο, το πρωί της 7ης Φεβρουαρίου 2015⁸⁵. Ούτε τους τρεις ελεγκτές που, αφού την έβρισαν χυδαία μπροστά στην 5χρονη κόρη της -όπως υποστηρίζει- φώναξαν την αστυνομία.

Η Μιρέλα περπατά με δυσκολία, καθώς πάσχει από ρήξη μηνίσκου. Παρ' όλα αυτά, οι ελεγκτές θεώρησαν ότι θα το... σκάσει και κάλεσαν την Αστυνομία |

Κυρίως δεν θα ξεχάσει όσα υπέφερε στο κρατητήριο του Α.Τ. Καλλιπόλης του Πειραιά, όπου τη μετέφεραν δεμένη πισθάγκωνα, μολονότι είχε πατερίτσα, οδηγώντας στο Τμήμα και το παιδί της. Όπως καταγγέλλει, αφού την κακοποίησαν ψυχολογικά και σωματικά, την έσερναν στα δημόσια νοσοκομεία για ψυχιατρική γνωμάτευση, αρχικά χωρίς εισαγγελική παραγγελία όπως αποδείχτηκε. Όλα αυτά επειδή δεν είχε ανανεώσει την κάρτα απεριορίστων διαδρομών.

Η μαρτυρία της στην «Εφημερίδα Συντακτών.» σοκάρει: «Όταν είπα ότι δεν έχω προλάβει να ανανεώσω την κάρτα, ο ένας ελεγκτής απάντησε “στ’ αρχίδια μου”, κάνοντας την ανάλογη χειρονομία. Διαμαρτυρήθηκα, με ακινητοποίησαν, φώναξαν το “100”, λέγοντας ότι τους βρίζω και ότι θα φύγω. Πώς θα το έσκαγα, με πατερίτσα, φορτωμένη με τσάντες και με μικρό παιδί;».

Στο περιπολικό της Αμεσης Δράσης τα πράγματα χειροτέρεψαν.

Επίσης η περιγραφή όσων εκτυλίχθηκαν στο Α.Τ. είναι ένα όργιο σεξιστικών και ρατσιστικών προσβολών: «Δεν με άφησαν να τηλεφωνήσω στην πρεσβεία, ούτε στον άντρα μου και στον δικηγόρο μου. Γελούσαν και με κορόιδευαν. Ρωτούσαν αν είμαι πόρνη, αν ο άντρας μου με βρήκε σε μπουρδέλο. Αντιλήφθηκα ότι ένας αστυνομικός με βιντεοσκοπούσε με κινητό. Ένας είπε “είναι τρελή, θέλει ψυχίατρο”. Μου αφαίρεσαν βίαια τα προσωπικά μου αντικείμενα και με έκλεισαν δεμένη χειροπόδαρα στο κρατητήριο. Μου αρνήθηκαν να πάω τουαλέτα και να πάρω τα φάρμακα για την καρδιά μου».

Η Μιρέλα Λόπεζ με την ταυτότητα, που -όπως καταγγέλλει στην «Εφ.Συν.»- την υποχρέωσε ο αστυνομικός να καταστρέψει. «Τώρα πια δεν είσαι Ελληνίδα», ήταν τα λόγια του αστυνομικού..Αφού ο άντρας της ήρθε (τηλεφώνησε τυχαία εκείνη την ώρα) και πήρε το παιδί, την κράτησαν στο

⁸⁵ <http://www.efsyn.gr/arthro/epidimia-ratsismoy>

τμήμα. «“Τώρα είσαι μόνη”, μου είπε ένας αστυνομικός και με υποχρέωσε, για να με αφήσουν να φύγω, να κόψω με ψαλίδι την ταυτότητά μου και του γιου μου, το τραπεζικό βιβλιάριο και την κάρτα συγκοινωνιών. Αφού τις έκοψα, είπε: “Τώρα πια δεν είσαι Ελληνίδα”». Ο γολγοθάς συνεχίστηκε: τη μετέφεραν στο Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας όπου ο ψυχίατρος αρνήθηκε να την εξετάσει χωρίς εισαγγελική παραγγελία. Επειτα στο Α.Τ. Ρέντη και από εκεί στο Σισμανόγλειο, όπου οι ψυχίατροι δεν διέγνωσαν διαταραχή και τη συμβούλευσαν, όπως λέει, να καταγγείλει τους αστυνομικούς.

Το βιβλίο συμβάντων στο Α.Τ. Καλλίπολης, του οποίου αντίγραφο ζήτησε και πήρε στις 19/2, αναφέρει την εκδοχή των ελεγκτών ότι «κινήθηκε απειλητικά προς το μέρος τους, επιχειρώντας να τους χτυπήσει με μια πατερίτσα που είχε στην κατοχή της» (!) και ότι στο τμήμα «δεν είχε τη θέληση να συνεργαστεί» και «είχε απότομες εναλλαγές συμπεριφοράς, πότε βάζοντας τα κλάματα και πότε γινόμενη επιθετική». Δεν χρειάζεται να είναι κανείς ψυχολόγος, για να μαντέψει πώς θα αντιδρούσε υπό αντίστοιχες συνθήκες οποιαδήποτε γυναίκα, αν την κρατούσαν με το ζόρι σε ένα κελί, αφού την είχαν χωρίσει βίαια από το πεντάχρονο παιδί της, μόνο και μόνο επειδή δεν είχε εισιτήριο.

Το γεγονός κατήγγειλε αρχικά η οργάνωση ΟΚΔΕ. Σύμφωνα με πληροφορίες, η Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής διεξάγει έρευνα που δεν έχει ολοκληρωθεί. Στην αναφορά του Α.Τ. Καλλίπολης σημειώνεται ότι οι ελεγκτές «επιφυλάσσουν των νόμιμων δικαιωμάτων τους» και ότι «τα σχετικά έγγραφα θα υποβληθούν στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Πειραιά».

Η Μιρέλα, αν και έχει ελληνική ιθαγένεια και ζει 18 χρόνια στην Ελλάδα, θεωρεί ότι έπεσε θύμα ρατσιστικών προκαταλήψεων και ξеноφοβίας: «Αγαπάω την Ελλάδα, αλλά αν ήμουν γεννημένη εδώ δεν θα με μεταχειρίζονταν έτσι. Ο μόνος λόγος που με πήγαν στο τμήμα είναι ότι με άκουσαν να μιλάω με ξένη προφορά». Το μόνο που ζητά τώρα είναι δικαιοσύνη. Μόλις ολοκληρωθούν οι ιατρικές γνωματεύσεις θα καταθέσει μήνυση κατά των ελεγκτών και των αστυνομικών, που, όπως μας λέει, «μου φέρθηκαν απάνθρωπα, σαν να ήμουν ο χειρότερος εγκληματίας. Ευτυχώς υπάρχουν Έλληνες που μου συμπαραστέκονται, γιατί δεν θέλουν να είναι αυτό το πρόσωπο της Ελλάδας».

Στη Μιρέλα, εκτός από την ΟΚΔΕ, στέκονται αλληλέγγυοι συνάδελφοί της από τον Δήμο Π. Φαλήρου και πρωτοβουλία πολιτών από το «Λιμάνι της Αγωνίας».

19) Στοχοποίηση των Ρομά από το Δήμαρχο Ασπροπύργου

Το αποτέλεσμα της «Ημερίδας για την παραβατικότητα και τις παράνομες δραστηριότητες των Τσιγγάνων», που ανακοίνωσε και διοργάνωσε στις 12 Μαρτίου 2015 ο Δήμος Ασπροπύργου στο Πνευματικό Κέντρο της περιοχής ήταν εξ αρχής υπονομευμένο, καθώς όταν ορίζει κανείς ως «τεράστιο πρόβλημα που ταλανίζει τον τόπο μας» όχι την παραβατικότητα γενικώς, αλλά μόνο την παραβατικότητα των Ρομά, τότε δείχνει ότι αυτό που τον ενδιαφέρει

πρωτίστως δεν είναι να αναζητήσει λύσεις, αλλά να στοχοποιήσει μια ομάδα ανθρώπων⁸⁶.

Το επιβεβαιώνει εμμέσως πλην σαφώς και ο δήμαρχος Νίκος Μελετίου σε ερώτηση της «Εφημερίδας Συντακτών». «Υπάρχουν και άλλα προβλήματα ασφάλειας και τήρησης της νομιμότητας. Αλλά εμείς θέλουμε ν' ασχοληθούμε με αυτούς που δεν είναι δημότες Ασπροπύργου, που είναι καταπατητές, έρχονται εδώ πέρα, κάθονται όσο θέλουν, κάνουν αυτό που κάνουν και φεύγουν. Με αυτούς θέλουμε ν' ασχοληθούμε» είπε.

Δεν είναι η πρώτη φορά που ο δήμαρχος, εκλεγμένος συνεχώς από το 2006, επιχειρεί ν' αντιμετωπίσει με λάθος τρόπο ένα υπαρκτό και σύνθετο πρόβλημα. Γύρω από τη χωματερή του Ασπροπύργου έχει αναπτυχτεί ολόκληρη παραοικονομία διαλογής και επεξεργασίας μετάλλων. Πρόκειται για τα γνωστά σκραπατζίδικα, τα οποία αγοράζουν αντικείμενα που περιέχουν μέταλλο, με σκοπό να το ξεχωρίσουν και να το πουλήσουν ανακυκλωμένο.

Η διαλογή των αντικειμένων από τη χωματερή είναι μια δύσκολη και επικίνδυνη εργασία, στην οποία απασχολούνται σε μεγάλο βαθμό σκηνίτες Ρομά. Τους κατηγορούν πως κλέβουν από σπίτια αντικείμενα όπως καλώδια και μεταλλικές σχάρες, με σκοπό να τα πουλήσουν ως σκραπ.

Ωστόσο οι «ριζικές λύσεις» που φαίνεται να προκρίνει ο δήμαρχος, οι οποίες βασίζονται στην καταστολή και θυμίζουν ρατσιστικό πογκρόμ, δεν φαίνεται να είναι ούτε ριζικές ούτε λύσεις. Πριν από μερικά χρόνια ο ίδιος δήμαρχος (γνωστός για δηλώσεις του κατά των Ρομά ή και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου) είχε οργανώσει και πάλι ημερίδα με παρόμοιο αντικείμενο, χωρίς φυσικά κανένα αποτέλεσμα.

«Λύση του προβλήματος είναι ο έλεγχος των παράνομων σκραπατζίδικων, που είναι αποδέκτες των κλοπιμαίων, και ο έλεγχος της χωματερής, που λειτουργεί παράνομα. Οι ενέργειες του δήμου θέλουν να καθησυχάσουν τον κόσμο και να καλύψουν τις τύψεις της διοίκησης. Η στοχοποίηση δεν λύνει τίποτα. Τη λύση πρέπει να τη διεκδικήσουμε από την κεντρική εξουσία στην κατεύθυνση της ένταξης αυτών των ανθρώπων στον κοινωνικό ιστό, με ίση πρόσβαση στην εργασία και με υποδομές», μας λέει ο Αλέξανδρος Τσοκάνης, δημοτικός σύμβουλος της Λαϊκής Συσπείρωσης Ασπροπύργου, που θα απέχει από την ημερίδα.

Για «μικροπολιτικές εντυπωσιασμού» και «προσπάθεια αποπροσανατολισμού» καταγγέλλει τον δήμαρχο η παράταξη «Ανθρώπινη Πόλη». Σε κείμενο της αναρωτιέται τι έγιναν κονδύλια 4 εκατ. ευρώ για τις ανάγκες των Ρομά που δεν είναι μόνιμοι κάτοικοι και επισημαίνει: «Δεν είναι σωστό και δεν επαληθεύεται ότι μόνο οι Ρομά είναι εγκληματίες ή μόνο στους χώρους τους υπάρχει παραβατικότητα. Ως εκ τούτου, ο τίτλος στοχοποιεί αρνητικά και κυρίως ρατσιστικά και τους νόμιμους κατοίκους Ρομά του Ασπροπύργου. [...] Η παραβατικότητα είναι το αποτέλεσμα της πολυετούς αγνόησης των πραγματικών αιτιών στις οποίες, αν αναλυθούν, εμπλέκονται πολλοί περισσότεροι μη Ρομά».

⁸⁶ <http://www.efsyn.gr/arthro/stohopoiei-toys-roma>

20) Χρυσαιγίτες χτύπησαν μετανάστες με σιδηρογροθίες στην Ομόνοια

Σε μία σοβαρή καταγγελία για ξυλοδαρμό μεταναστών στην Ομόνοια και επανεμφάνιση των ταγμάτων εφόδου της Χρυσής Αυγής προχώρησε στις 16 Φεβρουαρίου 2015 η Κίνηση Ενωμένοι Ενάντια στο Ρατσισμό και τη Φασιστική Απειλή⁸⁷.

Όπως αναφέρουν, το Σάββατο 14 Φλεβάρη στις 7.30μμ στην οδό Σωκράτους 73, ο Κοφίλ Μοχάμεντ, 21 ετών, εργαζόμενος σε κατάστημα ήρθε αντιμέτωπος με μια ομάδα τριών χρυσαυγιτών. Ήρθαν έξω από την είσοδο του καταστήματος του και άρχισαν να του φωνάζουν: «Θέλεις να σε χτυπήσουμε;» Τους απάντησε «Γιατί θέλετε να με χτυπήσετε; Τι σας έκανα;» Του είπαν «είμαστε Χρυσή Αυγή» και μετά τον έπιασαν και τον τράβηξαν στη μέση του δρόμου και άρχισαν να τον χτυπάνε.. Οι χρυσαυγίτες είχαν σιδηρογροθιά και τον τραυμάτισαν στο μέτωπο και το κεφάλι.

Μετά από λίγο έπιασαν ένα δεύτερο μετανάστη, έξω από το κατάστημα, τον Ισμαήλ Μοχάμεντ, 28 ετών. Φώναζαν «όλοι οι Πακιστανοί θα φύγετε από δω.» Αμέσως τον περικύκλωσαν. Ο ένας τον χτύπησε δυνατά στο μάτι με την σιδηρογροθιά, ο δεύτερος στο κεφάλι και ο τρίτος τον έσπρωξε για να πέσει κάτω.

Περνούσαν από το σημείο δύο αστυνομικοί στους οποίους κατήγγειλε ο Ισμαήλ Μοχάμεντ το περιστατικό και ζήτησε να τους συλλάβει. Οι αστυνομικοί του είπαν να πάνε να το καταγγείλει στο Α.Τ. ενώ ο ίδιος είχε αίμα στο πρόσωπο. Οι δύο αστυνομικοί έφυγαν όμως μετά από λίγη ώρα ήρθαν αστυνομικοί με μηχανές που συνέλαβαν δύο από τρεις χρυσαυγίτες. Κάλεσαν τους μετανάστες να πάνε στο κοντινό Α.Τ. Ομονοίας. Ένας φώναζε στους αστυνομικούς « Είμαστε Έλληνες, είμαστε Χρυσή Αυγή. Γιατί μας πιάνετε;»

Στο Α.Τ. Ομονοίας συνέχιζαν να φωνάζουν διεκδικώντας πλήρη ευθύνη για την επίθεση τους . «Καλά κάναμε και χτυπάμε τους Πακιστανούς. Έτσι θα τους διώξουμε. Απειλήσαν τους μετανάστες λέγοντας ότι «όταν βγούμε έξω θα σας δείξουμε.»

Οι μετανάστες έκαναν μήνυση σε βάρος των φασιστών και την υπόθεση ανέλαβε το Τμήμα Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας.

21) Εν πλω επίθεση φασιστών κουκουλοφόρων σε πρόσφυγες στη Λέσβο

Στις 9 Οκτωβρίου 2015 στη θαλάσσια περιοχή του Μολύβου πέντε άγνωστοι κουκουλοφόροι με ταχύπλοο επιτέθηκαν εν πλω σε 4 φουσκωτές βάρκες με πρόσφυγες και κατέστρεψαν τις μηχανές τους⁸⁸. Από τις 9 το πρωί και για

⁸⁷ <http://news247.gr/eidiseis/koinonia/kataggelia-xrysaygites-xtuphsan-metanastes-me-sidhrogrothies.3307080.html>

⁸⁸ <http://www.kar.org.gr/2015/10/10/%CE%B5%CE%BD-%CF%80%CE%BB%CF%89-%CE%B5%CF%80%CE%AF%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7-%CF>

οκτώ ώρες οι βάρκες έμειναν ακυβέρνητες με κίνδυνο να υπάρχει ανατροπή ή πνιγμοί προσφύγων.

Σύμφωνα με όσα έγιναν γνωστά αρκετοί πρόσφυγες (κυρίως άνδρες) έπεσαν στη θάλασσα και προσπάθησαν να σπρώξουν τις βάρκες προς τις ακτές κολυμπώντας. Το συμβάν έγινε μάλλον στα διεθνή ύδατα και στην επιχείρηση διάσωσης συμμετέχει και η Τούρκικη Ακτοφυλακή καθώς ο μεγαλύτερος αριθμός από γυναίκες και παιδιά μεταφέρθηκαν στις ακτές της Τουρκίας. Ισπανοί ναυαγοσώστες τράβηξαν μια από τις τέσσερις πλαστικές λέμβους προς τις ακτές της Λέσβου με τους άνδρες που είχαν πέσει νωρίτερα στη θάλασσα (ώρα 17:15 μετά από 8 ώρες μέσα στο νερό).

Η καταγγελία έρχεται από το Βέλγο Peter N. Bouckaert (διευθυντής Εκτάκτων Αναγκών για το Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και εμπειρογνώμονας σε περιπτώσεις ανθρωπιστικών κρίσεων, υπεύθυνος για το συντονισμό ανταπόκριση του οργανισμού σε μεγάλους πολέμους και άλλες κρίσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων) που αυτό το καιρό προσφέρει τις υπηρεσίες του στο βόρειο τμήμα.

22) Βεβήλωση του Εβραϊκού νεκροταφείου της Αθήνας

Στις 22 Οκτωβρίου 2015 το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος εξέφρασε τον αποτροπιασμό και την απερίφραστη καταδίκη του Ελληνικού Εβραϊσμού για τον βανδαλισμό της εισόδου του εβραϊκού νεκροταφείου της Ισραηλιτικής Κοινότητας Αθηνών που έλαβε χώρα στις 21/10/2015⁸⁹. Το ΚΙΣΕ κάλεσε τις αρμόδιες Αρχές να κινητοποιηθούν για τη σύλληψη των δραστών και την απόδοση της δικαιοσύνης, καθώς και την πολιτεία και την κοινωνία να αποδείξουν έμπρακτα, για μια ακόμη φορά, ότι στη χώρα μας δεν είναι ανεκτός ο ρατσισμός και ο αντισημιτισμός.

Η Ανακοίνωση της Ισραηλινής Κοινότητας Αθηνών έχει ως εξής :

«Ξαναχτύπησαν οι θρασύδειλοι ναζιστές. Μετά την περσινή βεβήλωση του Μνημείου Ολοκαυτώματος, αυτή τη φορά στην είσοδο του Εβραϊκού Νεκροταφείου στη Νίκαια.

Η Ισραηλιτική Κοινότητα Αθηνών καταδικάζει αυτή την απaráδεκτη ενέργεια και ζητάει από τις αρμόδιες αρχές να ανακαλύψει και να δικάσει τους υπεύθυνους. Διαθέτουν και οργανωμένο ιστότοπο και όνομα, αποκαλύπτονται οι ίδιοι με προκλητικές ενέργειες και φράσεις γεμάτες μίσος και ρατσισμό.

Επαναλαμβάνουμε το μήνυμα που είχαμε στείλει στους βέβηλους και με άλλες τέτοιες ευκαιρίες: Δεν μας φοβίζετε. Είστε καταδικαστέοι στη συνείδηση της συντριπτικής πλειοψηφίας των συμπολιτών μας που θέλουν να ζουν μέσα σε περιβάλλον με σεβασμό στην διαφορετικότητα, με κατανόηση και αλληλεγγύη.

http://www.kis.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=1277:2015-10-22-09-19-15&catid=49:2009-05-11-09-28-23

⁸⁹ http://www.kis.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=1277:2015-10-22-09-19-15&catid=49:2009-05-11-09-28-23

Αυτή την Κοινωνία πολιτών καλούμε να ορθώσει ανάστημα απέναντι στο ρατσισμό και τις επαίσχυντες προκλήσεις των ναζιστών. Η ανοχή αυτών των φαινομένων πλήττει την Κοινωνία ολόκληρη».

B) Επιστημονικές και κοινωνικές έρευνες - Θεσμικές και κοινωνικές προσπάθειες καταγραφής του φαινομένου της ρατσιστικής βίας

1) Έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας σχετικά με το ρατσισμό και την αστυνομική βία στην Ελλάδα

Οι καταγγελίες περιστατικών αστυνομικής βίας αλλά και η στάση της αστυνομίας απέναντι σε διαδηλωτές, η μεταχείριση μεταναστών και το ζήτημα του ασύλου και των επαναπροωθήσεων, οι υποθέσεις της Χρυσής Αυγής, αλλά και της δίκης για τη Μανωλάδα κυριαρχούν στην «ελληνική λίστα» της ετήσιας έκθεσης της Διεθνούς Αμνηστίας για το 2014 που δόθηκε στη δημοσιότητα στις 25 Φεβρουαρίου 2015⁹⁰. Η οργάνωση σημειώνει την υπερψήφιση του αντιρατσιστικού νομοσχεδίου το Σεπτέμβριο, όπως και την πρόβλεψη για αναστολή απέλασης μεταναστών που υπήρξαν θύματα ή μάρτυρες εγκλημάτων μίσους. Στην ετήσια έκθεσή της, η διεθνής οργάνωση αναφέρει για κάθε μία από τις 160 χώρες που εξέτασε τις κυριότερες εξελίξεις γύρω από τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Όσον αφορά την Ελλάδα, η οργάνωση αναφέρει ότι οι καταγγελίες για κατάχρηση εξουσίας και υπεβολική βία από την αστυνομία «επέμειναν και η έρευνά τους παρέμεινε ανεπαρκής». Επισημαίνεται, εκτός από τη μεταχείριση των μεταναστών, ιδιαίτερα η στάση απέναντι σε διαδηλώσεις αλλά και η παράταση του νόμιμου χρόνου κράτησης μεταναστών χωρίς χαρτιά όπως και οι «αναγκαστικές επαναπροωθήσεις». Η αύξηση επιθέσεων με ρατσιστικό υπόβαθρο, υποστηρίζει, οδήγησε στην υιοθέτηση αυστηρότερου νομοθετικού πλαισίου γύρω από τα εγκλήματα μίσους (το αντιρατσιστικό που ψηφίστηκε το Σεπτέμβριο).

Οι αυστηρότεροι συνοριακοί έλεγχοι για την είσοδο μεταναστών και η συνεργασία με τις τουρκικές αρχές για τα χερσαία σύνορα, αναφέρει η Διεθνής Αμνηστία, «είχε ως αποτέλεσμα τη μεγάλη αύξηση μεταναστών που προσπάθησαν να μπουν στη χώρα διά θαλάσσης». Η οργάνωση, που αναφέρει ότι μέχρι το τέλος του χρόνου πνίγηκαν ή αγνοούνται τουλάχιστον 103 μετανάστες που προσπάθησαν να μπουν στη χώρα διά θαλάσσης, αναφέρεται στο Φαρμακονήσι.

2) Έκθεση της ECRI του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη ρατσιστική βία

Η ρητορική μίσους ενάντια στους μετανάστες έχει «λάβει ανησυχητικές διαστάσεις» στην Ελλάδα, όπου οι αρχές πρέπει να αγωνιστούν πιο σκληρά

⁹⁰ ΤΟ ΒΗΜΑ, 25/2/2015

κατά του φαινομένου αυτού, κατά των ομοφοβικών και των αντι- Ρομά διακρίσεων, όπως αναφέρει μια έκθεση του Συμβουλίου της Ευρώπης που δημοσιεύθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2015⁹¹.

Με την άνοδο της νεοναζιστικής Χρυσής Αυγής, η Ελλάδα «έχει βιώσει μια απότομη αύξηση της ρατσιστικής βίας τα τελευταία χρόνια», η οποία έχει δημιουργήσει ένα «κλίμα φυλετικού μίσους και φόβου έναντι του οποίου δεν έχει γίνει τίποτα για πάρα πολύ καιρό» αναφέρουν οι ειδικοί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI).. «Η ρητορική μίσους συχνά μένει ατιμώρητη και η επίσημη καταδίκη δεν είναι αρκετή» αναφέρει η έκθεση, η οποία καλεί την Αθήνα να αναπτύξει «μια ολοκληρωμένη εθνική στρατηγική για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας».

Οι συντάκτες της έκθεσης αναγνωρίζουν ότι οι ελληνικές αρχές έχουν δημιουργήσει τα τελευταία χρόνια, μονάδες της αστυνομίας και εξειδικευμένη εισαγγελία για την καταπολέμηση της ρατσιστικής βίας, ενώ υιοθέτησαν ένα νέο αντιρατσιστικό νόμο τον περασμένο Σεπτέμβριο, εν τούτοις όπως αναφέρουν εξακολουθούν να ανησυχούν από τα επίπεδα της ξενοφοβίας και της βίας κατά των προσφύγων, των αιτούντων άσυλο και των μεταναστών, ή το συνεχή διαχωρισμό των παιδιών Ρομά σε ορισμένα σχολεία.

Γ) Παρεμβάσεις θεσμικών οργάνων σχετικά με θέματα ρατσιστικής βίας, Δικαστικές αποφάσεις και Καλές Πρακτικές

1) Ετήσια έκθεση του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας

Στις 6 Μαΐου 2015 το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας δημοσίευσε σήμερα την ετήσια έκθεσή του για το έτος 2014, όπου αναλύονται τα ποσοτικά και ποιοτικά αποτελέσματα της καταγραφής περιστατικών ρατσιστικής βίας και εγκλημάτων μίσους από τις οργανώσεις που συμμετέχουν στο Δίκτυο⁹². Στην έκθεση επίσης περιλαμβάνονται οι θέσεις του Δικτύου σχετικά με την πρόσβαση των θυμάτων στην αστυνομία και τη δικαιοσύνη. Τέλος, παρατίθεται συγκεκριμένη δέσμη συστάσεων προς την Πολιτεία για την καταπολέμηση των εγκλημάτων μίσους, καθώς και για την αντιμετώπιση της αστυνομικής βίας με ρατσιστικό κίνητρο.

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Δεκεμβρίου 2014, το Δίκτυο κατέγραψε, μέσω συνεντεύξεων με τα θύματα, 81 περιστατικά ρατσιστικής βίας με περισσότερα από 100 θύματα[1]. Σε 46 περιστατικά στοχοποιήθηκαν μετανάστες/στρίες ή πρόσφυγες λόγω εθνικής προέλευσης ή χρώματος, ενώ σε 32 περιστατικά στοχοποιήθηκαν ΛΟΑΤΚΙ άτομα[2] (σε 3 τέτοια περιστατικά τα θύματα ήταν

⁹¹ ΗΜΕΡΗΣΙΑ, 24/2/2015

⁹² <http://www.hitandrun.gr/therievoun-ta-peristatika-ratsistikis-vias-stin-ellada/>

αλλοδαποί). Τέλος, σε 3 αντισημιακά περιστατικά βεβηλώθηκαν ιερός χώρος και σύμβολα.

Το Δίκτυο διαπιστώνει ενδείξεις εξοικείωσης της ελληνικής κοινωνίας με τη βία και την στοχοποίηση ατόμων λόγω της διαφορετικότητάς τους. Η διαπίστωση αυτή εδράζεται στις τρεις βασικές ποιοτικές τάσεις των περιστατικών που κατέγραψε το Δίκτυο.

Πρώτον, παρά την ποινική αντιμετώπιση εγκληματικών ενεργειών με ρατσιστικό κίνητρο μετά τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα, οι επιθέσεις κατά προσφύγων και μεταναστών/στριών εξακολουθούν να αποτελούν την πλειοψηφία των καταγραφών. Αν και η ένταση των επιθέσεων παρουσιάζει μείωση, δεν έχει εκλείψει το μοτίβο της οργανωμένης ρατσιστικής επίθεσης από ομάδες ατόμων και η άσκηση σωματικής βίας.

Δεύτερον, παρατηρείται διάχυση της βίας κατά ΛΟΑΤΚΙ ατόμων. Έχουν καταγραφεί πολλές επιθέσεις κατά ομόφυλων ατόμων και ζευγαριών, με εμφανή την πρόθεση εξευτελιστικής μεταχείρισης. Επιπλέον, καταγράφηκαν επιθέσεις ιδιαίτερης σκληρότητας στις περιπτώσεις που το θύμα στοχοποιήθηκε λόγω ταυτότητας φύλου.

Τρίτον, η εμπλοκή ένστολων σε περιστατικά ρατσιστικής βίας παραμένει ιδιαίτερα ανησυχητική. Η αδυναμία αποτελεσματικής αντιμετώπισης των περιπτώσεων στις οποίες δεν τηρείται η νομιμότητα ενισχύεται από την ανυπαρξία ενός ανεξάρτητου μηχανισμού διερεύνησης των καταγγελιών για την αστυνομική αυθαιρεσία. Κατά συνέπεια, υπονομεύονται σε μεγάλο βαθμό οι προσπάθειες αντιμετώπισης του ρατσιστικού εγκλήματος από την ελληνική Πολιτεία.

Η σύγκριση των περιστατικών που καταγράφηκαν και όσων καταγγέλλθηκαν το 2014 δείχνει μια μικρή αύξηση των καταγγελιών από θύματα πρόσφυγες και μετανάστες. Εν προκειμένω, εκτιμάται ότι η αστυνομική και δικαστική διερεύνηση της δράσης των εξτρεμιστικών ομάδων, μέσω των υποθέσεων που συνδέονται με τη Χρυσή Αυγή, έχει συμβάλει θετικά στην ενδυνάμωση των θυμάτων. Από τις μαρτυρίες τους γίνεται επίσης αντιληπτό ότι κάθε ένδειξη έμπρακτης αλληλεγγύης και σεβασμού της νομιμότητας από τους αυτόπτες μάρτυρες ενδυναμώνει το θύμα και το βοηθά ώστε να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για τη διερεύνηση του περιστατικού.

Το Δίκτυο χαιρέτισε το προηγούμενο έτος την υιοθέτηση των νομοθετικών ρυθμίσεων σχετικά με την προστασία των θυμάτων και των ουσιαστών μαρτύρων. Ωστόσο, επισημαίνει ότι η Πολιτεία οφείλει να διασφαλίσει την ουσιαστική πρόσβαση, εκτός από την τυπική, των θυμάτων στις αστυνομικές και δικαστικές αρχές. Στο ίδιο πνεύμα, το Δίκτυο θα παρακολουθήσει με προσοχή την πρακτική των αρμόδιων αρχών ως προς την υποχρέωση διερεύνησης του ρατσιστικού κινήτρου, κατόπιν της θέσπισης γενικής επιβαρυντικής περίπτωσης για τα εγκλήματα με ρατσιστικό κίνητρο (άρθρο 81Α Π.Κ.).

Σε συνέχεια των συμπερασμάτων αυτών, το Δίκτυο καλεί την Πολιτεία όχι μόνο να μην εφησυχάσει, αλλά αντιθέτως να εντείνει τις προσπάθειές της ώστε να περιορίσει την εξάπλωση των εκδηλώσεων βίας με ρατσιστικό κίνητρο. Αυτό προϋποθέτει δέσμη μέτρων που θα στοχεύουν στην προστασία των επιμέρους ομάδων από τις οποίες προέρχονται τα θύματα. Παράλληλα και υπό το πρίσμα της επικαιρότητας ως προς τις αυξημένες προσφυγικές ροές, η Πολιτεία οφείλει να λειτουργήσει προληπτικά και να στείλει σαφές μήνυμα στην κοινωνία μηδενικής ανοχής της ρατσιστικής βίας.

2) Καταδίκη δραστών ρατσιστικής επίθεσης από το Γ Μονομελές Εφετείο Κακουρηγημάτων Αθηνών

Στις 16/6/2015 ολοκληρώθηκε στο Γ Μονομελές Εφετείο Κακουρηγημάτων Αθηνών η δίκη των ενήλικων δραστών ληστείας, επικίνδυνης σωματικής βλάβης και παράνομης οπλοφορίας/οπλοχρησίας που έλαβαν χώρα την 28^η Οκτωβρίου 2011, μετά την παρέλαση της εθνικής εορτής από ομάδα δέκα ατόμων (τα πέντε παραμένουν ασύλληπτα) εις βάρος 2 γυναικών ελληνικής καταγωγής από τη Β. Ήπειρο⁹³.

Επισημαίνεται δε ότι η συγκεκριμένη υπόθεση, με δράστες 2 ανήλικους και 3 ενήλικους αφορά σε μία από τις «επιμέρους» αξιόποινες πράξεις (περίπου 60) που διαπράχθηκαν στα πλαίσια της επιλήψιμης δραστηριότητας της Χρυσής Αυγής και έχει συσχετιστεί με τη δικογραφία.

Η υπόθεση είχε αρχικά υποστηριχτεί από το «Ελληνικό Συμβούλιο Για τους Πρόσφυγες» στα πλαίσια του έργου ENOUGH κατά το στάδιο της εκδίκασης ενώπιον του Τριμελούς Δικαστηρίων Ανηλίκων (Αρ. απόφασης 225/2013, καταδικαστική για επικίνδυνη σωματική βλάβη και παράνομη οπλοφορία).

Το Μονομελές Εφετείο Κακουρηγημάτων, με παράσταση ως πολιτική αγωγή δικηγόρων τόσο του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες όσο και της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου στα πλαίσια του υπό υλοποίηση έργου «Υποστηρικτικές, Συνοδευτικές και Νομικές Υπηρεσίες σε θύματα εγκλημάτων μίσους», κήρυξε ενόχους τους ενήλικους κατηγορούμενους για όλα τα αδικήματα (ληστεία, επικίνδυνη σωματική βλάβη, οπλοφορία) και καταδίκασε τους παρόντες 2 κατηγορούμενους, δράστες της επίθεσης σε κάθειρξη 14 ετών και 10 μηνών και 15 ετών και 6 μηνών αντίστοιχα. Ο τρίτος κατηγορούμενος όντας απών καταδικάστηκε επίσης σε κάθειρξη 14 ετών και 10 μηνών.

Συγκεκριμένα το δικαστήριο δέχτηκε ότι οι δράστες περικύκλωσαν τις παθούσες-πολιτικώς ενάγουσες, ο ένας δε εκ των κατηγορουμένων, αφού τις ρώτησε αν είναι Ελληνίδες, ζήτησε την ταυτότητά τους (!) και χτύπησε το ένα θύμα στο πρόσωπο. Την ίδια στιγμή ο δεύτερος κατηγορούμενος έφτυσε το θύμα στο πρόσωπο, της αφείρεσε την τσάντα, ενώ χτύπησε με πτυσσόμενο γκλομπ την αδερφή της. Αμέσως μετά, άρχισε όλη η ομάδα, 10 άτομα, να τις χτυπά με μεταλλικά και ξύλινα ρόπαλα και γροθιές, με αποτέλεσμα το ένα θύμα να χάσει τις αισθήσεις του. Αποτέλεσμα της επίθεσης-πογκρόμ εις

⁹³ Δελτίο Τύπου της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, 15/5/2015

βάρος των δύο ανυπεράσπιστων μεσηλικών γυναικών ήταν ο σοβαρός τραυματισμός τους, η αφαίρεση της τσάντας που περιείχε το ποσό των 50 ΕΥΡΩ και προσωπικά αντικείμενα, ενώ προσπάθησαν να αφαιρέσουν και το κινητό τηλέφωνο του δεύτερου θύματος. .

Παρά το γεγονός ότι το Δικαστήριο δε δέχτηκε ότι οι δράστες τέλεσαν τα ως άνω αδικήματα εμπορούμενοι από μίσος εξαιτίας της εθνοτικής καταγωγής των παθουσών, δεν έδωσε αναστέλλουσα δύναμη στις εφέσεις των δραστών, κρίνοντας εμμέσως πλην σαφώς ότι πρόκειται για επικίνδυνους δράστες που προέβησαν στις ανωτέρω πράξεις με ιδιαίτερα βίναυσο και εξευτελιστικό τρόπο. Οι δράστες αναμένεται να οδηγηθούν στη φυλακή.

3) Η αναγνώριση του ρατσιστικού κινήτρου στην υπόθεση του Σαχζάτ Λουκμάν

Στις αρχές Οκτωβρίου 2015 καθαρογράφηκε η απόφαση 398/2014 του Μεικτού Ορκωτού Δικαστηρίου Αθηνών στην υπόθεση ανθρωποκτονίας του Σαχζάτ Λουκμάν.

Το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας εξέδωσε στις 5/10/2015 την ακόλουθη ανακοίνωση⁹⁴:

«Η απόφαση 398/2014 του Μεικτού Ορκωτού Δικαστηρίου Αθηνών στην υπόθεση ανθρωποκτονίας του Σαχζάτ Λουκμάν αποτελεί σταθμό για την αντιμετώπιση της ρατσιστικής βίας από την ελληνική δικαιοσύνη. Το Δικαστήριο επιβεβαίωσε την άποψη που είχε υποστηρίξει και το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας ότι το έγκλημα είχε ρατσιστικό κίνητρο, δηλαδή υπαγορεύθηκε «*από αισθήματα ρατσιστικού μίσους*».

Το Δικαστήριο αιτιολόγησε την απόφασή του αναφερόμενο στα ποιοτικά στοιχεία και τις ειδικές περιστάσεις διάπραξης του εγκλήματος που το οδήγησαν στο συμπέρασμα αυτό:

«[ε]πίθεση από υπέρτερους αριθμητικά δράστες – μεταμεσονύκτια ώρα – κατά αγνώστου ανθρώπου που στοχοποιήθηκε ως Πακιστανός μετανάστης, με τη χρήση μαχαιριών, σε περιοχή που συχνάζουν αλλοδαποί μετανάστες και είναι ευχερής ο εντοπισμός του θύματος, χωρίς προηγούμενη πρόκληση από αυτό, πλήξη με αλλεπάλληλες μαχαιριές, διαφυγή με λήψη των πειστηρίων και απόκρυψη των διακριτικών γνωρισμάτων του μεταφορικού μέσου, κίνηση χωρίς το φόβο του εντοπισμού και της σύλληψης (...).»

Όπως επανειλημμένα έχει επισημάνει το Δίκτυο, τα στοιχεία αυτά είναι ορισμένα από τα στοιχεία που διακρίνουν τα ρατσιστικά εγκλήματα στην πλέον κλασική τους μορφή. Μάλιστα, από τις πρώτες καταγραφές του Δικτύου προέκυψε και δόθηκε έμφαση στο συγκεκριμένο μοτίβο ρατσιστικού εγκλήματος. Σε κάθε περίπτωση, όμως, ο νομικός συλλογισμός που στοχεύει στην αξιολόγηση του κινήτρου ενός εγκλήματος προϋποθέτει την εξέταση των πραγματικών περιστατικών στο σύνολό τους και τη μεταξύ τους διασύνδεση.

⁹⁴ Δελτίο Τύπου του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας, 5/10/2015

Επομένως, ενώ ορθώς το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η εύρεση υλικού στην οικία ενός εκ των κατηγορουμένων και η ύπαρξη ακραίων πολιτικών πεποιθήσεων δεν αρκεί από μόνη της για να προσδοθεί ρατσιστικός χαρακτήρας στην αξιόποινη συμπεριφορά αμφοτέρων των κατηγορουμένων, πρέπει να τονιστεί ότι οι ενδείξεις διασύνδεσης ενός υπόπτου/κατηγορουμένου με ρατσιστικές και νεοναζιστικές ομάδες οφείλουν πάντα να διερευνώνται από τις ανακριτικές και δικαστικές αρχές, ως πιθανά αποδεικτικά στοιχεία του ρατσιστικού κινήτρου.

Επιπλέον, η εξέταση του κινήτρου ενός εγκλήματος προκειμένου να αποσαφηνιστεί το ενδεχόμενο του ρατσιστικού απαιτεί σε ορισμένες περιπτώσεις την συνεκτίμηση στοιχείων προφανών και κάποιων λιγότερο φανερών. Δεν αποκλείεται στοιχεία προφανή, όπως λ.χ. η αλλοδαπότητα του θύματος, να μην αρκούν ώστε να καταλήξουμε σε ασφαλές συμπέρασμα. Με άλλα λόγια, υπάρχει περίπτωση ένα έγκλημα με θύμα άτομο άλλης εθνικής προέλευσης να μην αποτελεί ρατσιστικό έγκλημα, αλλά οι δικαστικές αρχές οφείλουν να το εξετάσουν και να απομακρύνουν τη διάσταση αυτή αιτιολογημένα.

Ωστόσο, υπάρχουν και εγκλήματα στα οποία τα κίνητρα είναι μεικτά και ο ρατσισμός ή η προκατάληψη είναι ένα από αυτά. Έτσι, λ.χ. δύναται το κίνητρο να είναι η αφαίρεση περιουσιακών στοιχείων (συνήθως χρήματα) από το αλλοδαπό θύμα, αλλά η αλλοδαπότητα/ευαλωτότητα του θύματος να αποτελεί το στοιχείο που επιτρέπει ή υποκινεί τους δράστες να διαπράξουν το έγκλημα και συχνά με τόσο βάνανσο τρόπο ώστε στην ουσία να υποδηλώνεται η απόλυτη απαξίωση της αξιοπρέπειας του θύματος λόγω της εθνικής του προέλευσης. Συνήθως, ειδικότερες περιστάσεις του τρόπου τέλεσης του εγκλήματος μαρτυρούν και συντείνουν στο συμπέρασμα ότι το ίδιο έγκλημα δεν θα είχε διαπραχθεί έναντι ατόμου που δεν φέρει τα ίδια χαρακτηριστικά (λ.χ. έναντι ατόμου που δεν είναι αλλοδαπός και χωρίς χαρτιά ή δεν είναι τρανς) ή κι αν ακόμα το ίδιο έγκλημα είχε διαπραχθεί, δεν θα ήταν εξίσου βίαιος ο τρόπος.

Η ρατσιστική βία, όπως και άλλες σοβαρές παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είναι συνυφασμένη με έντονα αρνητικά συναισθήματα και μακροχρόνιες επιπτώσεις για το θύμα, όπως φόβο, θυμό, απογοήτευση και δυσκολία, αν όχι αδυναμία, αποκατάστασης της βλάβης που υφίσταται. Για το λόγο αυτό, στο πλαίσιο της πολυεπίπεδης στρατηγικής αντιμετώπισης που χρήζει η ρατσιστική βία ως δομικό και συλλογικό πρόβλημα μιας κοινωνίας, δεν πρέπει να υποβαθμίζεται η ατομικότητα του θύματος και η προσπάθεια επανόρθωσης των συνεπειών του ρατσιστικού εγκλήματος σε αυτό. Ο αντίκτυπος ωστόσο της τιμωρίας των δραστών υπερβαίνει την ατομική περίπτωση και εκφράζει στην πράξη την προστασία κάθε ατόμου διαφορετικού και κάθε μέλους μιας κοινότητας που στοχοποιείται από άτομα και ομάδες εμφορούμενα από ρατσιστικό, ομοφοβικό ή τρανσφοβικό μίσος.

Γίνεται επομένως αντιληπτό ότι η αναγνώριση της επιβαρυντικής περίπτωσης και η συνακόλουθη αύξηση της ποινής εξυπηρετεί δύο σκοπούς: *πρώτον*, συμβολίζει την ειδική απαξία που μια δημοκρατική κοινωνία με σεβασμό στη διαφορετικότητα επιφυλάσσει στη ρατσιστική βία και *δεύτερον*, ανταποκρίνεται

κατά τρόπο αναλογικότερο στη βαναυσότητα της πράξης έναντι του θύματος που συνήθως είναι πιο ευάλωτο και δεν έχει ουσιαστική πρόσβαση ή αντιμετωπίζει ουσιώδη εμπόδια στην πρόσβαση στη δικαιοσύνη.

Ο Σαχζάτ Λουκμάν δολοφονήθηκε γιατί στο πρόσωπό του στοχοποιήθηκε κάθε άτομο με τα δικά του χαρακτηριστικά. Η αναγνώριση του ρατσιστικού κινήτρου των καταδικασθέντων δεν αποτελεί μόνο νομική νίκη των φορέων που εργάζονται για την καταπολέμηση της ρατσιστικής βίας, αλλά εν τέλει, της ίδιας της Δικαιοσύνης που με την πλήρη αιτιολογία της απόφασής της δείχνει αντανακλαστικά αφύπνιση έναντι του ρατσιστικού εγκλήματος.

Το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας εκφράζει την ικανοποίησή του για την απόφαση αυτή, ιδίως δεδομένου του κλίματος ατιμωρησίας που καλλιεργήθηκε για μακρά περίοδο. Ας αποτελέσει η απόφαση αυτή ένα ακόμα έναυσμα ώστε κανένα έγκλημα υποκινούμενο αποκλειστικά ή σωρευτικά από μίσος ή προκατάληψη να μην υποτιμάται ως κοινό έγκλημα».

6. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ

A) Κρούσματα παραβιάσεων του δικαιώματος σε υγεία και Πρόνοια

1) Αφγανός κρατούμενος στην Αμυγδαλέζα, ασθενής AIDS, ξεψύχησε στο Νοσοκομείο Σωτηρία!

Την Τρίτη 10 Φεβρουαρίου, στο Νοσοκομείο Σωτηρία, άφησε την τελευταία του πνοή ο 23/χρονος Αφγανός πρόσφυγας SAYED MAHDI AKBARE⁹⁵. Ο SAYED, που κρατείτο στο Κέντρο κράτησης της Αμυγδαλέζας μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο Σωτηρία σε κρίσιμη κατάσταση (κώμα), με βαριά λοίμωξη του αναπνευστικού, διασωληνώθηκε στη μονάδα ΚΑΑ, ενώ διαγνώσθηκε πως έπασχε από AIDS και ηπατίτιδα C και είχε σε προχωρημένο στάδιο μύκητες στο αίμα. Ο SAYED δυστυχώς πέθανε πολύ γρήγορα και η διαπίστωση των γιατρών είναι πως αργήσανε να τον φέρουνε τόσο που δεν μπορούσε πια να γίνει τίποτε. Σύμφωνα με ρεπορτάζ που επικαλούνται «κύκλους της αστυνομίας, «ο Σαγιέντ Μεχντί Αχμπαρί παρουσίασε αδιαθεσία στις 4 Φεβρουαρίου το βράδυ και μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο Αγία Όλγα, από όπου επέστρεψε στην Αμυγδαλέζα τα ξημερώματα της 5ης Φεβρουαρίου.

Στις 8 του μηνός εκδήλωσε και πάλι αδιαθεσία, μεταφέρθηκε στο Αγία Όλγα και από κει, κατά τη διάρκεια της νύχτας, στο Σωτηρία, όπου πέθανε το

⁹⁵ <http://www.kar.org.gr/2015/02/13/%CE%B1%CF%86%CE%B3%CE%B1%CE%BD%CF%8C%CF%82-%CE%BA%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%8D%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%BF%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B1%CE%BC%CF%85%CE%B3%CE%B4%CE%B1%CE%BB%CE%AD%CE%B6%CE%B1/>

μεσημέρι της Τρίτης». Οι «κύκλοι» της ΕΛΑΣ δεν αναφέρουν τίποτε για AIDS, παρ' όλα αυτά, πληροφορίες της Κίνησης «Απελάστε το Ρατσισμό» από ιατρικές πηγές, αναφέρουν πως κατά την δεύτερη εισαγωγή του στο νοσοκομείο Σωτηρία υπήρξε ενημέρωση των γιατρών πως πάσχει από AIDS, κάτι που ήταν προφανώς ήδη γνωστό.

Από τα γεγονότα προκύπτουν τα προφανή ερωτήματα: - Ποιος ευθύνεται για το τραγικό περιστατικό; Θα κινηθούν οι διαδικασίες για απόδοση ευθυνών; - Προβλέπονται ιατρικές εξετάσεις για τους κρατούμενους στα Στρατόπεδα Συγκέντρωσης κατά την εισαγωγή τους σε αυτά και κατά πόσο διεξάγονται; - Υπάρχει ιατροφαρμακευτική φροντίδα και από ποιες υπηρεσίες παρέχεται εντός των Κέντρων Κράτησης; - Πόσο άμεσα κινδυνεύει η ζωή όλων των κρατουμένων αλλά και των ανδρών της ΕΛ.ΑΣ. από μη επαρκή διάγνωση και παρακολούθηση της υγείας των κρατουμένων; Ο SAYED δεν είναι ο πρώτος πρόσφυγας που χάνει τη ζωή του από τις απάνθρωπες συνθήκες που επικρατούν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης της ντροπής και πολύ φοβούμαστε πως δεν θα είναι και ο τελευταίος. Συγκεκριμένα είναι ο τρίτος νεκρός στο κολαστήριο της Αμυδαλέζας. Οι άνθρωποι που κρατούνται εκεί, πληρώνουν με την ίδια τους τη ζωή το «έγκλημα» πως στερούνται νομιμοποιητικών εγγράφων, καθώς κρατούνται επί πολλούς μήνες ή και χρόνια σε άθλιες συνθήκες για τις οποίες πολλές φορές έχουν εξεγερθεί δίκαια.

Ειδικά η Αμυδαλέζα, με τα κοντέινερ-κλουβιά που είναι ακατάλληλα ακόμα και για ποντίκια και τα διπλά αγκαθωτά συρματοπλέγματα δεν υπάρχει καμία απολύτως περίπτωση να μετατραπεί σε ανοικτό κέντρο φιλοξενίας, όπως πρόσφατα εξαγγέλθηκε ως πρόθεση από τις νέες αρμόδιες κυβερνητικές αρχές για τα κέντρα κράτησης. Όμως και σε άλλα στρατόπεδα, οι συνθήκες διαβίωσης δεν είναι πολύ καλύτερες.

2) Αυτοψία των Γιατρών Χωρίς Σύνορα στην Αμυδαλέζα

Ανεπαρκή σίτιση, ανύπαρκτη ιατρική φροντίδα και κυρίως απουσία ενημέρωσης των μεταναστών για την επόμενη μέρα της κράτησής τους είδαν οι εθελοντές των «Γιατρών του Κόσμου» κατά την αυτοψία τους στο κέντρο κράτησης της Αμυδαλέζας στις 19 Φεβρουαρίου 2015⁹⁶.

Παθολόγος, ορθοπαιδικός, φυσίατρος, κοινωνικός λειτουργός και παιδίατρος, όλοι εθελοντές των «Γιατρών του Κόσμου», βρέθηκαν στην Αμυδαλέζα προκειμένου να εξετάσουν τους μετανάστες και να τους παράσχουν φαρμακευτική περίθαλψη. Όπως περιγράφει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο γενικός γραμματέας των «Γιατρών του Κόσμου», Νικήτας Κανάκης, οι εθελοντές ήρθαν αντιμέτωποι με την απουσία υποδομών στο κέντρο κράτησης και με συνθήκες που θυμίζουν «στρατόπεδο συγκέντρωσης», όπως λέει χαρακτηριστικά. «Μπορεί στην Αμυδαλέζα να υπάρχουν καλύτερες συνθήκες

⁹⁶ <http://left.gr/news/atheatos-ponos-osa-eidan-oi-giatroi-horis-synora-sta-kentra-kratisis-metanaston#sthash.sxSq8r7V.dpuf>

ζωής και να μην υπάρχει βία, δεν παύει όμως να είναι ένα στρατόπεδο συγκέντρωσης», προσθέτει.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη σημερινή αυτοψία, στο κέντρο κράτησης δεν υπάρχει μόνιμη ιατρική περίθαλψη από τον Δεκέμβριο για τους περίπου 1.100 κρατούμενους, ενώ είναι ανεπαρκής και η σίτισή τους.

Από την ιατρική εξέταση προέκυψε ότι οι περισσότεροι από τους κρατούμενους εμφανίζουν περιορισμένα προβλήματα, συμπτώματα της λεγόμενης «νόσου του πρόσφυγα», που όμως δεν έχουν αντιμετωπιστεί μέχρι σήμερα. Ωστόσο, φαίνεται πως δεν έχει γίνει έλεγχος στους κρατούμενους για φυματίωση, με εξαίρεση κάποιους ανήλικους.

Όπως διαπιστώνει ο κ. Κανάκης, το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι το γεγονός ότι υπάρχουν μετανάστες που δεν έχουν λόγο να κρατούνται στην Αμυγδαλέζα, είτε γιατί έχει παρέλθει το 18μηνο είτε γιατί προέρχονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως στην περίπτωση ενός Ρουμάνου. «Η πλειοψηφία των μεταναστών δεν έχουν ιδέα τι συμβαίνει, γιατί κρατούνται και τι θα γίνει στο μέλλον και αυτό έχει τεράστια ψυχολογική επίπτωση πάνω τους, όπως συνέβη και με την πρόσφατη αυτοκτονία του κρατούμενου. Πιστεύω ότι αυτό είναι και το μεγαλύτερο πρόβλημα στην Αμυγδαλέζα», εξηγεί ο ίδιος.

Εκτεταμένο είναι επίσης το πρόβλημα διαχείρισης των ανήλικων, καθώς αρκετοί εντοπίστηκαν να διαμένουν μαζί με ενήλικες. «Είναι πολλοί οι ανήλικοι και αν δεν ενταχθούν σε δομές, θα αποτελέσουν πρώτη ύλη για το οργανωμένο έγκλημα», τονίζει ο γενικός γραμματέας των «Γιατρών του Κόσμου».

Οι εθελοντές της ΜΚΟ ζήτησαν από τον αναπληρωτή υπουργό Προστασίας του Πολίτη, Γιάννη Πανούση, να έχουν πλήρη πρόσβαση σε όλους τους χώρους του κέντρου κράτησης, αίτημα που έγινε άμεσα δεκτό. Οι γιατροί συνομίλησαν με τους μετανάστες και δεν ήταν λίγες οι φορές που συγκλονίστηκαν από τις περιγραφές τους. Όπως στην περίπτωση ενός 30χρονου Πακιστανού, ο οποίος διηγήθηκε στον Νικήτα Κανάκη ότι πήγε να καταγγείλει στην αστυνομία ένα περιστατικό εκμετάλλευσης στην εργασία του και βρέθηκε στην Αμυγδαλέζα, όπου κρατούνταν επί οχτώ μήνες. «Είναι πάγια η θέση μας ότι οι άνθρωποι αυτοί είναι κρατούμενοι και το κράτος έχει την ευθύνη τους και οφείλει να τους φροντίσει», επισημαίνει ο κ. Κανάκης.

3) Αυτοκτονίες στα κατάστημα κράτησης λόγω ψυχικών διαταραχών

Στις 5/3/2015 δόθηκε στη δημοσιότητα μια μελέτη σχετικά με τις αυτοκτονίες στα καταστήματα κράτησης⁹⁷. Όπως προκύπτει από την έρευνα, παρά τους

⁹⁷<http://www.suicide-help.gr/%CE%B1%CF%85%CF%84%CE%BF%CE%BA%CF%84%CE%BF%CE%BD%CE%AF%CE%B5%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BC%CE%B1-%CE%BA%CF%81%CE%AC%CF%84%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82-m%CE%B5/>

συνεχόμενους θανάτους από αυτοκτονία εντός των φυλάκων η πολιτεία στέκει αμήχανη μπροστά σε ένα φαινόμενο με μεγάλες διαστάσεις. Είναι γνωστό βιβλιογραφικά αλλά και εμπειρικά σε όσους εργάζονται ή έρχονται σε επαφή με τους χώρους των καταστημάτων κράτησης ότι οι αυτοκαταστροφικού τύπου συμπεριφορές εμφανίζουν εξαιρετικά μεγαλύτερη συχνότητα σε πληθυσμούς κρατουμένων απ' ότι στο γενικό πληθυσμό. Τα στοιχεία σχετικά με τις αυτοκτονίες στην χώρα μας είναι ελλιπή και υπολογίζεται ότι οι αυτοκτονίες είναι περισσότερες από αυτές που καταγράφονται. Τα περιστατικά που βλέπουν το φως της δημοσιότητας αποτελούν μόνο την κορυφή του παγόβουνου και δεν περιλαμβάνουν τις απόπειρες αυτοκτονίες και τους αυτοτραυματισμούς κρατουμένων. Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των αυτοκτονιών στα καταστήματα της χώρας μας σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα έτη 1999 έως και 2007.

Θάνατοι από αυτοκτονία στα καταστήματα Κράτησης		
Έτος	Απόλυτος Αριθμός	Αριθμός/ 100.000
1999	5	66
2000	9	110
2001	5	60
2002	1	12
2003	–	–
2004	2	23
2005	6	63
2006	–	–
2007	6	63

Όπως φαίνεται στον πίνακα τα πιο πρόσφατα στοιχεία αφορούν το 2007 ενώ για τα έτη 2003 και 2006 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν διέθετε τα απαιτούμενα στοιχεία. Επιπλέον, δεν μπορούμε να γνωρίζουμε το φύλο των αυτοχειρών ούτε και άλλα δημογραφικά χαρακτηριστικά. Η ανάγκη για μια πιο πλήρη και ακριβή καταγραφή των θανάτων από αυτοκτονία στα καταστήματα κράτησης έχει επισημανθεί επανειλημμένως. Το 90-95% των αυτοκτονιών εκδηλώνονται στο πλαίσιο κάποιας ψυχικής διαταραχής και ο επιπολασμός των ψυχικών διαταραχών είναι υψηλός εντός των καταστημάτων. Ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των κρατουμένων νοσεί ενώ και ο ίδιος εγκλεισμός αποτελεί ένα ισχυρό πυροδοτικό παράγοντα εκδήλωσης ψυχικών διαταραχών και αυτοκτονικών συμπεριφορών. Το σωφρονιστικό προσωπικό που έρχεται συνεχόμενα σε επαφή με κρατούμενους και πολύ συχνά εκτελεί και χρέη ιατρονοσηλευτικού προσωπικού, δεν διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις για την αναγνώριση και αντιμετώπιση ψυχικά ασθενών και αυτοκτονικών ατόμων.

Το περιβάλλον των καταστημάτων έτσι όπως είναι διαμορφωμένο και στελεχωμένο δεν μπορεί να έχει θεραπευτικές ιδιότητες για τα άτομα αυτά. Άτομα σε κρίση με ενεργό αυτοκτονικό ιδεασμό έχουν άμεση πρόσβαση σε ξυράφια, καλώδια, χλωρίνες κλπ. Ταυτόχρονα, οι δομές για ψυχικά πάσχοντες παραβάτες είναι ανύπαρκτες. Το ψυχιατρικό νοσοκομείο του Κορυδαλλού δεν

είναι δυνατόν να εξυπηρετήσει τις ανάγκες ενός εναλλασσόμενου πληθυσμού χιλιάδων κρατούμενων με αποτέλεσμα εντός των καταστημάτων σοβαρά ψυχικά πάσχοντες να στοιβάζονται μαζί με χρήστες ουσιών και υγιείς κρατούμενους. Επιπλέον, δεν υπάρχει καμία μέριμνα για τη θεσμοθέτηση της αξιολόγησης της ψυχικής υγείας των ατόμων τη στιγμή της σύλληψής τους, πριν και κατά τη διάρκεια της εκδίκασης της υπόθεσής τους, κατά την είσοδο, παραμονή και έξοδο τους από την φυλακή.

Δεν υπάρχει επίσης, ένα εθνικό σύστημα παρακολούθησης και υποστήριξης ώστε να γνωρίζουμε τι συμβαίνει στους ψυχικά πάσχοντες όταν αποφυλακίζονται. Τι ανάγκες έχουν; Πόσοι επιστρέφουν στην φυλακή και μετά από πόσο καιρό; Ακόμα και αν λάμβαναν ψυχιατρική και ψυχολογική παρακολούθηση όσο ήταν κρατούμενοι πώς γίνεται η διασύνδεση με άλλες υπηρεσίες στις οποίες μπορούν να απευθύνονται μετά την αποφυλάκιση; Αξίζει να αναλογιστούμε το οικονομικό και ανθρώπινο κόστος καθώς και ποιόν/ποιους βαραίνει η ευθύνη για τους θανάτους εντός των καταστημάτων, τις απόπειρες αυτοκτονίας, τους αυτοτραυματισμούς, τις ψυχικές ασθένειες που δεν λαμβάνουν καμία φροντίδα, τις υποτροπές και την ανακύκλωση του πληθυσμού των κρατούμενων. Οι θάνατοι από αυτοκτονία και ο επιπολασμός των ψυχικών διαταραχών στα καταστήματα κράτησης, σε ένα βαθμό καταδεικνύει την αποτυχία του υφιστάμενου σωφρονιστικού συστήματος και την αναγκαιότητα να περάσουμε από την αποϊδρυματοποίηση των ψυχιατρικών νοσοκομείων στην αποϊδρυματοποίηση των φυλακών.

B) Καλές πρακτικές

1) Κατάθεση από το ΚΕΕΛΠΝΟ ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για τους πρόσφυγες

Σύμφωνα με όσα ανακοινώθηκαν στις αρχές Απριλίου 2015 από το γραφείο του αναπληρωτή υπουργού Υγείας Ανδρέα Ξανθού, στο πλαίσιο της ανάγκης άμεσης αντιμετώπισης του προσφυγικού ζητήματος, το υπουργείο Υγείας και το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ) εκπόνησαν ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στους νεοεισερχόμενους κατά κύριο λόγο πρόσφυγες που εισέρχονται στην Ελλάδα, και το έδωσαν στη δημοσιότητα στις 20 Απριλίου 2015⁹⁸.

Οι δράσεις αφορούν τις Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και τα Προαναχωρησιακά Κέντρα Κράτησης Μεταναστών (ΠΚΚΜ) στην Περιφέρεια Αττικής.

Το σχέδιο έχει ήδη συμπεριληφθεί στον ευρύτερο σχεδιασμό για την αντιμετώπιση των προσφυγικών ροών υπό τον συντονισμό του υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

---

⁹⁸ <https://left.gr/news/katatethike-apo-keelpno-shedio-gia-toys-prosphyges>

Κύριοι στόχοι του σχεδίου είναι η ασφάλεια κατά την υποδοχή των μεταναστών- προσφύγων και η προστασία της ευάλωτης ομάδας των ασυνόδευτων παιδιών, η παροχή υγειονομικής περίθαλψης και πρόληψης στους πληθυσμούς αυτούς, η παραπομπή τους σε άλλες δομές του ΕΣΥ αν αυτό κρίνεται αναγκαίο και η προάσπιση της δημόσιας υγείας του γενικού πληθυσμού.

Βασικά σημεία του σχεδίου είναι τα παρακάτω:

1. Δημιουργία αυτόνομων δομών παροχής πρωτοβάθμιων υπηρεσιών υγείας στις πύλες εισόδου των νησιωτικών περιοχών και στα ΠΚΚΜ Αττικής. Οι δομές αυτές θα έχουν χαρακτήρα Πολυδύναμων Περιφερειακών Ιατρείων, τα οποία θα στελεχωθούν με ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό και θα διαθέτουν τον αναγκαίο υλικοτεχνολογικό εξοπλισμό.
2. Δημιουργία ενός κεντρικού μηχανισμού εποπτείας και διοίκησης των παραπάνω δομών απευθείας από το ΚΕΕΛΠΝΟ.
3. Δράσεις εκπαίδευσης και προετοιμασίας όσων εμπλέκονται στο μηχανισμό υποδοχής και υποστήριξης των προσφύγων και μεταναστών (στελέχη Ελληνικής Αστυνομίας, Λιμενικού κλπ).
4. Δημιουργία συστήματος καταγραφής και αξιολόγησης επιδημιολογικών δεδομένων.
5. Εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των τοπικών κοινωνιών.

Διευκρινίζεται ότι το κόστος του Έργου θα καλύπτεται από ευρωπαϊκά κονδύλια και δεν θα επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό.

2) Επίσημη κατάρριψη του μύθου περί «υγειονομικής βόμβας» των προσφύγων από τη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας

Σύμφωνα με τα επιδημιολογικά δεδομένα που έχουν στα χέρια τους τόσο το ΚΕΕΛΠΝΟ όσο και οι ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στο πεδίο των προσφύγων – μεταναστών, ο μύθος περί «υγειονομικής βόμβας» έχει πλήρως καταρριφθεί⁹⁹.

Αυτό επισημάνθηκε στη σύσκεψη της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Υγείας και της Ομάδας Συντονισμού και Εποπτείας των δράσεων που αφορούν στην υγειονομική κάλυψη των προσφύγων και μεταναστών χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα που έλαβε χώρα στις 5 Σεπτεμβρίου 2015 και στην οποία, προήδρευσε ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Υγείας κ. Γιάννης Μπασκόζος ενώ, παρευρέθηκε και ο υπηρεσιακός Υπουργός Υγείας κ. Θάνος Δημόπουλος καθώς και Πρόεδρος του Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ), κ. Θανάσης Γιαννόπουλος και οι εκπρόσωποι του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης, της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες και της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ).

---

⁹⁹ <http://www.sofokleousin.gr/archives/252539.html>

Ωστόσο, όπως επεσήμαναν οι παρευρισκόμενοι, μπορεί να έχουμε ξεπεράσει το θέμα της υγειονομικής βόμβας, όμως θα πρέπει να αντιμετωπίζονται άμεσα τυχόν ζητήματα που άπτονται των συνθηκών διαμονής και τα οποία ενδεχομένως να προκύψουν στις περιπτώσεις όπου δεν έχει συσταθεί ακόμα η δημιουργία υποδομών και χώρων στέγασης.

Τα ζητήματα αυτά αναφέρονται σε διαχείριση αποβλήτων, χημικές τουαλέτες, σκίαση, ύδρευση, κανόνες και είδη ατομικής υγιεινής. Είναι σαφές ότι επί του παρόντος δεν τίθεται πρόβλημα δημόσιας υγείας αλλά είναι απαραίτητη η δημιουργία συντονιστικού οργάνου.

Στη συζήτηση αναλύθηκε η ανάγκη οργάνωσης των ιατρείων σε ημερήσια βάση στα προαναχωρησιακά κέντρα της Αμυγδαλέζας και του Ταύρου, τα οποία θα ενισχυθούν περαιτέρω με παροχή οδοντιατρικής φροντίδας ενώ παράλληλα εξετάζεται η τοποθέτηση ψυχιάτρου και στην Αμυγδαλέζα όπως έχει γίνει και στο Ταύρο από τον Μάιο του 2015.

3) Πόρους για την υγεία των μεταναστών ζήτησε ο Π. Κουρουμπλής από το Λουξεμβούργο

Να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διάθεση περισσότερων πόρων στην Υγεία των μεταναστών μέσω των μηχανισμών της Ε.Ε. κάλεσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 20 Ιουνίου 2015 ο Έλληνας υπουργός Υγείας στην ομιλία του στο Συμβούλιο των Υπουργών Υγείας στο Λουξεμβούργο¹⁰⁰.

"Καλούμε τα άλλα κράτη-μέλη να αναλάβουν ευθύνη για συμμετοχή στην κατανομή του βάρους. Υπ' αυτή την έννοια καλώ τους συναδέλφους υπουργούς να καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου στο πλαίσιο της πρότασης για τη μετεγκατάσταση να δίνεται προτεραιότητα στις ευαίσθητες ομάδες και στην κατάσταση της υγείας των ανθρώπων που χρήζουν φροντίδας.».

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης διεξήχθη συζήτηση για τη νομοθετική πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα και τα in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα.

Ξεχωριστή θέση στη ατζέντα κατείχε η σπουδαιότητα της διάστασης της Υγείας στο Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο για τη Μετανάστευση, ενώ ακολούθησε ενημέρωση από τις αντιπροσωπείες της Ελλάδας, της Ιταλίας, της Κύπρου και της Μάλτας.

Ο υπουργός Υγείας Παναγιώτης Κουρουμπλής, μιλώντας αρχικά εκ μέρους των τεσσάρων κρατών της Ε.Ε., Ελλάδας, Ιταλίας, Μάλτας και Κύπρου -όπως του ζητήθηκε από τους ίδιους- ευχαρίστησε την προεδρία για τη θετική εξέλιξη που έλαβε η πρωτοβουλία των εν λόγω χωρών στο Άτυπο Συμβούλιο των

¹⁰⁰ <http://www.capital.gr/epikairoτητα/3034650/porous-gia-tin-ugeia-ton-metanaston-zitise-o-p-kouroumplis-apo-to-louxeimbouργο>

υπουργών Υγείας στη Ρίγα της Λετονίας, να συζητηθεί διεξοδικά το ζήτημα της υγειονομικής περίθαλψης των μεταναστών, στην Ημερήσια διάταξη της σημερινής τακτικής Συνόδου του Συμβουλίου.

Στη συνέχεια, ανέφερε ότι έκτοτε έχουν σημειωθεί σημαντικές εξελίξεις με επίκεντρο την πρόταση της Επιτροπής, να συζητηθεί στην προσεχή Σύνοδο Κορυφής, το μεταναστευτικό με έμφαση στη μετεγκατάσταση.

Αναφερόμενος στο σχέδιο των 10 σημείων της Ε.Ε., τόνισε ότι "αν και είχαμε επικροτήσει το εν λόγω σχέδιο, εκφράσαμε την απογοήτευσή μας για τη μη συμπερίληψη σε αυτό τη διάσταση της Υγείας. Για το λόγο αυτό από κοινού με τους συναδέλφους μου από την Ιταλία, την Κύπρο και τη Μάλτα απευθύναμε επιστολή προς τους Επιτρόπους Βιέννης Αντρουκάιτις και Δημήτρη Αβραμόπουλο να μην επαναληφθεί η παράλειψη αυτή στην πρόταση για την Ευρωπαϊκή Ατζέντα σχετικά με τη Μετανάστευση. Η προσπάθειά μας απέφερε καρπούς".

Στην πρόταση της Επιτροπής η οποία παρουσιάστηκε στις 13 Μαΐου, πράγματι υπάρχει αναφορά στην Υγεία, με την Επιτροπή να προτείνει την διάθεση 60 επιπλέον εκατομμυρίων ευρώ επείγουσας χρηματοδότησης, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η υποστήριξη για την παροχή υγειονομικής περίθαλψης.

"Το συγκεκριμένο ποσό είναι ιδιαίτερος χαμηλό, καθώς δεν διατίθεται μόνο για την Υγεία" τόνισε ο Παναγιώτης Κουρουμπλής και συμπλήρωσε ότι από την αρχή του έτους ο συνολικός αριθμός των μεταναστών που εισήλθαν, χωρίς επίσημα έγγραφα στη Ελλάδα ανήλθε σε 60.000 άτομα. Οι 46.000 εξ αυτών εισήλθαν μέσω θαλάσσης, έναντι 6.500 το 2014, δηλ. αύξηση 700%, υπογραμμίζοντας ότι με βάση τα στοιχεία Απριλίου και Μαΐου, αναμένεται σημαντική αύξηση της ροής κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Το ζήτημα της μετανάστευσης, πρόσθεσε, είναι περίπλοκο και απαιτεί πολυδιάστατη και πολυτομεακή αντιμετώπιση. Υπογράμμισε δε, ότι "η πλειονότητα των μεταναστών προέρχεται από χώρες με σχεδόν ανύπαρκτη υγειονομική θωράκιση, με αποτέλεσμα οι δομές Υγείας των χωρών υποδοχής να επιβαρύνονται σε βαθμό που να δυσκολεύονται να ανταποκριθούν. Σε κάθε περίπτωση έχουμε υποχρέωση να προβούμε σε άμεσο ιατρικό έλεγχο των προσφύγων και να παράσχουμε την ενδεδειγμένη για την υγεία τους φροντίδα, αλλά ταυτόχρονα έχουμε υποχρέωση να προστατέψουμε και τη δημόσια Υγεία".

Ο υπουργός επεσήμανε ότι για τον έλεγχο της κατάστασης απαιτείται αυξημένη επιτήρηση και ενίσχυση των ιατρικών υπηρεσιών για την έγκαιρη διάγνωση λοιμωδών νοσημάτων. "Κάνουμε ότι μπορούμε για να ανταποκριθούμε και να ελέγξουμε υγειονομικά την κατάσταση. Το πρόβλημα όμως είναι μεγάλο και το βάρος για το σύστημα Υγείας δυσβάσταχτο, ξεπερνώντας την ικανότητά του να ανταποκριθεί, ιδιαίτερος σε περίοδο οικονομικής ανέχειας. Οι υποδομές σε πολλές περιπτώσεις δεν επαρκούν, ενώ οι ανάγκες σε υγειονομικό δυναμικό και άλλους πόρους είναι πολύ μεγάλες. Καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια να ανταποκριθούμε, αλλά δεν μπορούμε μόνοι μας. Για το λόγο αυτό επικροτούμε τις προσπάθειες που

γίνονται προς την κατεύθυνση εξεύρεσης, έστω μερικής λύσης, δια της οδού της μετεγκατάστασης. Θέλουμε, όμως, να ληφθεί σοβαρά υπόψη και η διάσταση της Υγείας, προκειμένου να υπάρξει η απαραίτητη κινητοποίηση προς ενίσχυση των συστημάτων Υγείας των χωρών που βρίσκονται υπό πίεση και μια δίκαιη κατανομή της ευθύνης και των βαρών ανάλογα με τους πόρους κάθε χώρας.

Απαιτείται καταμερισμός ευθύνης σε επίπεδο πόρων και παροχής υγειονομικής φροντίδας. Απαιτείται γενναία αύξηση των πόρων για τον άμεσο ιατρικό έλεγχο, την ψυχοκοινωνική υποστήριξη και την απαραίτητη ιατρική φροντίδα με ιδιαίτερη έμφαση στα χρόνια νοσήματα και στις ευαίσθητες ομάδες όπως παιδιά και εγκύους".

4) Προσφορά από Ιατρικό Σύλλογο Χίου και κινητοποίηση του Δήμου Χίου

Στις 8 Σεπτεμβρίου 2015 ο Ιατρικός Σύλλογος Χίου προσκάλεσε τους γιατρούς-μέλη του να συμμετάσχουν σε εθελοντική βάση, αλλά με οργανωμένο τρόπο, στην προσφορά ιατρικών υπηρεσιών στους πρόσφυγες που φιλοξενούνται στο νησί¹⁰¹. Ήδη ετοιμάζεται οργανωμένο ιατρείο για την κάλυψη των αναγκών των προσφύγων και μεταναστών, στον δημοτικό κήπο της πόλης.

Σύμφωνα με δελτίο Τύπου του συλλόγου, στο πρόγραμμα έχουν δηλώσει συμμετοχή περισσότεροι από 20 εθελοντές γιατροί, μεταξύ των οποίων δερματολόγος, παθολόγοι αλλά και όλοι οι παιδίατροι του νησιού!

Από την πλευρά τους, ο Δήμος Χίου και η οικονομική επιτροπή του αποφάσισαν να προχωρήσουν στην προκήρυξη θέσης παιδίατρου, με σκοπό να υπάρξει ιατρική κάλυψη για τα παιδιά των προσφύγων που καθημερινά φτάνουν στη Χίο. Η απόφαση προβλέπει την έγκριση 4.000 ευρώ για ένα χρόνο. Το ποσό αυτό μπορεί να αυξηθεί ανάλογα με τις ανάγκες και τις ώρες απασχόλησης του γιατρού. Αν η θέση καλυφθεί από εθελοντή παιδίατρο, τότε θα «παγώσει» η προκήρυξη.

5) Υγειονομική κάλυψη ανασφάλιστων μεταναστών

Σύμφωνα με ρύθμιση που ψηφίστηκε τον Απρίλιο του 2015, μετανάστες χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα και μη δικαιούχοι βιβλιαρίων πρόνοιας (π.χ. παλιννοστούντες) έχουν πλέον πρόσβαση στη δωρεάν υγειονομική περίθαλψη, με σοβαρές συνέπειες στην υγεία τους αλλά και στη δημόσια υγεία¹⁰².

---

¹⁰¹ <http://www.efsyn.gr/arthro/prosferoyn-kai-zitoy-n-voitheia-gia-toys-prosfiges-ta-nisia>

¹⁰² <http://www.avgi.gr/article/5492737/to-sxedio-gia-tin-ugeionomiki-kalupsi-aporon-kai-anasfaliston>

6) Δράση του Ευρωπαϊκού προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών ΡΟΜΑ» σε σχολεία των Αχαρνών

Στις 28 Φεβρουαρίου 2015, στο 16ο δημοτικό Αχαρνών υπό την αιγίδα του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών ΡΟΜΑ» με τη συνεργασία 3 παιδίατρων, του διευθυντή του σχολείου κι άλλων συνεργατών πραγματοποιήθηκε δωρεάν παιδιατρική εξέταση και έκδοση Ατομικού δελτίου υγείας μαθητή για μαθητές όλων των τάξεων του σχολείου καθώς και μαθητές του 11ου Νηπιαγωγείου¹⁰³.

Επίσης, πραγματοποιήθηκε έλεγχος των βιβλιαρίων υγείας των μαθητών και καταγραφή των αναγκών εμβολιαστικής τους κάλυψης. Η επόμενη επίσκεψη του κλιμακίου των παιδίατρων στον οικισμό της Αυλίζας θα λάβει χώρα στις 18/2 οπότε υπολογίζεται να πραγματοποιηθεί παιδιατρική εξέταση και έκδοση ΑΔΥΜ για τους μαθητές του 23ου Δ.Σ και του 36ου Νηπιαγωγείου Αχαρνών. Άλλες δράσεις του συγκεκριμένου προγράμματος αποτελούν η λειτουργία φροντιστηριακών τμημάτων στο 28ο δημοτικό σχολείο και στο 1ο γυμνάσιο, εκδηλώσεις με θεατρικό παιχνίδι μέσα στους οικισμούς καθώς και η διαμεσολάβηση στις οικογένειες των Ρομά που τα παιδιά τους αντιμετωπίζουν προβλήματα.

7) Ειδικές άδειες για γιατρούς που περιθάλπουν πρόσφυγες εισηγήθηκε η ΟΕΝΓΕ

Με τη χορήγηση ειδικών αδειών σε όσους νοσοκομειακούς γιατρούς θέλουν να συμβάλλουν στην περίθαλψη των προσφύγων αποφάσισε να στηρίξει το έργο των εθελοντών η Ομοσπονδία Ενώσεων Νοσοκομειακών Γιατρών Ελλάδος (ΟΕΝΓΕ)¹⁰⁴..

Πιο συγκεκριμένα, σε πρόσφατη απόφαση του που ανακοινώθηκε στις 17/11/2015, το Γενικό Συμβούλιο της Ομοσπονδίας πρότεινε, και ανέλαβε, την πρωτοβουλία για την προώθηση ενός πανελλαδικού συντονισμού των γιατρών, προκειμένου αφενός να βελιωθούν οι συνθήκες παροχής υπηρεσιών υγείας στους πρόσφυγες και αφετέρου να στηριχθεί το σύστημα Υγείας στις περιοχές που δέχονται την πίεση τους κύματος των προσφύγων.

Η Ομοσπονδία άλλωστε συμμετείχε στην εκδήλωση της Ένωσης Νοσοκομειακών γιατρών Αχαΐας και της Στέγης Σύρων Ελλάδας το περασμένο

¹⁰³ <http://doxthi.gr/%CE%B4%CF%81%CE%AC%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%B5%CF%85%CF%81%CF%89%CF%80%CE%B1%CF%8A%CE%BA%CE%BF%CF%8D-%CF%80%CF%81%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%AC%CE%BC%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%82-%CE%B5%CE%BA/>

¹⁰⁴ http://www.stogiatro.gr/index?option=com_content&view=article&id=37612:eidikes-adeies-gia-giatroys-poy-perithalpoyn-prosfyges-eishghthhke-h-oenge&catid=404:eimai-mama&Itemid=239

Σάββατο στην Αθήνα, ενώ ήδη έκανε γνωστό πως θα δώσει οικονομική στήριξη στις εθελοντικές πρωτοβουλίες περίθαλψης προσφύγων.

Αίτημα της ΟΕΝΓΕ προς το Υπουργείο Υγείας, τις Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ) αλλά και τις διοικήσεις των νοσοκομείων είναι επίσης να χορηγείται ειδική άδεια σε όσους γιατρούς του ΕΣΥ συμμετέχουν εθελοντικά σε ομάδες περίθαλψης προσφύγων ανά την επικράτεια.